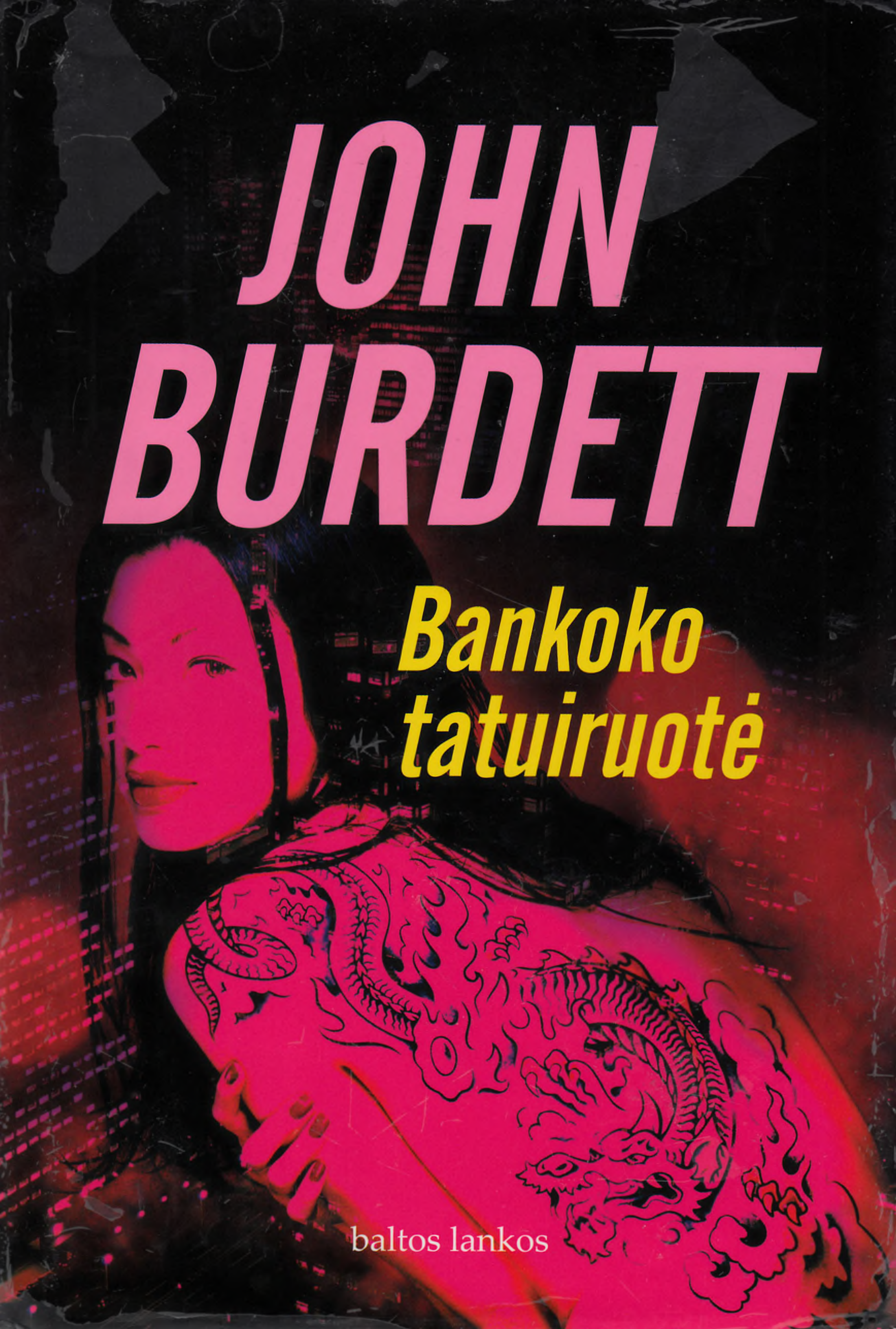

JOHN
BURDETT
Bankoko
tatuiruotė
baltos lankos

JOHN BURDETT

Bankoko tatuiruotė

Iš anglų kalbos vertė Darius Kaunelis

baltos lankos

UDK 821.111-31
Bu299

Versta iš:
John Burdett, *Bangkok Tattoo*,
Vintage, 2006

Redaktorė
Dalia Kižlienė

Dailininkas
Zigmantas Butautis

Maketavo
Eglė Jurkūnaitė

ISSN 2029-2597
ISBN 978-9955-23-565-1

Sofijai

Judėjai, krikščionys ir musulmonai išpažįsta nemirtingumą, bet garbinimas, kurį jie skiria šiam pasauliui, rodo, kad jie tiki tiktai jį, nes visus kitus nesuskaičiuojamus pasaulius jie laiko šio pasaulio dovana arba bausme. Man kur kas priimtinesnė atrodo tam tikrų Indostano pusiasalio religijų grupė.

– Jorge Luisas Borgesas, *Nemirtingasis* (*The Immortal*)

O gal, nepaisant visų „šiuolaikinių idėjų" ir demokratizmu atsiduodančių prietarų, optimizmo pergalė, įsigalėjęs protingumas, praktinis ir teorinis utilitarizmas, kartu ir pati demokratija, einanti su juo koja kojon, – galėtų būti senkančių jėgų, artėjančios senatvės, fiziologinio nuovargio simptomas? <...> Ką reiškia, žvelgiant gyvenimo akimis, – moralė?..

...visi daiktai juda dvigubomis trajektorijomis; visa, ką dabar vadiname kultūra, išsilavinimu, civilizacija, turės vieną kartą stoti prieš neklystančio teisėjo Dioniso teismą.

– Friedrichas Nietzsche, *Tragedijos gimimas**

* Friedrich Nietzsche, *Tragedijos gimimas, arba Helenizmas ir pesimizmas*, iš vokiečių k. vertė A. Tekorius, Vilnius: Pradai, 1997, p. 25 ir p. 140. (Čia ir toliau – vert. past.)

Pirma dalis

SENIŲ KLUBAS

1

– Klientų žudymas nėra naudingas dalykas verslui.

Mano motinos Nong balso tonas atspindi nusivylimą, kurį patiria visi, kai nusamdyta žvaigždė ima nebepateisinti lūkesčių. Ar nieko negalima padaryti? Ar teks susitaikyti su brangiosios Čanijos praradimu? Į šį klausimą tegali atsakyti policijos pulkininkas Vikornas, kuriam priklauso didžioji dalis „Senių klubo" akcijų ir kuris šiuo metu savo bentliu važiuoja pas mus.

– Ne, – sutinku aš.

Mano žvilgsnis, kaip ir mano motinos, nuolat šaudo link kėdės kitame tuščio baro kampe, ant kurios numesta varva įmirkusi plonutė sidabriško audinio Čanijos suknelė (medžiagos vos užtenka speneliams ir užpakaliukui pridengti). Na, varvėjimas buvo nestiprus ir iš esmės jau liovėsi (ruda dėmė ant grindų džiūdama patamsėjo ir pakeitė spalvą į beveik juodą), bet, daugiau nei dešimt metų dirbdamas Karališkojoje Tailando policijoje, aš niekuomet nemačiau šitaip krauju permirkusio drabužio. Čanijos liemenėlė, taip pat baisiai aptaškyta krauju, guli į viršų vedančių laiptų pusiaukelėje, o kelnaitės – vienintelis likęs jos drabužis – drykso ant grindų šalia antrame aukšte esančio kambario, kur ji ilsėjosi rūkydama opijaus pypkę – tai ekscentriška pramoga netgi Tailando kekšei.

– Ji visiškai nieko nepasakė? Netgi nepaaiškino *kodėl*?

– Ne, kiek kartų galiu kartoti. Ji aiškiai apsvaigusi įbėgo pro duris, nešdamasi opijaus pypkę, pažvelgė į mane ir pasakė: „Aš jį nudėjau", – nusiplėšė suknelę ir užbėgo laiptais aukštyn. Laimė, tuomet bare buvo tik pora *farangų*, o jų merginos buvo fantastiškos. Jos tepasakė: „A, Čanija, ji kartais tokia būna", – ir švelniai išsivedė juos pro duris. Žinoma, aš pasistengiau nekelti skandalo ir pas ją neskubėjau, o kai galiausiai nuėjau į jos kambarį, ji buvo jau visiškai apkvaitusi.

– Ką ji pasakė tada?

– Ji buvo visiškai pakvaišusi nuo opijaus ir klejojo. Kai pradėjo kalbėtis su Buda, aš išėjau ir paskambinau tau ir pulkininkui. Tuomet dar nežinojau, ar ji tikrai jį nužudė, ar tik sapaliojo prisprogusi *jabos* ar ko nors panašaus.

Bet netrukus paaiškėjo, kad ji iš tikrųjų jį sudorojo, ir sudorojo kaip reikiant. Aš nuėjau į *farango* viešbutį, kuris yra vos už poros gatvių nuo Kaubojų gatvės, ir, parodęs savąją policininko kortelę, pareikalavau rakto nuo jo kambario. Ir ką gi – išvydau gulintį negyvą didelį raumeningą nuogą amerikietį *farangą*, matyt, neseniai pradėjusį ketvirtą dešimtį. Jo penis buvo nurėžtas; lova buvo permirkusi krauju nuo didžiulės peiliu padarytos žaizdos, prasidedančios papilvėje ir pasibaigiančios palei krūtinės ląstą. Čanija, iš esmės padori ir labai daili tajė, jo penį paliko ant naktinio stalelio prie lovos. Ant kito stalelio krašto plastikinėje stiklinėje su vandeniu stovėjo pamerkta vieniša rožė.

Man beliko užantspauduoti kambarį, kol atvyks kriminalistikos ekspertai, palikti dosnių arbatpinigių viešbučio registratoriui – kuris dabar yra daugiau ar mažiau įpareigotas sakyti tai, ką aš jam liepsiu sakyti (įprastinė procedūra pulkininko Vikorno vadovaujamame Aštuntajame rajone) – ir laukti tolesnių nurodymų. Vikornas, žinoma, tuo metu lėbavo viename iš savo klubų, apsuptas jį nuoširdžiai arba apsimestinai garbinančių nuogų jaunų moterų,

ir neturėjo nė menkiausio noro jas palikti ir grūstis į nusikaltimo vietą, ir man tik vargais negalais pavyko įkalti jam į girtą makaulę, jog reikalas susijęs ne su tyrimu kaip tokiu, bet su nepalyginamai didesniu iššūkiu, kuris, lengvabūdiškai šnekant, vadinamas siūlų galų suslapstymu. Netgi tuomet jis neatrodė nusiteikęs keisti veiklos pobūdžio, kol suvokė, kad kalbama apie Čaniją (ne kaip apie auką, bet kaip apie nusikaltimo vykdytoją).

– Iš kur, velniai griebtų, ji gaudavo opijaus? – balsu svarsto mano motina. – Nuo savo paauglystės neprisimenu, kad Krungtepe būtų buvę opijaus.

Iš jos akių matau, su kokiu pasididžiavimu ji prisimena Vietnamo karą, kai pati buvo „dirbanti mergina" Bankoke ir daugybė Amerikos kareivių iš karo zonos atsigabendavo mažų opijaus rutuliukų (vienas iš tų kareivių yra mano beveik anoniminis tėvas, apie kurį išsamiau pakalbėsime vėliau). Opijaus prisivaišinęs vyras yra daugiau ar mažiau impotentas – o tai gerokai sumažina darbinio inventoriaus dėvėjimąsi – ir nelinkęs derėtis dėl kainos. Nong ir jos kolegės visuomet rodydavo išskirtinį dėmesį kiekvienam Amerikos kariškiui, pakuždėjusiam į ausį, kad savo viešbutyje jis turi opijaus. Būdamos uolios budistės, merginos niekuomet nevartodavo narkotikų pačios, bet skatindavo klientą apkvaišti iki visiško apdujimo, o tada iš jo piniginės savarankiškai ištraukdavo tiksliai sutarto dydžio atlygį ir dar arbatpinigius, kurių pasistengdavo nepamažinti – nedera pamiršti rizikos, susijusios su kvaišalų mėgėjais, – ir dar mokestį už taksi ir grįždavo atgal į savo darbo vietą. Moraliniai principai Nong pasaulėžiūroje visuomet buvo labai svarbūs, todėl ji ir jautėsi tokia prislėgta dėl Čanijos poelgio.

Mes abu žinome, kad pulkininkas su savo limuzinu nebetoli, nes prakeikta jo mėgstamiausia melodija „Valkirijų skrydis" jau iš tolo bumbsi iš automobilio stereostiprintuvų. Aš nueinu prie įėjimo ir stebiu, kaip vairuotojas atidaro galines dureles ir, galima

sakyti, ištraukia Vikorną iš automobilio (puikus kašmyro audinio Zegnos sportinis švarkas, gelsvai rudos spalvos ir šiek tiek pasiglamžęs, „Eddy Monetti“ kelnės, pirktos Romoje, Condotti gatvėje, ir jo tradiciniai tamsūs aviatoriaus akiniai „Wayfarer“).

Vairuotojas svirduliuodamas artinasi durų link, permetęs Vikorno ranką sau per pečius.

– Suknistas suknisto šeštadienio vakaras, – skundžiasi vairuotojas, žiūrėdamas į mane taip, tarytum aš būčiau dėl visko kaltas. (Čia, Aštuntajame rajone, šeštadienio vakarais mes nesame linkę pulti netgi prie mirties bausme kvepiančių kriminalinių įvykių tyrimo.) Budisto kelias kartais labai primena krikščionio kelią tuo požiūriu, kad neretai kitų karma staiga tarytum iš niekur nieko nukrinta tau ant pečių.

– Žinau, – atsakau jam, pasitraukdamas ir leisdamas įeiti, ir Vikornas, madingai, nors ir šiek tiek kreivokai pasikėlęs ant kaktos tamsius akinius, kad šie dengtų plaukų augimo liniją, taip pat nužvelgia mane blausiomis akimis.

Palei tolimąją klubo sieną išrikiuotose jaukiose mažose nišose stovi minkštasuoliai, ant vieno vairuotojas ir patupdo Vikorną; aš tuo tarpu iš šaldytuvo ištraukiu mineralinio vandens butelį ir paduodu jį savo pulkininkui, o šis ištuština jį keliais gurkšniais. Su palengvėjimu stebiu, kaip į tas nuoširdžias, nemirksinčias akis sugrįžta žiurkiškas gudrumas. Aš jam dar kartą išdėstau visą situaciją, įterpdamas keletą komercinio turinio replikų, nugirstų iš savo motinos („Ji mums uždirba daugiau pinigų nei visos kitos merginos kartu paėmus“), ir matau, kad galvoje jis jau turi planą, kaip maksimaliai padidinti alibi, jei reikalai pakryptų nepageidaujama linkme.

Po dešimties minučių pulkininkas jau beveik visiškai blaivus ir liepia savo vairuotojui išnykti drauge su limuzinu (jis visiškai nenori afišuotis esąs čia); tada atsigręžia į mane.

– Ką gi, eime į viršų ir paimkime jos parodymus. Surask paspaudę su dažais ir A4 formato popieriaus lapą.

Aš surandu paspaudę su dažais, kurią naudojame padažyti savo verslo antspaudui („Senių klubas – geležiniai kotai"), ir iš fakso aparato (kurį Nong įtaisė dėl to nedaugelio mūsų klientų iš užjūrio, kurie nesinaudoja elektroniniu paštu) išimu keletą popieriaus lapų. (Mes norėjome sau rezervuoti „hooker.com" ar panašų domeno pavadinimą, bet visi jau buvo išsidalyti, įskaitant ir „oldman.com"; „whore.org", žinoma, buvo užimtas nuo pat virtualiosios erdvės gimimo dienos, taigi mums teko tenkintis domenu „omcroi.com".) Nešdamasis paspaudę ir popierius, nužingsniuoju paskui Vikorną skersai baro salę. Jis pažvelgia į Čanijos suknelę ant kėdės ir klausiamai dirsteli į mane.

– Versačės.

– Tikra ar klastotė?

Aš atsargiai paimu suknelę į rankas, baisėdamasis į ją susigėrusio kraujo kiekiu.

– Neaišku.

Jis suniurna labai panašiai, kaip mėgdavo daryti televizijos serialo detektyvas Megrė, tarytum gromuliuodamas dalykus, pernelyg subtilius mano primityviam suvokimui. Mes kylame laiptais aukštyn; netardami nė žodžio, praeiname pro gulinčią liemenėlę. Aš pakeliu prie kambario durų ant grindų gulinčias kelnaites (beveik besvores ir akivaizdžiai neturinčias kraujo dėmių – jos yra daugiau seksualinių žaidimų objektas nei apatinis drabužis: užpakalinėje dalyje faktiškai yra tik batraištis, skiriantis sėdmenų puses vieną nuo kitos). Kol kas, neturėdamas kur dėti, pakabinu jas ant pasipainiojusio elektros laido. Čanija buvo per daug apdujusi, kad užrakintų duris; įėjusius mus ji pasitinka entuziastinga tų nuostabiai gražių lūpų šypsena, o tada vėl iškeliauja į kažkurį Budos rojaus kampelį, kuriame buvo iki mums ateinant.

Ji visiškai nuoga, išsitiesusi ant lovos ir pražergusi pėdomis suglaustas kojas; jos pilnos standžios krūtys stirkso tiesiai į lubas (virš kairiojo spenelio šuolyje išsilenkęs nepakartojamas mėlynas delfinas), ilgi plaukai išsidraikę ant baltos pagalvės tarytum švieži juodų dažų potėpiai. Gaktiplaukiai kruopščiai nuskusti, palikta tik plonytė juoda juostelė, tarytum rodanti tiesiai į jos klitorį, galbūt atliekanti kelio ženklo vaidmenį girtam ir nesusigrabaliojančiam *farangui*. Šalimais guli opijaus pypkė, klasikinis trijų pėdų ilgio bambuko strypas su kaušeliu, pritaisytu trečdalio atstumu nuo galo. Pulkininkas pauosto ir nusišypso – kaip ir mano motinai, gruzdančių aguonų sulčių aromatas jam kelia malonius prisiminimus, nors ir visiškai kitokio pobūdžio. (Jis opijų vartojo Laose, auksiniais bombonešių B-52 laikais.) Kambarėlis yra mažytis ir vargiai sutalpina ant lovos gulinčią Čaniją ir mus, sėdinčius ant kėdžių, mano atneštų ir pastatytų priešingose lovos pusėse. Sekso dievaitė, gulinti tarp mūsų, ima knarkti, o Vikornas ima už ją diktuoti parodymus.

– *Farangas* atėjo į mano klubą jau girtas. Jis šūktelėjo man, kad prisėsčiau prie jo staliuko, ir pasisiūlė nupirkti man gėrimo. Aš sutikau, kad jis man nupirktų kokakolos, o jis gėrė kaip reikiant – na, sakykime, – išgėrė beveik visą butelį „Mekongo“ viskio. Atrodo, jo organizmas nelabai priėmė alkoholį ir jis atrodė sutrikęs ir be nuovokos. Kai jis pareiškė norą sumokėti mano baro baudą ir vežtis mane į viešbutį, aš atsakiau, kad jis per daug girtas, bet jis laikėsi savo, ir mano globėjas, toks Sončajus Džitpličipas, paprašė manęs padaryti *farangui* ypatingą paslaugą ir vykti su juo, nes jis buvo labai didelis ir raumeningas ir galėjo pridaryti nemalonumų, jei aš atsisakyčiau vykdyti jo pageidavimus.

– Dėkui, – pertariu aš.

– Jis man sudarė daug problemų turinčio žmogaus įspūdį ir gana įžeidžiamai kalbėjo apie moteris, ypač Amerikos moteris, kurias vadino putėmis. Manau, jog jis buvo užmezgęs santykius, kurie

labai prastai susiklostė, ir tai jam įtvirtino labai stiprias neigiamas nuostatas ir kartėlį visų moterų atžvilgiu, nors jis ir tvirtino, jog jam patinka Azijos moterys, kurios, jo teigimu, yra daug geresnės, švelnesnės ir moteriškesnės nei *farangų* moterys. Kai atvykome į jo kambarį, aš užsiminiau, jog jis, mano nuomone, yra per daug girtas, kad galėtų mylėtis, ir gal būtų geriausia, jei jis leistų man grįžti atgal į savo klubą. Aš netgi pasiūliau jam sugrąžinti savo baro baudą, bet jis pradėjo pykti ir pasakė, kad gali dulkintis visą naktį, ir įsitraukė mane į kambarį. Jis liepė man nusirengti, ir aš paklusau. Dabar aš jau buvau gerokai įsibaiminusi, nes mačiau gulintį didelį peilį, – ar mes turime žmogžudystės įrankį?

– Didelis peilis, tikrai didelis – panašu, kad kariškas, su maždaug dvylikos colių storo plieno ašmenimis. Kol kas palikau jį viešbučio kambaryje.

– ...milžinišką karišką peilį, gulintį ant stalelio prie lovos. Jis pradėjo man pasakoti, ką padarys mano kūnui, jei netenkinsiu jo pageidavimų. Nusirengęs nuogas jis bloškė mane į lovą, bet neatrodė, kad jam sektųsi sužadinti erekciją. Jis pradėjo masturbuotis, norėdamas pakelti savo įnagį, paskui liepė man apsiversti ant pilvo. Supratau, kad jis ketina su manimi užsiimti analiniu seksu. Maldavau jį šito nedaryti, nes tokiais dalykais niekuomet neužsiiminėju, o jo įnagis atrodė toks didelis, kad man buvo akivaizdu, jog jis mane sužalos. Tačiau jis laikėsi savo, be to, nenorėjo naudoti prezervatyvo ar lubrikanto, taigi man taip smarkiai skaudėjo, kad pradėjau rėkti. Jis labai supyko ir nutvėręs pagalvę stengėsi ja nuslopinti mano riksmus, ir aš tuomet visiškai praradau savitvardą, nes neabejojau, jog jis mane nužudys. Laimė, man pavyko pasiekti peilį, smeigiau jį atbuliniu judesiu, kai jo penis dar tebebuvo manyje. Taip atsitiko, kad pataikiau jam tiesiai į penį ir jį nukirtau. Iš pradžių jis patyrė šoką ir atsistojo, vargiai galėdamas patikėti tuo, kas įvyko. Jis vis žiūrėjo į savo penį, gulintį ant grindų netoli lovos (jis šaute iššovė iš manęs ir tikriausiai galutinai atkrito nuo

jo, jam stojantis); tada jam iš gerklės išsiveržė baisus gyvuliškas kriokimas ir jis šoko ant manęs. Aš jau buvau apsivertusi ant nugaros ir, deja, abiem rankomis vertikaliai tebelaikiau peilį, kuris, jam krintant ant manęs, įsmigo jam į pilvo apačią. Jo blaškymasis tik didino žaizdą. Dariau, ką galėjau, kad išgelbėčiau jo gyvybę, bet man prireikė laiko, kad nuversčiau jį nuo savęs, nes jis buvo labai sunkus. Buvau apimta per stipraus šoko, kad kviesčiau pagalbą, o kai supratau, kad jis nebegyvas, jau buvo per vėlu. Visa pagarba, kurią begalėjau jam parodyti – tai paimti jo penį ir padėti jį ant stalelio šalia lovos. Mano suknelė ir liemenėlė gulėjo ant lovos, todėl kiaurai permirko krauju. Man teko jas apsivilkti, kad galėčiau išeiti iš kambario. Sugrįžusi į barą, nusiplėšiau drabužius ir nubėgau į poilsio kambarius, kur išgėriau stiprių raminamųjų ir netekau sąmonės.

Šiuos parodymus paėmė policijos pulkininkas Vikornas ir detektyvas Džitpličipas iš Karališkosios Tailando policijos Aštuntojo rajono. Duodama parodymus aš buvau blaivi ir sveiko proto. Tai yra tiesa, remiantis visu tuo, ką žinau ir kuo tikiu; savo žodžius aš sutvirtinu savo dešiniosios rankos nykščio atspaudu.

Aš atidarau paspaudę su dažais ir prispaudžiu Čanijos nykštį prie dažančio paviršiaus, o paskui – parengto dokumento apačioje. Vikornas, įgudęs profesionalas, jos parodymus sutalpino viename vieninteliame lape.

– Ar ko nors nepamiršome?

– Ne, – susižavėjęs atsakau aš.

Vikorno sukurti parodymai yra meistriška mozaika, sukompiliuota iš kelių tradicinių kriminalinių scenarijų, tobulai suderintų su kalbos „ekonomija". Dar įspūdingiau, kad faras, kurio teisinis išsilavinimas yra labai paviršutiniškas, sukūrė prielaidas neįveikiamai gynybai nuo kaltinimų žmogžudyste ar netgi netyčiniu nužudymu: mergina naudojo tik tokią jėgą, kokia buvo būtina jos gyvybei apginti, ir neketino suduoti mirtino smūgio; kai su-

prato, kaip sunkiai jis sužeistas, ji nesėkmingai stengėsi išgelbėti jo gyvybę, sielojosi ir parodė jam pagarbą, nupjautą organą padėdama garbingoje vietoje. Pasitelktas tradiciškai eksploatuojamas agresijos ir iškreiptų seksualinių preferencijų motyvas – *farango* neapykanta priešingai lyčiai, kylanti iš karčios asmeninės patirties santykiuose su savosios šalies moterimis.

– Aš manau, čia yra viskas, ko reikia.

– Gerai. Kai ji atsibus, duok jai jos parodymų kopiją ir padaryk viską, kad ji gerai įsimintų tai, kas čia parašyta. Jei ji norės ką nors pakeisti, pasakyk, kad negalima.

– Ar nenorėtumėte aplankyti nusikaltimo vietos?

– Nelabai. Šiaip ar taip, tai nebuvo nusikaltimas, taigi nerodyk išankstinio nusistatymo ir visažiniškumo vadindamas tai nusikaltimu. Savigyna nėra nusikaltimas, ypač jei kalbama apie moterį šeštadienio vakarą Krungtepe.

– Vis dėlto manau, kad jums vertėtų tenai nueiti, – sakau aš.

Jis irzliai suniurna, bet vis dėlto atsistoja ir smakru kinkteli gatvės pusėn.

2

Registratorius, visas spinduliuojantis palankumu dėl penkių tūkstančių batų, kuriuos aš jam prieš valandą įteikiau, ima mikčioti išvydęs Vikorną, kuris tam tikra prasme yra visų šių gatvelių valdovas. Pulkininkas įjungia savo penkių tūkstančių kilovatų galios žavesio generatorių ir duoda jam užuominą, kokia pelninga ateitis laukia tų, kurie tokiais momentais kaip šis moka laikyti liežuvį už dantų. (Registratoriaus mikčiojimas įgyja pozityvų pobūdį.) Aš vėl paimu iš jo raktą, ir mes užlipame laiptais aukštyn.

Dvokas kambaryje, visuomet lydintis kriminalinius atvejus, kai prideramai paleidžiami viduriai, nuo mano pirmojo vizito

sustiprėjo. Įjungiu oro kondicionierių, tačiau jis tik atšaldo smarvę, nesumažindamas jos smarkumo. Pastebiu, jog Vikornas ima siusti, kad jį čia atitempiau.

– Žiūrėkite, – sakau aš.

Tada iš stalčiaus paimu negyvo *farango* pasą, kurį pastebėjau per savo ankstesnįjį apsilankymą. Aš nesu mūsų mistinės imigacijos politikos ekspertas, bet vizos forma man sukelia nerimą. Pasas priklauso kažkokiam Mičui Turneriui.

Atrodo, tai, ką išvysta, sukelia nerimą ir pulkininkui, nes jo veidas pamažu išblykšta.

– Kodėl apie tai neužsiminei anksčiau?

– Nežinojau, ar tai svarbu, ar ne. Nežinojau, kas tai yra. Ir dabar nežinau.

– Tai viza.

– Tiek suprantu.

– Galioja dvejus metus ir suteikia daugkartinio įvažiavimo leidimą.

– Štai kaip?

– Jie niekada neišduoda vizų dvejiems metams. Niekada. Ypač suteikiančių daugkartinio įvažiavimo leidimą. Išskyrus ypatingus atvejus.

– Ir aš taip pamaniau.

Viza mums sustiprino tragedijos pojūtį, ir šiaip jau stiprų, matant smurtinę palyginti jauno žmogaus mirtį toli nuo namų.

– CŽV ar FTB?

– CŽV. Po Rugsėjo vienuoliktosios mes jų įsileidome apie du šimtus. Jie pageidavo sekti musulmonus, gyvenančius palei pietinę sieną su Malaizija. Jie yra rakštis mums pašonėje, nes nekalba tajiškai ir turi naudotis vertėjų paslaugomis. – Jis pažvelgė į tysantį kūną. – Įsivaizduok steroidinį šešių pėdų baltą *farangą* drauge su vertėju, besistengiantį išlikti nepastebimą kur nors Hatjajuje šeš-

tadienio vakarą tarp mūsų mažų rudų žmogiukų. Velniai griebtų. Kažin, tai negalėjo būti „Al Kaidos“ darbas?

– Bet mes jau turime žmogžudystės vykdytojos parodymus?

– Galima ją įtikinti jų atsisakyti. Ar šį vakarą nepastebėjai bent vienos ilgos juodos barzdos?

Ar jis kalba rimtai? Kartais mano pulkininko supersmegenys pranoksta mano varganas suvokimo galimybes.

– Aš išties nesuprantu, kuo čia dėta juoda barzda?

– Nesupranti? Klausyk, jis iš CŽV – jie čia atvažiuos, mus tardys, baugins ir gąsdins. Visa mano nugara bus išmarginta jų batų atspaudais, jau nekalbant apie tavąją. Jie pareikalaus, kad jų daktarai ištirtų Čaniją – jei neras smurto pėdsakų, mes būsime įklimpę šūde iki ausų. Galime prarasti savo našiausią darbuotoją, galbūt netgi teks kuriam laikui uždaryti klubą.

– Kokia būtų nauda, jei su šiuo įvykiu būtų galima susieti „Al Kaidą“?

– Tokia, kad šia versija jie bus linkę noriai patikėti. Juk jie net dėl prastų orų linkę kaltinti „Al Kaidą“. Tik pasakyk, kad tai „Al Kaidos“ darbas, ir jie vėl valgys mums iš saujos.

Mes persimetame žvilgsniais. Ne, tai beviltiškas reikalas. Tai tiesiog nepanašu į teroristinį iškastravimą / žmogžudystę. Taigi ką daryti su Čanija? Neapžiūrėjau jos lytinių organų, bet kažkodėl abejoju, kad koks nors vyras išdrįstų prieš ją smurtauti. Jei leisite pasakyti savo asmeninę nuomonę, Čanija tvirta kaip ernis, o užspeista į kampą – lygiai tokia pat narti. Iš Vikorno veido išraiškos matau, kad jį kamuoja tos pačios abejonės. Kad ir kas šiandien prieš kurį laiką atsitiko šiame kambaryje, nepanašu, kad tikroji istorija sklandžiai atitiktų Čanijos „liudijimo“ medžiagą, kurios ji dar nė neperskaitė. Mes abu spoksome į *farango* veidą.

– Bjaurus snukis, netgi *farangui*, ar ne?

Aš galvoju tą patį, bet mano liežuvis ne toks aštrus ir miklus kaip pulkininko: nužudytasis buvo nenormaliai trumpu kaklu, beveik tokiu pat plačiu kaip ir galva, besmakris, maža atgrasia burna – galbūt ji nužudė jį dėl estetinių sumetimų?

Vikorno akys kuriam laikui apsistoja prie rožės, įmerktos į plastikinę stiklinę. Aš žinau, ką jis galvoja.

– Viskas ne itin atitinka jos parodymus, ar ne?

Vikornas mąsliai pasuka galvą į šoną.

– Ne, bet dabar ne apie tai. Klastotės sėkmės raktas yra sugebėti atsiriboti nuo įrodymų ir akcentuoti siužetą. Leisti siužetui atlikti savo darbą. Bet kurią siužeto detalę galima interpretuoti įvairiai, – atsidusdamas užbaigia jis.

– Kūnai tropikų kraštuose greitai genda, – perspėju aš.

– Visuomenės sveikatos labui palaikus reikia kuo greičiau sudeginti.

– Užfiksavus veikos vykdytojos parodymus ir taip surinkus visą įmanomą medžiagą, reikia sunaikinti šio asmens tapatybės dokumentus – mums teks pamesti jo pasą.

– Gerai, – sako Vikornas. – Paliksiu tai tau.

Mudu pagerbiame negyvėlį dar kartą jį apžiūrėdami.

– Matote, ant grindų driekiasi telefono laidas – telefonas guli ant lovos kampo. Pagalbos skambutis paskutinę akimirką?

– Išsiaiškink su viešbučio operatoriumi.

– Ką daryti su šituo? – parodau aš.

Jausdamiesi įgudusiais specialistais, mes neskiriame perdėto dėmesio žmogžudystės įrankiui, kuris guli lovos viduryje, lygiai ten, kur ir būtų galima tikėtis jį surasti, jei Čanija būtų nužudžiusi *farangą* taip, kaip sugalvojo Vikornas kurdamas jos „parodymus“. Aš tai įvertinu kaip laimingą ženklą ir aiškų įrodymą, kad Buda maloningai žvelgia į mūsų pastangas, bet Vikornas pasikaso galvą.

– Paimkime jį. Juk ji nudūrė *farangą*, ar ne? Taigi ant peilio bus pilna jos pirštų atspaudų. Ką daugiau jie gali rasti ant jo, išskyrus

farango kraują ir jos pirštų atspaudus? Visa tai rodo, kad jos liudijimas yra teisingas. Pateiksime jiems peilį kaip jos parodymus patvirtinantį daiktinį įrodymą. – Atodūsis. – Jai teks kuriam laikui pranykti. Kadangi tai buvo savigyna, mes neturime teisės jos sulaikyti. Pasakyk jai, kad pasikeistų šukuoseną.

– Gal reikėtų ir plastinės nosies operacijos?

– Nepersistenkime – vis viena mes visi jiems atrodome vienodi. – Pauzė. – Gerai, grįžkime atgal į klubą. Geriau man papasakok, kas čia iš tikrųjų šį vakarą įvyko, kad galėčiau apsidrausti.

3

Mano ankstesės kronikos skaitytojai (transseksualė tailandietė – vyras į moterį – nužudo juodaodį Amerikos jūrų pėstininką pasitelkusi nuo narkotikų apkvaišusias kobras – standartinis siužetas Aštuntajame rajone) prisimins, kad mano motinos komercinis talentas „Senių klubo" koncepciją išrutuliojo kaip būdą versle išnaudoti slaptas „Viagros" galimybes. Jos idėja, kuria dar ir dabar sūniškai žaviuosi, buvo tokia: kiekvieną raudono kraujo turintį per penkiasdešimt perkopusį vakarietį vyrą (ypač tuos, kurie labai nepatenkinti pasirinkimo galimybėmis, kurias jiems paliko jų postindustrinė utopija) užversti elektroniniais kvietimais padūkti palaimingoje klubo atmosferoje, priderintoje prie jo kartos skonio ir įpročių. Mūsų sienas tebepuošia Elvio, Sinatros, Monro, „The Mamas and the Papas", „The Grateful Dead", netgi ankstyvųjų „The Beatles", „Rolling Stones" ir „Cream" nuotraukos, o mūsų muzika tariamai sklinda iš netikro patefono (chromo ir tamsiai mėlynos spalvų, išdabinto milijardu mirguliuojančių žvaigždučių). Tikrasis garso šaltinis yra kietasis „Sony" audiodiskas, sumontuotas viename iš geriausių sistemų, kokias tik galima nupirkti už pinigus.

Nuo laikų pradžios egzistavusios ir verslą nuodijusios problemos, susijusios su sunkumais prognozuojant vyriškos erekcijos laiką, sprendimą mano motina siejo su „Viagra“. Štai jos verslo planas: senyvo amžiaus vyriškis bare ima šaudyti akimis į merginas, pasirenka tą, kuri jam patinka, tada, jau prarijęs „Viagros“ tabletę, užsisako merginą telefonu iš savo viešbučio kambario. Efektyviausiai veikti vaistas ima beveik tiksliai po valandos ir taip išsprendžia gamtos nulemtą logistikos problemą. Pasitelkus paprastutę kompiuterio programą nesunku minutės tikslumu sudaryti kiekvienos merginos tvarkaraštį. (Apimti entuziazmo mes netgi svarstėme galimybę įsigyti kompiuterinę veiklos administravimo programą, tačiau kol kas ji dar nėra įdiegta.) Ir žinote ką? Mūsų veiklos schema veikė kaip laikrodis, išskyrus vieną smulkų trūkumą, kurio negalėjo numatyti nė vienas iš mūsų, netgi Nong.

Mes neįvertinome, kad tie šešiasdešimtmečiai, septyniasdešimtmečiai, aštuoniasdešimtmečiai ir netgi devyniasdešimtmečiai nėra ramūs, kuklūs ir nukaršę senukai, kokius mes pripratę matyti besivystančiame pasaulyje. Ne, pone, tai buvę rokeriai ir baikeriai, svingeriai ir narkomanai, veteranai ekshipiai iš Narkomanų gatvės Katmandu, San Fransisko (kai žmonės ten dar buvo gražūs), Marakešo, Goa (prieš jai subanalėjant iki masinės kultūros), Puketo (kai ten permiegoti buvo galima tik A formos pašiūrėse), iš pasaulio, kuris dar buvo jaunas ir LSD augo ant medžių drauge su magiškaisiais grybais bei tūkstančiu marihuanos rūšių. Sudžiūvę Barouzo ir Keruako, Ginsbergo, Kizio ir Džagerio (jau nekalbant apie Keitą Ričardsą) bendraamžiai, šie vaikinai, nors iš pažiūros krioštelėję, kadaise davė „genties priesaiką“ niekada nepamažinti. Funkcionalumui pagerinti užtenka pusės „Viagros“ tabletės, bet argi jie klausys? Nė velnio. Kai kurie į burną įsimesdavo po tris ar keturias. Tik koks pustuzinis patyrė širdies smūgį, nors ant buteliukų puikavosi šiurpūs persergėjimai, ir iš tų tiktai trys iš-

keliavo į aną pasaulį. (Tai buvo liūdnas laikas, kai Vikorno bentlį teko naudoti ir kaip greitosios pagalbos automobilį, nepaisant keiksmažodžiais pasodrintų jo ūmaus vairuotojo prieštaravimų – šis abejojo, ar didelė budistinė dorybė yra saugoti nusenusių *farangų* gyvybes.) Kiti vienu balsu kalbėjo, kad nė nemirę jie spėjo pabuvoti danguje.

Taigi kas čia blogo? Aš jums pasakysiu kas. Džentelmenai, išgerkite visą „Viagros" tabletę (arba daugiau) ir aštuonioms valandoms, o gal ir ilgesniam laikui galite atsisveikinti su savo natūraliu glebumu. (Visai parai užmirškite šlapinimąsi; iškyla keblumų, kaip atlikti įprastinius buities darbus su tuo šluotkočiu, styrančiu tarp kojų. Daugelis užsimena apie užplūstantį atoslūgio ilgesį. Poetiška tiesa: nėra ką daugiau daryti, tik kruštis, nori tu to ar nenori.)

Jie taip nustekendavo merginas, kad jos ėmė pulkais bėgti iš mūsų klubo. Mano motina, priimdama jas į darbą, garantavo joms visišką nuostolių kompensavimą ir labai nenorėjo jų nuvilti, taigi mes likome be jokių išteklių, tegu ir su efektyviai veikiančia sistema. Vienas kietas seniokas galėdavo pereiti per penkias ar šešias sveikas jaunas merginas, kol vaisto poveikis imdavo silpti ir jis leisdavosi nunešamas į savo viešbutį, būdamas tokios būklės, kurią geriausia būtų apibūdinti kaip ekstazišką katatoniją (arba džiaugsmingą lavono sąstingį). Pelnas sumenko iki mikroskopinio dydžio.

Kažką reikėjo daryti. Nepaprastajame tarybos susirinkime buvo nuspręsta iš darbo sąlygų skilties išbraukti nuostolių kompensacijos garantiją ir persiorientuoti į platesnę rinką, pirmenybę teikiant persidirbusiems jauniems vyrams, kenčiantiems dėl streso sukeltos impotencijos. Išlikome patrauklūs į pensiją išėjusiems vakariečiams reiveriams, taip pat mus pamėgo ir įprastesni klientai (daugiausia į pensiją dar neišėję vakariečiai reiveriai) – tačiau praradome savo rinkos nišą. Dabar mažai kuo skyrėmės nuo visų

kitų barų ir todėl kentėjome nuo sezoninių atoslūgių, jau nekalbant apie bendrą Vakarų ekonomikos nuosmukį. Rinka staiga apsnūdo, krito akcijų kursai ir mes ėmėme dirbti nuostolingai. Labiausiai kentėjo Nong, nes klubas buvo jos džiaugsmas ir pasididžiavimas, jos proto kūrinys ir priemonė įrodyti pasauliui, kad ji yra ne tik išskirtinai sėkmingą karjerą padariusi kekšė (išėjusi į pensiją), bet ir visavertė tarptautinio lygio dvidešimt pirmo amžiaus verslininkė. Ji pasidarė neįprastai religinga, kiekvieną dieną medituodavo vietinėje šventykloje ir pažadėjo Atsišliejusiam Budai iš Vat Po šventyklos du tūkstančius virtų kiaušinių ir meitėlio galvą, jei jis išgelbės jos verslą. Netgi Vikornas sudegino šiek tiek smilkalų, o aš nugrimzdavau į meditaciją giliau nei kada nors anksčiau. Tokiai mistinei smegenų galybei dirbant mūsų naudai, neišvengiamai turėjo nutikti stebuklas.

To stebuklo vardas buvo Čanija – dar prisimenu tą dieną, kai ji atėjo į mūsų barą ieškodama darbo. Ji laisvai kalbėjo angliškai šiek tiek teksasietiškai grebluodama (ir sykiu su pakankamai juntamu tajišku akcentu, kad išliktų egzotiška). Beveik dvejus metus ji praleido Jungtinėse Valstijose, bet po Rugsėjo vienuoliktosios buvo priversta išvykti namo – laikas po tų įvykių buvo labai netinkamas gyventi Amerikoje su suklastotu pasu. Patyrusiam mūsų srities verslininkui buvo nesunku suvokti jos nepaprastą talentą. Mudu su motina įžvelgėme jį akimirksniu, o Vikornui susigaudyti prireikė šiek tiek laiko. Po savaitės mes jau lyg pamišę virėme kiaušinius ir tempėme juos ir keptą kiaulės galvą į Vat Po šventyklą, kur vienuoliai juos valgė arba dalijo vargšams. Leiskite man paaiškinti smulkiau.

Visų pirma, *farange*, prašyčiau išmesti iš galvos visas tas savo vaikiškas nuostatas apie tai, kad mūsų dirbančios merginos yra paniekintos sekso vergės ir mūsų šovinistinės vyriškosios kultūros aukos; patikėkite mano žodžiais: nėra nieko, ko jūsų masinės informacijos priemonės nepadarytų, kad paguostų jus, apimtą

postindustrinės nevilties, ir įtikintų, jog jūsų kultūra yra pranašesnė už mūsiškę. (Kokius niekus jie šneka – aš esu buvęs Slau, Anglijoje, šeštadienio vakarą – ir *žinau*, kokie beprotiški lėbautojai jūs esate.) Visos mūsų darbuotojos yra kaimo merginos, tvirtos kaip vandeniniai buivolai, laisvos kaip gulbės, ir joms sunku patikėti, kiek daug jos gali uždirbti teikdamos savo paslaugas mandagiems, geranoriškiems, kaltės jausmo kamuojamiems, turtingiems, prezervatyvais naudotis pratusiems *farangams* – lygiai tas pačias paslaugas, kurias kitu atveju turėtų nemokamai ir be apsaugos teikti šiurkščiam girtam kekšinėti pratusiam savo vyrui gimtajame kaime. Neblogas biznis, tiesa? Verčiau jau patikėkite manimi. (Nežiūrėk taip į mane, *farange*, kai giliai širdyje žinai, jog kapitalizmas visus mus paverčia kekšėmis.) Dauguma tų merginų yra vienintelės šeimos maitintojos ir kartu matriarchės; visus giminės darbus ir reikalus jos tvarko mobiliuoju telefonu (dažniausiai mūsų personalo tualete, persirengdamos darbiniais drabužiais) – pradedant ligonių globa ir baigiant nuomos sutartimis, pradedant bausmėmis nusikaltusiesiems ir baigiant sprendimais, kiek šiais metais pirkti vandeninių buivolų, pradedant vestuvėmis ir baigiant abortais, religinėmis apeigomis bei nurodymais, už ką balsuoti vietiniuose ir nacionaliniuose rinkimuose.

Bet asmeninis žavesys komerciniame sekse yra galbūt net svarbesnis nei labiau į meną orientuotose kontaktavimo su publika srityse, tokiose kaip varjetė. Taigi čia taip pat būtina daryti takoskyrą tarp superžvaigždžių ir antraeilių veikėjų. Štai kur paslaptis: jūsų superžvaigždė *kuria* jūsų įstaigos aurą. Ji yra tantros meistrė su siaurikėmis, burtininkė be liemenėlės, šokanti dervišė, kupina žavesio, kuriam neįmanoma atsispirti. Ji žino, kaip paversti save veidrodžiu, atspindinčiu daugelį įvairiausių jos viliojamų vyrų fantazijų. Spėkite, kiek vyrų, bendraudami su manimi, prisipažino, kad pagaliau po ilgų ieškojimų surado *ją*, savo svajonių moterį, merginą, kurios laukė pusę gyvenimo, tą, kurią jie neabejotinai

rytoj ves, jei tik ji sutiks, dieviškoji Čanija? Atsakymas: apytikriai pusė Čanijos klientų. Mes netgi priėmėme apsaugininką (pravarde Monitorius; kaip ir aš, dieną jis dirba policininku), kad saugotų mus nuo „sudaužytaširdžių" atakų. Trumpai tariant, Čanija išgelbėjo mūsų verslą, ir mes sunkią valandą nesirengiame nuo jos nusigręžti. Visi genijai turi savo tamsiąją pusę. Mūsų individualistinėje visuomenėje ištikimybė tebėra svarbi sąvoka, todėl netgi pulkininkas Vikornas ryžosi nutraukti savo šeštadienio vakaro pasilinksminimą Bankoke (kaip sakoma dainoje, ištikimybė išdidų žmogų padaro nuolankų – o kartais net atneša mirtį), kai suprato, kad mūsų superžvaigždei iškilo grėsmė. Taigi štai kas iš tikrųjų atsitiko.

Pastebėjau jį tą pačią akimirką, kai jis įžengė pro duris. Dabar esu atsidūręs tarp *mamasan* – apgailėtina nuolatinė šiame versle besisukančio žmogaus būklė, – mat aš, kaip jaunesnysis akcininkas, tapau *papasanu*, kol mano reiklioji motina nuspręs mane pakeisti. (Kaip ir visos buvusios kekšės, ji pasižymi įsisenėjusia neapykanta *mamasan* ir niekaip negali atrasti tobulos. Aš įtariu, kad ji užsiima manipuliacijomis laikydama mane kaip *papasaną*.)

Jau apibūdinau jo veidą, ne kažin ką gražesnį ir tuomet, kai jame dar gyveno siela. Bjaurus snukis, „padailintas" idiotiška raumenų kalno arogancija. Visos merginos susidarė apie jį bendrą nuomonę ir stengėsi laikytis nuo jo atokiai, paliko jį vieną sėdėti už kampinio stalelio, kur jis vis labiau niršo stebėdamas, kaip merginos teikia pirmenybę vyresniems ir ne tokiems raumeningiems vyrams kaip jis. Gėrė saikingai („Budweiserio" alus, o ne „Mekongo" viskis, bet tokios smulkmenos nesumenkina puikių Vikorno sugebėjimų kurti siužetus). Man labai nesinorėjo švaistyti subtilaus Čanijos talento šiam tuščiam puodui ir aš tenorėjau vieno – kad ji išviliotų jį po velnių iš šio baro

į kurį nors kitą. Mudu, Čanija ir aš, didžiuojamės vienas kitu ir vienas kitą puikiai suprantame. Jai tereikėjo pastebėti mano akimis duotą ženklą – ir išsyk suvokė, ko aš noriu. Bent jau (ši pasakojimo vieta reikalauja preciziško tikslumo) aš *manau*, kad Čanija nuėjo prie jo stalelio kaip tik todėl, kad aš akimis daviau ženklą. Maždaug po minutės jo bjauri maža burnytė jau buvo išsiviepusi į šypseną ar kažką panašaus, jos ranka tingiai ilsėjosi ant jo akmeninės šlaunies, o kai ji pasilenkė sriubtelėti „damų gėrimo" („Margarita" su papildoma tekilos porcija), jo akys lipte prilipo prie jos krūtų. Dar vienas išdiduoklis buvo suvyniotas kaip šilta vilna.

Tai buvo tipas, kurio libido būdinga slapto intensyvumo fazė, kol jis pagaliau prasiveržia į paviršių visa jėga. Čanija akimirksniu prisitaikė prie situacijos ir dabar jie slapčia (ir karštai) kalbėjosi beveik surėmę kaktas. O blogiausia tai, kad Erikas Klaptonas tuo metu iš netikro patefono dainavo „Beautiful tonight". Ši nuostabiai romantiška daina buvo galutinis lašas. Raumenų kalno ranka surado kelią prie Čanijos šlaunies. Aš dirstelėjau į fakso aparato laikrodį. Praėjo mažiau nei penkios minutės ir Geležinis Žmogus ištirpo – kažkas panašaus į rekordą netgi Čanijai. Aš nusprendžiau jai padėti ir dar kartą paleidau Klaptono dainą – o gal man tiesiog buvo smalsu, kokį poveikį turės dainos pakartojimas? Jo nenormaliai mėlynose akyse pasirodė mažos ašarėlės, jis sunkiai nurijo seiles ir iš jo bjaurių lūpų judesių buvo galima nutuokti žodžius: „Aš esu toks pasiutiškai vienišas", – po kurių sekė neįtikėtinai prie jų nederanti frazė: „Tu šį vakarą tokia nuostabi."

– Ačiū, – atsakė Čanija, kukliai nuleisdama akis.

Tą akimirką pro duris įėjo rožių pardavėjas. Galima žavėtis šio žmogaus ir jo kolegų – riešutų ir žiebtuvėlių pardavėjų – donkichotiška drąsa. (Kiekviename bare jie pakenčiami su sąlyga, kad elgsis diskretiškai ir neužsibus per ilgai.) Ar gali būti didesnis optimizmas nei visą gyvenimą stengtis parduoti rožes prostitučių

klientams? Aš niekuomet iki tol nebuvau matęs, kad jam pavyktų parduoti bent vieną gėlę. Tai laibas kaip virbas pusamžis žmogus su auglio deformuotu žandikauliu – auglio, kuriam pašalinti jis neturi ir niekada neturės lėšų. Geležinis Žmogus droviai pakvietė jį prieiti, nupirko vieną rožę, už kurią sumokėjo gerokai daugiau, nei priklauso, ir įteikė ją Čanijai.

– Manau, neprieštarausi, jei aš sumokėsiu už tavo gėrimus?

Priimdama rožę ir demonstruodama apsimestinę nuostabą, sumišusią su dėkingumu (visos merginos, esant reikalui, moka imituoti Rytietišką Nuolankumą), ji atsakė:

– Štai kaip? Na, kaip nori.

Praėjo lygiai septynios minutės (pagal fakso aparato laikrodį), ir ji jau pasirengusi įsirašyti dar vieną pergalę. Užuot atsakęs jis išsitraukė iš piniginės penkių šimtų batų banknotą ir įteikė jai. Ji sudėjo delnus, grakščiai nusilenkė ir atėjo pas mane susimokėti baro baudos, kad užregistruočiau, kaip pamenu, jos antrą pergalę tą vakarą. Šiaip ar taip, tai buvo šeštadienio vakaras, o ji buvo Čanija. Ankstesnysis jos klientas buvo jaunuolis, akivaizdžiai stokojantis ištvermės, nes nepraėjus nė keturiasdešimčiai minučių ji sugrįžo iš jo viešbučio į barą.

Vienintelė neįprasta sandėrio su Geležiniu Žmogumi detalė buvo ta, kad atidavusi man pinigus Čanija nežiūrėjo man į akis, kol aš spausdinau kvitą. Devynis kartus iš dešimties ji man mirkteli ar šypteli, pasinaudodama momentu, kai jos nugara atgręžta į klientą. Dar po minutės jie jau buvo už durų. Man nė į galvą nedingtelėjo, kad reikėtų baimintis dėl jos saugumo – juk vis dėlto ji jau buvo jį „prisijaukinusi“ – ir, be to, juk tai buvo ne šiaip mergina, o Čanija.

– Taigi buvo šitaip, daugiau nieko negaliu pasakyti, – paaiškinu Vikornui ir savo motinai, sugrįžęs į klubą. Dabar fakso aparato laikrodis rodo tris valandas trylika minučių nakties, bet nė vienas iš mūsų nenorime miego.

– Ji nežiūrėjo tau į akis, mokėdama baro baudą? Keista. Aš ją pažįstu, ji tave mėgsta, ji visuomet žiūri tau į akis ir paprastai mirkteli. Manau, ji jaučia tau tam tikrų sentimentų.

Mano mama pabrėžė šią gana moterišką detalę. Vikornas neabejotinai vėl persijungė į „Megrė režimą", kuria sudėtingas strategijas, nepasiekiamas mūsų ribotam protui. Nong ir aš laukiame ištarmės. Jis pasitrina apatinį žandikaulį.

– Šiąnakt nieko nenuveiksime. Rytoj atsiųsime ekspertų komandą, kad padarytų įvykio fotonuotraukas – tačiau tegu vengia pernelyg smulkių detalių. Sončajus pasirūpins kūno sunaikinimu. Jis gaus įgaliojimą tučtuojau sudeginti kūną iš... na, aš tuo pasirūpinsiu. *Farangas* pames savo pasą. Jis tikriausiai yra savavališkai atvykęs į sostinę iš kurio nors nykaus pietų miestelio, kur privalėjo ieškoti vyrų juodomis barzdomis, vilkinčių Bin Ladeno marškinėlius, taigi labai tikėtina, kad niekas nežino jo buvimo vietos. Opijų, kaip ir pypkę, Čanija tikriausiai gavo iš jo, taigi jis, ko gero, yra buvęs Kambodžoje. Tačiau panašu, kad jis buvo ne vien tik bukaprotis sunkumų kilnotojas, koksai apsimetė. Bent jau turėjo pakankamai vaizduotės, kad pamėgintų šiek tiek aguonyčių sunkos. Gali praeiti kelios savaitės, kol jo paieškos atves čionai, tačiau manau, kad anksčiau ar vėliau sulauksime *jų* skambučio. Tačiau nematau jokio realaus pavojaus, jei laikysimės tykiai, o Čanija kokiam mėnesiui prapuls ir pasikeis šukuoseną. Aš nenoriu, kad jie pradėtų ją tardyti. Nežinia, į ką ji gali būti įsivėlusi Amerikoje. – Vikornas atsigręžia į Nong: – Tu geriau pakalbėk su ja kaip moteris su moterimi, išsiaiškink, kas guli jai ant širdies. – Jis vėl atsigręžia į mane: – Arba gal verčiau tai padaryk tu, nes, atrodo, judu puikiai sutariate. Pasistenk išsklaidyti jos blogą nuotaiką. Mes nenorėtume, kad ir tave iškastruotų.

Mano motina mandagiai nusijuokia iš šito be galo neskoningo sąmojo – vis dėlto Vikornas yra pagrindinis akcininkas. Aš išeinu į gatvę sustabdyti jam taksi, nes jis nenori, kad jo limuzinas šią

naktį vėl šmėžuotų Kaubojų gatvėje. Visi barai jau uždaryti, bet gatvė pilna maisto prekystalių, visuomet atsirandančių po antros valandos nakties, po komendanto valandos, ir pripildančių gatvę malonių aromatų, kuriuos skleidžia vien tajiški patiekalai, skirti tūkstančiams alkanų kekšių, plepančių tarpusavyje apie šios nakties nuotykius. Šis taikingas vaizdelis man nuo seno mielas, nepaisant rimtų neigiamų religinių nuostatų dėl prekybos kūnu ir pelnymosi iš moterų tokiais būdais, kurie vienareikšmiškai uždrausti Budos. Kartais mūsų nuodėmės kyla iš neįveikiamo karminio potraukio: Buda trina mūsų veidą į tą patį mėšlą, kol mums taip pakyri kartoti tą pačią klaidą, kad verčiau nusiteikiame mirti nei vėl eiti įprastu klaidų keliu. (Bet jei taip yra iš tiesų, kodėl man taip gera ir malonu? Ar taisyklės pasikeitė? Ar monogamija tėra nepasisekęs eksperimentas, panašiai kaip komunizmas?)

Tikėsite ar ne, bet aš visai neleidžiu tų pinigų. Vikorno sąskaitininkė kas ketvirtį perveda kuklius dešimt procentų pelno į mano sąskaitą Tailando ūkininkų banke, o aš palieku juos ramiai kauptis ir gyvenu vien iš policininko algos savo irštvoje prie upės, kai naktis leidžiu ne klube. Atvirai kalbant, aš pažadėjau Budai, kad kai tik turėsiu progą, nuveiksiu su šiais pinigais ką nors naudingo. Ar tai tau skamba apgailėtinai, *farange*? Man – taip, bet nieko negaliu šiuo klausimu pakeisti. Kai mėginau paimti šiek tiek pinigų iš savo sąskaitos ir už juos prekybos centre „Emporium“ nusipirkti fantastišką „Baker-Benjes“ batų porą (tik už 500 dolerių), kažkokia mistinė jėga užkirto kelią šiam mano veiksmui.

Palydėjęs pulkininką į taksi automobilį, aš nužingsniuoju gatve, kur šiuo metu nematyti nė vieno *farango*. Kai kurie maisto prekystaliai gali pasigirti elektros lemputėmis, nelegaliai prijungtomis prie nelegalių kabelių, lyg juodi vijokliai besiraizgančių ant pastatų sienų, bet dauguma naudoja šnypščiančias dujines lempas su skaisčiai žėrinčiais kaitinimo tinkleliais. Šiame šviesos ir šešėlių žaisme matau išnyrant ir vėl pranykstant daug nuostabių ir

pažįstamų veidų; visos merginos išbadėjusios po nakties darbo. Tarp prekystalių daug kur įsitaisiusios būrėjos, apsiribojančios minimalia biuro įranga: staleliu ir dviem kėdėmis turtingiesiems ir kilimėliu ant šaligatvio visiems kitiems.

Kiekvienas taro kortų atvertimas verčia moters širdį krūpčioti iš džiaugsmo ar nerimo: santuoka, sveikata, pinigai, kūdikis, kelionė į užjūrius su perspektyviu *farangu*? Niekas nepasikeitė nuo mano vaikystės. Papildydamas šią šventinę atmosferą aklas dainininkas su mikrofonu rankoje traukia graudžią tajų laidotuvių giesmę, vieną ranką uždėjęs partneriui ant peties, o šis ant diržo pasirišęs nešasi garsiakalbį, ir juodu abu didingai žingsniuoja gatve. Aš įmetu jiems į dėžutę šimto batų banknotą, o tada, prisiminęs Čaniją ir jai dabar taip reikalingą sėkmę, pridedu dar tūkstantį.

Mane visi pažįsta.

– Sončajau, kaip reikalai?

– Sveikas, Sončajau, gal turite man darbo?

– *Papa* Sončajau, mano mylimas *papasanai*, – pasigirsta žaismingai ironiškas balsas. – Kada vėl mums pašoksi, detektyve?

Esu labai laimingas, kad Vikornas pasirūpino apsaugoti Čaniją nuo tos žiaurios ir abejingos Amerikos teisėsaugos sistemos, kur, jei būtų įvykdyta jos ekstradicija, niekas nedarytų jokių nuolaidų dėl jos jaunystės ir grožio, streso, būdingo jos profesijai, arba bjauraus aukos elgesio. Neturėtų ji ir galimybės išsipirkti, egzistuojančios lankstesnėje mūsų sistemoje. Tačiau pastaba, kad nežinia, į ką ji gali būti įsivėlusi Jungtinėse Valstijose, aiškiai rodo platų Vikorno mąstymo užmojį, jei nepavadinsime to paranoja – šioji yra jo masto gangsterio profesinė liga. Paimkime kad ir mane: aš nė karto nė akimirkos nesvarsčiau, ką ji veikė Amerikoje. Argi ji nedirbo kokiame nors masažo salone, kaip ir visos kitos?

Staiga mano mintys sulėtėja, po ilgo įtampos laikotarpio ima stigti energijos. Pasijuntu visiškai išsekęs, faktiškai ties žlugimo riba. Iš lėto grįžtu į barą ir laiptais užlipu prigulti į vieną kambarį

trečiame aukšte. Dabar aštuonios minutės po penktos ryto, ir vienas po kito pasigirsta artėjančios dienos garsai: netolimoje mečetėje užgieda muedzinas, pradeda čiulbėti paukščiai, svirpti nemigos kamuojama cikada, o rytuose ima šviesėti dangaus pakraštys.

Mes, tajai, turime savo mėgstamą vaistą nuo emocinio išsekimo. Tai ne piliulės, ne alkoholis, ne narkotikai, ne psichoterapijos seansas – ne, mes paprasčiausiai smingame veidu į pagalvę. Atrodo labai paprasta, bet veiksminga. Beje, daugybė gyventojų apklausų parodė, kad miegas yra pats didžiausias mano tautos pomėgis. (Mes *žinome*, kad anoje pusėje yra šis tas geresnio nei šioje.)

Tačiau, regis, Mičo Turnerio byla mane sukrėtė labai giliai, nes sapne mane aplanko mano velionis partneris ir sielos brolis Pičajus – tiksliau, aš apsilankau pas jį. Jis sėdi medituojančių vienuolių rate; vienuoliai skleidžia medaus spalvos švytėjimą. Iš pradžių jis nenori būti trikdomas. Tačiau aš atkaklus, ir jis pamažu nubunda iš savo dieviško transo. „Ar nenorėtum man padėti?“ – klausiu aš. „Ieškok *don buri*“, – atsako Pičajus ir vėl prisijungia prie medituojančių vienuolių.

Atsibundu baisiai sutrikęs, nes žodis *buri* tajiškai reiškia cigaretę. *Don*, galvoju aš, ispaniškai reiškia poną. Tai mįslingiausias ir šiaip jau mįslingos Pičajaus kalbėjimo manieros pavyzdys. Taigi teks remtis įprastesniais informacijos šaltiniais. Bet vis vien sapnas kaip klausimas niekaip nepalieka mano minčių. „Kas, po galais, yra tas *don buri*?“

4

Kai galų gale atsikeliu, jau yra ankstyvas vakaras ir aš jaučiu sąžinės graužatį, kad šiandien nepasimačiau su Leku.

Lekas yra mano naujasis auklėtinis, priskirtas man paties Vikorno. Jis jau daugiau nei mėnesį treniruojasi mano vadovauja-

mas, ir aš stengiuosi rimtai žiūrėti į man patikėtas pareigas. Tačiau Nong laiko jį daugiau šeimos vergu ir reikalauja, kad aš mokyčiau jį patarnavimo namuose subtilybių. Stengdamasis surasti sveiką pusiausvyrą šioje srityje, bet vis dėlto paisydamas jos spaudimo (yra priežasčių, kodėl jam reikia gerai su ja sutarti), aš paskambinu jam į mobilųjį ir liepiu atvažiuoti taksi ir paimti mane iš klubo.

Dabar šešios valandos trisdešimt penkios minutės, miestas sukaustytas piko valandos grūsčių. Lekas ir aš sėdime ant galinės taksi sėdynės. Vairuotojas nuolatos laiko įjungtą radijo stotį FM97, kurią mes, bankokiečiai, vadiname „Kietojo Papo FM" arba „Transporto grūsčių FM". Visame mieste žmonės sėdi įkalinti savo automobiliuose be teisės į malonę ir be atvangos skambina savo mobiliaisiais telefonais į Pisito vadovaujamą radijo pokalbių tiesioginiame eteryje laidą. Šio vakaro pokalbio tema yra skandalas, kilęs, kai trys jauni farai pateikė įtikinamus įrodymus, jog trys jaunos moterys užsiėmė su jais prostitucija, už pinigus parduodamos jiems sekso paslaugas. „Turint tokius nuostabius policininkus, kam dar reikia kriminalų? Skambinkite man, skambinkite tučtuojau, bematant, nė sekundės nedelsdami." Iškart pasipila grūstyse įstrigusių automobilių vairuotojų skambučiai, daugiausia kupini sąmojo ir pakilios nuotaikos. Tačiau Lekas, kuriam tik aštuoniolika metų ir kuris tik prieš tris mėnesius baigė akademiją, suraukia nosį.

– Ar jau kalbėjotės su savo motina?

Jis sugebėjo nuleisti galvą žemiau už manąją, ir jo dailus veidas atsigręžęs į mane kaip gėlės žiedas, o šviesiai rudos akys tiesiog spinduliuoja žavesiu. Feodalinėje visuomenėje viskas yra feodališka, o tai reiškia – asmeniška. Aš esu ne tik jo viršininkas, bet ir ponas bei valdovas, ir jo likimas yra mano rankose. Jam reikia, kad aš jį mylėčiau.

– Duok man laiko, – sakau aš. – Moterims nuotaika reiškia viską. Ypač kalbant apie Nong.

– Ar ketinate pasikalbėti su pulkininku Vikornu?

– Dar nežinau. Sunku pasakyti, ar geriau skambinti, ar ne.

Paprašau taksi vairuotoją sustoti 4-osios gatvelės ir Sukumvito gatvės sankryžoje.

Kadaise, iš tiesų vos prieš penkerius metus, kiekviena Sukumvito gatvelė turėjo bent po vieną prekystalį, prekiaujantį keptais skėriais, tačiau mūsų kultūrą negailestingai bombarduojant jūsiškei, *farange*, mes tam tikra prasme įvertinome šį savo keistą pomėgį kaip silpnybę ir to padarinys – bent jau Krungtepe – yra mūsų vabzdžių virtuvės pasitraukimas į pogrindį. Tačiau tuo pačiu metu kai kurie avangardistiškai nusiteikę *farangai* su gurmanišku entuziazmu metėsi prie šios mūsų kulinarinės egzotikos, taigi dabar vienintelė vieta, kur galima nusipirkti keptų skėrių, yra beveik vien *farangų* apgyventa Nanos aikštė.

Atvykstame į Naną kaip tik tada, kai įvairiausi „medžiotojų bokšteliai“, dar žinomi kaip barai su pusnuogėmis šokėjomis, įjungia aukščiausią pavarą.

– Gražusis vyre, aš noriu eiti su tavimmmm, – užsuokia man mergina juodais marškinėliais-liemenėle, sėdinti už vieno alaus baro tvorelės, bet Leko žvaigždė yra nepalyginamai skaistesnė nei mano. Nei merginos, nei *katojai* (tavo kalba kalbant, transseksualai, *farange*) negali atplėšti nuo jo akių, kol mes braunamės pro galingus baltaodžius vyrus prakaituotais trumparankoviais marškinėliais ir šortais, apdujusius labiau nuo seksualinių galimybių nei nuo alkoholio, nors visi jie kliukina iš butelių šaltą kaip ledas alų. Šį vakarą kiekvienas televizorius – o jų yra tikriausiai apie penkis šimtus – rodo teniso mačą tarp mūsų numylėto Paradorno ir jo varžovo, kurio tapatybė niekam nerūpi, Prancūzijos atvirajame teniso čempionate. Tačiau komentarų negirdėti jokių, nes dešimt tūkstančių audiosistemų, kaip visuomet, drebina orą įprastu tailandietiško popso ir Robio Viljamso muzikos mišiniu.

Galiausiai mes pasiekiame tolimąjį aikštės pakraštį, kuriame vyrauja *katojai*, alpstantys vien nuo Leko žvilgsnio. Gerokai nusižengdamas autentikai, aikštės gale stovinčio prekystalio savininkas įvairius savo parduodamus produktus įvardijo angliškai: tarakonas, šilkverpis, kurklys, jų mišinys, džiovinta varlė, bambukinės musės lerva, skorpionas, skėrys. Aš paprašau skėrių sau ir bambukinių musių lervų, šilkverpių bei skruzdėlių mišinio ir džiovintų varlių mamai. Kol pardavėjas pila skruzdėles į popierinį maišelį, Lekas ir aš stebime ritualą, kuris yra nepalyginamai senesnis nei budizmas. Merginos trumpomis puošniomis suknelėmis – čia netiesiogiai ir miglotai provokuojamos fantazijos apie mokinukes – stovi išsirikiavusios viena už kitos pražergtomis kojomis, o mergina eilutės priešakyje dideliu mediniu falu piešia ant žemės sudėtingas figūras. Kai prišaukiamas sėkmės dievas, ji pastūmėja falą slysti grindimis merginoms tarp kojų, o tada garsiai pabeldžia į klubo duris. Išsitiesusi, kupina išdidumo dėl gerai atlikto darbo (*jei tai neprišauks klientų, nežinau, kas dar galėtų juos prišaukti*), ji nuveda merginas atgal į barą ir į dvidešimt pirmą amžių.

Sugrįžęs į klubą, aš pasirūpinu, kad Lekas nuneštų ir įteiktų maišelius su vabzdžiais mano motinai, dar nepradėjusiai darbo, mat tebelaukė vakarienės. Visi mes susėdame bare valgyti to, kas, mano supratimu, yra pusryčiai, ir dvidešimt minučių vyrauja tyla, kurią drumsčia tik vabzdžių kojelių traškėjimas ir gurguliavimas mūsų pilvuose. Baigęs valgyti palieku Leką su savo motina ir nešinas paskutiniu maišeliu su skėriais užlipu laiptais aukštyn.

Po ilgai trukusios viešnagės Morfėjo valdose Čanija jau išsiblaiviusi ir gundančiai įsitaisiusi. Ji apsivilkusi milžiniško dydžio trumparankovius marškinėlius ir nieko daugiau; sėdi pusiau lotoso poza ant lovos, nugara atsirėmusi į sieną. Pasiūlau jai praimtą maišelį su skėriais, o ji delikačiai paima vieną riebų vabzdį ir rūpestingai sukramto. Šypteli man draugiška šypsena, kurią gadina tik plaukuotos skėrio kojelės liekanos jos lūpų kamputyje.

Akivaizdu, kad po savo žudikiško šėlsmo ji nepatiria jokių pagirių, jei neminėsime nervingumo akyse, šmėstelėjusio tą akimirką, kai įteikiau jai jos parodymus. (Gėdos kultūros pranašumas prieš kaltės kultūrą yra tas, kad tu nesijauti blogai tol, kol mėšlo gabalas nepataiko tau į kaktą.)

Čanija atidžiai perskaito, kas parašyta, tada pažvelgia į mane.

– Čia tu parašei? Tavo braižas.

– Pulkininkas padiktavo. Aš tik užrašiau.

– Pulkininkas Vikornas? Jis tikriausiai genijus. Lygiai taip viskas ir įvyko.

– Tikrai?

– Visos detalės teisingos, išskyrus tai, kad jis gėrė „Budweiserio" alų, o ne „Mekongo" viskį.

– Na, tai smulkmena. Gal nesivarginkime ir jos nekeiskime. Jei reikės, patvirtinsiu, kad jis užsisakė „Mekongo" viskio. Šiaip ar taip, aš buvau už prekystalio.

Ta geležį išlydanti šypsena.

– Ką gi, tada puiku.

Aš atsikrenkščiu ir pasistengiu pernelyg liūdnai nežiūrėti į jos ilgus juodus plaukus.

– Tik vienas dalykas – tau reikės nusikirpti plaukus ir kuriam laikui pradingti. Pakeisk dar ką nors, pabūk porą mėnesių kuo nors kitu, iki vanduo nusistovės ir viskas nurims.

Ji gūžteli pečiais ir nusišypso.

– Gerai, padarysiu viską, ko pulkininkas pageidauja.

– Mes sugrąžinsime tave į darbą, kai tik galėsime. Mums reikia išsiaiškinti, ką amerikiečiai darys, kai sužinos, kad toks ir toks jų pilietis negyvas. Kaip kietai jie imsis šio reikalo? Kiek svarbus jis jiems buvo? Supranti problemos esmę?

– Žinoma. Aš tikriausiai nusiskusiu beveik plikai – juk visuomet norėjau medituoti vienuolyne. Galbūt atliksiu meditacijos kursą kur nors šalies gilumoje.

– Būtų puiku, – sakau aš, nors mintis, kad jai teks likti be plaukų, kone priveda mane prie ašarų. Įsivyrauja kvailoka tyla. – Čanija, tu neprivalai man sakyti, jeigu nenori, bet jei būdama Jungtinėse Valstijose užsiėmei kokiais nors dalykais, apie kuriuos, tavo nuomone, mes turėtume žinoti...

Ji pažiūri man tiesiai į akis. Jos žvilgsnyje matau vien nekaltybę.

– Žinoma, aš dirbau. Pinigai buvo fantastiški, ypač Las Vegase. Tai nuostabi šalis, bet truputį nuobodi. Po kurio laiko man tenai atsibodo. Planavau grįžti namo, kai tik būsiu sukaupusi pakankamai pinigėlių, kad galėčiau pasistatyti namą Sarine ir daugiau nebedirbti, bet Rugsėjo vienuoliktoji sugriovė mano planus. Sugrįžau namo anksčiau, nei planavau, ir dėl šeimos man reikia daugiau pinigų. Pasilikau čia, nes tu esi geras *papasanas*, o tavo mama yra gera viršininkė. Čia malonu. Man patinka jūsų klube.

Pagunda paklausti jos, kas iš tiesų atsitiko praėjusią naktį, labai stipri, bet profesinė drausmė, išsiugdyta tarnaujant mano ponui Vikornui, padeda man atsispirti. Vis dėlto tai pasiutiškai sunku. Netgi kaip tajei jos šaltakraujiškumas yra truputį neįprastas, jei nesakysime – tiesiog bauginantis. Bijau, kad mano šypsena, paliekant ją vieną su parodymų lapu ir keptų skėrių maišeliu, buvo nenatūrali ir vaikiška. Netgi nepasiteiravau jos apie opijų, kadangi oficialiai jis neegzistavo. Beje, pastebėjau, kad pypkės jau niekur nebematyti.

Apačioje mano motina pristačiusi Leką šluostyti taurių. Pažiūriu į laikrodį, tada įsijungiu audiosistemos radijo imtuvą ir imu klausytis radijo stoties „Kietojo Papo FM“. Kiekvienas faras iš Aštuntojo rajono šiuo metu tikriausiai klausosi radijo, nes Pisitas pasakoja apie tai, kaip įdėmiai jis seka amžiną ir plačiai pagarsėjusią kovą tarp mūsų mylimo pulkininko Vikorno ir to piktadario generolo Zinos, kuris ką tik laisvas ir sveikas paliko tribunolo salę, kur turėjo gintis nuo įtarimų dėl didelio masto

heroino ir morfino kontrabandos. Jo teiginį, kad visa istorija buvo policijos, konkrečiai – Vikorno surežisuota klastotė, teismas tylomis pripažino kaip rimtą pagrindą jį paleisti.

Pradžioje Pisitas primena, kad ši konkurencija dėl narkotikų tarp armijos ir policijos nėra naujas dalykas. Kiekvienas tailandietis yra girdėjęs, o kai kurie dar atsimena, apie didžiąją konfrontaciją Čiangmajaus provincijoje šeštajame dešimtmetyje, kai atrodė, jog ginčas tarp šių dviejų tarnybų dėl to, kam iš tikrųjų priklauso didžiulė opijaus siunta, kurią Gomindanas (slapčia talkininkaujant CŽV) traukiniu atgabeno į Tailandą, tuoj tuoj sukels pilietinį karą. Ši konfrontacija tęsėsi tris dienas, kol buvo pasiektas kompromisas ir nutarta, kad visą siuntą reikia suversti į jūrą. Sklinda gandai, kad kelių tonų opijaus išmetimo į jūrą operaciją organizavo policijos departamento direktorius, slapta pasiuntęs laivą, turintį paimti lėktuvo išmestą krovinį. Dabar amžinoji policijos ir kariuomenės konfrontacija, regis, persikėlė ant Vikorno ir Zinos pečių. Tačiau Pisitas klausytojų iš anksto neperspėjo, kad jo pašnekovas šiandien yra ne kas kitas, kaip pats Zina.

Pisitas: Generole Zina, man didelė garbė kalbinti jus šioje laidoje. Nors tikriausiai esate pavargęs, matyt, patiriate palengvėjimą po išbandymo?

Zina: Kokio išbandymo?

Pisitas: Generole, aš turėjau omenyje tribunolą, kuris apgynė jūsų garbę.

Zina: Ai, tą. Mane apšmeižė vienas policijos pulkininkas, visi tai žino.

Pisitas: Bet, generole, jei tai tiesa, tai tikra sensacija. Ar negalėtumėte įvardyti kokios nors priežasties, dėl kurios šis policijos pulkininkas, kurio vardo dabar neminėsime, ar faktiškai bet kuris policininkas galėtų trokšti jus sužlugdyti?

Zina: Paprastas dalykas – jie bijo išviešinimo. Šiuo metu Tailandą valdo policija. Peržvelkime bet kurios dienos laikraščius – ir ką juose rasime? Rasime daugybę atvirų reportažų apie policijos korupciją įvairiausiose šalies vietose ir visuose policijos sistemos lygmenyse, bet nieko ničnieko šiuo klausimu nedaroma. Kodėl? Todėl, kad pati vyriausybė bijo policijos. Policija tapo vienintele realią galią turinčia struktūra šalyje. Ir tai yra vadinama demokratija. Tas konkretus policijos pulkininkas, kurį mes jau minėjome, visuomet mėgsta papostringauti apie demokratiją. Tačiau, žinoma, viskas tėra tik galios žaidimas. Požiūris į demokratiją yra Vakarų problema, jie yra vaikiškai paviršutiniški. Įdiek savo šalyje valdymo sistemą, panašią į jų, kad ir kokia ji būtų sugedusi ir korumpuota, ir jie tave liaupsina. Sukurk kitokią sistemą – ir jie visais įmanomais būdais ims tau kenkti. Taigi tai, ką policininkai taip gudriai sumeistravo, yra policinė valstybė, kuri išoriškai atrodo kaip demokratija. Nieko nuostabaus, kad farangai *mus mėgsta. Tai lygiai tokia pati sistema kaip ir jų.*

Pisitas: O policija bijo armijos, nes tai yra vienintelė reali alternatyva jos valdžiai?

Zina: Be abejo. Ir vienintelė organizacija, turinti pakankamai galios, kad juos demaskuotų ir išliktų.

Pisitas: Ar tai neturi nieko bendra su konkurencija dėl pajamų šaltinių?

Zina: Kur link jūs sukate?

Pisitas: Generole, jūs ką tik paminėjote straipsnius apie policijos korupciją. Esu linkęs spėti, kad mažiausiai penkiasdešimt procentų šių korupcijos atvejų yra susiję su narkotikais.

Zina: Žinoma. Policininkai turi turėti motyvą valdyti šalį. Prisidengdami demokratija, žinoma.

Pisitas: O jei armija vėl perimtų šalies valdymą?

Zina: Tai labai provokacinis klausimas.

Pisitas: Ką jūs norėtumėte padaryti tam policijos pulkininkui, kuris jus apšmeižė?
Zina: Tai asmeninis mano ir jo reikalas.

Lekas, pasižymintis ribotomis galimybėmis ilgam sutelkti dėmesį, stengiasi sekti pokalbį, bet stokoja žinių, kurios jam padėtų suvokti šio pokalbio esmę.

– Ar negalėtumėte man paaiškinti, apie ką visa tai?

Mudu su motina susižvalgome.

– Pulkininkas labai pasikeitė, kai mirė jo sūnus Reivis, – sako Nong.

Nieko nesupratęs Lekas atgręžia į mane savo plačias akis.

– Armija nušovė Reivį per 1992-ųjų gegužės neramumus, – paaiškinu aš.

5

Suskamba laidinis telefonas. Skambina teismo ekspertų komanda, iš visko sprendžiant, ganėtinai susijaudinusi. Jie pageidauja mane tučtuojau pamatyti viešbutyje, kur ką tik mirė Mičas Turneris. Man dingteli mintis drauge pasiimti ir Leką, bet jis vykdo savo profesines pareigas – taip, kaip jis jas supranta, siekdamas įgyti mano motinos palankumą (juodu aptarinėja blakstienų tušo naudojimo subtilybes), – taigi išvykstu vienas.

Atvykęs suvokiu jų nerimo priežastį. Apimti profesinio uolumo, jie apvertė kūną ant pilvo ir taip paliko. Dabar jie visi žiūri į mane, o aš spoksau į negyvėlį. Nežinau, ar vemti, ar paprasčiausiai kasytis galvą. Tačiau esu pernelyg priblokštas, kad daryčiau tiek viena, tiek kita. Mano mintys akimoju nuskrieja prie Čanijos, kokia ji buvo šį rytą: rami ir giedros nuotaikos, linksma kaip vyturys. Purtydamas galvą pakeliu viešbučio telefono ragelį ir paprašau

operatorių sujungti mane su policijos nuovada, jos viršininku Vikornu. Bent kartą jį surandu darbo vietoje.

– Vaikinai iš teismo ekspertizės apvertė jį ant pilvo.

– Ir?

– Jam nulupta oda. Nuo pečių iki pat sėdmenų viršaus. Ant visos nugaros odos nėra. Visa nugara – ištisa kruvina masė.

Ilga pauzė, per kurią man dingteli, kad šį kartą netgi Vikornas yra priblokštas. Tada išgirstu:

– Liepk jiems apversti jį taip, kaip rado. Ar jie nufotografavo jo nugarą?

– Manau, kad taip.

– Liepk sunaikinti tas nuotraukas.

Telefono ragelyje pasigirsta pypsėjimas.

Žiūrint, kaip jie verčia auką atgal ant nugaros, man galvoje sukasi žodis *farangas*. Galvoju apie Prancūziją, Vokietiją, Angliją, Japoniją, Jungtines Valstijas, G-8, galvoju apie *dekadansą*. Vienu akimirksniu ši byla palieka tajiškos psichologijos ribas ir man belieka remtis tik tomis kultūrinėmis įžvalgomis, kurias įgijau užsienyje. Suprantate, vargšai ir kenčiantieji žudo iš nuoširdaus pykčio, aistros ar prietarų, dėl žemės ar pinigų, taigi šis žiaurus paskerdimas ir kastracija iš pradžių man pasirodė pakankamai natūrali pykčio, baimės ar godumo išraiška, būdinga bet kurios trečiojo pasaulio šalies prastuomenei. (Tiesą pasakius, nupjautas penis man pasirodė nė kiek ne mažiau tajiškas nei *tom-jum* sriuba.) Tačiau sumanymas nulupti odą, šis bereikalingas priedas, gali kilti tik visuomenėje su didele, turtinga ir nuobodžiaujančia viduriniąja klase. (Per visą *farango* nugarą nematomomis, bet didelėmis raidėmis šviečia užrašytas žodis „nuobodulys“.) Taigi kas gi, velniai griebtų, atsitiko Čanijai Amerikoje?

Visą kitą dieną mudu su Leku vykdome nuobodžią kūno sunaikinimo procedūrą. Nors Vikornas jau apdorojo morgo darbuotojus

ir dėl viso pikto suorganizavo žaibišką autopsiją (asmuo mirė netekęs kraujo dėl nepaprastai didelės durtinės žaizdos apatinėje bei vidurinėje pilvo dalyje ir nupjauto penio – tik pagalvokite, ir nė žodžio apie nudirtą jo nugaros odą), reikia dar užpildyti šūsnis formų, dalykiškai pasikalbėti su daugeliu darbuotojų, juos paskubinant greičiau atlikti darbą, atremti begalę įtarių žvilgsnių, o krematoriumo vaikinai sukelia tikrą galvos skausmą. Jie kažkaip suuodė, kad ši kremacija ne itin dera su teisinėmis normomis, ir nori tokio didelio kyšio, kokio aš neišgaliu duoti, taigi tenka mobiliuoju telefonu susisiekti su Vikornu. Jaučiu tam tikrą malonumą žiūrėdamas į besikeičiančią jų veidų išraišką bendraujant su Vikornu, nes šis bemat numaldo jų nenorą bendradarbiauti, bet vis dėlto tai yra sekinanti diena ir pasimatyti su Čanija galiu tik ankstyvą vakarą, prieš pat atidarydamas mūsų barą. Ją išvydus, man dingteli, kad iš tikrųjų ji turėjo būti aktorė, nes aš ją vargiai beatpažįstu. Ne tik jos plaukai trumpai nukirpti, sušukuoti ežiuku ir nudažyti rausvai violetine spalva, ne tik jos makiažas visiškai kitoks – atrodo, ji sugebėjo pakeisti pačią savo prigimtį. Ji dėvi ilgą juodą sijoną, kokių 1955-ųjų stiliaus baltą palaidinukę su nėriniais ir plokščiapadžius batelius. Vaidina rimtą tają mokytoją (su miestietiško susvetimėjimo priemaiša). Visos smulkmenos apmąstytos su pribloškiančiu kruopštumu. Kai ji nusiima nemadingus kariško tipo akinius, aš papurtau galvą iš susižavėjimo. Ji atėjo su manimi atsisveikinti. Akimirkai susiimame už rankų ir mūsų žvilgsniai susitinka. Manęs nenustebina, kad ji vėl pademonstruoja sugebėjimą skaityti mano mintis.

– Yra ne taip, kaip tu galvoji, Sončajau. Noriu, kad tai žinotum.

– Gerai.

Po trumpos tylos ji priduria:

– Visą laiką, kol buvau Jungtinėse Valstijose, aš rašiau dienoraštį. Galbūt kada nors duosiu tau paskaityti.

Ji santūriai pakšteli man į skruostą, mirkteli paskutinį sykį ir nueina, pažadėjusi kartkartėmis paskambinti, kad sužinotų, ar jau saugu grįžti atgal.

Taip jau atsitinka, kad mano motina pasirodo bare tepraėjus vos kelioms minutėms po Čanijos išvykimo. Iš vitrinos-šaldytuvo ji pasiima butelį alaus ir mudu prisėdame prie vieno stalelio. Ji užsidega raudono „Marlboro" cigaretę, o aš jai papasakoju apie situaciją. Baigdamas pasakau:

– Mama, tu geriau nei kas nors kitas išmanai tokius dalykus – kas tokią merginą kaip Čanija gali paskatinti šitaip beprotiškai pasielgti?

Ji mąsliai prisimerkia, užsitraukia dūmo, tada gūžteli pečiais.

– Gali būti įvairiausių priežasčių. Mergina darbe pereina daug psichologinės raidos fazių. Iš pradžių ji tiki tuo, ką jai sako klientai, ir kuriam laikui apsvaigsta nuo savojo ego narkotiko, kol vieną dieną jai staiga kyla įtarimas, jog klientai, užuot kalbėję nuoširdžiai, ja paprasčiausiai naudojasi. Kaip ir bet kurioje paslaugų verslo šakoje, taip ir šiame žaidime niekas gerai nežino, kas ką mausto. Įveikusi šią fazę mergina įgyja profesinį pasididžiavimą savo veikla – ji nori tapti žvaigžde, nes nėra jokio kito tikslo, kurio būtų galima siekti. – Mano motina mąsliai išpučia dūmus. – Vėliau ji suvokia, kad laikas bėga, jaunos moterys susilaukia daugiau dėmesio nei ji, jos bare į darbą priimama didesnė žvaigždė nei ji. Tolesnis psichologinės raidos etapas, kurį jai tenka atlaikyti – kažkas panašaus į depresiją, o tada ji susitaiko su tokia tikrove, kokia yra.

Aš suraukiu kaktą.

– Bet nepanašu, kad kas nors iš to tiktų Čanijai.

– Ne, aš tai suprantu. Šiuos etapus ji jau įveikė prieš daugelį metų. Dar niekuomet neteko matyti tokios profesionalės. Taigi tai, kas įvyko, tikriausiai yra perdegimas. Kartą taip atsitiko ir man. Tu tampi savo pačios sėkmės auka. Pamiršti vieną mažą

dalykėlį: visa, kuo tu užsiimi, yra krušimasis už pinigus. Visas tavo gyvenimas skirtas tam, kad pakeltų vyrišką organą – tave šitas dalykas apsėda taip pat kaip ir vyrus. Kažkur viduje ima kauptis pasipriešinimas, maištas prieš tokį gyvenimą. Kai kurios moterys iš tikrųjų pakvaišta. Aš pati, kai tau buvo dešimt, turėjau padaryti ištisų metų pertrauką – gal prisimeni, tuos metus mes praleidome kaime su senele? Galiausiai mums baigėsi pinigai, taigi turėjau grįžti į darbą, bet po šios pertraukos viskas jau buvo kitaip, nei iki tol. Aš matau, kaip Čanija jau kurį laiką artėja ir artėja prie šios ribos.

Kodėl man norėtųsi, kad ji kalbėtų ne taip dalykiškai? Mano mintys sukasi ratu ir niekaip negali iš jo ištrūkti. Kartais darosi sunku kvėpuoti. Čanija?..

– Vadinasi, tu manai, kad jai paprasčiausiai pasimaišė protas?

– Taip, aš manau kaip tik taip. Galbūt jis elgėsi itin bjauriai, bet ji tikrai išmanė, kaip elgtis tokiais atvejais. Reikalas tas, kad vieną sykį mergina paprasčiausiai pavargsta apsimetinėti. Ir ima trokšti pilnakraujo atlygio. Manau, tai buvo jo peilis, ne jos; ir manau, kad kaip tik peilis ir suveikė kaip postūmis. Ji pamatė jį kambaryje ir ją užvaldė kažkoks demonas. Štai kaip, mano akimis, viskas įvyko.

– Jei tai buvo jo peilis, ypač turint omenyje, kad *farangas* buvo labai didelis ir raumeningas, niekam neturėtų kilti abejonių, kad tai buvo savigyna... galbūt nereikėtų netgi Vikorno pagalbos?

– Taigi. Štai kodėl aš dar tebepykstu ant jos. Tai reiškia, kad ji viską apmąstė, netgi apskaičiavo. Ji galėjo susivaldyti. Ji galėjo pasielgti taip, kaip kitados pasielgiau aš – kuriam laikui padaryti atokvėpį. Juk vis dėlto ji turtinga ir neturi vaikų, kuriais reikėtų rūpintis, taigi tikrai būtų išgalėjusi dar kartą išeiti atostogų. Bet ji jaučia priklausomybę nuo savo darbo ir tai matyti. Taip gali atsitikti bet kurios profesijos atstovui – kai žmogus suvokia, kad turi išskirtinį talentą, nebegali sustoti. Jam reikia vis naujų ir naujų pergalių. Jis vaikosi pergalių, o ne pinigų.

– O kaip tada jai pavyko padaryti tai, ką padarė? Juk klientas buvo stambus vaikinas.

Motina nusišypso.

– Ji gudri ir stipri... ir nepalyginamai greitesnė už jį. Jis buvo gremėzdiškas ir sukaustytas raumenų kalnas. Be to, ji veikė netikėtai. – Motina greitosiomis dirsteli į mane. – Aš manau, ji nupjovė jį po to, kai jį nužudė. Kaip savotišką trofėjų.

– O kaip dėl nudirtos odos?

Mama pažiūri į mane ir gestu parodo nesuprantanti, apie ką kalbama. Abu pakeliame akis, nes iš kiemo, kur Nong liepė sutvarkyti tuščias alaus dėžes, į barą įeina Lekas ir viltingai pažvelgia į mane.

Man gerokai stinga energijos, bet vis dėlto palydžiu Leką į šventyklą netoli policijos nuovados. Padėkite po mikroskopu bet kurį tająją ir kiekvienoje jo ląstelėje išvysite ištisą prietarų enciklopediją – bet Leko atvejis netgi tarp tajų yra išskirtinis, ir jis tiesiog nenustygsta iš nekantrumo po dienos, praleistos šalia negyvėlio: pernelyg daug valandų paeiliui jis rizikavo savo sėkme ir dvasine gerove. Mes sparčiai nužingsniuojame į šventyklą ir iš ją supančių gatvės prekeivių nusiperkame lotoso pumpurų, vaisių ir žvakių. Lekas su pedantišku grakštumu atlieka aukojimo ritualą, tada atsisėda ant kulnų, užsimerkia, suglaudžia prie kaktos delnus ir sustingsta – greičiau meldžiasi nei medituoja, dingteli man.

Visa tai trunka taip ilgai, kad palieku Leką šventykloje ir sugrįžtu į nuovadą, kur man pranešama, kad su manimi nori pasikalbėti Vikornas. Spėju, kad pokalbis bus apie Mičo Turnerio nužudymą, bet ne – šis pokalbis apie Leką. Vikornas sėdi savo kabinete po Karaliaus nuotrauka ir Nusikalstamumo mažinimo skyriaus išleistu žemėlapiu, iliustruojančiu šimtą ir vieną policijos atrastą būdą papildyti savo pajamas.

– Ar jis pederastas? – tiesiai šviesiai rėžia Vikornas.

– Ne.

– Jis labai moteriškas. Aš gaunu skundų iš kai kurių vyrų. Jei jis pederastas, išspirsiu jį lauk. Nenoriu, kad man meluotum jį gindamas. Dabar ne laikas tavosioms kraujuojančių širdžių istorijoms.

– Jis nėra pederastas. Jo apskritai nedomina seksas. – Vikornas atsilošia savo krėsle ir įsmeigia į mane veriantį žvilgsnį, mėgindamas priversti kapituliuoti. Nesijaučiu pasirengęs pasakoti Leko istorijos, bet įtariu, kad neturiu kito pasirinkimo. – Jis kilęs iš Isano, Napo kaimo Buriramo provincijoje, netoli tos vietos, kur augote jūs. – Jis linkteli galvą. – Būdamas penkerių metų, jis patyrė nelaimingą atsitikimą. Jis šokinėjo buivolui ant užpakalinių kojų, stengdamasis atsispirti ir užšokti gyvuliui ant nugaros – sportas, taip mėgstamas kaimo žmonių, – tačiau sykį, jam bešokant, buivolas staigiai mestelėjo kojas aukštyn ir išsviedė Leką aukštai į orą. Laimė, jis nenusileido gyvuliui ant ragų ir nebuvo mirtinai perdurtas, tačiau nukritęs ant žemės prasiskėlė į akmenį galvą. Ten nebuvo jokių medicininių priemonių, visiškai jokių. Taigi visi manė, kad vaikas neišgyvens. Jis ir atrodė lyg negyvas. Kodėl mane kamuoja nuojauta, kad jūs žinote, kas buvo toliau?

Vikorno veido išraiška iš esmės pasikeitė. Žvilgančiomis akimis jis atsistoja ir neskubėdamas ima žingsniuoti po kabinetą. Jo žodžiuose justi pasimėgavimas.

– Jie pasikvietė šamaną, o šis vaikui prie galvos užkūrė anglies laužą ir ėmė pūsti dūmus virš vaiko, kad praskaidrintų regėjimus. Netrukus šamanas pašaukė vaiko tėvus ir pasakė, kad vaikas iš tiesų miręs. Likusi viena vienintelė viltis ir galimybė – pasiūlyti vaiko kūną kitai dvasiai, kad ji užimtų jį ir sugrąžintų atgal į gyvenimą. Bet tokiu būdu sugrįžęs į gyvenimą vaikas priklausys tai dvasiai, o ne tėvams, – Vikornas klausiamai pakelia antakius ir reikšmingai pažvelgia į mane.

– Taip. Tai padėjo, bet lazda turėjo antrą galą, – pasufleruoju aš jam.

Vikornas iškelia pirštą.

– Dvasia buvo moteriškos lyties.

Aš sudedu delnus ir kilsteliu juos prie akių, išreikšdamas pritarimą ir pripažindamas jo suvokimo aštrumą. Tuo tarpu jis grįžta į savo vietą už didelio stalo.

– Ar jam padėsite?

Pulkininkas plačiai skėsteli rankomis.

– Pederastai yra Vakarų importas. O *katojai* yra tokie pat tajiški kaip ir citrinžolės. Ginsiu jį, kiek galėsiu, bet mes turime surasti jam tinkamesnį darbą.

– Jis ruošiasi pradėti estrogeno kursą. Jam gali būti sunkus laikotarpis.

Vikornas nusišiepia.

– Faras su papais? O gal jis ketina darytis visą lyties keitimo operaciją?

– Jis dar gerai nežino. Šiuo metu jis vis tiek neturi tam pinigų.

– Tai kodėl, velniai griebtų, jis tapo faru?

– Dėl tos pačios priežasties kaip ir aš. Nenorėjo tapti kekše arba gangsteriu.

Vikornas linkteli galvą.

– Suprantu. Ar jis jau susirado „vyresniąją seserį"?

– Ne. Jis manęs prašė, kad pasikalbėčiau apie tai su motina.

Vikornas trumpam susimąsto.

– Nenoriu, kad jis dirbtų baruose. Ar jis ketina šokti?

– Kaip tik tuo jis ir ketina užsiimti. Ieško finansinės paramos. Ir be paliovos treniruojasi. Jam labai patinka tailandietiško šokio klasika, *Ramakien*.

Vikornas pakraipo galvą.

– Aš turėjau pusbrolį, kuris buvo *katojus*. Mirė nuo AIDS. Nebuvo itin pasileidęs, bet tai buvo devintojo dešimtmečio pradžia, kai dar niekas nežinojo apie šią ligą. Manau, jam tiesiog nepasisekė. Duok jaunajam Lekui vieną trumpą patarimą. Jei nesidarys operacijos, pasakyk jam, kad nesinaudotų lipnia juosta. Tai nieko

gero neduoda ir per ilgą laiką sukelia baisius sopulius. Austas elastinis pleistras, naudojamas ligoninėse, yra daug geresnis dalykas. Gerai, gali eiti.

Atsistodamas aš dar paklausiu:

– Ar yra kokia nors sritis, kur jūs ko nors nežinotumėte?

Išeinantį mane jis apdovanoja žavinga šypsena.

Grįžęs į barą pastebiu, kad mano motina – o jos niekur nematyti – patikėjo muziką vienai iš merginų:

Aš žnybt tau į sėdynę
Aš žnybt tau į sėdynę
Tu žnybt man į sėdynę
Tu žnybt man į sėdynę

Įkvepiantis gabalas. Skubiai pakeičiu muzikinį foną Šopeno noktiurnais ir kone žiopteliu iš palengvėjimo. Prielankumą tikrai muzikai išsiugdžiau globojamas vokiečio, kuris, kai buvau dar nedidelis, buvo nusamdęs mano motiną keletui mėnesių Miunchene... ir kuris galiausiai atsidūrė mūsų garsiajame Bankoko griežtojo režimo kalėjime, Bangkvane. Lemiami man buvo vienuoliktieji ir dvyliktieji gyvenimo metai. Motinos darbas buvo neįprastai klajokliškas ir beveik visą laiką mes praleisdavome užsienyje, dažniausiai Paryžiuje ir Miunchene, kur jos rafinuoti klientai bandydavo atstoti man tėvą. (Aš pamėgau prancūzišką virtuvę, Prustą, Bethoveną ir Nyčę, Ermenegildą Zegną ir Versačę, ragelius „Les Deux Magots" kavinėje ir vidurvasario saulėlydžius virš Naujojo tilto, Štrausą, atliekamą vyrų odiniais bridžiais, kai Miuncheno *Biergartene* iš bokalų geriamas alus.) Kitaip nei mano motina, kuri dievina roko grupę „Doors" (dėl sentimentalių ir istorinių priežasčių: „Apokalipsė šiandien" yra vienintelis legalus jos turimas DVD filmas), aš nelabai mėgstu roką ar popsą.

Prigulu ant vieno suolo ir beveik snūduriuoju, kol duryse pasirodo mano motina, skaisti kaip rožė. Mudu atsisėdame prie vieno stalelio ir ji rūkydama cigaretę klausosi mano pasakojimo apie pokalbį su Vikornu dėl jaunojo Leko.

– Ar jis pats nepažįsta jokio vyresnio *katojaus*?

– Ne. Jis atėjo tiesiai iš Policijos akademijos, o iki jos niekada nebuvo išvykęs iš Isano. Visa, ką jis žino apie *katojus*, yra tai, ką matė per televiziją, ir jo paties jausmai.

Nong papurto galvą.

– Vargšas vaikas. *Katojaus* kelias yra sunkus. Jis neišgyvens, jei neturės geros „vyresniosios sesers", ko nors, kas jį supažindintų, papasakotų apie visas subtilybes ir užkulisius, perspėtų. Be kita ko, jis toks gražus berniukas, – ji atsidūsta. – *Katojams* labiausiai pakenkė AIDS epidemija. Aš pažinojau jų tūkstančius. Mes, merginos, anais laikais gerdavom su jais po darbo – jie gali būti nežmoniškai linksmi ir pašėlę, bet siaubingai neorganizuoti. Jokio sugebėjimo sutelkti dėmesį, blogiau nei merginos. Lekui reikia į pensiją išėjusio *katojaus*, einančio ketvirtą dešimtį ar vyresnio, kuriam pavyko pasinaudoti savo statusu ir tapti žvaigžde. Norėtųsi, kad jo naująjį vaidmenį lydėtų didelė finansinė sėkmė – tai būtų vienintelis būdas išgelbėti jį nuo to, kas ateina pasibaigus pradinei euforijai. Mes turime apsaugoti jį nuo amžiaus vidurio krizės. *Katojai* retai sulaukia vyresnio amžiaus neturėdami daug pinigėlių.

Motinos ir sūnaus žvilgsniai susitinka.

Man atkąra žandikaulis.

– Nejaugi kalbi rimtai?

– Kodėl jam negalėtų padėti Fatima?

– Ji žudikė.

Motina sumirksi.

– Ką tai turi bendro su mūsų aptariama tema?

– Bet juk kaip tik taip ji įgijo savo turtus, savo šlovę – nužudydama savo meilužį.

– Nužudydama savo meilužį ir tuo pačiu metu naudodamasi savo smegenimis. Darydama būtent tai, ko tavo mažajam angelui reikia, kad sėkmingai nusileistų ant žemės.

6

Pusryčių metas: gatvė pilna rytmetinių karšto maisto prekystalių. Aš labai alkanas, taigi užsisakau *kvaijapos*, tirštos kiniškų grybų ir kiaulienos sriubos, tiesiog spinduliuojančios sotumu, kai prekeivis panardina ir iškelia savo samtį, taip pat didžiulį susiraizgiusį tumulą vadinamųjų *kvaitija fat ki mao* (išvertus – „kepti girtuoklio makaronai“, tai kepinti ryžių makaronai su bazilikais, vištiena ir gausybe smulkiai pjaustytų raudonųjų aitriųjų paprikų), vieną keptą upėtakį su *nam pla* (nežemiško aštrumo žuvies padažu iš fermentuotų ančiuvių – tai mano mėgstamiausias skonis, *farange*), stiklą šalto, skaidraus, negazuoto vandens iš visame pasaulyje garsių Krungtepo versmių, „7-Up“ limonado skardinę, – štai ir visi mano pusryčiai. (Visa tai kainuoja net penkiasdešimt dolerių, vanduo ir ledas nemokamai.)

Sugrįžęs į barą mūsų kompiuterio dienyne pamatau, kad turėsime priimti turistų grupę. Bent jau mes nusprendėme taip pavadinti šią klientų kategoriją. Daugiau nepriimame klientų gaujomis, bet yra maždaug šimtas senstančių pankų, kurie naudojasi anksčiau gautomis privilegijomis ir atvyksta pulkeliais maždaug kas tris mėnesius. Šias išskirtines personas aš puikiai prisimenu, nes jie atstovauja ypatingai pensininkų rinkos daliai.

Skambutis iš Bankoko tarptautinio oro uosto Imigracijos skyriaus: vienas pareigūnas nori gauti patvirtinimą, kad esu užsakęs viešbučio kambarius dvidešimčiai pagyvenusių vyrų, kurie pas-

tarąsias penkiolika valandų kelia didelių keblumų Tailando oro linijų stiuardesėms. Jie visi girti kaip pėdai.

– Taip, – patvirtinu aš.

– Jūs įsitikinęs, kad pajėgsite juos suvaldyti? O gal pageidaujate, kad mes atšauktume leidimą įvažiuoti į šalį?

– Viskas su jais bus gerai.

Pasigirsta nepatiklus krenkštelėjimas, bet pareigūnas visgi išleidžia juos iš patikros skyriaus. Po poros valandų pro mūsų stumdomąsias duris įgriūva plikagalvis pakumpęs septintą dešimtį einantis milžinas juoda kaubojiška skrybėle su sidabrinėmis kniedėmis, prigludusiais nutrintais džinsais ir nenuneigiamai tikros žaliaminės odos batais, o jam įkandin seka panašių *farangų* visuomenės marginalų minia.

Nugriaudi entuziazmo kupinas šūksnis.

– Sončajau, mano bičiuli! Ei, vaikinai, štai jis, pats Misteris Viagra. Duok man šalčiausio alaus, kokio tik turi, vaikuti. – Pasilenkęs į priekį jis paskubom man sušnibžda: – Suveikei narkotikų, kaip prašiau elektroniniame laiške? – Tuomet lūpų kampučiu savo artimiausiems palydovams: – Kaip manote, vaikinai, gal po keletą alaus prieš pereinant prie žolės? Sončajus mums neleis rūkyti bendrose patalpose, todėl ją teks neštis į viešbutį... arba gal duokime jam kyšį, kad leistų rūkyti viršuje.

– O, jis ima kyšius? Visai kaip farai senais laikais Narkotikų gatvėje.

– Aš neimu kyšių, – pasakau.

– Ir puiku, elkis padoriai, čia juk budistinė šalis, o Sončajus yra jogas – jis medituoja kiekvieną dieną. – Pasisukdamas į mane: – Tai gavai, ko prašiau?

Aš pakišu ranką po baru ir ištraukęs paduodu jam rudo popieriaus pakelį, trijų colių ilgumo, dviejų platumo ir vieno colio storumo. Mudu abu su motina nutarėme, kad bare nieku gyvu nepardavinėsime narkotikų, netgi marihuanos, bet pulkininkas

Vikornas vos tik pamatęs šią bandą nusprendė, kad bet kokie raminamieji šiems žmonėms bus geriau už beatodairišką seniokišką girtuoklystę, dėl kurios čia gali nelikti akmens ant akmens. Senis milžinas man paduoda du tūkstančius batų (šioje srityje kainodarą perėmė Nong – tai maždaug tūkstančio procentų antkainis), tada stveria pakelį ir dingsta už vyrų tualeto durų drauge su keletu kitų, žinančių, kas ir kaip. Prisimenu, kad ši grupė nepaprastai mėgsta Lu Ridą, ir per audiosistemą visu smarkumu paleidžiu „Transformerį". Mažiau nei po dešimties minučių didysis kaubojus ir jo bičiuliai pradeda lįsti iš tualetų. Ką tik atvykusi Lalita atpažįsta gaują iš praėjusio karto, bet negali prisiminti nė vieno vardo. Gyvai pamojavusi ranka, ji šūkteli:

– Sveiki, vaikinai, *sabai dee mai*?

– Sveika, Lalita, pasiutusiai malonu tave matyti. Po perkūnais, ir kodėl tu tokia nežmoniškai graži? – Nutaisęs maldaujančias akis: – Aš čia dūstu, La, visi mes dūstame. Būti senam ir ligotam yra blogai, bet įsivaizduok, ką reiškia, kai esi sveikas, kai kiekviena tavo kūno ląstelė veikia kaip laikrodis, bet marmūzė tapo tokia kampuota ir atgrasi, kad žmonės žiūri į tave kaip į T modelio fordą?

Dabar atvyksta ir Om su Nat, viena su džinsais, kita su juoda suknele, papuošta arabeskomis ir su tokia gilia iškirpte nugaroje, kad aiškiai matyti, jog ji be apatinių drabužių.

Nat suknelė išsyk perkelia turistų grupę į seksualinių fantazijų šalį.

– Ei, vaikinai, ar ne laikas nusipirkti „Viagros"?

Pagaliau pasirodo ir kitos merginos.

Kiekviena iš jų peržengdama slenkstį nusilenkia Budos statulai, stovinčiai kampe virš kasos stalelio. Tai nedidelis žmogelis, ne aukštesnis nei dviejų pėdų, pasižymintis, jei remsimės mano motinos budizmo samprata, Gargantiua apetitu serenčiams ir

smilkalams ir galintis bematant nukreipti sėkmę į šalį, jei tik mes leisime jam išalkti.

Visos merginos jau yra dirbusios su šia gauja ir irdamosi savo persirengimo kambarėlių link meistriškai manevruoja tarp grabinėjančių seniokų rankų. Visos jos pagauna mano siunčiamus ženklus, kad vakaras neturi prasidėti pernelyg anksti. Po atsitikimo su Čanija gatvėje sustiprintas policijos patruliavimas. Žinoma, visi farai kontroliuojami Vikorno, bet dabartiniu metu svarbus pats jų pasirodymas.

Plikagalvis milžinas šūkteli man:

– Kaip dėl mėlynųjų piliulių, Sončajau? Turite?

– Ne, neturime. Jų galite gauti vaistinėje. Bet kurioje vaistinėje.

– Ką gi, vaikinai, atrodo, pasikeitė politika. Turime eiti ir patys nusipirkti „Viagros“. O jei nusipirkę tablečių ir įsikrovę baterijas aptuštintume minibarus, surūkytume po keletą suktinukių ir grįžtume atgal pasirengę rokenrolui?

Šią magišką frazę palydi džiaugsmo šūksniai. Tik tada, kai visa kompanija išsigrūda pro duris, aš pastebiu nepažįstamąjį, kuris tikriausiai įslydo į vidų tuomet, kai aš buvau nusigręžęs. Jam ne ką daugiau kaip dvidešimt, jis aukštas, plačiapetis, ilgomis juodomis kelnėmis, nublizgintais juodais batais, baltais kaip sniegas marškiniais, žiūri be galo įdėmiu žvilgsniu, o gal tiesiog turi įprotį nuolat raukti kaktą. Ne itin tipiškas mūsų klientas, ypač turint omenyje jo juodus plaukus, lyg pieštuku nupieštus ūsiukus ir rusvą odą.

Dabar, išėjus gaujai, visos merginos užsidarė savo kambarėliuose. Atvykėlis ir aš esame vieninteliai žmonės bare. Aš vėl įjungiu Šopeną.

Atvykėlis, regis, nepastebi genijaus muzikos grožio, sklindančio iš audiosistemos banguojančiais ir tolydžio intensyvėjančiais

fortepijono pasažais. Jis paprašo skardinės kokakolos ir atsisėda ant kėdės prie baro. Jis žiūri į mane, tajas į tają.

– Tu suteneris? – su nuostaba paklausia nepažįstamasis; jo klausimas nuskamba pernelyg nekaltai, kad būtų įžeidžiantis.

Aš nesivarginu jam aiškinti techninių skirtumų tarp to, kuo užsiimu aš ir kuo užsiima suteneris.

Nors ir suraukęs kaktą, jis yra dailus vaikinas, tikras tajiškų genų koncentratas. Neslepia savo neapykantos tiems senstantiems pankams – o galbūt man. Su pašaipa akyse jis dirsčioja į Elvio, Sinatros ir panašių asmenybių nuotraukas. Man sunku atlaikyti jo žvilgsnio tyrumą.

– Amerikietiška, – ištaria neutraliu tonu. Žino, kad suprasiu, ką jis nori pasakyti.

Atsakau šypsena ir rankų skėstelėjimu: ką padarysi?

Jo akys užkliūva už Budos statulėlės virš kasos stalelio ir žvilgsniu žaibiškai susieja ją su manimi.

– Teko girdėti, kad jūs budistas... aš turiu omenyje – tikras budistas, o ne prietaringas valstietis.

– Tikrai?

Jis turėtų pasakyti ką nors daugiau (galbūt jis tiesiog jaunai atrodo – jo tipo žmonės dažnai tokie būna), bet jo tyla pakankamai iškalbinga. Tiesą pasakius, aš jaučiuosi užkluptas netikėtai. Paskutinį kartą tokį religinį įkarštį mačiau vienuolyne, bet šis žmogus nėra budistų vienuolis. Beveik tuščiame bare aš pasijuntu besidairąs nebe savo, o jo akimis. Ne itin dvasiškai pakylėjantis užsiėmimas, manau, truputėlį per žemiškas tokiai tyrai sielai. (Bet nedera pamiršti, kad didelei daugybei tyrų sielų yra tekę murkdytis po žemišką purvą, primenu sau.) Atmetu tiesiogiai neišreikštą kvietimą atgailauti ir mes atsiduriame tylioje aklavietėje, kurioje, mano požiūriu, jis neturi galimybių laimėti (mano baras, mano gatvė, mano šalis, mano religija – aš priklausau mane supančiai daugumai). Tuo tarpu jis pasirausia kelnių kišenėje ir išsitraukia

keturlinką A4 formato lapą. Jį išlanksto ir padeda ant baro, atidžiai stebėdamas mano veido išraišką. Tai skaitmeninė Čanijos nužudyto *farango* nuotrauka. Man nepavyksta nuslėpti paranojos, jos šešėlis perbėga mano veidu. Musulmonas pastebi ir įsidėmi mano paklaikusias akis, bet galimybių pasiaiškinti ar diskutuoti nelieka, nes viena po kitos pradeda rodytis likusios merginos.

7

Homeras turėjo įprotį aprašyti visus laivus. Ar man nereikėtų panašiai pagerbti mūsų išgelbėjimo laivų audringoje rinkos jėgų jūroje?

Nat: Dauguma merginų darbo drabužius laiko savo kambarėliuose baro gale, o štai Nat mėgsta jais apsirengti prieš atvykdama. Ji tvirtina, jog taip elgiasi dėl to, kad jai reikia laiko įsijausti į vaidmenį, bet Čanija kartą man užsiminė, kad taip Nat stengiasi susirasti klientų antžeminiame traukinyje pakeliui į darbą. Ir išties, ji dažniau nei kitos paskambina ir pasiima laisvadienį skųsdamasi pykinimu, paprastai vos įsėdusi į traukinį važiuoti į darbą. Tai nieko baisaus, kiekviena mergina turi savo išskirtinių savybių, dėl kurių tikriausiai netinka daugeliui kitų profesijų. Paimkime kad ir Čaniją. Esant tokioms aplinkybėms, koks kitas darbdavys būtų jai toks atlaidus?

Merlė: Būdama dvidešimt septynerių, Merlė yra viena šauniausių mūsų darbuotojų. Kaip ir dauguma tikrų profesionalių, nuolatinius kontaktus su klientais ji laiko geriausiu būdu išvengti smarkaus darbo krūvio svyravimo, taigi orientuojasi į pusamžius ir vyresnius klientus. Jaunesnių vyrų žavesį su kaupu atperka vyresnių klientų švelnumas, dosnumas, tėviškas gerumas, turtingumas ir polinkis anksti eiti miegoti, taigi ji turi galimybę dar šiek tiek panaktinėti su kitais, jei jaučia pinigėlių trūkumą.

Lalita apsirengusi suklastota asimetriška Ivo Sen Lorano suknele su gilia iškirpte nugaroje ir smailia iškirpte priekyje, išryškinančia jos puikiai patobulintą krūtinę – krūtys skoningai pakoreguotos įgudusio chirurgo, nieko perdėto. Ji labai talentinga ir jau spėjo pasistatyti puikų dviaukštį namą su atviru garažu ir įsigyti žemės sklypą gimtajame kaime. Praėjusią savaitę ji nupirko tėvams dar du vandeninius buivolus, kad jie galėtų juos nuomoti kitiems. Jos pirmasis sakinys visiems potencialiems klientams: „Aš tave įsimylėjau vos tik pamačiusi įeinantį pro duris." Mane ima juokas prisiminus, kaip dažnai ši frazė yra visa, ko reikia rezultatui pasiekti.

Ven ir Pet, artimos draugės, dėvi vienodus trumpus šortukus, tampriai prigludusius marškinėlius ir aukštakulnius batelius. Jos kilusios ne iš Isano, esančio šiaurės rytuose, bet iš Čiangmajaus provincijos pačiuose šiaurės vakaruose, kur oras vėsesnis ir opijus geresnis. Jos atvyko iš kalnų kaimelio, priklausančio hmongų genčiai, kur augdamos tapo tikromis aguonų auginimo specialistėmis. Priverstinai užsėjus aguonų laukus kitomis kultūromis jų patirtis tapo nereikalinga, tad vieną nuodėmę jos grakščiai pakeitė kita ir taip padėjo savo giminei išvengti skurdo dėl sumažėjusių pajamų. Kai bus sukaupusios pakankamai pinigėlių, jos ketina Čiangmajaus provincijoje atidaryti grožio saloną.

Om, pasižyminti iš prigimties berniukiška figūra, yra nusikirpusi savo džinsus ties pat šakumu ir visur, kur tik atsisėda, palieka medvilnės gijų draiskanų. Kilusi iš Puketo, kur visi gyventojai praturtėjo iš turizmo. Ji augo nieko nestokodama, bet jai paprasčiausiai pabodo dirbti šeimos krautuvėlėje ir ji atvyko į Krungtepą ieškodama nuotykių. Prostitucija jai yra daugiau sportas, kuriame medžiotoja naudoja žavesį, vylių ir sekso galią. Pergalės momentas – aktas, kai klientas savanoriškai perkelia pinigus iš savo piniginės į jos rankinę, nesuvokdamas, koks mulkis jis yra.

Ei mėgsta būti su bikiniu ir aukštakulniais bateliais ir demonstruoti sidabrinį auskarą, įvertą bamboje plokščio rudo pilvo vidu-

ryje, ir, žinoma, šuolį atliekančią kardžuvę, kurios kardas siekia jos kelnaičių kraštelį. Ji yra tikra Isano dukra, beraštė, kaip ir daugelis iš ten kilusių merginų. Kaip dažnai pasitaiko neraštingiems žmonėms, ji pasižymi fotografine atmintimi ir niekuomet nepamiršta kliento vardo, netgi jei jo nematė ištisus metus: šioje verslo srityje tai didžiulis pranašumas.

Dabar Bon. Ji platesnių pažiūrų už kitas merginas. Mes jai tarnaujame kaip atraminė bazė, bet labiau ji mėgsta svečiuotis pelningesnėse zonose, pavyzdžiui, Tokijuje, Singapūre ir Honkonge. Ji yra vizų ekspertė ir dalija nemokamus patarimus kiekvienai merginai, galvojančiai perkelti veiklą į užsienį. Jos anglų kalba tobula, ir teko girdėti, kad ir japoniškai ji kalba ne ką prasčiau. Turi asmeninę interneto svetainę, kuri užtikrina tam tikrą dalį klientūros ir padeda palaikyti ryšius su užsienio klientais. Ji jau gerokai prasigyvenusi ir turi nedidelį verslą savo gimtajame kaime, vadovaujamą jos motinos.

O štai ir viena iš mano favoričių. Urn yra iš pačios skurdžiausios Isano dalies, esančios palei Kambodžos sieną, tikra kaimo mergaitė, kuri nesistengia paslėpti savosios prigimties mokydamasi skaityti ir rašyti arba mokydamasi anglų kalbos subtilybių, peržengiančių šios kalbos „griaučius“, būtinus darbui. Ji truputį plokščiapadė, nes vaikystę praleido ryžių laukuose, ir mėgsta atraitoti kelnes iki pusės blauzdų, tarytum brisdama per klampynę. Ji užaugo prietaringa ir įeidama į barą niekuomet nepamiršta nusilenkti Budai ir nusiauti batelių – dėl to kitos merginos be paliovos ją traukia per dantį. Ji kalba tajiškai su kaimiška tarsena ir nepaprastai vulgariai. Taip pat turi neeilinę figūrą ir išskirtinę šypseną, taigi klientų nestokoja.

Su: pažiūrėti nieko ypatingo, bet mano motina ir aš nepaliaujame žavėtis jos tikru tajišku tingumu. Vieną dieną aš sugalvojau ją išbandyti ir nusiunčiau pas ją misionierių. (Kartais mes jų čia sulaukiame: balti marškiniai, juodas kaklaraištis su mažyčiu

mazgeliu, apgailėtinas profesionalaus nuodėmių demaskuotojo mandagumas, Biblija lengvai atsegamame per petį permetamame krepšelyje – visi jie man atrodo vienodi, tiek vyrai, tiek moterys.)

Misionierius sako Su:

– Aš mokėsiu jums tiek pat, kiek gaunate čia, jei kas rytą valysite mano būstą.

Su (išsigandusi, priešiškai nusiteikusi ir įsitempusi):

– Ar negalėtume verčiau tiesiog pasidulkinti?

Farange, pasakyk savo Evangelijos skelbėjams, kad nesietų išganymo su darbo etika. Šis metodas tropikuose tikrai nėra pelningas. Netgi musulmonai ir katalikai nėra tokie kvaili, kad negalėtų to suprasti, o mes, budistai, esame užkariavę devyniasdešimt procentų rinkos du su puse tūkstančio metų propaguodami inerciją.

Sonia: Ji jau nebėra mūsų darbuotoja, bet savo laikais buvo gražiausia mergina gatvėje, nors ant kairiojo skruosto turėjo mažą žvaigždės formos randelį. (Nesėkminga kelionė motociklu – devyniasdešimt procentų randų ant tailandiečių kūno yra gauti bandant pernelyg dideliu greičiu įveikti posūkį padauginus alkoholio.) Jos gyvenimas pasikeitė, kai ji pamatė antrarūšį kino filmą su Ronaldu Reiganu; pagrindinė filmo herojė, taip pat turinti randą, pasakė nemirtingą frazę, kurią Sonia tučtuojau įsirašė į atmintį: „Ak, ir kaip mane galėtų mylėti koks nors vyras, kai esu šitaip bjauriai sudarkyta?“ Ši gudrybė pasirodė tokia efektyvi, kad Soniai netgi teko sudaryti kandidatų į jos ranką ir širdį sąrašą, susidedantį iš anglo, amerikiečio ir kino.

Anglas: „Betgi, brangioji, tai mane tik skatina mylėti tave dar stipriau.“

Amerikietis: „Važiuojam su manimi į Jungtines Valstijas, aš surasiu, kas išspręstų tavo problemą.“

Kinas: „Aš pageidauju dešimties procentų nuolaidos.“

Suprantama, ištreniruota mano motinos, Sonia pasirinko vyrą, turintį didžiausią tikimybę per gyvenimą sukaupti kapitalą, ir išvyko ilgai ir laimingai gyventi su kinu į Šanchajų. (Tai jūsų sistema, *farange*.)

Ir taip toliau. Nėra nė vienos, kurios apsukrumo ir naivumo derinys negalėtų nurungti kiečiausio iš kiečiausių – nebent tas kiečiausias iš kiečiausių būtų pats Dievas, žinoma. Tamsiaodis jaunas nepažįstamasis, sugrįžus merginoms, be paliovos muistosi ir ironiškai vaiposi ant savo kėdės. Situaciją išgelbsti australas, kuris, ačiū Budai, įžengia per slenkstį su tos šalies gyventojams būdingu keiksmu lūpose.

8

Laibas ir gyslotas, maždaug trisdešimt šešerių metų, jis vardu Gregas, nuolatinis mūsų baro lankytojas per pastaruosius du mėnesius. Jis atsisėda šalia Ei, o ši išsyk meistriškai pakeičia savo padėtį ant kėdės taip, kad vieną koją galėtų permesti Gregui per šortus. Gregas apsimeta, kad to nepastebi.

– Duok man „Fosterio", Sončajau, – sako jis užlošdamas galvą. – Troškus orelis, bičiuli.

– Nupirk atsigerti ir man, – paprašo Ei.

– Ar aš tave pažįstu?

– Taip.

– Gal įpilk ir jai vieną, Sončajau.

Jaunasis musulmonas viską įdėmiai stebi.

Ei vienu gurkšniu išmaukia savo tekilą, tada ima čiulpti druska aplipusią citrinos skiltelę. Niekas nežino, kas buvo tas tamsaus gymio vaikinas su sombreru, pirmą sykį supažindinęs mūsų merginas su tekila (na, tikriausiai tai buvo koks Kinijos verslininkas),

bet vėlesnė istorija parodė, koks šlovingas buvo šis rinkodaros genijaus poelgis.

– Ar tu moki už gėrimus? – teiraujasi Ei, masažuodama Grego organą, kuris po šortais pradėjo pastebimai augti. Tamsaus gymio nepažįstamasis su instinktyviu pasibjaurėjimu nusigręžia į sieną.

– Važiuokime į mano viešbutį – ten bent jau yra daugiau vietos nei čia. – Jis išsitraukia iš piniginės penkių šimtų batų banknotą ir pakelia jį prieš šviesą. – O gal išgerkime dar po keletą, kaip manai?

Ei stulbinančiu greičiu ištraukia banknotą jam iš rankų ir paduoda man. Aš klausiamai pakeliu antakius žiūrėdamas į Gregą.

– Na, gal ir taip, mergytė teisi, paskui tik apsinešiu kaip kiaulė ir liks iš manęs vien bezdalas, nieko daugiau. – Žiūrėdamas į savo šakumą: – Dėl Dievo, Ei, ką tu ten darai, kol aš čia intelektualiai šnekučiuojuosi su Sončajumi?

Turint omenyje jo liesą figūrą, naujai susiformavęs atsišakojimas atrodo ganėtinai įspūdingai, tad pritraukia ir kitų merginų dėmesį – visos jos nori išmatuoti jo apimtį ir patikrinti kietumą.

– Didelis bananas, – pareiškia Lalita tarp kitų ūkčiojimų ir aikčiojimų. – Tikiuosi, būsi su ja švelnus.

Musulmonas trinasi smakrą.

– Ką čia apie mane šnekėti? Aš tik vargšas mažas Australijos *farangas* jūsų dideliame kietame mieste.

– Kietas esi tu, o ne miestas.

Gregas prapliumpa juoku.

– Na, palauk, aš nepasiduosiu, – jis greitosiomis dirsteli į musulmoną, tada nusigręžia ir žvilgteli man į akis; aš papurtau galvą. Įsivyrauja tyla.

– Einu, persirengsiu, – sako Ei.

Kol ji stypčioja per barą su savo aukštakulniais bateliais, mes visi žiūrime į jos sėdmenis po bikinio kelnaitėmis. Visi, išskyrus musulmoną. Atmosfera patalpoje ima darytis nejauki.

Laimė, Ei „persirengimas" buvo tik sijono ir trumparankovių marškinėlių užsitempimas. Štai ji jau grįžo, o Gregas per tą laiką sumokėjo už gėrimus ir jos baro baudą.

– Iki rytojaus, – šūkteli jis.

Musulmonas su išskirtiniu pasibjaurėjimu stebi, kaip porelė išeina pro duris.

Dabar pro tas pačias duris vidun įgriūva plikasis milžinas ir jo gauja, ir baras bemat prisipildo šurmulio. Manau, kad Alacho požiūriu tai vargu ar galima laikyti geresniu dalyku.

– Ei, Sončajau, ką padarei iš garsiakalbio sklindantiems garsams, žmogau? Šitas gabalas jau maždaug tūkstančio metų senumo.

Aš perjungiu į „Moody Blues" dainą „Nights in White Satin".

– Va, jau geriau.

Sutelkiu dėmesį, kad galėčiau prižiūrėti šią gaują. Kol kas jų būklė patenkinama, bet su šios padermės seniais būtinas nuolatinis budrumas. Laimė, atvyksta vis daugiau ir daugiau merginų – Metė, Ket, Pinung ir kitos, kol kiekvienam seniui jų tenka po vieną ir jiems visiems pabunda vyriškas garbės supratimas – jie rodo merginoms dėmesį, giria ir liaupsina kiekvieną jų kūno išlinkimą. Merginos per juokus ir grabinėjimus vargiai ištaiko akimirką išsprūsti persirengti. Kai grįžta iš savo kambarėlių, jų jau laukia gėrimai, ir aš turiu paskambinti tiekėjams ir užsakyti daugiau tekilos.

Visi kliukina savo gėrimus, išskyrus mane ir nepažįstamąjį, kuris sėdi kietai sučiaupęs lūpas. Jis vėl sulankstęs nuotrauką, ir aš stebiuosi, kodėl tebekiurkso čia, nors visi tie seniai taip akivaizdžiai gadina jam nervus. Esu labai sunerimęs, mane kamuoja tam tikra negera nuojauta.

Reikia paaiškinti, ką turiu omenyje. Kai buvome paaugliai, mano geriausias draugas ir sielos brolis Pičajus nužudė mūsų *jabos* tiekėją. Motinos skubiai įtaisė mus metams į vienuolyną šiauriniame šalies pakraštyje; vienuolynui vadovavo labai gerbiamas abatas, kuris, taip jau atsitiko, yra vyresnysis Vikorno brolis. Beje, Pičajus praėjusiais metais žuvo nuo kobros nuodų (apie jų panaudojimą jau kalbėjau anksčiau).

Dvylika intensyvios meditacijos mėnesių šiame miškuose dunksančiame vienuolyne mus abu pakeitė taip, kad nemedituojantis žmogus vargiai pajėgs suprasti. Nuo tada aš pradėjau patirti įžvalgas į praėjusius kitų žmonių gyvenimus. Kartais informacija yra tiksli ir ją nesunku suprasti, tačiau dažniausiai tai būna gana neapibrėžti fantasmagoriniai vaizdiniai, ateinantys iš kito žmogaus vidinio pasaulio. Šis musulmonas yra toks kitoniškas, toks retas tipas Bankoke, kad jaučiuosi tiesiog sukrėstas. Bet beveik neabejoju štai kuo: mes esame susitikę didžiajame Nalandos budistų universitete, Indijoje, dar prieš septynis šimtus metų. Turiu pripažinti, kad jis tebešvyti.

Akies krašteliu matau, kaip ant prekystalio po savo tuščia kokakolos skardine jis padeda šiek tiek pinigų ir išnyksta pro duris.

Staiga plikajam milžinui kai kas topteli. Jis prisimena, kad Lalita moka šokti džaivą.

– „Jailhouse Rock“, – užriaumoja jis.

Visos merginos nuo praeito karto prisimena, ką jis turi omenyje.

– Taip, taip, Sončajau, paleisk jam Elvį.

Mes pradedame nuo „Blue Suede Shoes“, po kurios seka „Jailhouse Rock“, „Nothing but a Hound Dog“ ir daugelis kitų dainų. Keli seniai stveria savo partneres ir ima šokti džaivą. Mes visi plojame jiems į taktą, ritmą papildydami daugybe emocingų jaustukų. Dabar plikasis milžinas surinka, kad jis ir visa senių gauja maždaug prieš pusvalandį maktelėjo po porą „Viagros“

tablečių. Pasigirsta entuziastingi merginų šūksniai – jos jau kurį laiką aptarinėja paslaptingus ir vis didėjančius iškilumus tiek su jų savininkais, tiek viena su kita. Senių atostogos pasiekė viršūnę: „Štai kur tikras gyvenimas!“ – švieste šviečia tuose gyvenimo mačiusiuose šiurkščių bruožų veiduose.

Kai sugrįžtu į tą vietą, kur sėdėjo musulmonas, pamatau, kad jis paliko pinigų lygiai tiek, kiek kainuoja kokakolos skardinė, taip pat kortelę su telefono numeriu ir adresu ir dailiai sulankstytą Čanijos aukos nuotrauką.

– *Jai dum*, – prataria Merlė, praeidama pro tuščią kėdę, ant kurios sėdėjo nepažįstamasis, ir įsistebeilija į ją. Juoda širdis.

Grojaraštis pasiekė ramių melodijų grupę. Elvis dainuoja „Love Me Tender“, ir ekshipiai prispaudžia savo partneres prie savęs, labiau laikydamiesi ant jų nei laikydami jas.

– Seniai, – tajiškai sušnibžda man Merlė. – Tuoj bus lavonai.

9

Šios *kalpos* pradžioje trys žmonės keliavo drauge – krikščionis, musulmonas ir budistas. Jie buvo geri draugai ir, šnekučiuodamiesi apie dvasinius dalykus, visais klausimais sutardavo. Tik tada, kai dėmesį sutelkdavo į išorinį pasaulį, jų nuomonės išsiskirdavo. Vieną dieną, perkopę kalno keterą, po kojomis jie išvydo derlingą ir gausiai apgyvendintą slėnį.

– Kaip keista, – pasakė krikščionis. – Žiūrėkite, pirmame kaime žmonės kietai miega, o antrame kaime štai ten jie skęsta pasibjaurėtinose nuodėmingose orgijose.

– Tu smarkiai klysti, – užginčijo musulmonas. – Pirmame kaime visi apimti nuolatinės ekstazės, o antrame kaime visi miega.

– Kvailiai, – įsiterpė budistas. – Tėra vienas kaimas ir tie patys kaimiečiai. Jie visi per sapną įžengia į būtį ir iš jos išeina.

10

Adresas, nurodytas musulmono kortelėje, yra daugiabučio namo vos už poros minučių pėsčiomis, bet aš negaliu palikti klubo, kol sẽniai laukia medicinos mokslo stebuklo, išgelbėsiančio juos nuo impotencijos – šį laiko tarpsnį merginos išnaudoja įtikinėdamos vis aistringiau nusiteikusius klientus nupirkti joms dar po keletą taurių „damų gėrimo". (Baras ir merginos pelną už parduotus gėrimus pasiskirsto po lygiai – kai kurios merginos teikia pirmenybę būtent šiam pinigų užsidirbimo būdui.) Vienas po kito seniai ima savo meilužes ir vedasi į kambarius viršuje (mes imame penkis šimtus batų už dvi valandas) arba vežasi į savo viešbutį.

Visą mano dėmesį nūnai yra prikaustčiusi nepažįstamojo vizitinė kortelė ir Mičo Turnerio nuotrauka, todėl negaliu galvoti apie nieką daugiau. Dabar fakso aparato laikrodis rodo dešimt minučių po pusiaunakčio, bet aš nusprendžiu vis dėlto išmėginti kortelėje nurodytą numerį. Kažkas pakelia ragelį po pirmojo šaukimo signalo. Pasigirsta tylus, beveik pašnibždomis tariamas pasisveikinimas pietinio šalies pakraščio tarme. Tai nėra jaunasis nepažįstamasis: mano girdimas balsas yra vyresnio žmogaus, turinčio galią ir įpratusio valdyti.

– Čia skambina...

Jis išsyk pereina į literatūrinę tajų kalbą:

– Taip, mes žinome, kas čia skambina. Tikėjomės, kad suteiksite mums garbę ir apsilankysite pas mus.

– Aš bijau, – patylėjęs pasakau aš.

– Suprantu, – atsako senis, kažkaip sugebėdamas telefonu perteikti užuojautos gaidelę. – Kokias garantijas galėtume pasiūlyti, kad jus padrąsintume? – Nors akivaizdžiai vyresnis už mane, jis vartoja mandagų kreipinį, kuriuo paprastai jaunimas kreipiasi į vyresnio amžiaus žmones. Kitais žodžiais tariant, jis žino, kad aš esu faras. Įdomu ir, turint galvoje pakvietimo aplinkybes, baugi-

namai subtilu. Kažkodėl manęs neapleidžia jausmas, kad jis už mane gudresnis. – Gal norėtumėte atvažiuoti su kolega? Žinoma, galite paskambinti pulkininkui Vikornui ir pranešti, kur vykstate. Mes neprieštaraujame, bet vis dėlto pageidautume, kad šito nedarytumėte.

Jaučiuosi kaip žmogus užrištomis akimis: ar, žengęs kitą žingsnį, prasmegsiu į bedugnę, ar stosiu ant lygios žemės? Prieš atsakydamas ilgokai dvejoju:

– Ne, viskas gerai. Ateinu dabar. Ar ateiti kortelėje nurodytu adresu?

– Taip, jeigu jums tinka. Ir dėkui jums.

Paskambinu motinai ir paprašau kurį laiką prižiūrėti vietoj manęs barą. Ji įsitraukusi į muilo operą (burtininkų šeima, gyvenanti paslaptingoje erdvėje virš žemės, kartkartėmis įsikiša į žemiškuosius reikalus, ypač į pirmosios Žemės poros meilės reikalus – šią porą nuolatos persekioja šviesos greičiu judantis žmogaus skeletas: ką čia ir kalbėti, mes mėgstame tikroviškas pramogas...). Tačiau mano argumentai yra įtikinantys, ir ji atvyksta per penkiolika minučių, apsirengusi savuoju dalykiniu „Chanel" kostiumėliu ir pasikvėpinusi diskretiškais „Van Cleef & Arpels" kvepalais, mirguliuodama auksiniais papuošalais. Merginos viena po kitos sugrįžta iš savo romantinių pasimatymų ir išvydusios už baro pačią matriarchę jai žemai ir pagarbiai nusilenkia.

Butas, į kurį einu, yra netoli Kaubojų gatvės ir kelionė teužtrunka vos dešimt minučių. Namas yra 23-iojoje gatvelėje, garsioje savo restoranais, pasirengusiais patenkinti visus įmanomus gurmaniškus skonius (ekstravagantiškų prancūzų, kuoktelėjusių kinų, vietnamiečių, britų, vokiečių, amerikiečių, japonų – šią gatvę mes vadiname „alkanų prostitučių klientų gatve"). Žingsniuodamas ja neretai turiu nulipti nuo šaligatvio į važiuojamąją dalį, kad neatsitrenkčiau į romantiškai nusiteikusias poreles, kurių dauguma susideda iš pusamžio baltojo vyriškio ir trečią

dešimtmetį einančios tajės. (Kultūrinė pastaba: atidžiai įsižiūrėkite ir pamatysite, kad merginos stengiasi išsisukti nuo glamonių, nepaisydamos to, ką rengiasi daryti arba ką tik darė privačioje aplinkoje: jos saugo savo *reputaciją*, *farange*.)

Pastatas kuklus, saugomas keleto vaikinų apsaugininkų uniformomis, su antrankiais ir guminėmis lazdomis, kabalduojančiomis prie diržų. Du iš jų sėdi prie improvizuoto stalelio ir žaidžia tajiškomis šaškėmis, tik vietoj figūrėlių naudoja butelių kamštelius. Parodau policininko pažymėjimą ir liftu pakylu į reikiamą aukštą.

Už niekuo neišsiskiriančių durų, pro kurias mane įleidžia bare apsilankęs jaunasis vyriškis, atsiveria visiškai kitas pasaulis. Suskaičiuoju aštuonis maldos kilimėlius (gausiai išdabintus žalia ir auksine spalvomis, sudarančiomis vien tik geometrinius ornamentus), išdėliotus palei prieškambario sieną tam tikru kampu, tarytum rodančius kambario link. Vyro manierose šiek tiek atsispindi senovinė arabų vaišingumo tradicija (dabar jis nesisvaido kategoriškais nuosprendžiais, o pavirto į malonų šeimininką); jis netgi įstengia man nusilenkti, o aš atsakau tuo pačiu. Tačiau mano dėmesį prikausto kitas kambaryje esantis žmogus, septintą dešimtį einantis vyras ilgu drabužiu ir aukšto dvasininko kepuraite; jis pakyla nuo kėdės ir rūpestingai man nusilenkia, aš taip pat jam nusilenkiu. Toks nusilenkimas yra daugiau nei tik rankų suglaudimas ir jų pakylėjimas prie veido – tai tikras socialinis semaforas, turintis daugybę reikšminių niuansų. Leiskite man pasakyti atvirai – tie, kurie eina dvasinio tobulėjimo keliu, sugeba atpažinti vienas kito lygį, ir šis imamas man išsyk padaro įspūdį – aukštas ir tiesus, giliomis ir ugningomis juodomis kaip anglis akimis. Aš pakeliu suglaustus delnus iki pat kaktos ir kurį laiką palaikau juos tokioje padėtyje, išreikšdamas pagarbą, o tai maloniai nuteikia jaunąjį vyriškį ir taip pat padaro jam įspūdį.

(Pagal taisykles budistų faras neprivalo rodyti tokios pagarbos musulmonui iš pietų, kad ir koks būtų jo rangas ar amžius.)

– Sveikas atvykęs, nepažįstamasis. Mūsų namai yra tavo namai, – senasis vyriškis ištaria tradicinį pasisveikinimą tuo pačiu galios kupinu šnabždesiu, kurį atpažįstu iš mudviejų pokalbio telefonu. Jis linkteli galva jaunesniojo vyriškio link.

– Aš esu Mustafa Džaema, – prisistato šis. – O čia mano tėvas, dvasininkas Nasi Džaema.

Negaliu nuslėpti nuostabos. Nors retai fotografuojamas, Nasi Džaema šiomis dienomis dažnai figūruoja naujienų puslapiuose kaip taikdariškas balsas sprendžiant pietinę šalies dalį kamuojančius konfliktus, jis gerbiamas tiek budistų, tiek ir savo pasekėjų musulmonų. Yra tokių, kurie tiki, kad tik jis vienas sugeba numaldyti sukilimo grėsmę – bent jau kol kas. Žinau, kad jis gyvena pietinio šalies pakraščio mieste Sungai Koloke.

– Aš detektyvas Sončajus Džitpličipas, – prisistatau aš. – Bet jūs, aišku, tai jau žinote.

– Sėskimės, – pasiūlo imamas, grakščiai nusileisdamas ant vieno maldos kilimėlio ir pariesdamas po savimi kojas.

Jo sūnus ir aš pasielgiame taip pat.

– Prašau nesibaiminti, – sako Mustafa.

Imamas pakelia ranką.

– Atleiskite mano sūnui, jam kelia įtampą mintys apie amerikietį poną Mičą Turnerį. – Atsigręžęs į Mustafą: – Garbusis detektyvas nesibaimina, jo intuicija pernelyg gera, ir apskritai mes juk esame tik trise. – Kreipdamasis į mane: – Mes paprašėme kitų leisti mums susitikti konfidencialiai. Bijau, kad pernelyg daug musulmonų vienoje patalpoje šiais laikais budistams kelia šiurpulį. Argi ne taip, detektyve? – Aš gūžteliu pečiais. Jis kurį laiką žvilgsniu tyrinėja mane. – Dėkoju Alachui, kad jis šį vakarą pas mus atsiuntė žmogų. – Imamas greitosiomis susižvelgia su sūnumi. – Eikime

prie reikalo, kaip mėgsta sakyti amerikiečiai. Kodėl mes čia? Kodėl pakvietėme jus? Mustafa, papasakok jam viską.

Šalia tėvo Mustafa tapo drovus ir sunkiai renka žodžius.

– Kaip žinote, Sungai Kolokas yra pasienyje su Malaizija, kur pagaminama pusė pasaulio kompiuterių komponentų. – Jis trumpai dirsteli į senį. – Mes slapta klausėmės to amerikiečio. Sekėme kiekvieną jo žingsnį.

Pasigirsta senojo vyriškio atodūsis.

– Tokia jau jaunimo prigimtis – pradėti nuo pabaigos ir judėti atgal. Nuo pradžios, Mustafa, jei malonėtum.

Stebiu, kaip Mustafa stengiasi susikaupti.

– Mes pažinojome Mičą Turnerį. Jį Sungai Koloke pažinojo kiekvienas. Tai buvo jo bėda. Taip pat ir mūsų bėda. – Šiek tiek tikiuosi, kad senis vėl pertrauks sūnų, bet abu dabar įdėmiai stebi mane. Ar suprantu, ką jie nori pasakyti? Kiek aš išmintingas? Ar pakankamai, kad būtų galima manimi pasitikėti?

Senasis vyriškis atsikrenkščia.

– Aš manau, nebūtina tokio įžvalgaus žmogaus kaip jūs apkrauti bereikalingomis detalėmis. Tikriausiai užteks, jei pasakysiu, kad mūsų žmonės atkreipė mano dėmesį į jo buvimą tą pačią minutę, kai tik jis atvyko į mūsų miestą.

– Mano tėvas suorganizavo žvalgybos tinklą, – išdidžiai pareiškia Mustafa. – Tai būtinybė.

– Jūs atspėjote amerikiečio profesiją, – įsiterpiu aš. – Tikriausiai ne visi jūsų miesto gyventojai buvo svetingai nusiteikę *farango* šnipo atžvilgiu?

– Taigi, – su pastebimu palengvėjimu balse atsako imamas. – Man ir mano rėmėjams jis sukėlė daug nerimo. Ar nutuokiate, kur link suku?

– Iš pradžių informacija pasklinda vietoje, paskui nuteka į Malaiziją? Galbūt net pasiekia Indoneziją?

Į mano žodžius imamas sureaguoja smarkiai linktelėdamas galvą.

– Aš negaliu suvaldyti visų jaunų vyrų Pietryčių Azijoje. Mes gavome daug reikalavimų imtis prieš jį veiksmų, vieni buvo mandagesni, kiti mažiau mandagūs, kai kuriuose justi menkai slepiami grasinimai...

– Jūsų prašė jį likviduoti?

– Taip. O mūsiškėje šalies dalyje stiprėjant smurtui – ir vyriausybei į jį reaguojant kietos rankos politika – man darėsi vis sunkiau jį apsaugoti.

– *Jūs* saugojote *jį*?

Senio balsas rūškanas:

– O kas gi daugiau jį saugos? Jo žmonės nesugebėjo apsaugoti netgi savo pačių dangoraižių.

Jo aštri ironija man netikėta. Nustebęs pažvelgiu į senį.

– Jūs bijojote Amerikos vyriausybės keršto, jei jis būtų nužudytas?

– Būkime atviri, jis buvo iš CŽV ir puikiai įkūnijo kiekvieno jauno fanatiko susikurtą arogantiško Amerikos plėšrūno įvaizdį. Jei jis būtų buvęs nužudytas pietinėje šalies dalyje, Vašingtonas neabejotinai dar padidintų spaudimą Tailandui. Mes labiausiai bijojome internetinio galvos nukirsdinimo. Tokiu atveju būtų dar daugiau spaudimo, dar daugiau keršto, ir blogio ratas suktųsi tol, kol visi mes būtume sukišti į koncentracijos stovyklas. Toks scenarijus mane labiausiai baugino. Kai vakar mums pranešė, kad jis nužudytas – ne jūs vienintelis galite papirkti registratorių, detektyve, – aš supratau, kad turiu vykti į Krungtepą ištirti situacijos.

Mano žvilgsnis peršoka prie Mustafos: rimtas, susikaupęs jaunas žmogus, vykdantis misiją be jokių svyravimų ir dvejonių. Vargu ar žmonės gali labiau skirtis nei šis jaunuolis ir jo subtilus tėvas. Senis be vargo skaito mano mintis.

– O taip, mano sūnus taip pat jaučia pagundą pasaulį matyti tik balta ir juoda spalvomis. Žinoma, kiekvienas, kuris atsiduria šiame dvispalviame pasaulyje, yra įsitikinęs, kad priklauso baltajai jo daliai. Ar ne taip, Mustafa?

– Aš visuomet jūsų klausiau, tėve.

– Klausei, bet nemąstydamas. O kai aš numirsiu, ar atsiminsi mano išmintį?

Mustafa pažvelgia į šalį, paskui jo žvilgsnis sugrįžta prie manęs. Pagarba tėvui tikriausiai yra pats žmogiškiausias šio griežto jaunuolio bruožas.

– Ar žinote, kaip baisiai dauguma musulmonų nenorėjo, kad Jungtinės Valstijos savo kvailais veiksmais pradėtų skatinti radikalus? Mano tėvo padėtis yra labai kebli.

Aš atsakau:

– Ko jūs iš manęs tikitės? Tikriausiai turėčiau jus iškviesti į apklausą. Šiaip ar taip, jūs, regis, daug žinote apie nužudytąjį.

Mustafos veido raumenys įsitempia, bet imamas anaiptol neatrodo sutrikęs. Jo juodose akyse žybteli žiburėliai.

– Bet tada į viešumą iškiltų slapta jūsų pulkininko veikla, ar ne? Kaip suprantame, čia įsipainiojusi viena iš jūsų... taip sakant... darbuotojų.

Aš linkteliu galvą.

– Suprantu. Jūs norite, jog aš užtikrinčiau, kad niekas dėl to nekaltintų musulmonų?

– Ar tai nėra ir teisingas, ir garbingas tikslas?

Man knieti žaisti kiekvieno faro mėgstamą žaidimą, kuris vadinasi „klausimus uždavinėju aš“, bet šiuo atveju suvokiu, kad susidūriau su aukštesniais dalykais. Priimu senio mestą iššūkį ir pažvelgiu jam į akis.

– Taip.

– Vadinasi, toks sąžiningas žmogus kaip jūs turėtų siekti, kad reikalas būtų ištirtas vadovaujantis teisingumu, ar ne taip?

Kilsteliu rankas ir ekstravagantiškai gūžteliu pečiais.

– Turėtumėte suprasti, kad tai priklauso nę nuo manęs.

Mustafa pasimuisto ant savo kilimėlio.

– Jūsų pulkininkas gerai žinomas visoje šalyje. Jis labai suktas. Jei reikalai ims klostytis ne taip, kaip jis planuoja, jis neabejotinai ims kaltinti mus. Tai žmogus, nepripažįstantis jokios moralės.

– Jei taip atsitiks, ką aš galiu padaryti?

– Perspėti mus, – atsako Mustafa. – Kad spėtume pasiruošti.

Po jo žodžių stoja ilga tyla. Imamas su neblėstančiu dėmesiu žiūri į mane.

– Mes norime, kad atvyktumėte į pietus susitikti su mumis, – jis dešiniąja ranka padaro keistą gestą, tarytum glostytų kokią nematomą būtybę. – Suprantate, mes labai gerai pažinojome poną Turnerį. Žinoma, jis čia buvo tam, kad šnipinėtų musulmonus. Dabar jis negyvas, nužudytas. Šis faktas savaime yra pakankamas, kad amerikiečiai jaustųsi teisūs išsiveždami kai kuriuos mano žmones į slaptus kalėjimus, ten juos tardydami, galbūt kankindami, atimdami iš nekaltų žmonių daugelį gyvenimo metų... iš vyrų ir tėvų, nuo kurių priklauso jų šeimų gyvenimas. Negaliu paprasčiausiai sėdėti rankas sudėjęs. – Jis įdėmiai stebi mane.

– Štai kaip. Štai dėl ko jūs atvykote? Jūs galvojate, kad jums pakanka pasirodyti Krungtepe, pasikviesti mane į savo būstą ir pervilioti į savo pusę vardan Dievo, kurio aš netikiu?

Senis vyriškis susiraukia.

– Ne vardan Alacho – argi svarbu, kokiu vardu Dievą vadinate? Aš matau, kad, kalbant jūsų pranašo Budos žodžiais, jūs esate bundanti būtybė. Jūs negalite sau leisti būti didelio masto blogio, galinčio kainuoti daug gyvybių, instrumentu. Jums tai būtų neįmanoma. Turint omenyje jūsų tikėjimo sistemą, argi galėtumėte ramiai mąstyti apie begalinę kankinančių reinkarnacijų grandinę, kurią jums tektų patirti? Mes norime, kad atvyktumėte pasimatyti su mumis Sungai Koloke – esu tikras, kad jūsų pulkininkas tam

neprieštaraus. Beje, tam tikras papildomos informacijos kiekis jums padės geriau pasirengti CŽV atstovų atvykimui, ar ne taip?

– Bet kas jums iš to?

– Jūs doras. Mums patiems tikrai nepavyks įtikinti amerikiečių, jog, užuot nužudę poną Mičą Turnerį, mes stengėmės išsaugoti jo gyvybę. Bet jei tai tvirtins budistas policininkas, kuris atliko tyrimą ir pateikė rašytinę ataskaitą...

– Taigi turėčiau parašyti kažką tokio, kuo būtų galima pamojuoti prieš žurnalistus ar teisėją?

Imamas mane nustebina plačia šypsena.

– Argi ne tokiu būdu šiuolaikiniame pasaulyje laimimi karai? Ir, žinoma, nedera pamiršti apie tai, kiek nuopelnų užsitarnausite.

– Atrodo, jūs daug išmanote apie budizmą.

– Aš tajas. Mano motina buvo budistė, kol, spaudžiama mano tėvo, atsivertė į islamą. Nesu fanatikas. Išsilavinę dvasininkai žino, kad islamas neatsirado staiga ir iš niekur. Formuodamasis jis patyrė daug įtakų, tarp jų neabejotinai ir budizmo bei brahmanizmo. Tai jauniausia iš didžiųjų religijų, todėl mes žiūrime į ją kaip į tobuliausią seno kaip žmonija dvasinio kelio formą.

Argi galima išlikti nesujaudintam šio sauso kaip šakalys vyro, kuris turėtų nekęsti Bankoko ir visko, ką šis simbolizuoja, bet vis dėlto išsirengė į kelionę su savo sūnumi ir mokinių grupe taikos labui; ar galima nesižavėti jo gudrumu suvokiant politines Mičo Turnerio mirties implikacijas ir jo naivumu visas kortas statant ant penkias minutes tetrukusio mano charakterio tyrimo. Tačiau mūsų pokalbis dar nesibaigė.

– Kaip susipažinote su Miču Turneriu?

Mustafa atsigręžia į tėvą. Tai klausimas, kurio jie laukė.

– Kartą mes jo paprašėme palikti pietinę šalies dalį, – atsidūsta senis. – Deja, mūsų apsilankymas jo namuose turėjo priešingą poveikį. Vakarietiškas protas yra spontaniškas ir neprognozuojamas, stokojantis ašies. Paskui jis dar keletą kartų apsilankė pas mane ir

aš kaip įmanydamas stengiausi jį nuraminti, kiek tik galima nuraminti netikintįjį. Jūs, budistai, turite nirvaną, mes turime Alachą, netgi krikščionys turi tam tikrą kelią, nors ir trikdomą vaikiškų stebuklų. Bet ką kalbėti apie tokius kapitalizmo produktus kaip ponas Turneris? Tai sielos, amžiams atsitvėrusios nuo Dievo. Netgi tada, kai jie meta savo bombas, galima girdėti jų sielvarto klyksmą – tų jaunų žmonių, kurie neturi jokio supratimo, kas jie yra. Jie galvoja, kad žudo kitus. Iš tiesų jie žudo save. Aš perspėjau jį, kad jis ieško mirties, bet dalis jo asmenybės jau buvo sunaikinta. Jis buvo laikraščių vedamųjų straipsnių rinkinys.

Po ilgos pauzės pratariu:

– Dabar jus suprantu geriau. Bet koks tyrimas atskleistų, kad jį pažinojote, kad jis pas jus lankėsi ir kad jūs galėjote jį sekti. Jūs teisus, jūsų atžvilgiu tai atrodytų nekaip.

– Atvažiuokite, – sako Mustafa su tokiu įkarščiu, kad akimirką pamanau, jog ketina mane pagrobti tiesiai iš šio kambario. – Atvažiuokite į Sungai Koloką. Mes žinome apie jus. Jūs sudėtingas žmogus, bet teisingas. Rimtai žiūrite į budizmą. Jei mus išteisinančią ataskaitą parašysite pakankamai anksti, vėliau kam nors bus keblu prieštarauti jūsų išvadoms.

– Bet kaip galėčiau pateisinti savo ataskaitą, kai bylos tyrimas laikomas baigtu?

Pasigirsta nekantrus atsakymas:

– Jūsų pulkininkas neapkvailins CŽV. Mes nežinome visų detalių, kaip jis sumanė užglaistyti šį įvykį, bet neabejotina, kad tai ištisinis melo kratinys. Amerikiečiai labai greitai atsiųs čionai savo agentus, ir niekam ne paslaptis, kokie negarbingi jie yra. Ar žmones, suklastotais motyvais įsiveržiančius į suverenias šalis, gali kas nors sustabdyti? Vakaruose yra daug interesų grupių, turinčių didelės naudos iš karų su islamu.

Papurtau galvą ir paeiliui pažvelgiu į abu savo pašnekovus.

– Taigi dabar jūs tai norite padaryti mano rūpesčiu?

Galbūt man tik pasirodė, bet man regisi, kad senio lūpose šmėkštelėjo šypsena.

11

Per ausines klausausi „Kietojo Papo FM" ir svarstau, kaip elgtis su kilniaširdžiu imamu ir jo sūnumi. Man knieti paskambinti Vikornui, kuris keletui dienų išskridęs į savo dvarą Čiangmajaus provincijoje. Tai, kas tiesiogiai neįvardijama: pabūti su savo ketvirtąja *mia noi*, arba mažąja žmona, drąsia jauna moterimi, kuri nebenori klausyti jokių gangsterio pažadų... ir turėti nuo jo vaikų, – revoliucinė maišto forma, su kuria Vikornui niekuomet anksčiau neteko susidurti. Mano mintys peršoka prie Pisito, kuris tarškia man į ausį, kokie tajai tebėra prietaringi. Savo pyktį Pisitas išlieja ant *mordu*, profesionalaus aiškiaregio ir astrologo, kurį jis akivaizdžiai niekina.

Pisitas: Paimkime kad ir dabartinę madą pirkti loterijų pranašystes.
Aiškiaregys: Na, ir?
Pisitas: Noriu pasakyti, kad tai apgailėtina. Tajai išleidžia daugiau pinigų šioms smulkioms brošiūriūkštėms, kurių prikimšti spaudos kioskai, nei pornografijai.
Aiškiaregys: Ar jūs norite pasakyti, kad pornografija turėtų būti prioritetinis prietaras?
Pisitas: Aš noriu pasakyti, kad pornografija visiškai nėra prietaras. Kitose šalyse kioskai uždirba pinigus iš atvirai išreiškiamų geidulių, o ne iš viduramžiškų burtų. Ar ir jūs esate susijęs su šiomis pranašystėmis?
Aiškiaregys: Ne, šioje srityje aš neturiu kvalifikacijos.

Pisitas: Ak, tai egzistuoja atskira jūsų profesijos atšaka, kuriai reikalinga speciali kvalifikacija, leidžianti numatyti laimingus ateinančios savaitės loterijos skaičius?

Aiškiaregys: Galima pasakyti ir taip.

Pisitas: Gal galėtumėte mums pasakyti, koks tų prognozių pasiteisinimo procentas?

Aiškiaregys: Tai priklauso nuo aiškiaregio. Kai kurie pasižymi dideliu tikslumu – jie kliento sėkmės tikimybę gali padidinti netgi penkiasdešimčia procentų.

Pisitas: Sėkmės tikimybę gali padidinti tokie kaip jūs, spoksantys į krištolinį rutulį?

Aiškiaregys: Nevisiškai taip. Suprantate, tam tikri žmonės duoda kyšį loterijos organizatoriui, o tada pasidaro pinigėlių parduodami informaciją pranašysčių brošiūrų kūrėjams. Jie turi apsimesti, kad čia kažkokie burtai, kaip jūs sakote, ir gerokai praskiesti sėkmės tikimybę, nes ant jų gali kristi įtarimas. Tai nėra taip rizikinga kaip papirkti loterijos organizatorių ir čia pat išlošti prizą. Einant šitokiu keliu, galima lengvai įkliūti.

Galiausiai sukaupiu drąsą ir paskambinu Vikornui, nors jis negali pakęsti, kai jį Čiangmajuje trukdo darbo reikalais. Tačiau jis teikiasi manęs išklausyti, ir išgirstu susidomėjimą balse, kai jis klausia:

– Su tuo susijęs Nasi Džaema? Ar tu tuo tikras?

– Taip. Jūs jį pažįstate?

– Žinoma. Jis ten pats įtakingiausias tarpininkas. Jis įkūrė tinklą, kuriam vadovauja jo sūnus. Nuolat vaikšto ant bedugnės krašto. Jei jis bendradarbiaus su mumis, jo žmonės gali pradėti laikyti jį išdaviku. Jei nebendradarbiaus, bus traktuojamas kaip agresyvus islamistas.

– Kokį tinklą?

– Žvalgybos. Žinai, gal iš tiesų vyk tenai ir pasistenk kuo daugiau sužinoti.

Atrodo, neturiu kito pasirinkimo kaip tik keliauti į tamsuoliškus pietus. Tačiau kitą rytą, sugrįžus į barą, mano dėmesį – jau ne pirmą kartą – prikausto pranešimas kompiuterio ekrane:

Maiklas Džeimsas Smitas, gimęs Niujorko mieste, Kvinso rajone, socialinės identifikacijos numeris: 873 97 4506, profesija: advokatas; šeimos statusas: išsiskyręs (penkis kartus); vaikų skaičius: trys; finansinė padėtis: turtingas; kriminalinė praeitis: neturi, daug kartų, nusamdęs brangų teisininką, sėkmingai išvengė kaltinimų dėl piktnaudžiavimo narkotinėmis medžiagomis. Karinė tarnyba: 1969–1970 metais buvo majoro laipsniu įregistruotas Indokinijos kare; gavo pasižymėjimo ženklų (Bronzinę žvaigždę ir Purpurinę širdį); manoma, kad 1988 metų kovo–balandžio mėnesiais lankė detoksikacijos programą alkoholikams; aktyvus organizacijos „Veteranai prieš karą" narys.

Žinutės autorė yra Kimberlė Džouns, specialioji FTB agentė, drauge su manimi tyrusi „kobrų bylą". Karminis atlygis, kuriuo aš iki šiol džiaugiuosi, už tai, kad atsisakiau su ja miegoti, nepaisydamas grasinimų kampanijos, kyšių, gundymo ir įniršio priepuolių iš jos pusės, yra tas, kad ji tapo mano drauge visam gyvenimui. (Tačiau karminė kaina yra ta, kad ji vis dar nepasiduoda – šis konkretus pranešimas unikalus tuo, kad jame visiškai nėra seksualinio pobūdžio užuominų, pareiškimų apie neblėstančią aistrą ar legendinio įtūžusios moters šėlsmo.) Jaučiuosi jai be galo skolingas, nes dėl manęs ji įsisavino Tailando santykių principus, tarp jų netgi principą asmeninius jausmus iškelti virš abstrakčios pareigos, ir man nelegaliai nutekino iš FTB duomenų bazės šiuos brangius duomenis apie Maiklą Džeimsą Smitą, advokatą, Vietna-

mo karo veteraną, buvusį Tailando prostitučių klientą (bent jau vieną kartą), mažiausiai keturių, o ne trijų, vaikų tėvą. Man dar tebežiūrint į ekraną, suskamba mano mobilusis telefonas.

– Gavai?

– Taip.

– Dabar skaitai, tiesa?

– Taip. Iš kur žinai?

– Įsimylėjėlės intuicija. Kaip jautiesi?

– Nepakartojamai.

– Ketini su juo susisiekti?

– Nežinau.

– Pasakysi savo mamai?

– Nežinau.

– Nori pasakyti, kad aš vėliausi į visą šitą reikalą ir rizikavau karjera tiktai tam, kad tu tajišku stiliumi galvotum apie tai tris artimiausius savo gyvenimus?

– Aš nuoširdžiai tau dėkoju. Padarei tai, ko negalėjo padaryti niekas kitas.

– Verčiau padėkok man savo kūnu, kai kitą kartą būsiu čia.

– Gerai.

Kurį laiką ragelyje tylu.

– Ar tai reiškia – taip?

– Taip. Argi galėčiau atsisakyti?

– Bet tu iš tiesų šito nenori?

– Nebūk tokia *farangė*. Aš tau skolingas, sumokėsiu, ir tau bus malonu.

Pakuždomis:

– Pažadi?

– Pažadu.

– Ar supranti, kaip mane visa tai sujaudino? Kaip man dabar grįžti į lovą ir užmigti?

– Dėkui.

– Baigiu pokalbį, Sončajau. Visa tai kažką daro su mano galva, net nežinau ką.

– Manau, gali pasakyti, kad ne su galva, o su širdimi.

– Taip. Teisingai. Su širdimi. Aš tai pasakiau. Iki.

Ji padeda ragelį. Dabar mes vėl vienu du su Maiklu Džeimsu Smitu, supermenu, kuris vieną gražų vakarą tiesiai iš karo užėjo į vieną Patpongo barą ir tenai už prekystalio rado jo laukiantį likimą. Tai žmogus, kuris man buvo mitas dar prieš sužinant jo vardą. Bastūnas, kurio išpera esu aš.

Esu priblokštas, kad jo vardas iš tiesų yra Maikas Smitas. Išgavau jį iš motinos po trijų dešimtmečių maldavimų ir meilikavimų, bet buvau įsitikinęs, kad ji meluoja. Vardas, Vietnamo karo patirtis bei apytikris amžius buvo viskas, ką Kimberlė Džouns žinojo pradėdama jo paieškas, ir dar tam tikra tikimybė, jog jis turi teisininko diplomą ir yra gimęs Kvinse. Aš jos neprašiau to daryti. Ji tikriausiai mąstė apie tai ištisus mėnesius, kol ryžosi kompromisui su savo profesine etika. Manau, tai daug ką reiškia *farangų* krašte, tiesa?

Ką man daryti su šia informacija? Kol svarstau šį keblų kebliausią klausimą, ekrane pasirodo pranešimas apie ką tik gautą naują elektroninį laišką. Patikrinu – jis vėl iš Kimberlės:

Žinai, tu mane kaip reikiant sukrėtei. Manau, aš iki šiol kaip reikiant neįvertinau, ką tai tau galėtų reikšti. Nepasakiau tau vieno dalyko, bet manau, kad jei būsime meilužiai, man nebederėtų to nutylėti. Tik naudokis juo atsargiai ir pasistenk nuslėpti savo pėdsakus: mikesmith@GravelSpearsandBailey.com.

Ak, ta šiuolaikinės komunikacijos sparta! Manau, man labiau patiktų burlaivių laikai, kai laiškai iš vieno žemyno į kitą keliaudavo mėnesių mėnesius ir laiško gavėjas lengvai galėdavo numirti nuo choleros ar širdies smūgio taip ir nesužinojęs, ką jam jaučia

ypatingasis bičiulis kitame pasaulio krašte. Bet, šiaip ar taip, dabar dvidešimt pirmas amžius ir, jeigu jau esame Babilone, turime ir elgtis kaip babiloniečiai. Pora spustelėjimų pele – ir ekrane pasirodo standartinė mūsų „Senių klubo“ vizitinė kortelė, kuri automatiškai įkeliama į kiekvieno elektroninio laiško pradžią. Prie jos aš priduriu vieną vienintelę eilutę: „Sveikinimai nuo Nong Džitpličip ir tavo mylinčio sūnaus Sončajaus“ ir zvimbteliu laišką Supermenui – savo biologiniam tėvui. Spėju, kad jam tai bus viena iš tų ankstyvo ryto žinučių, kurių mažiausiai pageidauja kiekvienas pusamžis vyriškis, turintis tokią turiningą gyvenimo istoriją. Atsakymo tikėtis vargu ar verta, tiesa?

Paskambinu motinai ir papasakoju apie Kimberlės elektroninį laišką, kuriam laikui nutylėdamas faktą, kad ką tik padariau neatšaukiamą žingsnį ir nusiunčiau jam žinutę.

Telefono ragelyje ilga tyla. Tada kuždesys:

– Ji tuos duomenis tikrai gavo iš FTB?

– Taip.

– Tai buvo prieš trisdešimt trejus metus, Sončajau. Nežinau, ar galėsiu šitai pakelti, – ragelyje pasigirsta prislopintas garsas, galintis reikšti bet ką – tikiuosi, tai nėra nesuvaldoma rauda? Tačiau ji tučtuojau padeda ragelį – tai jai visiškai nebūdinga.

Dabar ir vėl mes esame vienu du su juo. Didvyris ir žmogus, priklausomas nuo narkotinių medžiagų, klestintis teisininkas, nevykęs šeimos vyras, nusišalinęs tėvas (bent jau mano atveju). Pasiklydusi siela?

Vėl suskamba mano mobilusis.

– Gal paaiškintum, ką ketini daryti?

Prisipažįstu, kad pasiunčiau Supermenui kibernetinę „Sveikas, jūreivi!“ versiją su mūsų šeimos pavarde. Motinai užkanda žadą.

– Tu tikriausiai pametei savo stebuklingąjį vėžliuką? Sončajau, galėjai prieš tai bent jau pasitarti su manimi. Ar manęs nė kiek nebegerbi?

– Jis mano tėvas.

Ji vėl padeda ragelį. Aš gūžteliu pečiais. Paskambinu į Bankoko oro linijas, kur man praneša, kad į Hatjajų yra devyni skrydžiai per dieną, o į Sungai Koloką – tik du per savaitę. Užsisakau bilietą į artimiausią lėktuvą, skrendantį į Hatjajų.

12

Jūsų žiniai:

Apytikriai išvertus, visas mūsų sostinės pavadinimas reiškia: „Didis angelų miestas, dieviškųjų brangakmenių saugykla, didysis neįveikiamasis kraštas, didingoji ir įžymioji karalystė, žavingoji karališkoji sostinė, pripildyta devynių prakilniųjų brangakmenių, aukščiausioji karališkoji buveinė ir didieji rūmai, dieviškasis prieglobstis ir įsikūnijusių dvasių gyvenamoji vieta."

Fonetiškai šis pavadinimas skamba taip: *Krungtep mahanakon bovon ratanakosin mahintara ajutaja mahadilok popnoparat račatani burirom udomračanivet mahasatan amonpiman avatansatri sakatatitijavisnumanprazi.*

Žodžio „Bankokas" šiame pavadinime nėra.

Antra dalis

PIETŪS

13

Skrisdamas į pietinį šalies pakraštį sėdžiu šalia dviejų jaunų sekso turistų, kurie kikendami dalijasi savo asmeninės patirties perliukais.

– Taigi aš sumokėjau jos baro baudą ir pasiėmiau į savo kambarį visai nakčiai, o kai iš ryto nuėjau į vonią, tikėk netikėk, užtikau ją tupinčią ant klozeto – ant kraštų liko jos batų atspaudai.

Prisiminęs šią konkrečią istoriją visuomet suirztu. Manau, ji puikiai atspindi kultūrinę prarają, skiriančią mus nuo vakariečių, ir ne dėl to, kad mūsų merginos pratusios tupėti, o ne sėdėti, bet dėl to, kad vakariečiai tuos dalykus taip sureikšmina ir tupėjimas juos taip šokiruoja. Galima spėti, kad tualetas yra pačiame *farangų* sąmonės centre, lygiai kaip mums Buda? Tąsyk tiesiog negalėjau susilaikyti neįsiterpęs.

– Neseniai atlikti tyrimai rodo, kad žmonės, kurie atlieka gamtinius reikalus tupėdami, beveik niekada neserga tiesiosios žarnos vėžiu, – sakau šalia manęs sėdinčiam jaunuoliui (apsirengusiam bridžiais ir trumparankoviais marškinėliais, skarele apsirišusiam plaukus ir su auskaru nosyje).

Ironiškas žvilgsnis.

– Tikrai?

– Taip, greitai ir jūs visi tupėsite kaip pasamdyti. Pasivyti mus prireiks kurio laiko, atsiras tupyklos, kiekvienam teks lankyti tupėjimo kursus, atsiras iliustruoti tupėjimo vadovėliai, kurie bus graibstyte graibstomi, pokalbių šou vedėjai demonstruos, kaip tai daroma, į dar neapsišvietusius kraštus bus siunčiami tupėjimo misionieriai.

– Nesupratau.

Argi platus išsilavinimas nėra puikus dalykas? Aš nusigręžiu ir imu žiūrėti pro langą į besvores baltų debesų pagalvėles, vis dar suirzęs, kol prisimenu garbųjį mesjė Triufo, kuris, kai buvau vaikas, kelis mėnesius samdė mano motiną Paryžiuje. Netgi jo *cinquième arrondissement* apartamentuose buvo tupimasis tualetas. Už tai mano motina jį visada gerbė – ir ne tik jį, bet visus prancūzus. Ir mano motina, ir aš teikiame pirmenybę tupėjimui, o ne sėdėjimui. Beje, *farange*, nė vienas iš mūsų gyvenime niekuomet nesiskundėme jokiais virškinimo sistemos sutrikimais.

Atskridęs į Hatjajų susistabdau taksi ir paprašau nuvežti mane į geležinkelio stotį.

Traukinys: manau, kad šitą riedantį laužą mes tikriausiai nusipirkome iš Britanijos jos imperijos klestėjimo laikais; įsivaizduoju karaliaus Edvardo laikų kapitalistą šukuotinės vilnos kostiumu, skaičiuojantį, jog pašalinus suolų paminkštinimus ant kiekvieno suolo galima sutalpinti dar po vieną čiabuvį. Po pusvalandžio lentjuostės jau neabejotinai yra palikusios savo atspaudus ant mano sėdynės, kuri dabar tikriausiai panaši į vartelius.

Peizažas: maži juodi smuiko pavidalo paukšteliai unisonu čiulba ant telefono laidų, lauku klampoja sidabriškai pilkas buivolas ilgais ragais, upelyje žaidžia nuogi vaikai, pievų žolė žalia kaip kortų stalelis; užtvindytuose laukuose kalasi pirmi trapūs antrojo šių metų ryžių derliaus daigeliai; erdvė raibuliuote raibuliuoja nuo kaitros. Važiuojant nuo Hatjajaus į pietus kraštovaizdis ryškiai keičiasi, bet ne dėl kokios nors geografinės priežasties, o dėl lau-

kuose dirbančių moterų aprangos – čia jos dėvi musulmoniškus galvos gobtuvus ir segi ilgus sijonus. Vyrai nuo galvos iki kojų apsitaisę juodai. Mūsų moterims iš prigimties nėra būdinga slėpti veidą ar demonstruoti didelį drovumą, tad įspūdis, žvelgiant pro langą, vienareikšmiškas: čia visai kita šalis. Vyrai taip pat dėvi musulmoniškus galvos apdangalus – arba šlikes, tokias panašias į broliškojo judaizmo išpažinėjų, arba gėlių vazoną primenančius daiktus, tampriai apspaudžiančius galvą iš šonų. Dabar ankstyvas vakaras, prieš pat saulėlydį, ir besileidžiančias sutemas drumsčia nematomų muedzinų šūksniai, kviečiantys tikinčiuosius į nematomas kaimo mečetes. Mano pečius pamažu užgula nerimo našta. Šioje išvykoje gali atsitikti bet kas.

Jau tamsu, kai traukinys pasiekia Sungai Koloką, ir instinktas man pakužda pirmiau patikrinti miestą ir tik tada susisiekti su Mustafa.

Regis, maždaug kas antras pastatas pagrindinėje gatvėje yra nuomojamas. Man kirba mintis išsinuomoti būstą viename iš labiau aptriušusių namų ir taip atiduoti duoklę savo vaikystei (galėčiau parašyti visą enciklopediją apie užuobėgas, kuriose mudviem su mama teko gyventi buvojant užsienyje, kai ji manevravo tarp skirtingų klientų), bet vis dėlto šiai pagundai nepasiduodu. Vis dėlto turėsiu priimti musulmonų lyderį, taigi pasirenku patį didžiausią ir išvaizdžiausią pastatą. Jo pavadinimas – Prabangieji rūmai, užrašytas tajų, malajiečių ir anglų kalbomis. Pastatas vienu metu atrodo didelis, prabangus, pernelyg ryškiai apšviestas ir apleistas. Priimamajame gaunu rankšluostį, muilo gabalėlį ir tris prezervatyvus. Na, negalima sakyti, kad čia nerimtai žiūrima į ŽIV problemą.

Po pusės valandos, jau nusiprausęs po dušu ir pasikeitęs drabužius (į akis nekrintantys juodi batai, juodos kelnės ir balti marškiniai, kaip įprasta šiame regione), žirglioju per miestą ir po truputį susidarau bendrą įspūdį. Labiausiai man patinka policijos

nuovada. Tai didelis, netgi didingas pastatas, visas apjuostas mūro siena, prie kurios šliejasi kokie trys šimtai mažų bambukinių pašiūrių, kurių kiekvienoje sėdi po merginą ar dvi. Žinoma, šios pašiūrės nėra viešnamiai – jos tam per mažos. Merginos apsimeta, kad pardavinėja maistą ir gėrimus, kai kurios iš jų netgi turi mažus šaldytuvėlius su alumi, bet išmanančiam žmogui iš karto aišku, kuo jos užsiima.

Šios merginos paprastai nėra musulmonės, jos daugiausia budistės, suvažiavusios iš įvairiausių Tailando regionų, ypač iš skurdžios šiaurės, ir apsisprendusios specializuotis šioje rinkos nišoje. Pelnas čia nė iš tolo neprilygsta *farangų* rinkai Bankoke, bet yra nepalyginamai patikimesnis. Kiekvieną savaitgalį ir daugelį šiokiadienių didžiulės minios pamaldžių jaunų musulmonų iš Malaizijos čia kerta sieną, palikę savo pamaldumą anoje pusėje. Jie atvažiuoja brangiais visureigiais ar pigiais motoroleriais „Honda", autobusais ar mikroautobusiukais. Kai kurie netgi dviračiais. Būna ir tokių, kurie ateina pėsčiomis. Šiuo metu, pavyzdžiui, jie tiesiog užtvindę miestą. Visos merginos išmokusios malajiečių kalbą, o ringitas yra čia galiojanti valiuta. Jauni vyrai stoviniuoja ar sėdi lūšnelėse ir murkia iš pasitenkinimo šalia juos gundančių merginų. Tam tikra prasme jie gali būti labiau civilizuoti nei *farangai*. Jie atvažiuoja ne vien tam, kad sugultų su mergina į lovą – jie nori kaip reikiant pasilinksminti – su alkoholiu ir galinga duslia disko muzika su karaoke. Seksas yra tik vakaro pabaiga, jei vaikinas išlieka pakankamai blaivus.

Aš profesionaliu žvilgsniu nužiūriu vieną gražuolę, pasižyminčią elegancija, kokios paprastai nerasi niekur kitur, tik Krungtepe. Ji žaibiškai užmeta akį – neprofesionalas to nė nepastebėtų – ir mane įvertina, pamato mano tajišką aprangos stilių ir iš karto išbraukia mane iš galimų kandidatų sąrašo. Tai, kad tokia moteris dirba tokį darbą, yra iškalbinga detalė, apibūdinanti čionykštę situaciją. Tačiau nepalyginamai iškalbingesnė yra policijos nuo-

vada. Nė vienam, kiek nors pažįstančiam Aziją, nekils abejonė, kad farai ima iš merginų nuomą už tai, kad jos savo pašiūrėmis ramsto nuovados sienas palei visą jų perimetrą.

Sulig kiekvienu žingsniu mano pastabumas vis aštrėja. Prekyba kūnu vyksta visur, tai šio miesto ekonomikos šerdis, be jos, čia faktiškai nėra jokios kitos ūkinės veiklos. Mano mintys nuklysta prie Mustafos: koks jam turėtų būti iššūkis, kokia kankynė jo tyrai sielai kasdien vaikštinėti po šį miestą. Kiekvieno viešbučio vestibiulyje, kiekvienoje kavinėje, restorane ir užkaboryje stoviniuoja pulkelis moterų tarp dvidešimties ir trisdešimties metų. Paprastai jų žvilgsnis praslysta pro mane, nes jos įprato orientuotis į malajiečius klientus, bet dauguma atrodo pasirengusios įjungti savo viliones, jei tik aš susvyruočiau. Nepanašu, jog tai būtų islamiškojo fanatizmo lopšys: manau, kad „Al Kaidos" emisaras turėtų išjuoktas palikti šį miestą. Pats Mahometas negalėtų įkvėpti vietos vaikinų džihadui: jie jau dabar yra islamiškame rojuje.

Mėginu įsivaizduoti *farangą* Mičą Turnerį, mėnuo po mėnesio slampinėjantį šio miesto gatvėmis. Na, manau, bent jau kartą kitą jis tikrai turėjo išsprukti iš čia į sostinės Kaubojų gatvę. Ir nesunku suprasti kodėl. Jei eliminuosime prostituciją, Sungai Kolokas yra mažas ir klaustrofobiškas miestelis.

Akies krašteliu pastebiu, kaip netoliese žingsniuojantis jaunas musulmonas išsitraukia mobilųjį telefoną ir ima su kažkuo kalbėti. Ar man tik pasirodė, ar iš tiesų jis nevalingai kinktelėjo smakru mano pusėn? Jam dar nebaigus pokalbio, aš išsitraukiu savo mobilųjį ir surenku Mustafos numerį: užimta. Tai nieko neįrodytų profesionalų išsilavinimą turinčiam policininkui, bet trečiojo pasaulio farui, daugiausia besiremiančiam intuicija, tai labai iškalbinga detalė.

Kai tik jaunuolis baigia pokalbį, aš vėl paskambinu Mustafai: šįsyk girdėti šaukimo signalas.

– Sončajau, kur jūs esate?

– Jūs žinote, kur aš esu.

Pauzė.

– Aš tuoj ateisiu.

Jis atžingsniuoja pėsčiomis mažiau nei per dešimt minučių. Dabar jį matau *jo* fone – šį rimtą jauną islamo išpažinėją. Man norėtųsi išvysti jo reakciją į prostitutes, kurių dėka laikosi viso miesto ekonomika: *jo* miesto, *jo* ekonomika. Bet jis, regis, jų nė nepastebi. Visą jo dėmesį užvaldžiusi kažkokia misija. Niūriai žvelgdamas pirmyn, jis eina tiesus ir aukštai iškėlęs galvą, kaip ir jo tėvas. Nėra ko neigti, kad jo atsidavimas Alachui yra gražus – šitai patvirtintų kiekvienas rimtai meditacija užsiiminėjantis žmogus, – bet Buda mums davė vidurio kelią, o Mustafos kelyje aš nematau jokio aukso vidurio. Be suvaldančios tėvo rankos jis galėtų atomine bomba sulyginti miestą su žeme ir vargu ar susimąstytų, ką padarė. Mes nenusilenkiame vienas kitam; be senio mūsų pažintis yra neutrali, kaip priešų, trumpam suvienytų bendro tikslo iki sugrįžtant į senosios nesantaikos apkasus.

– Aš turiu raktą, – sako jis, nežiūrėdamas į mane ir žvejodamas savo kišenėse.

– Ne gatvėje, Mustafa, – sakau aš jam.

Nusivedu jį į kavinę, kur užsisakau „7-Up" limonado, o jis paprašo vandens. Jam čia nejauku, nors kavinėje ir neprekiaujama alkoholiu. Manau, jog jam būtų nejauku bet kokioje aplinkoje, skirtoje intymiai atmosferai kurti. Šis mano teiginys remiasi kankinamai blausiais ir sunkiai apčiuopiamais daugelio šimtmečių senumo prisiminimais: netgi tais senais laikais jis buvo kaustomas to paties kategoriško mąstymo, atspindinčio tam tikrą pažiūrų siaurumą. Budizmas jam tuomet buvo per subtilus – lygiai kaip ir dabar. Pažengusiai Gautamos Budos sąmonei bet koks troškimas yra pasibjaurėtina deformacija, netgi jei tai Dievo troškimas. Mustafa yra viena iš tų aistringų sielų, kurios sutvertos islamui, karių religijai.

– Atsipalaiduokite, – sakau jam. – Atverkite savo sąmonę. Man reikia informacijos.

– Kokios informacijos? – jis įsitempęs ir nusiteikęs gintis. Mūsų susitikimas čia jam atrodo labai aiškiai apibrėžtas – pradžia, vidurys ir pabaiga. Jis nė nenujaučia, koks vakarietiškas yra šis polinkis supaprastinti tikrovę.

– Na, turiu omenyje Mičo Turnerio adresą.

Jis sumirksi:

– Aš ketinau jus tenai nuvesti, bet jūs pareikalavote, kad užeitume čionai.

– Gerai. Po minutės jūs man parodysite, kur gyveno ponas Mičas Turneris. Tai ateitis, Mustafa. Kol kas pasilikime dabartyje. Ar jums čia nepatinka?

Jis apsidairo aplinkui ir gūžteli pečiais.

– Tai tiesiog kavinė ir tiek.

Negaliu prasiskverbti po šia geležine kaukole. Bet kadaise aš buvau jo mokytojas, ir jis mane mylėjo taip pat beatodairiškai ir aistringai, ir taip pat aklai kaip ir savo tėvą.

– Mustafa, noriu jums pasakyti, kad puikiai atliekate tai, kuo užsiimate. Išties nėra lengva, netgi tokiame mažame miestelyje kaip šis, nuolatos sekti žmogų, žinoti, kur jis yra kiekvieną minutę. Jūsų tinklas neišleido manęs iš akių nuo pat tos akimirkos, kai atvykau. Nepastebėjau tol, kol nepamačiau vieno iš jūsų žmonių su mobiliuoju telefonu, ir netgi tada tai buvo greičiau vien nuojauta.

– Na, tai kas? Mano tėvas visą laiką turi žinoti, kas vyksta. Sakiau jums tai Krungtepe. Tai jo tinklas, ne mano. Jis sako... – staiga jis nutyla, išsigandęs, kad pasakė per daug.

– Ką? Ką jūsų tėvas sako?

– Jis sako, kad šiame pasaulyje nėra nieko pavojingesnio nei riboti musulmonai. Fanatikai mūsų nekenčia, nes mano, kad esame eretikai ir bailiai, o vakariečiai mūsų nekenčia dėl to, kad

laikomės moralės principų, kuriuos jie jau seniai prarado – daug *farangų* atsiverčia į mūsų tikėjimą, ypač Amerikoje. Turiu saugoti savo tėvą.

– Tai jūs vadovaujate tinklui, kurį jis sukūrė?

– Taip.

– Tai jūs tikriausiai žinote apie Mičą Turnerį daugiau nei bet kas kitas pasaulyje. Bent jau apie tą Mičą Turnerį, kuris kažkiek mėnesių gyveno čia, Sungai Koloke.

– Čia jis gyveno daugiau kaip aštuonis mėnesius. – Jis dirsteli man į akis ir jo akyse šmėkšteli kažkas panašaus į šypseną. – Aštuonis mėnesius ir dvi savaites.

– Jūsų žmonės sekė kiekvieną jo žingsnį, ar ne?

– Mano tėvas jums sakė, kad mes stengėmės išsaugoti jo gyvybę. Vienintelis būdas tai padaryti buvo nuolatos jį sekti.

– Ar jis tai žinojo?

Mustafa papurto galvą.

– Jis buvo labai bukas. – Jis pažvelgia man į akis. – Ne, tas žodis čia ne visai tinka, bet jis buvo tipiškas *farangas*, pasimetęs, sutrikęs, blaškomas į tūkstančius priešingų pusių, kaip demonų apsėstas žmogus. Jis gyveno savo vizijose ir turėjo labai menką ryšį su išoriniu pasauliu. Aš galėjau pasiųsti dešimt žmonių, kad jį sektų išsirikiavę vorele, ir jis nebūtų jų pastebėjęs. Žinoma, kaip *farangas*, jis galvojo, kad tik jis vienas yra tas, kuris užsiima šnipinėjimu. Jau po mėnesio pradėjo degraduoti. Kartkartėmis iš Bankoko pas jį atvykdavo kekšė. Jis vartojo narkotikus. Jam užėjo juodos dienos ir jam atrodė, kad patiria religinį atsivertimą. Kaip tik tada jis pradėjo lankytis pas mano tėvą. Bet tai tebuvo vakarietiška psichozė. Kodėl *farangams* atrodo, kad Dievas myli bepročius? Alachas myli geležinės valios žmones.

– O kaip dėl kekšės? Ar ją pažįstate?

– Ne. Ji niekuomet nepasilikdavo pakankamai ilgai, kad suspėtume apie ją ką nors išsiaiškinti.

– Jūs jos nenufotografavote?

– Ne.

– Kodėl?

– Nebuvo būtina. Savo bute jis laikė jos nuotrauką. Jei nebūtumėte spaudęs, kad užeitume į šią kavinę, šiuo metu būtumėte žiūrėjęs į tą nuotrauką.

„O, Mustafa, – norisi man pasakyti. – Tu nė kiek nepasikeitei."

– Jūs reguliariai tikrinote jo būstą?

– Ne, ne reguliariai, – šis klausimas jį pastebimai sutrikdo.

– Mustafa, – sakau aš. Jis pažvelgia man į akis. – Jeigu norite, kad aš atlikčiau išsamų tyrimą ir pateikčiau įtikinančią ataskaitą, turite man papasakoti viską.

Jis nenoriai atsako:

– Vienas mūsų elektronikos specialistas iš užsienio davė mums prietaisą, daiktelį, kuris įrašinėja kiekvieną jo kompiuterio klavišo paspaudimą. Suprantama, turėjome įsigauti į jo būstą, kad jį ten pritvirtintume, ir paskui dar kartą, kad jį išimtume.

Aš vargiai galiu suvaldyti šypseną ir mane guodžia tik tai, kad Mustafos šypsena nepalyginamai platesnė. Tačiau jis tučtuojau susivaldo.

Kalbėdamas stengiuosi šypsotis ir rodyti susižavėjimą.

– Prietaisas įrašydavo pirmuosius klavišų paspaudimus, kai tik jis prisijungdavo prie interneto, tiesa? Kitais žodžiais tariant, jo prieigos kodą. Štai kodėl jums nebuvo būtina, kad prietaisas ilgai būtų jo bute. Jūs prasiskverbėte į CŽV duomenų bazę?

– Ne į visus įmanomus lygmenis. Prisijungus ten yra daug papildomų tikrinimo filtrų. Mes niekuomet neprasismelkėme giliau gandų lygmens. – Pamatęs mano pakeltus antakius, jis priduria: – Taip mes jį pavadinome, nes iš esmės ne kas kita tai ir buvo. Begalė šlamšto, visokių paskalų ir apkalbų, po kurias jie mėgsta knaisiotis.

Buvau nusprendęs Turnerio būste apsilankyti rytoj ryte, bet, išskyrus krušimąsi, šiame mieste faktiškai nėra ką daugiau veikti, o ir apskritai situacija pradėjo mane intriguoti. Prisimenu savo erdvų, bet nykų viešbučio kambarį ir nusprendžiu likti su Mustafa.

Mičo Turnerio nuomotas būstas pasirodo besąs vos už kampo nuo kavinės, kurioje sėdime. Tai šešių aukštų daugiabutis pastatas prie pat policijos nuovados. Kai įžengiame į vidų, durininkas, gyvenantis ir dirbantis mažame kambarėlyje su viena lova, televizoriumi ir langeliu, žiūrinčiu į vestibiulį, akmeniniu veidu nusigręžia nuo Mustafos.

– Budistas. Vienas iš jūsų, – paaiškina Mustafa.

– Jūs jį bauginote, kad gautumėte raktą?

– Aš ničnieko nedariau. – Pauzė. – Man neprireikė imtis priemonių.

Kai pasiekiame viršutinį aukštą, man trūksta kvapo. Esu išpiltas prakaito nuo nakties tvankumos. O Mustafos lipimas, regis, nė kiek nepaveikia. Kai įžengiame į butą, mano dėmesį tučtuojau patraukia tai, kad iš kambario kaip ant delno matyti policijos nuovada, visa tirštai apgulta jaunų vyrų bei moterų ir kakofoniškai gaudžianti nuo tūkstančio pigių stereosistemų, kurios visos skleidžia Tailando ir Malaizijos popso mišinį.

Aš žiūriu į Mustafą, o šis kinkteli galva pagrindinio miegamojo link. Pirmiausia pamatau mažą knygų krūvelę, o tada... Ką gi, garbingoje vietoje prie viengulės lovos sidabriniuose rėmeliuose stovi Čanijos nuotrauka.

Tikriausiai ji nufotografuota Jungtinėse Valstijose, nes dėvi apsiaustą su pamušalu ir gobtuvu ir atrodo tokia sušalusi, kaip sušalti gali tik tajas tuose šiauriniuose kraštuose. Tačiau ji atrodo pakankamai laiminga, ir ta jos žavi šypsena nušviečia visą nuotrauką. Nors per apsiaustą nematyti figūros, žiūrint į ją tiesiog neįmanoma suabejoti tuo, kad į fotoaparato objektyvą žvelgia nepaprastai patraukli moteris. Reikia pripažinti, kad šioje nuo-

traukoje yra šis bei tas *ypatingo*. Mano nuomone, jos autorius turėjo būti įsimylėjęs šią moterį.

Patiriu sudėtingą įžvalgą, lyg tai būtų kažkas iš budizmo vadovėlio. Atmintyje atgaivinu tą akimirką bare, kai Čanija viliojo paniurusį buką raumeningą kekšinėtoją, ir jo vietoje įsivaizduoju aukšto intelekto, išsilavinusį, jautrų vyriškį, kuris ją jau pažinojo ir neabejotinai garbino. „Aš esu toks pasiutiškai vienišas, – kalbėjo jis jai. – Tu šį vakarą tokia nuostabi." Jei taip, kodėl ji jį nužudė? Kodėl išmėsinėjo? Kodėl nudyrė jam odą? Aš stebiu Mustafos akis, bet jos neįžvelgiamos. Jokio susidomėjimo *farango* meilės reikalais. Aš svarstau, kas vyksta Mustafos sąmonėje tomis liūdnos vienatvės akimirkomis, kurias patiria netgi fanatikai. Ar jie visi paprasčiausiai atideda bet kokį intymumą ateičiai, kai atsidurs rojuje?

– Jūs žinote, kas ji tokia? – klausiu.

Jis gūžteli pečiais. Koks skirtumas? Ji tiesiog kekšė iš miesto, jam ne svarbesnė už pakulų gniūžtę. Ji nesusijusi su jį dominančiu karu. Aš leidžiu sau keletą akimirkų mėgautis jos veidu (ta įstabi šypsena): Mustafa jokiu būdu nesugebės perskaityti mano širdies, o ją, turiu pripažinti, išvydus šią nuotrauką ėmė truputėlį mausti. Atidarau nuotraukos rėmelį ir išsiėmęs Čanijos nuotrauką įsidedu į kišenę.

Nepajėgdamas dabar gvildenti nuotraukos paslapčių, apžiūriu mažą knygų krūvelę ant stalelio šalia lovos. *Heklberio Fino nuotykiai*, juodai įrišta Biblija, Normeno Mailerio ir Lorenso Šilerio parašyta FTB šnipo Roberto Hanseno biografija, Dantės *Pragaro* vertimas į anglų kalbą, angliškas Korano egzempliorius, *Voragyvių enciklopedija*, *Profesionalaus vorų augintojo vadovėlis*, *Azijos voragyvių atpažinimo ir klasifikavimo problemos*. Probėgšmais peržvelgiu spalvotas knygų apie voragyvius iliustracijas: švytintys skorpionai, apšviesti ultravioletine šviesa. Pakeliu akis į Mustafą.

– Jis juos kolekcionavo, pamiršau jums apie tai pasakyti. Iš pradžių galvojome, kad jis kaip reikiant pamišęs. Mes stebėdavome, kaip jis pritūpęs gūžinėja tamsiomis gatvelėmis su kažkokiu mažu tinkleliu ir buteliu.

Kitos jo knygos buvo japoniškais hieroglifais, nesuprantamais nė vienam iš mūsų. Tiesa, vienoje buvo iliustracijų – litografinių atspaudų, vaizduojančių samurajus, besikaunančius savo garsiaisiais lenktais kardais. Vartydamas knygą susigaudau, kad tai kažkas panašaus į vadovėlį. Joje yra samurajų kardų nuotraukų ir schemų, kurios, regis, vaizduoja, kaip jie padaryti.

– Jis laisvai kalbėjo japoniškai, – paaiškina Mustafa. – Mes manome, kad tai buvo pagrindinis jo privalumas, leidęs jam įsidarbinti CŽV. Jis turėjo draugų japonų.

Galiausiai Mustafa duoda laisvę emocijoms, kurios kaupėsi nuo tos akimirkos, kai mes įžengėme į butą.

– Ir kaip tokie vaikai užsigeidžia vadovauti pasauliui? Pažvelkite į knygas, į jo gyvenimą. Tai buvo trisdešimtmetis paauglys, vaikas vartotojas, šluojantis kultūrą nuo lentynų prekybos centruose: samurajiška literatūra iš Japonijos, kekšė iš Bankoko, krikščionybės trupinėlis šen, islamo trupinėlis ten – visa tai skirta toms trumpoms valandėlėms, kai jis nemedžiodavo vorų ir nerūkydavo opijaus, – jis apsidairo, ieškodamas, kur nusispjauti.

– Rūkydavo opijų?

Mustafa krenkšteli, nenorėdamas daugiau apie tai kalbėti.

Aš seku jam įkandin į kitus kambarius, kur jis kairėn dešinėn mėto neapykantos kupinus žvilgsnius. Antrojo miegamojo gale randame lentyną, ant kurios stovi terariumas. Mustafa dirsteli į jį ir atsitraukęs papurto galvą:

– Niekas jų nešėrė.

Aš taip pat pažvelgiu į stačiakampę stiklo dėžę: ten matyti sudžiūvusios plaukuotų tarantulų gaišenos, skorpionė su jaunikliais

ant nugaros, kiti negyvi vorai savo voratinkliuose, tarytum ištikti kažkokio baisaus kataklizmo.

Atidaręs bufetą Mustafa suranda pigų teleskopą, kokių galima nusipirkti daugelyje universalinių parduotuvių. Mūsų susižvalgymas yra klasikinis telepatijos pavyzdys. Jei Mičui Turneriui būtų reikėję gero teleskopo, jis tikrai būtų įtikinęs CŽV pristatyti jam aukščiausio lygio modelį. Kokiam reikalui jis galėjo naudoti šitą?

– Matyt, stebėjo, kas vyksta aplink policijos nuovadą, – sumurma Mustafa.

Neatrodo, kad bute būtų daugiau kas reikšmingesnio – bent jau nieko tokio, kas galėtų užvesti ant kelio aiškinantis smurtinės Mičo Turnerio mirties priežastis. Pastebiu, kad niekur nematyti nešiojamojo kompiuterio, bet Mustafa sako, kad Turneris bet kuriam laikui išvykdamas pasiimdavo kompiuterį, tikriausiai paisydamas griežto nurodymo padėti jį į banko saugyklą arba seifą. Ką gi, nepanašu, kad šį vakarą mums pavyktų nuveikti kažin ką daugiau, taigi paliekame būstą ir Mustafa užrakina duris.

Gatvėje vakaras pačiame smarkume. Visas miestas sklidinas disko muzikos ir žybsinčių neono reklamų, kabančių ant pigių viešbučių sienų. Aukštas ir labai tvirto sudėjimo malajietis lydi į viešbutį tris merginas. Tris išsyk? Aš dirsteliu į Mustafą, bet jis persikėlęs į kažkokią kitą erdvę, kurioje gelbstisi nuo jam nepriimtinų tikrovės aspektų. Abejoju, ar apskritai jas pastebėjo, tas tris itin patrauklias merginas, kurios, regis, buvo labai patenkintos savimi. Manau, kad jo radikalių pažiūrų visumoje šios moterys būtų grynasis blogis, gundančios Šėtono pasiuntinės. Atrodo, kad malajietis ir šios merginos nusiteikę artimiausias keletą valandų palaimingai leisti laiką mėgaudamiesi kūniškais malonumais, o paskui visi orgijos dalyviai išsiskirstys pasisotinę iki valios ir miegos teisuolių miegu. Aš nepasakoju Mustafai, kad moterys neretai

yra linkusios dalytis savo darbu su kolegėmis – jos kartais žiūri į tai kaip į privalumą, nes gali reikalauti daugiau pačios darydamos mažiau. Be to, ir darbas žymiai malonesnis, kai aptarnaudama klientą gali savąja kalba paplepėti su drauge. Kaimo merginoms tai primena ryžių derliaus nuėmimą, kai kiekvienas paeiliui turi atlikti savo veiksmą, ir tuomet, kad greičiau bėgtų laikas, darbe tvyro nevaržomas klegesys ir flirtavimas, sklando juokeliai, vargiai pastebint, ką veikia tavo rankos ar kojos. Aš nesunkiai įsivaizduoju didelį tamsaus gymio malajietį, tysantį kaip ryžių laukas, o merginos darbuojasi prie jo ir per jo erekciją diskutuoja apie dolerio ir bato kurso svyravimus. Man gaila Mustafos, kuris taip beatodairiškai atmeta natūralų gyvenimo šokį, atmeta humorą. Tuo pačiu metu mėginu suvokti, kaip visa tai vertino Mičas Turneris, gyvenimo kryžkelėse susipainiojęs Amerikos šnipas.

Neatrodo, kad aplinkui būtų kokia nors kavinė, kurioje būtų galima rasti laisvų staliukų ar krėslų, bent jau norint nors minimalaus privatumo, taigi mūsų kelias baigiasi viešbučio vestibiulyje, kuris paverstas savotišku milžiniško viešnamio prieškambariu. Ant visų minkštasuolių sėdi merginos, ir mūsų akyse tamsiaodžiai jaunuoliai siaurais kaip pieštukas ūsiukais prisiartina tai prie vienos, tai prie kitos. Nuo *farangų* jie skiriasi tuo, kad sandėris yra sudaromas labai greitai, dažniausiai greičiau nei per penkias minutes. Jokių romantiškų įžangų, vyrauja azijietiškas verslo dalykiškumas. Moterį tokia bendravimo maniera visiškai tenkina, nes tai reiškia, kad galbūt šį vakarą ji suspės aptarnauti daugiau nei vieną klientą. Kai kurios porelės nedelsdamos pasuka lifto link, bet dauguma išsliūkina į gatvę paieškoti disko baro, kur jaunasis galantas galėtų pademonstruoti savo sugebėjimus karaokės srityje, o dama kupinomis susižavėjimo akimis jam paplotų.

Mustafa neturi jokio noro visa tai stebėti, taigi mudu susirandame tuščią stalelį kampe. Jis dar turi man kažką paaiškinti, taigi tyliu ir leidžiu jam pradėti pirmam.

– Jums tikriausiai keista, kodėl mes taip domėjomės vienu asmeniu, kai į jį panašių Tailande yra šimtai?

– Taip.

– Išsamaus paaiškinimo turėtumėte teirautis mano tėvo. Jo teigimu, *farangas* Mičas Turneris buvo įstabus Vakarų produktas. Jis aiškino, kad lygiai kaip žvalgybos agentūros mėgsta ardyti teroristų bombas, kad išsiaiškintų jų konstrukciją, taip ir mums naudinga pažvelgti į šio nepažįstamo tipo, šios žmogiškos bombos sielą, kad suvoktume jos struktūrą. Šiaip ar taip, jis pats savęs nesukūrė – jis buvo savo kultūros kūrinys.

– Turite galvoje jo naivumą, sutrikimą, gyvenimo ašies neturėjimą?

– Taip, visus šiuos dalykus, bet labiausiai mano tėvą domino jo dvasinė agonija. Jūs turite suprasti, kad nors mano tėvas labai išsilavinęs, jis retai kada susiduria su *farangais*, ypač su Amerikos šnipais. Mano tėvas yra didis imamas, o tai reiškia – sielų žinovas. Mičas Turneris jį labai domino asmeniškai. Iki susitikdamas su Turneriu, manau, jis apskritai abejojo, kad *farangai* turi sielą. Pamatęs, kokioje pelkėje įklimpęs Turneris – jis ją pavadino „didžiu agonijos klyksmu“ šio žmogaus esybės centre, – jis pajuto, kad pradeda suvokti, kodėl Vakarai yra tokie, kokie yra. – Mustafos lūpose šmėkšteli šypsenėlė. – Jis jautėsi tarytum atspėjęs slaptažodį ir taip įgijęs galimybę skaityti vakariečių mintis, – Mustafa pažvelgia man į akis. – Jis man sakė, kad niekada nebūtų patikėjęs, jog žmogui įmanoma šitaip kentėti ir dar tebebūti gyvam, dar egzistuoti. – Mustafą užvaldo temperamentas; pirmą kartą jo susijaudinimas persiduoda ir man. – Dar tėvas sakė, kad be karo Amerika nugrimztų į visišką chaosą ir siekdama išgyventi turėtų evoliucionuoti į policinę valstybę, nes jos visuomenė nebeturėtų jokios vidinės struktūros. Amerikiečių negalima nugalėti karu. Jie nepakelia būtent taikos.

– Ir savąsias išvadas jis grindė vienu vieninteliu egzemplioriumi?

– Kodėl gi ne? Tikrasis pažinimas kyla iš Alacho. Jam nereikalingas mokslinis pažinimo principas, jam pakanka rakto, užuominos, paskui kurią galėtų sekti dvasia.

Jam bekalbant, aš pastebiu, kad į vyksmą aplinkui jis žiūri be jokio susidomėjimo, kaip į spektaklį, vaidinamą jam nesuprantama kalba. O aš tiesiog nepajėgiu nerodyti profesinio smalsumo, stebėdamas tai, kas vyksta likusioje vestibiulio dalyje: štai jauni vyrai artinasi prie merginų, kurių veiduose šviečia plati ironiška šypsena; galima įžvelgti sudėtingą žmogiškų savybių ir emocijų mišinį – drovumą, drąsą, arogancija, skubrumą, nekantrą, tyrinėjančias akis, derybų metu mėginančias įvertinti, kokios rūšies bus šis meilužis; abipusį palengvėjimą, beveik prilygstantį orgazmui, kai pasiekiamas susitarimas, staigų kūno kalbos pokytį, kai jie apsikabina ir pasuka lifto link arba drauge išeina į naktinę gatvę. Aš žinau, kad Mustafa, jeigu jis apskritai ką nors savo aplinkoje mato, mato tik nuodėmę, kurią, be abejonės, anksčiau ar vėliau sunaikins Alachas – drauge su daugybe tokios ir kitokios veiklos, kurią aš laikau ne nuodėminga, o tiesiog žmogiška.

Kai pasakau, kad jau ketinu eiti miegoti, jis tučtuojau atsistoja – kaip žmogus, pagaliau atleistas nuo nemalonaus ir purvino darbo.

14

Sugrįžęs į savo kambarį, padariau klaidą ir išsitraukęs iš minibaro išgėriau porą butelių „Singhos“ alaus. Jie mane keletui valandų išvertė iš koto, o dabar atsibudau kamuojamas stipraus troškulio ir šiokio tokio galvos skausmo. (*Farange*, kai atvyksi atostogų, gerk verčiau „Kloster“ ar „Heineken“ – tai švaresni alūs.) Blogiausia tai, kad visiškai nebesinori miego, ir kai distanciniu pultu įsijungiu televizorių, informacijos juostelė ekrano apačioje rodo,

kad dabar yra trylika minučių po keturių ryto. Gulėdamas lovoje mąstau apie savo sapną, kuriame mane aplankė Čanija. Graži šviesa, jos veido išraiška, visa sapno atmosfera man byloja, kad tai buvo tikras jos dvasinio bendravimo su manimi epizodas, nors ir negaliu iššifruoti jos pranešimo esmės. Mudu su ja kartais šnekučiuodavomės apie budizmą. Ji pati buvo uoli medituotoja, ir mūsų pasaulėjauta buvo tokia panaši, kad kartais spėliodavome, jog galbūt pažinojome vienas kitą ankstesniuose gyvenimuose, gal netgi daugelyje jų. Drovumas mums neleido to įvardyti vienas kitam, bet abu svarstėme, ar nesame sielos dvyniai, susitinkantys kiekviename iš savo įsikūnijimų. Bet tik esant labai palankiai karmai tokiems sielos dvyniams pavyksta įtvirtinti pilnakraujus santykius; šiaip ar taip, tai būtų antras geriausias iš gyvenime įmanomų dalykų po paties nušvitimo. Kur kas dažniau sielos dvyniai žiūri vienas į kitą per atstumą, kaip vienas kito angelai sargai. Šiuo metu aš jaučiuosi jos angelu sargu, bet sapne viskas atrodė atvirkščiai. Negalėdamas daugiau išgulėti lovoje, apsivelku ir išeinu į vestibiulį.

Beveik visos merginos jau išėjusios, išskyrus penkias, kurios sėdinėja ant poros minkštasuolių. Iš nugirstų jų pokalbio nuotrupų suprantu, kad tik dvi iš jų šį vakarą turėjo klientų; kitoms trims nepasisekė ir jos aimanuoja, jog mieste yra moterų perteklius. Tiesiog trūksta vyrų, kuriuos būtų galima suvilioti. Klerkas už registracijos staliuko miega savo krėsle, užkniaubęs galvą ant sunertų rankų, padėtų ant stalo. Mano žadinamas jis krūpteli ir irzliai papurto galvą, kai pasiteirauju, kaip rasti kokį nors verslo centrą, kuriame būtų interneto prieiga. Pasiūlau pinigų, bet jis vis vien muistosi. Esą verslo centras atidaromas tik devintą ryto. Aš nelinkęs nusileisti ir netgi svarstau galimybę pagrasinti, kad šioje lindynėje bus atlikta krata, bet vargu ar toks žaidimas man būtų naudingas. Užuot elgęsis taip ar panašiai, aš imu meilikauti, prajuokinu jį, vėl pasiūlau šiek tiek pinigų ir šį kartą jis sutinka

leisti man pasinaudoti viešbučio interneto prieiga prie registratoriaus stalelio.

Savo elektroninį paštą aš taip nekantrauju patikrinti todėl, kad noriu žinoti, ar gavau atsakymą iš Supermeno. Peržiūrėjęs naujų žinučių sąrašą širdyje pajuntu buką peršulį, nes nėra nieko iš Maiko Smito, nors dėl vienuolikos valandų skirtumo tuo vargu ar reikėtų stebėtis. Porą minučių tikrinu įprastinę darbinę korespondenciją (dar viena nežabotų senių banda, puikiai praleidusi laiką pas mus prieš pusmetį, vėl nori apsilankyti per Kalėdas), kol pagaliau pastebiu naują adresatą: canija@yahoo.com.

Jos žinutė labai trumpa: „Sončajau, štai tas dienoraštis, apie kurį pasakojau. Čanija."

Tačiau priedas yra daugiau nei penkių šimtų kilobaitų, beveik romano apimties, ir, žinoma, parašytas tajų rašmenimis. Pradėjęs skaityti nustembu, kaip aiškiai ir paprastai ji reiškia mintis. Taip gali rašyti tik kilnios sielos žmogus. Nejučia visa galva pasineriu į tekstą. Kai klerkas vėl ima nerimauti, aš duodu jam dar vieną kyšį ir paprašau, kad leistų man atsispausdinti visą jos dienoraštį, tada užsinešu jį laiptais aukštyn į savo kambarį ir likusią nakties dalį praleidžiu skaitydamas. Kai ryte viešbučio vestibiulyje susitinku su Mustafa, man iš nuovargio peršti akys.

Gatvėje, mums žingsniuojant Turnerio būsto link, suskamba Mustafos mobilusis. Na, jis neskleidžia garso, tik vibruoja kišenėje, ir Mustafa akimirksniu jį sužvejoja. Keletas žodžių vietiniu dialektu – ir jis uždaręs telefoną įsikiša jį atgal.

– Jie jau tenai.

– Kas?

– O kaip jūs manote?

Kai pasukame už kampo ir atsiduriame gatvėje, kurioje gyveno Turneris, Mustafa kinkteli galva pastato link. Du *farangai* dalykiniais kreminiais tropikų stiliaus kostiumais, su baltais marškiniais ir kaklaraiščiais, rengiasi eiti į vidų.

– Dabar matote, ką aš turiu omenyje? – sako Mustafa. – Tai daugiau arogancija nei kvailumas. Jie galėtų išsyk prisisiūti CŽV ženklelius ant kostiumų, bet niekaip negali patikėti, jog mes pakankamai įžvalgūs, kad suprastume, kas jie tokie.

Gal jis ir teisus, bet dabar akivaizdu, kad mums teks atidėti buto tyrimą. Neišmanydami, kuo užsiimti, mes prieiname šiek tiek arčiau prie pastato ir susirandame kavinę, iš kurios gerai matyti gatvė. Aš užsisakau limonado „7-Up", o Mustafa, kaip visuomet, – vandens. Mums įdomu, kaip dviem *farangams* dalykiniais kostiumais pavyks įveikti tokią kliūtį kaip durininkas.

Po kelių minučių paaiškėja, kad ši kliūtis ne tokia jau paprasta – *farangai* palieka pastatą surauktomis kaktomis. Man atrodo, kad jie pakankamai susirūpinę. Mustafa žiūri į mane, o jo žvilgsnis įžūliai klausia: „Nagi, fare, ką darysi dabar?"

– Žiūrėkite, – sakau aš ir atsistojęs nužingsniuoju prie kavinės durų, tada angliškai šūkteliu tiedviem pro šalį einantiems vyriškiams: – Gal galėčiau jums padėti?

Jie sustoja kaip įbesti, šiek tiek nustebę, bet patenkinti, kad šiame užkampyje rado laisvai angliškai kalbantį žmogų.

– Jūs, vaikinai, atrodote truputį sutrikę, – pradedu aš, nutaisęs šypsenėlę, kuri paprastai lydi tokius ir panašius pasakymus. (Negaliu nuspręsti, su kokiu akcentu kalbėti – britišku ar amerikietišku. Paprastai, kalbant su amerikiečiais, griebiamasi britiško akcento, ir atvirkščiai: šios dvi kultūros, regis, viena kitą gerokai baugina. Vis dėlto instinktyviai pasirenku amerikietiškąjį akcentą su Entuziastingo Imigranto atspalviu, ir jie akies mirksniu nusprendžia, kad aš, be abejo, esu Žalioji Kortelė su kojomis, taigi geriausias pagalbininko variantas, kokio jie gali tikėtis šioje skylėje.

Jie leidžiasi į kalbas. Dabar mes visi vaidiname Bičiulius Amerikiečius Užsienyje, specializuotą žanrą, kuriame instinktyviai pabrėžiamas *farangų* kultūros pranašumas, čiabuvių kvailumas,

žemi sveikatos apsaugos standartai ir pasibaisėtina santechninių įrenginių būklė, meistriškai išvengiant bet kokių politiškai neteisingų formuluočių. Pasitelkęs universalią užuominų kalbą aš jiems sudarau vietinio vaikino įvaizdį – budisto, ne musulmono, – kuris sugrįžo atostogų iš Jungtinių Valstijų ir su panieka žiūri į savo gimtąjį miestą. Mustafa į pokalbį nesikiša ir kartkartėmis priešiškai dėbčioja į mane.

Kol žarstomės tuščiomis frazėmis, aš neleidžiu laiko veltui ir tyrinėju abu amerikiečius. Vyresnysis bus įpusėjęs šeštą dešimtį, laibas ir gyslotas, geros fizinės būklės, bylojančios apie kariškas treniruotes, trumpais ežiuku nukirptais plaukais ir plonomis lūpomis, liudijančiomis apie įvairiapusišką intelektą. Ir dar jis turi kažką tokio, ko niekaip negaliu tiksliai įvardyti. Kažką ne visai amerikietiško. Ar netgi ne visiškai žmogiško. Ar tave nustebins, *farange*, jei pasakysiu, kad geri dešimt procentų žmogišką pavidalą turinčių būtybių, su kuriomis kasdien susiduriame, yra apskritai ne žmonės? Tas reiškinys pastebimas jau kelis šimtus metų: tai ateiviai iš už Išorinių Ribų, atliekantys mums nesuvokiamą misiją. Jei norite, galite juos pavadinti Specialiomis Pajėgomis iš Anapus. Jie užtikrins, kad galutinis pasaulių konfliktas nebūtų ilgas.

Antrasis vyriškis yra jaunas, nors galbūt ne toks jaunas, kaip atrodo. Tropinio tipo žmogui, tokiam kaip aš, šviesūs plaukai ir supaprastintų bruožų skandinaviškas veidas pieštinėms karikatūroms būdingu smakru visuomet atrodo priklausąs septyniolikmečiui, bet manau, kad išties jis yra įpusėjęs arba bebaigiąs trečią dešimtį.

Staiga aš tampu esminiu kintamuoju amerikiečių laimės lygtyje. Jų veidus nušviečia plačios šypsenos ir įvyksta kvaila rytietiško kuklumo bei pagarbos parodija, kai jie mandagiai prisistato ir paspaudžia man ranką, o tada mes įeiname į kavinę ir prisėdame prie stalelio. Na, jie bent jau yra pakankamai protingi, kad būtų mandagūs.

– Kaip minėjau, – sakau aš, tebesišypsodamas dirbtine šypsena, – atvykau čionai ieškoti savo šaknų. Aš čia gimiau, bet mama ir tėtis pabėgo į Valstijas, kai dar buvau vaikas, ačiū Dievui.

Negalėdamas atsispirti šiam manojo patriotizmo proveržiui, jaunesnysis vyriškis nuoširdžiai nusišypso, o vyresnysis kukliai linkteli galvą.

Abu užsisako po skardinę kokakolos. Jų kūno kalba byloja, kad mielai atsikratytų Mustafos, kuris tyli lyg apsisiautęs nematoma čadra ir aiškiai verčia juos nervintis.

Aš toliau improvizuoju:

– Manau, kad vertėtų nuvažiuoti į pietus tuo džiunglių traukiniu, apie kurį rašoma knygose. Turėtų būti kažkas ypatingo.

– Tikrai? – mandagiai klausia ir reikšmingai susižvalgo vienas su kitu.

– Aha. O ką jūs, bičiuliai, čia veikiate? Gal ir patys vykstate į pietus, o gal ką tik iš ten sugrįžote?

Juodu ir vėl susižvalgo.

– Na, mes čia lyg ir verslo reikalais.

– Tikrai? Tokiame mieste kaip šis? Na, aš nesirengiu lįsti į jūsų reikalus, bet negaliu įsivaizduoti, kokiu verslu čia galėtų užsiimti amerikiečiai. Čia juk vieni musulmonai. Žinoma, išskyrus naktis, kai čia vien seksas, cha cha.

Aviniškos šypsenos.

– Na, tiesą pasakius, mes čia atsidūrėme tik vakar vakare. Iš Bankoko atskridome į Hatjajų, paskui keturių valandų kelionė taksi. Po teisybei, nežinojome, ko tikėtis. Nė vienas iš mūsų čia anksčiau nesame buvęs. Galima sakyti, mes ieškome pagalbininko.

– Štai kaip? Amerikiečio?

– Taigi. Tačiau abejoju, ar galime laisvai šnekėtis, hmm... – užuomina skirta Mustafai, bet jis nesusipranta. Dar vienas susižvalgymas ir abipusis palinkčiojimas galvomis. – Na, tiesą pasakius, mes šiek tiek sunerimę dėl vieno draugo. Jau visą savaitę

neturime iš jo jokių žinių; matote, jis iš pažiūros atrodo labai amerikietiškas, o juk šis miestas labai musulmoniškas.

– O, tai nieko gero, – didžiai susirūpinęs papurtau galvą. – Kaip baisu.

– Na, mes dar nežinome, baisu tai ar ne, bet norėtume išsiaiškinti... – Matyti, jog kol už stalelio sėdi Mustafa, jiems sunku įvardyti, ką būtent jie nori išsiaiškinti.

– Ar teisingai supratau, kad jūsų kolega gyvena štai šiame daugiabutyje? Tame, iš kurio jus ką tik mačiau išeinant?

– Teisingai. Štai apie ką mes galvojome – ar negalėtų būti koks nors neformalus būdas dirstelėti į tą butą, neįtraukiant į šį reikalą policijos – tiesiog kad įsitikintume, jog čia nesama kokių nešvarų žaidimų.

– Neformalus? – aš suraukiu kaktą ir krypteliu galvą.

Jie krenkšteli.

– Na, suprantate, mes visiškai nepažįstame jūsų šalies ir mažiausia, ko pageidaujame, tai nusižengti čia galiojančioms teisės normoms, bet jei koks nors įtakingas žmogus galėtų pasikalbėti su tuo durininku... Jūs kilęs iš šių vietų, kalbate čionykšte kalba. Galbūt jis turi raktus nuo visų butų? Mes tiesiog norime įsitikinti, ar mūsų draugui viskas gerai.

Aš vis dar nenuovokiai raukiu kaktą, bet dabar tam nenuovokumui suteikiu ypatingo godaus švytėjimo, būdingo trečiajam pasauliui.

– O, mes mielai sumokėsime jums už sugaištą laiką, būtinai, – sako vienas iš jų.

– Be mažiausios abejonės, – priduria antrasis. – Galimybė trumpai dirstelėti į jo būstą mums būtų, sakyčiau, labai vertingas dalykas. – Aš pakeliu antakius. – O, garantuojame, kad jūsų pastangos bus deramai atlygintos.

– Pasilaikykite savo pinigus sau, – nusišypsau aš. – Verčiau eime ir pažiūrėkime, gal ir pavyks ką nors nuveikti? – Suraukiu

kaktą ir vaidinu labai susikaupusį. – Bet, jeigu į šį reikalą įsikištų pareigūnai ir man reikėtų su jais aiškintis, kas ir kaip, turiu tiksliai žinoti, kas jūs tokie. Ar turite su savimi pasus?

– Pasus? Žinoma.

– Ar galėčiau užmesti akį į jūsų vizas?

Priešais mane kaipmat atsiranda du mėlyni pasai su ereliais ant viršelių. Matau, kad abiejuose įdėtos verslo vizos. Vyresniojo pavardė Hadsonas, o jaunesniojo blondino – Braitas. Grąžinu pasus.

– O kuo verčiatės? Dirbate Tailande?

Jų bendrai išmokta priedangos istorija išties ganėtinai sklandi. Jie tvirtina, kad yra telekomunikacijų firmos vadovai; jų firma specializuojasi daugiau infrastruktūros nei rinkodaros srityje. Mičas Turneris čia atsiųstas tam, kad padėtų kompanijai susidaryti bendrą įspūdį apie politinę situaciją šalies pasienyje. Niekas nenori sukišti didelių pinigų į technologijas ir galiausiai sužinoti, jog vidaus konfliktai ar terorizmas tapo projekto duobkasiais.

– Taigi jis lyg ir pramoninis šnipas? – teiraujuosi aš.

Šis žodis jų visiškai nesutrikdo. Ne, ne šnipas, tai jau būtų per stipriai pasakyta, gal geriau vadinti jį galimybių studijos analitiku.

– Štai kaip, – sakau aš. – Ir jūs spėjate, kad jis galėjo užsitraukti vietinių musulmonų nemalonę?

Jų kaktose išsyk atsiranda raukšlės. Matau, kad pataikiau į jautrią vietą.

– Tai būtų blogiausias atvejis. Žinoma, gali būti visaip. Galbūt jis dabar guli lovoje, ištiktas kokios nors ligos ar priepuolio. Gal pakliuvo po sunkvežimio ratais. Kol mums nepavyks patekti į jo butą, keblu netgi spėlioti.

Mes visi keturi drauge pereiname skersai gatvę. Mustafa mano nurodymu įeina į durininko kambarėlį ir po kurio laiko išlenda pergalinga veido išraiška, rankoje laikydamas raktą.

– Pinigai čia atrakina bet kurias duris, – paaiškinu aš.

Užkopę tris laiptatakius ir šlapi nuo tropinio karščio, mes atsiduriame Turnerio bute. Nereikia ilgai dairytis, kad suprastum, jog Mičo Turnerio čia nėra. Atrodo, jie ieško kažko labai konkretaus – spėju, jog tai nešiojamasis Turnerio kompiuteris – ir ne itin domisi kitais dalykais. Mudu su Mustafa stebime, kaip jie rausiasi drabužių spintoje. Jų dėmesį trumpam patraukia tuščias sidabrinis nuotraukos rėmelis, bet netrukus gūžtelėję pečiais nuo jo nusigręžia. Galiausiai vyresnysis, Hadsonas, pažvelgia į mane ir trumpai šypteli:

– Na, akivaizdu, kad čia jo nėra, ir neatrodo, kad būtų išvykęs paskubomis.

Tačiau Mustafa atsistoja prie išėjimo, užtverdamas jį savo plačiais pečiais. Jo atšiauri laikysena tapo dar priešiškesnė.

– Jie kažką pasiėmė, – šnibžteli jis man tajiškai. – Kažką iš tos spintos miegamajame.

Vaidindamas nusivylusį ir pasipiktinusį aš atsistoju šalia Mustafos ir įsistebeiliju Hadsonui į akis.

– Klausykite, vaikinai, mes matėme, kaip jūs kažką paėmėte.

Juodu paskubomis susižvalgo.

– Bijau, kad mums negalima šito daryti, – prataria Braitas, jaunesnysis, nutaisydamas nusivylusį vaiko, iš kurio atimtas pavogtas saldainis, veidą. Supermenas nuplėšta skraiste. Hadsonas neatrodo toks sutrikęs. Įtariu, kad jis mane permatė, bent jau tiek, kad pasidarytų atsargesnis.

– Aš jus čia atvedžiau pasitikėdamas jūsų sąžiningumu, – sakau jiems. – Negaliu leisti, kad ką nors iš čia išneštumėte.

– Na, suprantate... – pradeda Braitas, bet Hadsonas gestu jį nutildo.

– Mes esame čia valstybės reikalu, – reikšmingu tonu sako Hadsonas. – Jungtinių Valstijų valstybės reikalu.

Braitas tyrinėja mano veidą: negi šito dar nepakanka?

– Kaip tai įrodytumėte?

– Niekaip, – atsako Braitas. – Turite pasitikėti mūsų žodžiu.

– Štai kaip? Ką gi, Karališkoji Tailando policija gali būti kitos nuomonės, – išsitraukiu policininko pažymėjimą ir parodau jiems. Braitas kaip tikras baltasis nesugeba nuslėpti sumišimo ir emocijų antplūdžio: jo veidą išmuša raudonis, lūpos ima keistai trūkčioti, jis vis dirsčioja į Hadsoną, o šis rūpestingai studijuoja manąjį policininko pažymėjimą. – Niekas iš šio kambario nebus išnešta.

Hadsonas ir Braitas reikšmingai primerkia akis, duodami suprasti, jog aš nežinau, su kuo turiu reikalą (suprask, su *pačiais galingiausiais ir visomis kitomis prasmėmis pačiais pačiausiais*); į tai atsakydamas aš imuosi Piktojo Tajo vaidmens. Mano veido išraiška staiga tampa ciniška ir byloja, kad šią akimirką prasideda trečiojo pasaulio kerštas: taip, jūs galite prasiskverbti čionai, bet *kas toliau*? Šis tamsaus gymio vaikis darosi vis kietesnis ir kietesnis, taigi verčiau gerai pagalvoti, ar verta savaitei, o galbūt ir metams, atsidurti Tailando kalėjime – tokią žinią jiems stengiuosi perteikti. Perspektyva įklimpti į šią pelkę pažadina Hadsoną, jis kumšteli Braitą, o šis savo ruožtu sužvejoja kažką kišenėje ir paduoda man. (*Mes atgausime šitą daiktą, kai tik jums subines išspardys tas, kas žino, kas mes tokie.*) Iš pradžių nesuprantu, kas čia per daiktas. Tai švelnaus pilko plastiko elipsoidas, kokių šešių septynių centimetrų ilgio, bemaž dviejų centimetrų pločio ir daugiau kaip centimetro storio. Viename jo gale įspaustas užrašas: SONY MICRO VAULT.

Tvyrant įtemptai atmosferai aš išlydžiu CŽV agentus iš buto ir leidžiu jiems stebėti, kaip tamsiaodis musulmonas Mustafa užrakina Turnerio namų duris ir su savininkišku išdidumu įsideda raktą į kišenę. Man dingteli, kad šis moraliai abejotinas žingsnis būtų sukėlęs didelį jo tėvo nepasitenkinimą, bet jis regimai sutrikdė abu šnipus. Atsiduriame gatvėje, kur negailestingas karštis ir musulmoniški žmonių apdarai šnipams dar labiau apsuka galvas. Juodu neatsisveikinę nueina šalin.

15

Dabar priešpiečių metas, bet mudviejų su Mustafa skirtingi skoniai. Jis palieka mane ir nueina į musulmonų restoraną, o aš susirandu tajišką valgyklą, pagarsėjusią savo *grata ron*, keptomis aštriomis įvairiausiomis jūrų gėrybėmis. Galėjau, žinoma, suvalgyti ir ėrienos drauge su Mustafa, bet man norėjosi kurį laiką pabūti vienam. Laukdamas savosios *grata ron* porcijos išsitraukiu Čanijos nuotrauką. Nūnai man bemaž norėtųsi, kad visas šis įvykis būtų toks, kokiu iš pradžių jį ir palaikiau – iracionaliu įtampos išsekintos kekšės smurto proveržiu. Dabar situacija atrodo be galo sudėtinga ir visiškai neperprantama. Aš išties nė nenutuokiu, kas vyksta arba kur visa tai nuves.

Esu ganėtinai niūriai nusiteikęs, kai į restoraną atvyksta Mustafa. Jis atvažiuoja galinga tojota, visureigiu sunkvežimiu, kurio atvirame kėbule ant suolų sėdi trys jauni vyrai. Iš išsipūtusių kišenių sprendžiu, kad tai ginkluoti apsaugininkai. Mustafa ir aš atsisėdame priekyje šalia vairuotojo, o apsaugininkai, skraistėmis apsimuturiavę galvas ir veidus nuo dulkių, kratosi atvirame visureigio kėbule ant kietų suolų.

Kelias iš miesto veda į šiaurės rytus; netrukus asfaltuotas plentas pavirsta duobėtu šunkeliu. Kabinoje nėra oro kondicionieriaus, taigi važiuojame atidarytais langais. Čia visuomet keliais laipsniais karščiau nei Bankoke; iš pažiūros tai atrodo nedaug, bet kai gyveni ties viršutine žmogaus organizmo galimybių riba, šis skirtumas labai reikšmingas. Kai sulėtiname greitį, kad prisitaikytume prie duobėto reljefo, jaučiuosi taip, lyg sėdėtume krosnyje ant ratų. Tačiau augmenija čia vešli, netgi pagal Tailando standartus, mat lyja čia žymiai daugiau nei kitose šalies dalyse. Kai vairuotojas pagaliau sustabdo sunkvežimį ir mes išlipame, mane pribloškia staiga užgriuvusi tyla. Daugiau kaip pusvalandį kratėmės triukšmingame automobilyje, ir štai dabar tik vieniša

cikada svirpia tolumoje, nes kažkaip sugebėjo rasti jėgų trinti kojeles vieną į kitą.

Mustafa duoda man ženklą, ir aš nuseku jam įkandin takeliu į ramų slėnį, kuriame matyti tik didelis medinis namas ant statramsčių ir mažytė mečetė, irgi suręsta iš medžio – nežinia kokiais būdais sugebėta iš jo pagaminti kupolą. Mustafa man liepia pasilikti lauke su sargybiniais, o pats užeina į namą pasikalbėti su savo tėvu. Neilgai trukus pasirodo švytinčiu veidu ir pamoja man lipti laiptais aukštyn. Įžengęs į vidų išvystu senąjį imamą su ugnelėmis juodose akyse; jis pasitinka mane su jam įprastu svetingumu. Susėdame ant kilimėlių ir geriame mėtų arbatą. Mano liudijimas trumpas, bet priimamas palankiai. Žinoma, turėdamas omenyje Čanijos nuotrauką Mičo Turnerio miegamajame Sungai Koloke, kiekvienas blaiviai mąstantis faras neišvengiamai padarytų išvadą, kad Mičą Turnerį nužudė būtent Čanija, kad ir kokia būtų buvusi to priežastis. Juodu jau seniai pažinojo vienas kitą; jam atvykus į Bankoką, ji drauge su juo išėjo į jo viešbutį. Kad ir kas atsitiko tą naktį viešbučio kambaryje, po to iš jųdviejų gyva liko tik ji.

Man kalbant imamas įdėmiai stebi mano veidą.

– Bet jūsų pulkininkas kažkodėl uoliai gina šią prostitutę. Kažin kodėl?

– Ji – pati svarbiausia darbuotoja. Tokių dalykų retkarčiais pasitaiko. Manau, jam rūpi apsaugoti klubą ir jo reputaciją.

– Ar pateiksite ataskaitą raštu?

– Negaliu šito daryti be leidimo.

Įsivyrauja tyla. Mustafos veido išraiška atrodo pikta.

Senis sako:

– Jei pulkininkas Vikornas amerikiečių spaudžiamas pakeistų savo nuomonę, ar jūs mus perspėsite?

– Taip, – atsakau aš. – Perspėsiu. – Man dingteli viena mintis. Droviuosi klausti, suvokdamas mistinę to klausimo kilmę, bet galiausiai ryžtuosi: – Ar žodis *donburi* jums ką nors reiškia?

Jie žiūri į mane nieko nesakančiais žvilgsniais.

Pokalbis baigtas ir aš drauge su Mustafa visureigiu grįžtu į miestą; Mustafa galynėjasi su kažkokia karmine įkyrybe ir per visą kelionę nepratarią nė žodžio. Jis netgi vargiai išspaudžia „sudie".

Sugrįžęs į viešbutį, neramiai besidaužančia širdimi paskambinu Vikornui.

– Ką tik iš esmės baigiau aiškintis situaciją, – pasakau jam ir papasakoju apie Hadsoną ir Braitą ir apie Čanijos nuotrauką.

– Na, ir?

– Esu įsitikinęs, kad tai padarė Čanija.

Jo balse pasigirsta nekantri gaidelė.

– Gerai, kas dar naujo?

– Taigi tai nebuvo musulmonų organizuota žmogžudystė.

Pauzė.

– Tikiuosi, tu nemėgini reanimuoti tos savo kraujuojančios širdies?

– Tai anaiptol ne kraujuojanti širdis, tai pragmatiška politika. Jei mėginsime apkaltinti „Al Kaidą", tai gali atsiliepti čia gyvenantiems musulmonams.

Jo balsas dar nekantresnis:

– Niekas ir nekaltina „Al Kaidos". Juk tu pats parašei jos suknistą liudijimą. Čanijos motyvas buvo savigyna.

– Ji pažinojo Turnerį Jungtinėse Valstijose. Jis laikė jos nuotrauką savo bute. Ji man atsiuntė savo elektroninį dienoraštį, kurį rašė būdama Jungtinėse Valstijose. Jie buvo seni meilužiai.

Jis tyli dar ilgiau.

– Tu geriau greičiau grįžk čionai.

– Manau, turėčiau jiems pateikti rašytinę ataskaitą...

– Ne.

– Jei CŽV sužinos, kad ji jį pažinojo, istorija apie savigyną mums nepadės ir jūs imsite kaltinti musulmonus. Tai jūsų planas B, tiesa?

– Grįžk atgal.

– Jei amerikiečiai ims mus spausti, o mūsų vyriausybė ims ožiuotis, čia gali kilti karas.

– Karas ar ne karas, žmonės vis vien miršta. Žmonės pietuose visuomet kelia problemų. Argi nenori išgelbėti Čanijos?

– Nenoriu būti atsakingas už sukilimą.

– Tada pasakyk Budai, kad dėl to, kas gali įvykti, kaltas aš. Paklusnumas yra Aštuonialypio kelio dalis; tu esi linkęs kartkartėmis tai pamiršti. Įdėmiai klausyk ir dėkis į galvą: *jokių rašytinių ataskaitų*.

16

Atgimimas, *farange* (jei nesupranti, apie ką kalbama): tu drybsai ant šezlongo įspūdingoje terasoje, žvelgdamas į žvaigždėtą dangų; skamba dieviška muzika, atliekama taip tobulai, kad vargiai gali sulaikyti ašaras, tačiau staiga atsitinka kažkas baisaus: stebuklingieji garsai nutrūksta ir per garsiakalbius prapliumpa pasibjaurėtina kakofonija. Kas vyksta? Ar tu miršti? Galima pasakyti ir taip. Tas baisus garsas yra pirmasis kūdikio klyksmas: tai tu. Tu gimsti žmogiškame kūne, susietame su visai visomis nuodėmėmis, paveldėtomis iš praėjusio gyvenimo, ir artimiausius septyniasdešimt metų turėsi dantimis ir nagais skintis kelią atgal dieviškosios muzikos link. Nieko nuostabaus, kad gimę mes verkiame.

Trečia dalis

ZINA

17

Farange, aš nuolankiai prašau atleidimo. Pakeliui į Krungtepą ketinau dar kartą perskaityti Čanijos dienoraštį ir pasidalyti juo su tavimi (kalbu nuoširdžiai!), bet pareiga – ir ambicijos – verčia mane šį dalyką atidėti. Ką tik, maždaug šeštą ryto (skrydis iš pietų buvo atidėtas ir į lėktuvą pagaliau įsėdau jau po vidurnakčio), iškraudamas daiktus savo lindynėje prie upės sulaukiau telefono skambučio. Tai buvo grėsmingoji Vikorno asistentė, policijos leitenantė Manhatsirikit, sutrumpintai vadinama Mene*.

– Pulkininko niekur negirdėti, ir man nepavyksta su juo susisiekti, taigi tau teks pačiam tvarkyti šį reikalą. Regis, senas mielas „Transiukas 808“ „Sheraton“ viešbučio Sukumvite apartamentuose. Generalinis direktorius visuomet deda į kelnes dėl viešumo, taigi verčiau kuo greičiau varyk tenai. Paimk ką nors su savimi.

– Kodėl aš?

– Manau, kad tai susiję su byla X.

– Zina?

– Ar negali prikąsti liežuvio kalbėdamas telefonu?

Paskambinu Lekui, šiaip ne taip pribakinu jį iš kietų kiečiausio miego daugybę kartų atkakliai skambindamas į jo mobilųjį telefoną.

* *Manny* – vyrukas. (Angl.)

Tačiau išsiblaivęs jis kalba labai pagarbiai, ir aš jam liepiu laukti prie savo būsto, kad galėčiau pakeliui paimti važiuodamas taksi.

Prie „Sheraton" viešbučio mūsų laukia generalinis direktorius, elegantiškas, bet irzlus austras (vienas iš tų europiečių vyrų, kurie didelę dalį laiko dabartiniame kūne praleidžia stengdamiesi įtikinti skystučius plaukus pridengti plikę ant viršugalvio – ankstesniame gyvenime jis buvo moteris – lėkšta snobė prancūzė; kaip neretai atsitinka keičiant lytį tarp įsikūnijimų, jam labai sunku adaptuotis: *plikumas* praėjusiame gyvenime niekuomet nebuvo problema; priešingai – jis (tiksliau – *ji*) iki pat mirties ant galvos turėjo įspūdingą plaukų kupetą).

Jis pakviečia mus į liftą, ir mes pakylame į penthauzo apartamentus. Prie 2506-o kambario direktorius išsitraukia raktą ir įleidžia mus vidun.

– Viešbučio tarnautojai rado jį paryčiais, užėję paimti padėklo su vakarykštės vakarienės indais. Į beldimą niekas nereagavo, taigi jie nusprendė, kad apartamentai tušti. Nuo to laiko niekas daugiau čionai užėjęs nebuvo.

Kambaryje Lekas vos pamatęs kūną parpuola ant kelių, pagarbiai nusilenkia Budai ir pasimeldžia, prašydamas padėti mums išvengti mirties ar blogos lemties. Direktorius apstulbęs žiūri į jį. Aš paprašau jį palūkėti už durų.

Japonas, vilkintis prašmatniais poilsio drabužiais, guli ant sofos nuvirtęs ant šono su iškalbinga „profesionalia skyle" kaktoje. Pastebiu, kad lavonas jau sustingęs, bet pamirštu, ką tai reiškia apskaičiuojant mirties laiką. Lekas, nors ką tik baigęs akademiją, šito taip pat neprisimena. Atsegu lavono marškinių sagas, formaliai patikrinu, ar nėra daugiau žaizdų, tačiau nė nepradėjęs apžiūros žinau, kad jų tikrai nebus.

– Ant kūno nė žaizdelės, – patvirtinu daugiau sau nei Lekui.

Aišku, nebus ir jokių kitų ženklų, kad galėjo būti kokia kita mirties priežastis, taigi kam gaišti laiką jų ieškant? Pakviečiu direktorių vėl užeiti į vidų.

– Labai profesionalus šūvis. Vienintelė mažo kalibro kulka į tarpuakį. Kiek laiko jis čia gyveno?

– Jis netgi nebuvo prisiregistravęs. Tikriausiai jį pasikvietė koks nors viešbučio klientas, kuris, žinoma, paskui išgaravo. Ir kažin kodėl, velniai griebtų, jis tam pasirinko mūsų viešbutį?

Suskamba mano mobilusis. Vikornas.

– Kuo užsiimi?

– Aš viešbutyje, T808 atvejis...

– Žinau, kur tu. Dink iš ten.

– Bet Menė sakė, kad tai byla X. Zina.

– Kaip tik todėl ir noriu, kad iš ten dingtum. Čia kabliukas, gryna provokacija, ir aš nesiruošiu ant jo užkibti. Tegu su juo terliojasi tie šūdžiai kariškiai. Nenoriu, kad būtų kur nors užfiksuota, jog apskritai ten buvai. Kol kas paerzinsiu jį tyla, kol sugalvosiu ką nors geresnio, – pamiršęs įprastinį santūrumą Vikornas kunkuliuoja pykčiu.

– Štai kaip, – šiek tiek nusiminęs dar kartą dirsteliu į kūną. – Tai generolo vizitinė kortelė?

– Jis tiesiog duoda mums suprasti, kad jau atsigavo po tribunolo.

Akies krašteliu stebiu, kaip Lekas staiposi prieš ilgą veidrodį, pritaisytą ant sienos priešais sofą. Jis gali ilgai stovėti ant vienos kojos ir su begaline elegancija demonstruoti įsivaizduojamą nusilenkimą publikai. Gailiuosi, kad leidau direktoriui sugrįžti į kambarį.

– Tai kas per vienas yra tas negyvėlis?

Vikornas suniurna.

– Auka yra tiriamosios žurnalistikos atstovas, reziduojantis čia ir dirbantis kažkokiai Japonijos aplinkosaugininkų grupei, pasišovusiai neleisti japonams niokoti miškingų Azijos teritorijų. Jis rinko medžiagą apie Tailando–Japonijos korporaciją, kuri bauginimais

išvaro valstiečius iš jų žemių Isano provincijoje, kad galėtų jas užsodinti eukaliptais. Eukaliptai išsiurbia iš žemės visą drėgmę ir sunaikina visas kitas augmenijos rūšis, jie visiškai nualina žemę ištisoms kartoms, bet auga jie sparčiai, taigi japams niekada nepritrūksta vienkartinių valgymo lazdelių. Niekaip nesuprantu, kodėl, po velnių, jie negali naudotis plastikinėmis valgymo lazdelėmis? Jei kinai naudotų vienkartinius medinius įrankius, visoje planetoje nebūtų likę nė vieno medžio.

– O kuo čia dėtas Zina?

– Brangusis generolas turi trisdešimt penkis procentus Tailando–Japonijos Isano provincijos apželdinimo ir aplinkotvarkos korporacijos akcijų. Jo žmonės užsiima gyventojų bauginimu.

– Iki šiol jis niekada šito nedarė jūsų teritorijoje.

– Tas šunsnukis laužo visas taisykles, kad mane paerzintų. Jis sveikas išėjo iš tribunolo ir dabar nori mane įmurkdyti į mėšlą, – pulkininkas vos pajėgia kalbėti iš apmaudo.

– Ir paliksite jį nenubaustą?

– Ar verta suremti ragus su Zina dėl vieno menko T808, ką? Juk būtent to jis ir siekia. – Pauzė, kurią drumsčia tik jo drakoniškas alsavimas. – Nudirti odą gyvatei galima ne vienu būdu.

– Ką pasakyti viešbučio direktoriui?

– Kad viešumo gali nesibaiminti. Tai viskas, ką jam reikia žinoti.

Baigiu pokalbį ir pažvelgiu nekantraujančiam direktoriui į akis.

– Šituo reikalu pasirūpinta, – sakau.

Jis stebi mano veido išraišką, stengdamasis suvokti, ar aš noriu pasakyti tai, ką jis nori iš manęs išgirsti, tada su palengvėjimu krenkšteli.

– Kaip dėl kūno?

– Dar šiandien juo pasirūpins kariuomenės specialistai.

– *Kariuomenės* specialistai? Kodėl jie turėtų tvarkyti tokius reikalus?

– Todėl, kad mes šiuo reikalu neužsiimsime, o kariškiai paprasčiausiai negali jo čia palikti. Kas nors iš mūsiškių jiems paskambins ir praneš. Nesijaudinkite dėl viso šito – tai vienas iš tų specifinių Tailando ypatumų.

– Kiek aš jums skolingas?

– Aš neimu pinigų. Pataupykite juos kariškiams.

– Žiūrėkite, – sako Lekas, kai jau rengiamės išeiti. Aš buvau palikęs lavono marškinius neužsagstytus. Lekas vėl praskleidė jų skvernus. – Argi tai nėra pats nuostabiausias drugelis iš visų, kada nors regėtų? Jis tiesiog fantastiškas, ar ne?

Aš kurį laiką tylėdamas tyrinėju tatuiruotę, į kurią per skubėjimą tiesiog neatkreipiau dėmesio. Tikra tiesa, tatuiruotė atlikta nepaprastai meistriškai; spalvos sykiu ir gyvos, ir subtilios. Atidžiau pažiūrėjus galima drąsiai tvirtinti, kad tai mažytis šedevras.

– Tokios gražios dar niekada nebuvau matęs, – sako Lekas.

Kai taksi automobiliu važiuojame į nuovadą ir pakliūvame į didžiulę grūstį Petburio kelio ir 39-osios gatvelės sankryžoje (už automobilio stiklo – sunkiai apibrėžiamo santykio anglies monoksido ir oro mišinys), Lekas sako:

– Ar žinote, kad, pagal budizmą, pasaulio pradžioje buvo trys žmogiškos būtybės?

– Taip.

– Vyras, moteris ir *katojus*?

– Teisingai.

– Ir kiekvienas iš mūsų per dešimtis tūkstančių metų po daugelį kartų esame buvę jais visais?

– Taip.

– Bet *katojai* visuomet yra vienišiai.

– *Katojus* yra sunkioji gyvenimo ciklo dalis, – pasakau aš kaip galėdamas švelniau.

– Ką reiškia „Transas 808“?

– Žmogžudystę, mielasis. Šis terminas kyla iš standartinės žmogžudystės aprašymo formos kodo – T808. Vikornas kartą jį pavadino „Transu 808“, ir tas pavadinimas prilipo.

Sugrįžus į nuovadą, Menė (ji vos penkių pėdų ūgio ir tokio tamsaus gymio, kad beveik juoda, tačiau energinga ir dygi lyg skorpionas) griežčiausiu savo tonu man liepia eiti tiesiai pas Vikorną.

– Nesivesk jo, – sako nesikeldama iš vietos, vien smakru kinktelėdama Leko pusėn. Reikšmingai pažvelgusi į mane priduria: – Senis žiūrinėja Reivio nuotraukas.

Išblykštu, bet nieko neatsakau.

Užlipęs į viršų, kurį laiką stoviu vienas ant plikų medinių grindų prie Vikorno kabineto durų, nedrįsdamas užeiti į vidų. Pagaliau pasibeldžiu; pasigirsta jo urgztelėjimas:

– Ko?

– Tai aš.

– Tempk savo suknistą subinę čionai.

Įeinu atsargiai, jei kartais jis laikytų rankoje pistoletą – įprastą vikorniško įniršio atributą. Na, jis iš tikrųjų yra išsitraukęs pistoletą, šis guli ant stalo, bet yra ir kur kas blogesnių ženklų. Vos dirstelėjęs jam į akis suprantu, kad jis vėl su mazochistiniu pasitenkinimu rausiasi po senus atminties archyvus. Šalia ginklo stovi beveik tuščias butelis „Mekongo“ ryžių viskio ir guli nuotraukų albumas dideliame plastikiniame dėkle, tose nuotraukose užfiksuotos svarbiausios jo sūnaus Reivio trumpo gyvenimo akimirkos. Tačiau daugumoje nuotraukų matyti nužudyto Reivio kūnas.

Kiekvienas Aštuntojo rajono faras žino, kad šia istorija pagrįsta mūsų mitologija. Niekas iš mūsų tuo metu nebuvome vyksmo

vietoje, bet visi išgyvenome kiekvieną šio istorijos epizodo akimirką. Pakaks kelis kartus dirstelėti į nuotraukų albumą, kad tavo nuovokus protas viską suprastų, *farange*:

Pirmoji nuotrauka: Reivis ką tik gimęs. Vikornas, keturių žmonų vyras, aštuonių mergaičių tėvas, laiko savo vienintelį sūnų taip, tarytum rankose laikytų pačią gyvenimo prasmę.

Antroji nuotrauka: penkiametis Reivis skaisčiai žalioje pievelėje žaidžia vaikišką golfą su iš meilės susileidusiu pulkininku.

Trečioji nuotrauka: Reiviui šešiolika; jis demonstruoja rimtai sugadinto vaikėzo požymius (pasitenkinimo šypsena veide, auksinis „Rolex" laikrodis, „Yamaha V MAX" motociklas, graži draugužė, kurią Reivis jau spėjo pripratinti prie kokaino, sekso ir alkoholio; o trejybę užbaigia gašliai išsiviepęs senis.

Ketvirtoji nuotrauka: Reivis, pradėjęs trečią dešimtį, apsirengęs „Gucci" firmos kasdieniais drabužiais, stovi šalia savo raudono ferario Vikorno užmiesčio dvare Čiangmajaus provincijoje.

Penktoji nuotrauka: Reivis guli negyvas su žaizda krūtinėje; jo marškiniai permirkę skaisčiai raudonu krauju, srūvančiu iš plaučių.

1992 metų gegužės riaušės visus užklupo netikėtai. Buvo manoma, kad tai bus eilinis armijos pučas (jų nuo pirmosios mūsų konstitucijos priėmimo 1932 metais mes matėme trylika, devyni iš jų buvo sėkmingi), bet kažkas paprastų žmonių sąmonėje buvo pasikeitę. Generolas Suchinda, tą mėnesį ėjęs ministro pirmininko pareigas, žiauriai apsiriko: prispaustieji išėjo į gatves, reikalaudami ne gerovės, o *demokratijos*. Kariškiai manė, kad keletas kulkų turėtų nutildyti bruzdėjimus. Buvo gautas atitinkamas vadovybės įsakymas. Zina, tuo metu dar tik pulkininkas, buvo vienas iš kariškių, tikinčių asmeninio pavyzdžio galia. (Galbūt jis abejojo, kad jo žmonės atidengs ugnį į savo bendrapiliečius?) Jis pakėlė savo ginklą – didelį pistoletą – ir šovė, taip duodamas įsakymą savo žmonėms sekti jo pavyzdžiu. Per visiškai nebudistines skerdynes

žuvo penkiasdešimt žmonių. Tai sukėlė didžiulį visuomenės įtūžį, kuris paskatino skubias demokratines reformas (vienintelė alternatyva joms buvo pilietinis karas). Beje, Reivis, atrodo, nė neketino prisidėti prie demonstracijų; jis tiesiog buvo priverstas išlipti iš savo ferario, nes demonstrantai buvo užblokavę gatvę ir jis buvo tapęs jų įniršio kaliniu. (Autopsija atskleidė, kad balti milteliai buvo praktiškai užkimšę Reivio nosies ertmes; jis mirė kairėje rankoje laikydamas pustuštį „Johnnie Walker Black Label" butelį, o kraujyje buvo labai daug alkoholio.)

Riaušes tiriančios komisijos galutinėje ataskaitoje apie Reivį neužsimenama, bet kiekvienas tailandietis suvokė, kas dėjosi Zinos galvoje, kai jis pasirinko vieną ir vienintelį taikinį. Suprantate, Reivis *atrodė* kaip turtingo žmogaus sūnus, netgi iš toli. Galbūt Zina nežinojo, *kas* jis buvo, bet labai gerai matė, *koks* jis buvo, ir toks žmogus pagal visas feodalizmo taisykles turėjo nešiotis šaunamąjį ginklą. Bet Zina, sparčiai karjeros laiptais kylantis plebėjiškos kilmės kareivis-gangsteris, pasirengęs iki galo kovoti už save, nematė reikalo imtis kokių nors perspėjimo priemonių ir sąmoningai šovė į arogantišką, sugedusį, girtą, nuo narkotikų apkvaitusį savosios sistemos produktą. O gal Zina iš tiesų atpažino savo didžiausio varžovo sūnų? Tuo Vikornas tvirtai įsitikinęs, nes Zina, kaip ir Vikornas, savo tarnybinę karjerą rėmė pinigais, gautais iš jo paties organizuotos stambaus masto narkotikų kontrabandos. Kad ir kaip ten buvo, tiktai pats Zina žino, kas dėjosi jo galvoje, kai jis spaudė gaiduką, bet neabejotina viena – šiuo lemtingu šūviu jis pradėjo visą gyvenimą truksiančią mirtiną nesantaiką. Netikėta šio įvykio pasekmė buvo aistringas Vikorno atsivertimas į demokratiją. Jis suvokė, kad liaudis yra vienintelis vėzdas, pakankamai didelis, kad juo būtų galima nugalėti kariuomenę.

Šiame kare buvo daug žiaurių grumtynių, nes Zina nėra eilinis priešininkas. Galiausiai Vikornas, kaip ir visi didieji dema-

gogai, nusprendė, kad tiesą geriausiai išreiškia melas, ir vieną praėjusių metų dieną nusiuntė morfino prikrautą sunkvežimį į Zinos Čiangmajaus provincijos dvaro teritoriją, kur krovinys ir buvo išpiltas, o tada papirko vietos policijos viršininką. Skandalas generolo vos nepaskandino, bet jis gynėsi aistringai ir su jam būdingu atkaklumu, be kita ko, pateikė slapta kamera nufilmuotus vaizdo įrašus. Juose buvo matyti sunkvežimis, neaišku kodėl atvažiuojantis skersai lauką, tada iš jo iššoka du jauni vyrai, apsiavę juodais suvarstomais batais, atidaro galinę kėbulo užtvarą ir išverčia ant žemės pilkus plytų dydžio luitus. Padidinus vaizdą matyti, kad batai priklauso ne prie armijos, bet prie policijos uniformos.

Vos supratęs, kad Zina atlaikys teismo procesą, Vikornas ėmėsi naujos taktikos. Užuot pats įvairiomis gudrybėmis organizavęs Zinos žlugimą, jis pažadėjo paaukštinimą ir šimto tūkstančių dolerių atlygį bet kuriam Aštuntojo rajono policininkui, kuriam pavyks parklupdyti generolą. Be to, jis paskyrė patikimą pavaldinį atsakingą už Zinos bylą (jei ją galima taip pavadinti, nes kol kas jos medžiagoje nėra įrašyta nė žodžio) ir įsakmiai nurodė dirbti šia linkme, kai tik nėra kitų neatidėliotinų darbų. Pasirinkdamas pavaldinį šiam reikalui Vikornas buvo įžvalgus iki kraštutinumo: ir kaip jis atspėjo, kad giliai giliai po mano pačiomis slapčiausiomis nuodėmėmis slypi troškimas būti paaukštintam?

– Jis pridergė mano teritorijoje, – nertėja Vikornas, žvelgdamas į mane.

– Ne pačios geriausios aukštuomenės manieros.

– Nekišk man to savo sušikto pasipūtėliško *farangiško* žargono.

– Atleiskite.

– Ar tu supranti, ką tai reiškia?

– Galbūt kai kurių subtilių momentų ir nesuprantu.

– Galbūt nesupranti paties pagrindinio sušikto momento. Ar tu drįstum ateiti į mano namus ir nudrėbti dramblio šūdą ant mano persiško kilimo?

– Jūsų ko tokio?

– Būtent toks yra šito įžeidimo mastas. Negali būti nieko blogesnio. Niekas, tikrąja to žodžio prasme *niekas*, netgi armijos krušliai, šitaip nesielgia. Tai pagrindinė taisyklė. Be jos mes turėtume... Mes turėtume...

– Anarchiją?

Jis žiūri į mane, tačiau manęs nemato. Šiuo atveju *aklas* įniršis nėra jokia metafora. Staiga jis liaujasi vaikščiojęs po kabinetą, prieina prie stalo ir paėmęs pistoletą ima jį smalsiai tyrinėti, tarytum svarstydamas, kokie nusikaltimai bus atlikti šiuo ginklu, tada labai rūpestingai vėl padeda jį šalia nuotraukų. Aš su palengvėjimu patyliukais atsidūstu, nes tokią jo emocijų kaitą man jau ne kartą teko stebėti: kunkuliuote kunkuliuojantį įniršį lėtai, bet užtikrintai nuslopina nežabotas ryžtas atkeršyti pasitelkiant ne emocijas, bet savo neeilinį intelektą. Jis vėl pažvelgia į mane; jo akys dar šiek tiek žaibuoja, bet jau šviesesnės.

– Taip, anarchija. Nejaugi *farangai* tikrai mano, kad mūsų visuomenė bent vieną minutę galėtų išgyventi be taisyklių? Vien dėl to, kad nesilaikome popieriuje parašytų taisyklių, dar netampame trečiojo pasaulio valkatomis. Joks tikras tajas nenudrėbs mėšlo gabalo kito tikro tajo teritorijoje. Tokių dalykų paprasčiausiai nebūna. Tai mus sugrąžintų atgal į akmens amžių.

– Suprantu.

– Puiku. Tu supranti. Po velnių, juk tai vienintelis svarbus dalykas, ar ne? Visoje sušiktoje visatoje žvaigždės šviečia ir planetos sukasi tik dėl to, kad Sončajus Džitpličipas kažką supranta arba nesupranta.

– Aš ne...

– Ką ne? Tu esi atsakingas už bylą X – ir turėjai mane nuo šitos situacijos apsaugoti.

– Ką? Jūs niekada man neužsiminėte, kad turėčiau jus saugoti nuo Zinos provokacijų. Jūs man nurodėte stebėti ir ieškoti galimybių...

Riksmas:

– *Ar nesupranti, kad aš privalau reaguoti? Ir kad tai turi būti netgi blogiau už tai, ką jis padarė man?!*

Susilaikau nepasakęs: „Ne itin budistiškas požiūris."

Dar vis putodamas, bet pamažu atgaudamas savikontrolę, Vikornas liepia:

– Parašyk man ataskaitą. Kiek stambių narkotikų siuntų sulaikyta nuo tos dienos, kai Zina buvo paleistas?

– Tiktai dvi. Abiem atvejais buvo bandoma išvežti narkotikus į Europą.

– Ir?

– Pirmoji buvo smulki žuvelė, iešmininkė. Ji prisipažino kalta. Akivaizdžių sąsajų su Zina nėra – tai buvo heroinas, ne morfinas.

– O kitas atvejis?

Nuo jo žvilgsnio man susuka pilvą.

– Atleiskite, šituo pamiršau pasidomėti.

– Ką?

– Buvau užsivertęs kitais darbais. Jis buvo ištrauktas į dienos šviesą prieš kelias dienas; atrodo, kad tai stambus laimikis, bet mes buvome užsiėmę *farangu*, kurį nugalabijo Čanija, o paskui važiavau į pietus.

Pulkininkas rūsčiai žvelgia į mane.

– Mes dar tebeturime jo krovinį?

– Jis pas teismo ekspertus.

– Morfinas ar heroinas?

– Atrodo, kad morfinas.

– *Daryk, kas tau priklauso. Aš noriu žinoti, iš kur tas morfinas.* Aš *žinau*, kad po to karo lauko teismo jis atsiėmė iš armijos mano kvaišalus.

Prieš išeidamas uoliai suglaudžiu delnus prie kaktos ir žemai nusilenkiu:

– Taip, pone.

Koridoriuje aš skubiai imuosi remontuoti savo sielą po Vikorno atakos. Juk akivaizdu viena: norint atspėti, ko imsis Zina, pulkininkui tereikia įsigilinti į savo paties psichologiją. Jei *Zina* būtų nudrėbęs šimtą kilogramų morfino *Vikorno* žemėje, ką būtų daręs Vikornas? Ar man ausyse skamba, ar aš iš tiesų girdžiu žodžius: „Žinoma, būčiau pardavęs kvaišalus." Dabar, kai Zina (išaiškėjus visoms detalėms, tai ne taip jau ir netikėtai) sugebėjo išsikapstyti iš beužsiveriančios belangės, argi jis nusispjaus į galimybę pasidaryti apie dvidešimt milijonų dolerių iš produkto, kurį jo didžiausias priešas taip geranoriškai jam įteikė – dovanai, pačiam nė piršto nepajudinus? Argi tai nėra toks pat natūralus dalykas kaip agresyvi sužeisto buliaus reakcija į raudoną skudurą?

Sugrįžęs prie savo darbo stalo pirmiausia paskambinu seržantui Ruamsantijui.

– Tas *farangas* su morfinu, įkliuvęs praėjusią savaitę – kokia jo pavardė?

– Baklis. Čarlzas, bet pats save vadina Čazu.

– Pulkininkas labai domisi šia byla.

– O kodėl jam taip rūpi?

– Todėl, kad tai morfinas. Kaip dažnai pastaruoju metu mes susiduriame su morfinu?

– Beveik niekada. Jis susintetinamas į heroiną dar prieš išvežant iš Auksinio trikampio.

– Taigi.

Kelios tylos akimirkos, o tada...

– Tai bent! Vikornas, tas gudrus senas lapinas! Jis žinojo, kad Zina gali išsisukti nuo apkaltinimo, įtikinti savo armijos bičiulius, kad perparduotų jam konfiskuotus kvaišalus, ir tada juos eksportuoti, tiesa? Taigi dabar Zina turi skubiai atsikratyti daugiau nei šimtu kilogramų morfino, kol niekas nesuuodė, kad narkotikai pas jį. Visos heroino gamybos laboratorijos geografiškai nepatogiai išsidėsčiusios šiaurinėje šalies dalyje, taigi jis vargu ar ryšis užsiimti heroino sintetinimu.

Aš nutyliu.

– Taigi labai tikėtina, kad kiekvienas, šiuo metu įkliuvęs su morfinu, yra Zinos kurjeris?

– Teisingai.

– Nuostabu. Niekuomet nebūčiau apie tai pagalvojęs. – Pauzė. – Ne veltui sakoma: iš pulkininko visuomet reikia laukti plano B.

– Tu labai supratingas.

Dabar jis visas trykšta entuziazmu, jo kalba tiesiog kunkuliuoja įkarščio burbuliukais.

– Einu, pats apklausiu Baklį – jis laikomas vienoje iš kamerų apačioje. Paskambinsiu tau penktą valandą.

– Puiku.

Kol mes laukiame gerojo seržanto skambučio, *farange*, leisk man drauge su tavimi prisiminti Baklio areštą. Jis įvyko likus maždaug dienai iki Čanijai nužudant Mičą Turnerį.

18

Prisimenu: tai buvo ramus rytas dykinėjant „Senių klube". Staiga suskambo mano mobilusis telefonas. Skambino leitenantė Manhatsirikit, nė nesistengdama būti maloni.

– Varyk čionai, staigiai.

Aš paskubomis nusiskutau ir susistabdęs taksi atlėkiau į nuovadą, o atvykęs viso labo sužinojau, jog tai ne susišaudymas ar Nusikalstamumo mažinimo skyriaus tyrimas (turėti reikalų su mūsų antikorupcijos biuru – blogiausia, kas tik gali nutikti), tiesiog jiems prireikė vertėjo. Aš vienintelis visoje nuovadoje padoriai kalbu angliškai, taigi mane visada kviečiasi, kai tik pakliūva koks *farangas*, kurį reikia įbauginti. (Sunku naudotis verbalinio bauginimo subtilybėmis, kai nusikaltėlis nesupranta nė vieno žodžio.) Tačiau tas vaikinas buvo kitoks nei daugelis: plikai nuskusta galva, primenanti rausvą kokoso riešutą tvoklės gale; riebus raudonas veidas, kunkuliuojantis akmens amžiaus įniršiu; mėsingos ausys, visos privarstytos geležies dirbinių; trumpos ir neįtikėtinai raumeningos rankos ir kojos; suraukti antakiai, būdingi žemo intelekto individams; tatuiruotės ant abiejų dilbių, rėkte rėkiančios apie jo neblėstančią meilę Motinai (ant kairiojo dilbio) ir Denisei (ant dešiniojo dilbio, indigo spalvos, nuo pat alkūnės iki riešo); ant visų didžiųjų venų – adatų dūrių žymės. Ant pliko medinio stalo tuščiame tardymo kambaryje – du atidaryti lagaminai, prikrauti plastiku apvilktų pilkų blokelių, maždaug penkiolikos centimetrų ilgio ir dešimties pločio. Ruamsantijas man padavė Didžiosios Britanijos piliečio pasą: Čarlzas Valentinas Baklis. Seržantas paaiškino, kad Baklis buvo sučiuptas viešbutyje po jungtinės policijos ir muitinės tarnybų operacijos, ką tik supakavęs savo krovinį, su akivaizdžiais įkalčiais.

– Sakyk, ar jis iš tikrųjų toks kvailas, kaip atrodo? – paklausė seržantas Ruamsantijas.

– Gal toks ir yra?

– Tada verčiau ieškokim Denisės.

Ruamsantijo nuojauta siekiant įstatymo triumfo pagarsėjusi visoje nuovadoje. Aš pats būčiau atlikęs kur kas išsamesnį tyrimą su daugeliu etapų, bet jo išvadas, kad šis testosterono maišas...

1. ...yra per daug kvailas, kad savarankiškai galėtų organizuoti pusės milijono dolerių vertės morfino pirkimą, transportavimą ir eksportą;

2. ...todėl turi būti kontroliuojamas kito asmens, kuris pasižymi aukštesniu intelektu ir, kaip liudija jo tatuiruotės ir vergiška patino laikysena, tikriausiai yra moteris;

3. ...o jos vardas, pasvėrus tikimybes, turėtų būti Denisė;

...atremti yra sunku. Žavėdamasis Ruamsantijo įžvalgumu atkreipiau dėmesį, kad *Denisei* skirta tatuiruotė tamsesnė ir šviežesnė už kitą, o tai iš tiesų patvirtino Ruamsantijo hipotezę. Tikrai, kuo ilgiau aš jį stebėjau, tuo labiau įsitikinau – kaip ir Ruamsantijas, – kad jis nė piršto nepajudintų be Denisės. Taip, jo rankomis veikia Denisė.

– Kur jo mobilusis?

Iš stalo stalčiaus Ruamsantijas ištraukė apysenio modelio „Siemens" telefoną ir padavė man. Telefono SIM kortelėje aš puikuodamasis meistriškai suradau adresų knygutę ir paskutinių rinktų numerių ir priimtų skambučių sąrašą. (Su kekšėmis nepadirbsi neišmanydamas mobiliųjų telefonų, *farange*.) Tarp skambučių vyravo vienas ir tas pats numeris, atrodo, kito mobiliojo telefono. Patikrinęs adresų knygutę, nustačiau, kad jis atitinka joje esantį numerį, įvardytą viena vienintele raide D. Rausvasis kokoso riešutas žiūrėjo į mane su vis didėjančiu įniršiu, kuris reiškėsi periodiškais prakaitavimo priepuoliais – jo veidas ir nuskustas viršugalvis išrasodavo taip, tarytum jis būtų čia patekęs tiesiai iš tropinės liūties. (Jis periodiškai gadino orą; kvapas buvo labai nemalonus – akivaizdu, kad jis vartoja daug pieno produktų; toks dvokas nebūdingas tiems, kurie mėgsta citrinžolę.)

– D reiškia Denisę, taip? – staiga paklausiau aš.

Man pačiam neatrodė, kad tai būtų genialus tardytojo žingsnis, bet Čarlzui Bakliui šis klausimas aiškiai padarė įspūdį.

– Taip, – pasakė jis ir staiga keistai užsičiaupė, bijodamas, kad nebūtų pasakęs per daug.

– Pažiūrėkime, ar ji nemiega, gerai?

Naudodamasis automatinio rinkimo funkcija, aš suaktyvinau numerį, pažymėtą raide D. Teko laukti ištisus dvylika šaukimo signalų, kol pagaliau su britišku akcentu atsiliepė moteris, pažadinta iš bedugnės miego gilybės.

– Dėl Dievo, Čazai, ko tu dabar iš manęs nori?

– Labas rytas, – pasisveikinau aš. – Čia Karališkosios Tailando policijos pareigūnas; Čazui likusią gyvenimo dalį tikriausiai teks praleisti už grotų – žinoma, jeigu pavyks išvengti mirties bausmės. Norėtume užduoti jums keletą klausimų, susijusių su...

Nei aš, nei seržantas nebuvome pasiruošę tam, kas tuomet įvyko. Areštuoti asmenys Tailande retai kada, jei apskritai kada nors griebiasi smurto. Taip yra dėl kultūrinių priežasčių: farai bemat juos nušautų. Ir išties – kai Čazas puolė ant manęs, nepaisydamas mus skiriančio medinio stalo, Ruamsantijas tučtuojau pašoko ant kojų ir stvėrėsi tarnybinio revolverio, kybančio prie diržo jam ant strėnų, bet Čazas, įniršęs kaip laukinis, šoko per kliūtį, beviltiškai, bet riteriškai pasiryžęs apginti ant jo dešiniojo dilbio nurodytą asmenį nuo kaltinimų tarptautine narkotikų kontrabanda. Tačiau stalas netikėtai ėmė slysti grindimis drauge su juo (aš su visa kėde parvirtau ir atsidūriau po stalu) – tarytum koks sausumos plaustas su keturiomis kojomis, ant kurio vienišas jūreivis išsirengė į nuotykingą kelionę po tardymo kambarį. Ruamsantijas tuo tarpu nusitaikė į Čazą ir aš pasiridenau į šalį; „Siemens" telefonas išsprūdo man iš rankų ir krisdamas subyrėjo į dalis. Ant grindų paskui mane nulėkė ir lagaminai; keletas paketų iškrito ir pažiro, padidindami mano rusvai žalsvų atvirakaklių marškinių ir juodų kelnių bendrąją vertę kokiais 50 000 dolerių, nes aš išsivoliojau jų turinyje. Manau, Ruamsantijas nebūtų atsispyręs pagundai suvaryti kulką į tą rausvą kokoso riešutą ir taip užbaigti bylą,

jei tas kokoso riešutas pats nebūtų visa jėga trenkęsis į priešingą kambario sieną, sudribęs tarp stalo nuolaužų ir ėmęs aimanuoti. Nuo smūgio į sieną kiužus trečiojo pasaulio baldelis subyrėjo į šipulius, o kieta pirmojo pasaulio makaulė praktiškai nenukentėjo, jei nekreipsime dėmesio į gerokai patamsėjusią avietinę spalvą. Vis dėlto ir dabar Ruamsantijas kankinosi svarstydamas dilemą – ar šiomis palankiomis aplinkybėmis nudėti bjaurybę, ar pakaks jį apdoroti, iki ant kūno neliks sveikos vietos?

Nenoriai, bet tikriausiai turėdamas omenyje tą kalną popierių, kurį neišvengiamai tektų užpildyti belangėje mirus *farangui*, Ruamsantijas atidarė tardymo kambario duris ir pašaukė pastiprinimą. Bematant kambarys prisipildė smarkių ir entuziazmu trykštančių vyrukų juodais suvarstomais batais, nekantriai laukiančių vaistų nuoboduliui išsklaidyti. Kokosui ėmus žviegti ne savo balsu, aš išėjau iš patalpos, rankoje nešdamasis pasaulinės klasės narkotikų kontrabandininko telefono likučius.

Man teko nueiti į išvietę išdulkinti marškinių ir kelnių, ten turėjau progą apmąstyti žmogiškųjų vertybių trapumą: šie pilki nuodai, dėl kurių žmonės rizikuoja gyvybe ir laisve, dabar yra beverčiai milteliai ant nušiurusios policijos išvietės grindų. Nėra tokio dalyko kaip gyvenimo pastovumas – viskas kinta. Taip pat man dingtelėjo į galvą klausimas, kas atsitiktų, jei iki nusigaudamas namo ir nusiprausdamas po dušu susidurčiau su vienu iš Kovos su narkotikais skyriaus šunų. Šuniui, be abejo, heroinas bet kuriuo atveju bus vertingiausias daiktas pasaulyje, nes jei ne kvaišalai, jis būtų vienas iš daugelio niekam nereikalingų šunpalaikių, be paliovos pakampėmis šniukštinėjančių atliekamo maisto kąsnio: niekas entuziastingiau nepalaiko karo su narkotikais už mūsų Kovos su narkotikais skyriaus šunis.

Apačioje Teismo ekspertizės padalinio vaikinai buvo pernelyg įsitraukę į savo MP3 projektą (WAV formatą konvertuoti į MP3 yra paprasta, bet „Windows Media Player“ formatą paversti į MP3

yra tikra problema, paaiškino jie man), kad nedelsiant imtųsi tikrinti SIM kortelę. Jie pabrėžė, kad, turint omenyje riksmus, sklindančius iš tardymo kambario, galima numanyti, jog prisipažinimas neišvengiamas, tai ko skubėti? Jie vėliau užeisią pas mane.

Kol valgykloje sušlemščiau itin aštrius pusryčius, užgerdamas juos „7-Up“ limonadu, ir sugrįžau į savo kabinetą trečiame aukšte, riksmai tardymo kambaryje jau buvo nutilę.

Laiptatakio viršuje prie manęs priėjo vienas jaunas faras sunkiais juodais batais ir pasakė, kad Kokosas nori prisipažinti. Bent jau taip jie supratę jo pageidavimą. Įėjęs į tardymo kambarį maloniai nustebau neišvydęs nei kraujo, nei mėlynių, nei išdaužytų dantų. Tačiau kad ir kokie buvo tų vyrukų veiksmai Kokoso atžvilgiu, jie buvo nuostabiai efektyvūs. Pirmykštis įniršis buvo visiškai dingęs iš jo veido; veidas atrodė suglebęs, jame atsispindėjo pasidavimo ir išsekimo išraiška, atskleisdama turbūt mamos besiilginčio penkiamečio sielą. Kokosas aukštielninkas gulėjo ant grindų; jam po galva apdairiai buvo pakišta pagalvė, atremta į sieną. Kadangi dauguma jo marškinių sagų buvo prasegtos, galėjai matyti, kuo jį per daugybę metų išdabino kūno dailininkai – vieni talentingesni, kiti mažiau talentingi, tačiau visi tradiciškai prisirišę prie indigo spalvos.

Kai paklausiau, ar nori prisipažinti, Kokosas apsilaižė lūpas ir linktelėjo galvą. Mes pakėlėme jį ir nuvilkome prie kėdės. Toje vietoje, kur jis gulėjo, liko telefonų knyga. Telefonų knyga šiuose kraštuose yra geriausia tardytojo draugė. Įkišta tarp bato ir nusikaltėlio, ji padeda paslėpti bet kokius fizinio smurto požymius, o štai besimankštinantieji praranda ne kažin kiek malonumo.

Ruamsantijas su nuostaba papurtė galvą.

– Jis kietas, reikia pripažinti. Visą laiką, kol tu pusryčiavai, vyrai dirbo išsijuosę ir palaužė jį visai neseniai. Dar niekada to nemačiau – neįtikėtinas atsparumas skausmui. Bjaurybė tikriausiai nudrėbtas iš cemento.

Jam tai pasakius, aš atkreipiau dėmesį, kad visi vyrukai suprakaitavę, o kai kurie vis dar sunkiai alsuoja.

Kažkas atnešė diktofoną, kad Čazo prisipažinimas anglų kalba ir mano momentinis vertimas į tajų kalbą būtų įrašyti. Čazas buvo pagirtinai lakoniškas (Jis: „Aš tai padariau." Aš: „Ką padarei?" Jis: „Gabenau narkotikus."), toks lakoniškas, kad Ruamsantijas paprašė mane jį perspėti, kad jeigu nesugalvos kelių įtikinančių detalių, paklius į antrąjį tardymo raundą, šįsyk be telefonų knygos. Atrodo, jog Čazas norėjo atitikti jam keliamus reikalavimus, bet jį stabdė kažkokia paslaptinga jėga, turinti galią pranokti baimę.

Ruamsantijas:

– Kas atsitiko to idioto mobiliajam?

Aš paaiškinau, kad gali prireikti šiek tiek laiko, kol mūsų muzikalieji vaikinai iškrapštys Denisės telefono numerį iš jo SIM kortelės.

– Pasiimsiu jį pats, – pareiškė seržantas, sukdamas durų link.

Koks tuzinas vyrukų bemat apsilaižė. Nebuvau tikras, ar ilgam įstengsiu juos sulaikyti, nė nebuvau tikras, ar *turėčiau* stengtis juos sulaikyti. Galbūt, jei jie dabar, kol Čazas Baklis dar neatsigavęs po pirmojo mušimo, kaip reikiant iškarštų jam kailį, jam prašviesėtų protas ir suteikęs mums informaciją apie Denisės kontrabandininkų kompaniją jis gautų švelnesnę bausmę. Bet jeigu aš, pasitelkęs savo įtaką, išgelbėčiau jį nuo tolesnio mušimo, jis beveik neabejotinai susilauktų mirties bausmės. Žmogus, kurio pagrindinis nusikaltimas yra ne ką už beždžionės aukštesnis intelekto koeficientas, pūtų kalėjime laukdamas egzekucijos, o gudruolė kontrabandos organizatorė Denisė vaikštinėtų laisva. Teisingai suprastas karmos mechanizmas yra sudėtingesnis nei atmosferos reiškinių sistema, bet, laimė, aš buvau išvaduotas nuo būtinybės kištis į šio žmogaus likimą, nes triumfuojančia veido išraiška grįžo Ruamsantijas; jis pareiškė, jog nuėjo pas ekspertus, susižėrė telefono detales ir iš jų papraščiausiai surinko telefoną.

Atrodo, jis puikiausiai veikia, nes tą pačią minutę atėjo teksto žinutė: „Čazai, kur, po velnių, esi ir ? vyksta?????“

Aš patvirtinau, kad žinutė iš to paties numerio – Denisės mobiliojo. Ruamsantijo akys ėmė šaudyti nuo Čazo prie mobiliojo. Galiausiai jis linktelėjo man ir aš paspaudžiau automatinio numerio rinkimo mygtuką. Šį kartą prireikė tik poros šaukimo signalų. Pasigirdo atsargus:

– Klausau?

– Čia vėl aš. Čazas Bankoko policijos nuovadoje, kuliamas, nes buvo sučiuptas su dviem lagaminais, pilnais devyniasdešimt devynių procentų grynumo morfino, kurį prisipažino ketinęs išvežti iš šalies. Jis įvardijo jus kaip savo bendrininkę...

Čazas subliuvo kaip jautis; jis vėl bandė mane pulti, bet šį kartą visi buvo pasirengę. Du farai užšoko ant jo, o kiti užlaužė rankas.

Per telefoną pasigirdo neapykantos kupinas Denisės balsas:

– Užsičiaupk, vaikeli. Mano Čazas neįduotų manęs už visą Kinijos arbatą. Kas tu per suknistas diletantas?

Ji išjungė telefoną, o aš likau piktas ir suglumęs. Kai mėginau jai vėl paskambinti, pasigirdo užimtumo signalas.

Aš mąsliai pažvelgiau į Čazą. Jei ir turėjau tam tikrų abejonių dėl gana skubotos Ruamsantijo išvados, jog užkulisiuose stovi Denisė, dabar jos galutinai ištirpo. Bet nors remiantis intuicija mūsų įkalčiai jos atžvilgiu ir atrodė įtikinantys, brangus advokatas juos sumaišytų su žemėmis. Faktiškai juos lengvai išjuoktų netgi pigus advokatas, nes jie pagrįsti tik viena tatuiruote ant dešiniojo Čazo dilbio. Net Tailando teismas, ko gero, pasidrovėtų skirti jai mirties bausmę, neturėdamas svaresnių įkalčių.

Seržantas ir aš žvelgdami vienas į kitą gūžtelėjome pečiais. Ruamsantijas, regis, pajuto užuojautą šitam dideliam avietiniam vaikinui, kuris tikriausiai nesulauks mirties bausmės (kadangi jis avietinis, o ne rudas, Karalius galiausiai suteiks jam malonę, kai

jis kelis dešimtmečius praleis mirtininkų eilėje), bet tuomet jis jau bus taip sumaltas mūsų kalėjimų sistemos, kad iš jo bus likęs tik bedantis šešėlis, nešiojantis kalinių naktipuodžius. Na, šiaip ar taip, dabar nebebuvo ką daugiau daryti.

– Mums turbūt reikėtų patikrinti, ar tuose lagaminuose iš tikrųjų morfinas, – pasakiau aš Ruamsantijui, o šis tik sumirksėjo: kas gi daugiau ten gali būti?

Ir štai šioje vietoje, *farange*, man teko mesti šią bylą, nes kitą dieną, man dar nespėjus apmąstyti, kaip tas morfinas galėtų būti susijęs su Zina, iškilo neatidėliotina Mičo Turnerio problema, o paskui gavau keliauti į Sungai Koloką.

Prisiminimų pabaiga, *farange.*

19

Man perskambina Ruamsantijas, vis dar susižavėjęs niekšišku Vikorno gudrumu. Jis šiek tiek uždusęs.

– Aš ką tik buvau pas jį kameroje.

– Kaip jis laikosi?

– Prastai. Tikrai prastai. Prižiūrėtojas turėjo uždėti antrankius.

– Abstinencijos sindromas?

– Taip, ir ne bet koks. Jis stiprus kaip velnias ir be paliovos daužė galvą į grotas.

– Ar jis tardomas?

– Su šiokia tokia pagalba galėtų būti tardomas. Tuo užsiimti teks tau – bjaurybė vargiai išlemena bent žodį tajiškai.

– Tuoj nusileisiu į apačią. Beje, ar gavote informaciją apie jo teistumą iš Skotland Jardo?

– Gavau faksą, bet nemoku perskaityti, nes jis angliškai. Atsiųsiu tau.

Seržantas netrukus atsiunčia jauną konsteblį, šis atsineša lapą su Baklio duomenimis iš Britanijos. Mokslus jis išėjo pataisos mokykloje, kurią baigęs, pradėjo penkerius metus trukusią vidutiniškai sėkmingą įsilaužėlio karjerą, paskui sekė karjera kalėjime, tada jis įjunko į heroiną ir ėmė mokytis smulkaus narkotikų kontrabandininko amato. Po pirmo rimto arešto už šiuos nusikaltimus jis ėmė darytis vis gudresnis ir dabar įtariamas priklausymu prie gerai organizuotos grupuotės, per Amsterdamą vykdančios stambaus masto kontrabandą iš Pietryčių Azijos į Jungtinę Karalystę. Kaip teigiama, anaiptol nenori sugrįžti į kalėjimą, todėl veikia kur kas atsargiau. Nepaisant daugelio detoksikacijos programų, jam taip ir nepavyko atsikratyti priklausomybės nuo heroino.

Susitikau Ruamsantiją laiptinėje pakeliui į kameras; lydimi prižiūrėtojo mudu nueiname iki ketvirtosios kameros. Prižiūrėtojas parodė kaliniui bent jau tokią malonę, kad uždėjo jam ligoninės tipo antrankius su pamušalu vietoj įprastinių geležinių žiedų. Mes pažvelgiame pro virbus. Čazas aiškiai prastos būklės, dreba ir aimanuoja, jam ant kaktos matyti keli bjaurūs įkirčiai ir mėlynės.

– Pats įsistatė, – besiginančiojo tonu pareiškia prižiūrėtojas.

– Ar gavo dozę?

– Tik raminamųjų.

Prižiūrėtojas atrenka vieną iš begalinės daugybės raktų, kabančių ant ilgos spindinčios grandinės, tada atidaro duris. Ruamsantijas ir aš įeiname į celę, kurioje jau vien nuo visiškos kalinio nevilties darosi šalta.

– Čazai, – pašaukiu aš.

Jis vargiai sureaguoja ir vėl ima nevalingai drebėti.

– Galbūt mes galime tau padėti.

Ir vėl trumpa reakcijos prošvaistė, bet tai nėra tas pats žmogus, kurį tardžiau praėjusią savaitę. Nerealizuoti potraukiai atskleidžia mums mūsų tamsiausias kertes, mūsų didžiausias baimes ir mūsų prigimties bailumą.

– Tai Denisė neištraukė tavęs iš čia, kaip buvo žadėjusi, ką, Čazai? – aš vaidinu Susirūpinusį Globėją, turintį pilnas kišenes sacharino ir tik menką krislelį grėslumo.

Jis pažvelgia į mane, tada vėl nuleidžia galvą, krūpčioja ir tirta.

– Tu nebuvai šiaip sau eilinis kurjeris, tiesa? Juk tu profesionalas, Čazai. Aš mačiau tavo dosjė – tu nesi vienas iš kvailų mulų, tokių kaip dauguma nevykėlių, slampinėjančių po Samujį ir Patają ir lūkuriuojančių, bene bus pasamdyti; tu nesi iš tų *kitų* bjaurių bukų tatuiruotų galvijų, kurie rizikuos bet kuo, kad tik gautų dozę. Tu buvai kapitonas, jos meilužis, tiesa? Tau nereikėjo baimintis tokių smulkmenų kaip areštas, nes bosė yra tokia turtinga ir įtakinga ir turi tokių pasiutiškai gerų ryšių, kad galėtų tave bet kada ir iš bet kur ištraukti. Štai kodėl išdrįsai šokti ant manęs, pameni? Tai juk Tailandas, ir visa, ką jai reikia padaryti, tai duoti kyšį teismo ekspertams – mesti pinigus šiam reikalui, kaip jie mėgsta sakyti, – ir tu vėl laisvas vaikščioji gatvėmis, dairydamasis geriausių dalykų, kokius tik galima nusipirkti už pinigus, ar ne? Tuo ir buvo grįstas jųdviejų bendradarbiavimas, jūs apie tai daug kartų kalbėjotės, ji tave tikindavo, koks tu esi ypatingas ir kokia ji galinga, tiesa? Bet tu pernelyg patyręs, kad būtum šiaip patikėjęs jos žodžiais. Turėjo būti kas nors daugiau, ji turėjo tau pademonstruoti savo įtaką. Savo ryšius. Tu pakankamai daug kartų buvęs Rytuose, kad suprastum, ką čia reiškia ryšiai. Tavo pasas byloja, kad per pastaruosius penkerius metus buvai čia dvidešimt penkis kartus. Ryšiai yra turtas, galia, laimė – ryšiai yra *viskas*. Ir netgi Denisė būtų tik eilinė žiopla *farangė*, jei neturėtų ryšių. Taigi pasakyk mums, kas yra *jos* pagrindinis žmogus?

Šį kartą jis netgi nepasivargina pakelti galvos. Aš linkteliu Ruamsantijui, ir šis iš kišenės išsitraukia mažą blizgantį paketėlį su baltais milteliais.

– Čazai, – švelniai sakau aš. Jo žvilgsnis staigiai šokteli prie paketėlio kairėje Ruamsantijo rankoje ir kurį laiką sustingsta, paskui galva

vėl nusvyra žemyn, o žvilgsnis įsminga į bambą. – Aš galiu palengvinti tavo kančias, Čazai. – Pagaliau man pavyksta prikaustyti jo dėmesį. Jo žvilgsnis bemat pasidaro maldaujantis. – Viskas gerai, Čazai, tu gali pasitikėti manimi, aš juk faras, cha cha. Ne, iš tiesų, duodu žodį. Mes palengva nuleisime tave ant žemės, kiekvieną kartą po truputėlį mažindami dozę, kol liksi švarus, galbūt netgi suorganizuosime tau metadono programą. Tai juk humaniškas bendravimo stilius, ar ne?

Jis nuryja seiles, išsižioja, kurį laiką žiūri į paketą, užsičiaupia. Sušnabžda:

– Aš negaliu būti be dozės, tai mane žudo.

Mūsų akys susitinka. Tai prisipažinimas iš pačių sielos gelmių. Jis negali būti be dozės. Jis *iš tiesų* negali būti be dozės. O, kaip jis norėtų suvaidinti kankinį, atsparų bet kokioms silpnybėms, bet narkotikų drakonas yra pernelyg galingas.

– Žinoma, už tai turėsi mums padėti prigriebti tą kalę ir jos tiekėją.

Skubrus žvilgsnis į mane; linktelėjimas galva; tada jis puola į ašaras. Trūkčiojančiu nuo kūkčiojimo balsu pralemena:

– Duokite man dozę, ir pasakysiu viską, ką norite žinoti.

Mudu su Ruamsantiju susižvalgome.

– Gal duokime jam šiek tiek dopingo, – sakau aš seržantui. – Pasirūpink, kad švirkštas būtų sterilizuotas.

Kol seržantas išėjęs ieškoti švirkšto, aliejinės lempelės ir kitų būtinų reikmenų, aš imuosi Įtikinėjančio Balso vaidmens:

– Tu esi smulki žuvelė, Čazai, mulas, žaliukas. Ji tavimi pasinaudojo, o tada paleido kaip lapelį pleventi vėjyje. Bet iš tiesų ir ji nėra jau tokia didelė žuvis, tikrai ne. Ji tik viena iš tų suknistų pusamžių *farangų*, besistengiančių pasidžiaugti gyvenimu, kol yra galimybių, tiesa? Ji nieko pati nevežioja ir dėl nieko nedreba, tik trainiojasi aplink stalą iškorusi liežuvį. Jai nubyra daugiau negu tau, bet galų gale tai vis vien yra tik trupiniai. Juk tikrieji verslo

rykliai čia yra vietiniai, ar ne? Nėra *farangų jao por*, Čazai, nėra *farangų* didelių viršininkų, visi jie tajai – bet tai tu ir pats žinai. O dabar sakyk, kaip Denisė tave įtikino, kad ji turi ryšių, užtikrinsiančių tavo saugumą? Juk jūsų žaidime išmintingas vaikinas, toks kaip tu, būtinai apsidraudžia, netgi jei su ja *dulkintųsi*. Ji turėjo pateikti įrodymus, ką?

Ruamsantijas jau sugrįžo nešinas vienkartiniu plastikiniu švirkštu, tebesančiu sterilioje pakuotėje, maža aliejine lempele ir trupučiu aliuminio folijos. Jis visa tai išdėlioja ant grubaus medinio stalo kameros gale; Čazas stebi jį nenuleisdamas akių. Ruamsantijas padeda narkotikų pakelį šalia švirkšto. Dabar mudu su seržantu atsigręžiame į Čazą.

– Tai Tailando armijos generolas, – sako jis trūkinėjančiu balsu.

– Pavardė?

– Zina.

– Papasakok mums daugiau apie generolą Ziną. Kiek kartų buvai su juo susitikęs?

– Vieną.

– Ji tau parodė jį tiktai tam, kad tave įtikintų, jog nemeluoja? – Jis linkteli galvą. – Tai tau tikriausiai padarė įspūdį?

– Jis atėjo uniformuotas, su kareiviais.

– Kur tu su juo susitikai?

– Iš kur man žinoti? Ji mane kažkur nusivežė, aš nekreipiau dėmesio, kur važiuoju.

– Apibūdink tą vietą.

– Didelis namas, trijų aukštų, daug žemės, šunų, beždžionių.

Kai aš išverčiu, Ruamsantijas įsistebeilija į mane.

– Jis kalba apie *khunę* Mu.

Čazas Baklis atpažįsta vardą.

– Taip, Mu, tikrai.

Aš linkteliu galvą.

– Ar sugebėsi išsivirti pats, Čazai, ar pakviesti ką nors į pagalbą?

– Nereikia, viską pasidarysiu pats.

Aš stebiu, kaip seržantas pritraukia stalą prie tos vietos, kur Čazas per kulkšnis ir riešus prirakintas prie geležinių strypų, ir atrakina antrankius. Čazas nedelsdamas pasilenkia virš stalo, atplėšia aliuminio folijos juostelę ir iškrato ant jos pakelio turinį, visiškai atsiribojęs nuo bet kokių žmogiškų emocijų, įskaitant savo paties gėdą. Aš išeinu, palikdamas jį su Ruamsantiju.

20

Mes sėdime įstrigę transporto grūstyje Asoko ir Sukumvito gatvių sankryžoje – juodojoje skylėje, suryjančioje laiką. Aš paprašau vairuotoją išjungti kompaktinių diskų grotuvą, iš kurio plyšauja Tailando popsas, kad mudu su Leku galėtume pasiklausyti „Kietojo Papo FM“ laidos. Šį kartą Pisitas į savo radijo laidą pakvietė ne ką kitą, o mano motiną – kaip pačią įžymiausią ir populiariausią Tailando eksprostitutę.

Šie laikai yra prasti ištvirkėliams, *farange*. Mūsų vyriausybė dabar pasiekė vieną iš puritoniškų savo raidos fazių ir nusprendė paankstinti komendanto valandą. Nuo kito mėnesio visi barai turės būti uždaromi vidurnaktį. Suprantama, kūno prekybos industrija dėl to niršta, visa Kaubojų gatvė yra mobilizuota; nė vienam *farangui* neleidžiama praeiti nepasirašius peticijos. Pirmasis Pisito svečias yra *katojus*, aptarnaujantis barus. Lekas susijaudinęs klausosi.

Katojus žemu balsu tvirtina, kad ketina paduoti į teismą vyriausybę dėl operacijos išlaidų ir sugriauto gyvenimo. Grynai dėl komercinių priežasčių ji atsisakė viso savo vyriškų instrumentų rinkinio. Ji užaugo kaip berniukas Isikierte, viename iš skur-

džiausių ir taip jau skurdžios šiaurrytinės šalies dalies regionų, drauge su penkiomis seserimis ir vienu broliu. Jos motina neteko regėjimo dėl kataraktos, tėvo sveikatą palaužė sunkus darbas ryžių laukuose tropiniame karštyje po dvylika valandų per dieną; visos jos seserys susilaukusios vaikų nuo Tailando girtuoklių, kurie jų visiškai neremia, ir nė viena iš jų dėl estetinių priežasčių neturi perspektyvų susikrauti kapitalo Bankoko kūno rinkoje. Jos vienintelis brolis turi Dauno sindromą ir jam būtina nuolatinė globa. Kaip dailiausias iš visos šeimos, jis buvo vieningai paskirtas gelbėtoju, turinčiu dideliame mieste išspręsti finansines giminės problemas. Susiskolinę, kiek tik įmanoma, ir sukaupę viską, ką tik turėjo, jie šiaip ne taip sukrapštė operacijai reikalingus pinigus – operacijai, kuri ją padarė viena iš seksualiausiai atrodančių kekšių šiame verslo segmente. Tai buvo vienkartinė ir labai rizikinga kapitalo investicija, kuri po skausmingo pradinio laikotarpio pagaliau pradeda nešti solidžias pajamas, ir kaip tik dabar vos apsiplunksnavusią viešnamių industriją vyriausybė ima gniaužti, savo absurdiškais potvarkiais nustatydama ankstyvą darbo pabaigos laiką. Kiekvienas žino, kad dauguma šio verslo sandorių sudaromi tarp dvyliktos ir antros valandos nakties, kai psichologinį klientų atsparumą palaužia alkoholis ir pusnuogių jaunų moterų (ar *katojų*) dėmesys. Kokiam vyriausybės maniakui šovė į galvą tokia „šviesi“ idėja? Akivaizdu, kad jiems visiškai nerūpi žmonių skurdas. Jei ji neturės pinigų nusiųsti alkstantiems namiškiams, ar vidaus reikalų ministras pasirūpins jos artimaisiais?

Tada Pisitas kreipiasi į mano motiną, kuri neieško žodžio kišenėje:

Nong: Vyriausybė ne tik nori nusukti galvą vištai, kuri deda auksinius kiaušinius, – ji griauna vienintelę gerovės paskirstymo sistemą, kurią mes turime šioje feodalinėje visuomenėje. Ši vyriausybė visiškai neturi sveiko proto. Nejaugi jie rimtai galvoja,

kad mes praturtėsime tapę tokie pat sterilūs kaip Vakarai? Man teko buvoti Paryžiuje, Floridoje, Miunchene, Londone – tos vietos yra vaiduoklių apgyventi muziejai. Reikalas tas, kad daugiau nei tris dešimtmečius Isano provincijos žmonių gyvybę palaiko tik jų dukterų pinigėliai, kuriuos jos uždirba Bankoke ir parsiunčia namo. Daugybė miestų, kelių, parduotuvių, ūkių, vandeninių buivolų, automobilių, motorolerių, garažų pastatoma ar įgyjama už jų pinigus – ištisos pramonės šakos gyvuoja tik mūsų dirbančių merginų dėka. Šios drąsios jaunos moterys išreiškia pačią moteriškumo esmę, palaikydamos, globodamos ir pašlovindamos gyvenimą savo pačių gyvenimu. Savo nesavanaudišku atsidavimu ir pasiaukojimu jos įkūnija visus pozityvius ir didžius Tailando dvasios aspektus. Jos nei siekia pagalbos, nei prašo dėkingumo, jos nesitiki, kad jomis bus žavimasi, jos jau prieš dešimtmečius atsisakė pastangų siekti respektabilaus statuso, bet vis dėlto jos yra mūsų šalies širdis.

Pisitas: Kaip jūs manote, kokiu mastu mūsų vyriausybės požiūrį veikia Vakarų žiniasklaida?

Nong: Na, turiu pasakyti, kad nežinau, kuo užsiimtų vakariečių televizijos kanalai ir kur link jie kreiptų savo kameras, jei nebūtų Pietryčių Azijos viešnamių. Žinoma, mūsų vyriausybę veikia vakariečių nuomonė, bet ta nuomonė – tai tik televizijos kanalų pastangos gerinti savo reitingus. Jie niekada nesivargina mūsų iš tikrųjų suprasti. Ir ką čia padarysi? Tokia jau prisitaikėliška ir daugiaveidė yra Vakarų moralė.

Pisitas: Ar šis sąlygų sugriežtinimas ženklina sekso industrijos Tailande saulėlydį?

Nong: Aš taip nemanau. Juk vis dėlto beveik šimtą metų šis verslas buvo nelegalus, ir pažiūrėkite, ko mes pasiekėme. Be to, šiais laikais vakariečiai daug investuoja į mūsų šalį, nes pelnas investavus į gerai valdomą barą su šokėjomis, mano nuomone, yra daug didesnis nei tuos pačius pinigus investavus, sakysime,

į „General Motors" kompaniją. Mūsų merginos už valandą prašo daug mažiau nei daugelyje kitų šalių, tačiau yra vienos iš labiausiai pageidaujamų moterų pasaulyje. Situacija nepasikeitė nuo tų dienų, kai aš pati dirbau šioje srityje.

Mano širdis netelpa krūtinėje iš pasididžiavimo savo motinos retoriniais sugebėjimais, paprastai rezervuotais valdančiosioms klasėms. Taksi vairuotojas atsigręžia į mane.

– Tai jūsų mama? Jaunystėje ji turėjo būti tikra pasileidėlė.

– Dabar galite vėl uždėti Tailando popso diskelį, – pareiškiu aš.

Kai grūstis gatvėje pagaliau ima pamažu sklaidytis, Lekas man sako:

– Ar matėte naująją YSL kolekciją? Ji demonstruojama „Emporiume"; kai kurios suknelės išties nuostabios.

– Šiemet aš ne itin seku madą.

– Vis dėlto geriausios spalvos tebepriklauso „Armani" ir „Versace" firmoms.

– Italai subtiliausiai jaučia spalvas.

– Na, man labiau patinka Japonijos dizaineriai. Džiunijos Vatanabės šio sezono kolekcija yra tiesiog ne iš šio pasaulio. Dulkių pilkumo atspalvių satino ir aksomo deriniai. Suprantat, iš pradžių ištinka šokas, o paskui pagalvoji: tobulybė. Tai ar pasikalbėjote su savo motina?

Aš nuryju seiles, tada dirsteliu į jo juodus kaip rašalas plaukus, jo odą, dar nepraradusią jaunystės gaivumo, švelnų aukštų skruostikaulių spindesį, nekaltybę, dar tebešviečiančią jo akyse. Daug dienų aš svarsčiau, nejaugi mano motiną gyvenimo pusiaukelėje išties apleido išmintis. Man atrodo, jog šį angelą supažindinti su Fatima būtų beveik antihumaniška. Tačiau po kurio laiko viskas mano galvoje stoja į savo vietas. *Iniciacija.* Mano motina, kaip

paprastai, yra teisi. Fatima jam ne tik tinka – ji yra būtent tai, ko jam reikia, kad sukauptų reikiamą patirtį ir išgyvenimo įgūdžius. Be to, Fatima labai turtinga. Jei ji nuspręs jį priimti, jis atsidurs gerose rankose.

– Taip, ir ji pasiūlė vieną mano draugę, apie kurią aš kažkaip nepagalvojau. Nemačiau jos daugiau kaip metus, tačiau nebus sunku ją surasti. Pasistengsiu pajudinti šį reikalą.

Lekas palaimingai nusišypso ir apdovanoja mane tuo ypatingu dėkingo susižavėjimo kupinu žvilgsniu.

– Priminkite man dar kartą, kur mes važiuojame?

– Mes važiuojame pas *khunę* Mu, Lekai.

21

Paimkite vargšę Tailando merginą iš trečiojo pasaulio kaimelio, užverskite ją pinigais – ir ko ji dar užsimanys vos gavusi triaukštį vestuvinio torto formos dvarą ir galingą mersedesą? Ogi beveik visada – ryškių spalvų Liudviko XV stiliaus baldų. Netgi rami smėlio spalva šiame fone ima rėžti akį, o žalias kilimas primena teniso aikštės dangą, bet *khunei* Mu toks dekoras kažkaip tinka.

Keletas žodžių apie Mu. Kitados jos vyras Savianas „Džo" Sonkanas, vėliau nušautas Vikorno, mėgdavo girtis, kad žmonos kūnui tobulinti išleido daugiau pinigų nei statydamas rūmus ir garažą penkioms mašinoms, bet Mu pradėjo drožinėti savo kūną dar prieš jį sutikdama. Ji, taip sakant, vėlai subrendo. Dauguma jos draugių, sulaukusios maždaug aštuoniolikos metų, išvyko iš Isano kaimo dirbti dideliame mieste; daugelis jų šventėms sugrįždavo į namus ir girdavosi pinigais, kuriuos gaudavo iš bukų *farangų*, nuomojančių jų kūnus už absurdiškai aukštą kainą. (Už tai, ką tie vaikinai išleidžia per naktį baruose, esą galima nusipirkti visiškai suaugusį buivolą.) Metų metus tos istorijos, regis, ne taip jau labai

veikė Mu, kol vieną dieną ji pavogė iš po tėvų lovos visas šeimos santaupas ir visas jas investavo į silikoninius krūtų implantus ir naujus drabužius, o tada išskrido į Krungtepą susigrąžinti pinigų. Taip jau atsitiko, kad savo likimą ji atrado ne tarp vakariečių vyrų (kietos, kad net aidi, krūtys ir raudonos žaizdų siūlės laikėsi gerokai ilgiau, nei žadėjo jos konsultantai), bet su vietinės kilmės *jao por* – jaunu narkotikų baronu, kuriam patiko moteris, pasižyminti tokiu pat prastu skoniu kaip ir jo.

Džo ne tik prekiavo narkotikais – jis gyveno su jais. Kai pulkininkas jį nupylė, mes suradome ištisas spintas prikimštas *jabos*, vedybinį čiužinį prigrūstą heroino, o garaže – marihuanos paketus. Vikornas, jau atpratęs nuo susišaudymų su užkietėjusiais banditais, būtų buvęs visiškai patenkintas taikiu susitarimu (sakysime, kukliais septyniasdešimčia procentų nuo bendrojo Džo pelno) ir visiškai nenorėjo jo nužudyti, bet, be narkotikų ir žmonos kūno perdirbinėjimo, kita Džo aistra buvo veiksmo filmai, ir kuo brutalesni, tuo geriau. Jis norėjo mirti kaip Alas Pačinas filme „Žmogus su randu", ir po ilgamečių provokacijų Vikornas pagaliau patenkino šį jo troškimą.

Mano velionis partneris Pičajus dalyvavo tame reide, kaip ir aš bei pusė Aštuntojo rajono policininkų, jau nekalbant apie visų televizijos kanalų reporterius. Džo pasirodė neginkluotas savo miegamojo balkone, įžeidinėdamas Vikorno vyriškumą ir kviesdamas jį į dvikovą, o Vikornas tuo tarpu lindėjo už vieno iš policijos furgonų, laikydamas medžioklinį šautuvą su infraraudonųjų spindulių taikikliu, ir nupylė Džo šiam dar nespėjus baigti savo pasiūlymo dėl dvikovos sąlygų. Galbūt Džo tikėjosi tokio negarbingo žaidimo, nes kalbėdamas atsistojo ant paties balkono kraštelio, kad jo kritimas būtų kuo telegeniškesnis, įskaitant apsivertimą ant nugaros prieš teškiantis ant žemės. Po kelių minučių balkone pasirodė Mu, mojuodama balta nėriniuota Liudviko XV stiliaus nosinaite ir šypsodamasi televizijos kameroms. Ji niekam

nejaučianti pagiežos, plačiai šypsodama kalbėjo ji. Visgi namas ir automobiliai nuo šiol priklausė jai, jau nekalbant apie baldus. Po poros valandų policijos nuovadoje mes, savo nuostabai, suvokėme, kad ta buka kekšė, vargiai tesugebanti skaityti ir rašyti, turi absoliučią atmintį. Be to, ji pademonstravo visišką bebaimiškumą ir išvardijo iš viso tris šimtus dvidešimt vieną savo vyro verslo partnerį (sąrašas dargi selektyvus – jame nėra nė vieno faro), be paliovos šypsodamasi įsiteikiančia šypsena ir demonstratyviai atkišusi mums stačias krūtis. Teprireikė labai nedidelio paskatinimo (na, kalbant konkrečiai, užtikrinti imunitetą nuo teisinio persekiojimo), kad ji patvirtintų, jog, nepaisant taikaus įspūdžio, Džo slapčia turėjo ginklą ir Vikornas buvo teisus teigdamas, jog jį nušovė savigynos sumetimais – taip buvo nutildyti pasipiktinimo balsai žiniasklaidoje. Mu derybiniai sugebėjimai taip pat pasirodė esą geresni nei jos žuvusio vyro. Prieš palikdama policijos nuovadą ji Vikornui pabrėžė, kad jos gyvybė dabar nė bato neverta ir kad jei ji iki gyvenimo pabaigos neturės nuolatinės apsaugos, ji, suteikusi policijai tokį išsamų įtariamųjų sąrašą, faktiškai gali save laikyti savižude.

– Jums reikia pinigų, – susiprato Vikornas.

– Taip.

– Gerai, – atsakė Vikornas.

Šį jo vienintelį žodį Mu suvokė kaip leidimą ir toliau bendradarbiauti su armija narkotikų prekybos srityje. Pulkininkas taip pat leido jai apie dešimt procentų narkotikų pasilikti namuose. Šiaip ar taip, likusių devyniasdešimties procentų daugiau negu pakako ritualinei fotosesijai su Vikornu, pasipuošusiu visa policijos pulkininko uniforma ir besišypsančiu priešais stalą, kraute nukrautą heroinu, morfinu, metamfetaminu ir marihuana, už kuriuos gatvėje gautum tiek, kad pakaktų keleivinių oro lainerių flotilei įsigyti.

Visa tai buvo prieš keletą metų. Mes ir dabar tarpais apklausiame Mu. Vikornas ir pats nėra prastas derybininkas, taigi jie susiderėjo ir dėl to, kad ji turi išlikti policijos informatore – ypač prieš Ziną, kuris buvo pagrindinis Džo tiekėjas. Siekdami išsaugoti jos gyvybę, apsilankome pas ją ne dažniau nei kartą per metus, garantuodami visišką anonimiškumą.

Pinigai ir laikas parodė, kad iš prigimties Mu nėra nei kekšė, nei apgavikė, bet tikra ekscentrikė. Nepaisydama grėsmės savo saugumui, ji atsisakė palikti dvarą ir pavertė jo teritoriją prieglauda paklydusiems šunims ir beždžionėms, kuriuos pati šeria tris kartus per dieną, dažniausiai dėvėdama akinamai rausvą chalatą, išskyrus savo vyro mirties metines, kai ji apsivelka rausvai violetinius – velionio vyro mėgstamos spalvos – drabužius. (Tokios spalvos yra ir vienas iš jos rolsroisų.) Visur pilna ginkluotų sargybinių rausvai violetinėmis uniformomis, nuolat patruliuojančių palei teritorijos ribas. Yra netgi sargybos būdelė, kurioje aš turiu parodyti policininko pažymėjimą, ir skaitmeninė kamera, leidžianti jai iš arti apžiūrėti mano ir Leko veidus prieš įleidžiant mus vidun.

Dabar mes stovime ant teniso aikštės spalvos kilimo pagrindiniame priimamajame, o Mu sėdi ant blizgančios odinės penkiavietės smėlio spalvos sofos, kasydama jauną ir labai mieguistą dalmatinę. Kadangi Vikornas mėgsta sekti žmones, aš žinau, kad ji neturi nuolatinio meilužio, nebent tai būtų vienas iš sargybinių, o tai mažai tikėtina. Ji panaši į milijardierę vienuolę, turinčią silpnybę gyvūnams. Vienatvės metai visiškai išsklaidė Mu drovumą, ir nežabotas emocijų žaismas jos veide, nuo liūdesio iki džiaugsmo ir atgal, primena vaiko.

Lekas akivaizdžiai priblokštas neskoningo dekoro ir stovi vietoje kaip įkastas.

Mu sako:

– Aš tave pažįstu. Tu esi tas skersarūšis, kuris dalyvavo susišaudyme. Ar tu nušovei mano vyrą?

– Jūs labai gerai žinote, kad tai padarė pulkininkas Vikornas.

– A, taip. Bent jau prisiėmė šią garbę žiniasklaidoje, bet jis labai gudrus žmogus. Galbūt gaiduką nuspaudei tu ar kuris nors iš tavo kolegų. – Aš tyliu. – Ar norėtumėte jį pamatyti? – Aš krenkšteliu. – Nagi, užeikite, esu tikra, kad jam bus malonu. – Ji paguldo dalmatinę ant vieno fotelio ir dirsteli į Leką. – Ar gražusis vaikinas taip pat eis su mumis?

Kambaryje, esančiame tuojau už priimamojo, jam būdinga poza direktoriaus kėdėje sėdi *l'américaine* stiliumi išbalzamuotas Džo, prie ausies glaudžia mobilųjį telefoną, o kitoje rankoje laiko cigarą, apvilktas atvirakakliais „Gucci" marškinėliais ir švarku, prašmatniomis YSL kelnėmis ir apautas spalvingais įsispiriamais batais. Jo plati akinančiai ryški šypsena puikiai tinka prie namų kolorito. Subtiliai suliedama skirtingas kultūras, Mu apsupo jį auksinėmis įvairių pozų Budos statulėlėmis ir mirgančiomis elektrinėmis įžadinių žvakių imitacijomis. Kambario dekoras atitinka visą namą, o vyraujanti spalva – manau, patys atspėjote. Prieš įeidama į „šventyklą", ji apsivilko rausvai violetinį apsiaustą. Mane kankina nerami nuojauta, kad po juo nėra nieko daugiau, tik modifikuotas nuogas jos kūnas.

Ji išpuoselėta ranka prisidengia burną.

– Žinote, kai tik prisimenu tą dieną, pasijuntu siaubingai.

– Mes tikrai nenorėjome jo žudyti, – aiškinu jai. – Vikornas būtų sudaręs su juo sandėrį, jei Džo nebūtų norėjęs mirti.

– Žinau. Bet paskui. Nuovadoje. Jūs tikriausiai laikėte mane tokia kvaila, tokia naivia, tokia tipiška mergaite iš kaimo gilumos, atsidūrusia vidury didelio miesto.

– Anaiptol. Tiesą pasakius, jūs mums palikote didelį įspūdį.

– Tikrai? – ji ironiškai nusijuokia. – Nesaldžialiežuvaukite su manimi, detektyve. Visi šaipėtės man už nugaros.

– Kodėl būtume turėję iš jūsų šaipytis?

– Dėl silikono, žinoma. Džo visuomet buvo toks užsiėmęs pinigų darymu, kad niekada nesidomėjo patobulinimų technika. Žiūrėkite.

Ji praskleidžia apsiaustą, ir štai viskas man prieš akis. Pirmą kartą ir Lekas parodo tam tikrą susidomėjimą šia byla. Nujaučiu, kad jai būtų labai malonu, jei sureaguočiau į tai, ką ji rodo, ir pats viską apčiupinėčiau, tačiau aš jau supratau, apie ką ji kalba. Standus silikonas pašalintas, pakeistas, be abejo, fiziologinio tirpalo ar kolageno maišeliais, kurie, galiu patvirtinti, malonūs palytėti, stangrūs ir elastingi – iš esmės susidaro įspūdis, kad tai natūralus audinys, nors tikslumo mėgėjas pareikštų, jog šios krūtys yra dešimčia metų jaunesnės moters.

– Ar galėčiau?.. – nedrąsiai pasiteirauja Lekas. Mu nusišypso ir linkteli galva. Su didžiule pagarba jis delnais lyti abi krūtis, tarytum tyrinėdamas meno objektus, kuriuos netrukus turės ir pats. – Jos nuostabios.

– Taip, – patvirtinu ir aš. – Puikios. Jūs tikrai turite pagrindo didžiuotis.

– Taip, – atsako ji, vėl užsimesdama apsiaustą ir paskubomis dirstelėdama į Džo. – Taigi ką jūs norite sužinoti? Maždaug kartą per metus Vikornas ką nors pas mane atsiunčia, bet šiuo metu aš iš tiesų labai menkai informuota.

– Džo akivaizdoje?

– Žinoma, ne. Lipkime į viršų – aš mėgstu matyti savo gyvulėlius.

Miegamasis toks milžiniškas, kad primena didelės parduotuvės miegamojo baldų skyrių. Visi šiame kambaryje esantys daiktai yra blizgantis šlamštas. Akimirkai mano iškankintos akys su optimizmu užkliūva už kuklios lentynų sistemos. Man padaro įspūdį tai, kad visos knygos budistinio turinio. Tačiau nustėrstu išvydęs, kad tai daugybė vienos ir tos pačios knygos egzempliorių.

Mes visi trys kukliai susėdame ant sofos priešais langą – tai, mano nuomone, tikriausiai yra jos mėgstamiausia vieta visuose namuose – ir sužiūrame į kiemą, kur beždžionė joja ant danų dogo, lygiai kaip žokėjus, netgi savo ilga ranka pliaukši jam per šoną, ragindama šuoliuoti greičiau. Viskas vyksta geranoriškai – netgi šuo, regis, džiaugiasi privilegija nešioti aukštesnės rūšies padarą iš vietos į vietą, tuo tarpu kita beždžionė, turbūt šimpanzė, pastebimai vyresnė ir gudresnė, kėsinasi šį pasismaginimą sukliudyti.

– Tai Vikornas, – paaiškina Mu.

Pirmasis Vikorno manevras yra trūktelėti šunį už uodegos – šis akimirksniu sustoja kaip įbestas. Dabar Vikornas šoka šuniui ant nugaros, prisidėdamas prie savo kolegės; o kitos beždžionės susispiečia ratu aplink. Mu kartkartėmis švelniai prataria tai vieno, tai kito gyvulėlio vardą. Atrodo, čia susirinkęs visas Aštuntasis policijos rajonas.

Vieną po kito Mu išvardija šunų vardus. Visi jie yra gerai žinomų narkotikų prekybos agentų.

– Taip aš įsimenu žmones. Duodama šuniui vardą galvoju, į kurį jis panašiausias. O policininkų vardus duodu beždžionėms. Beždžionės yra gudresnės, tačiau jos nėra itin laimingos. Su jomis visuomet kyla rūpesčių, bet šunys visiškai patenkinti, nebent beždžionės užkurtų jiems tikrą pirtį.

– Ar yra šuo vardu Denisė?

Ji greitosiomis dirsteli į mane.

– Denisė? – ji parodo pirštu į buldogę. – Taip, štai ji. Ar tai apie ją norite sužinoti?

– Jei jūs nieko prieš.

Ji kurį laiką svyruoja.

– Ar tai suderinta su Vikornu? Jis įsipareigojo saugoti mano gyvybę.

– Mes ėmėmės atsargumo priemonių, atvykome taksi; esu tikras, kad mūsų niekas neseka.

Susijaudinusi ji atsikelia ir atsineša „Chanel" rankinę ir didelį rankinį veidrodėlį sidabriniu rėmeliu. Nėmaž nesivaržydama atidaro rankinę, išsiima sidabrinę dėžutę, kokiose dažnai laikomi uostomieji narkotikai, paberia ant veidrodėlio juostelę baltų miltelius, skustuvo ašmenimis sužeria juos į krūvelę, pasilenkia, kairės rankos rodomuoju pirštu užspaudžia sau kairiąją šnervę, o dešiniąja įkvepia miltelių, paskui tą patį padaro kairiąja šnerve. Baigusi procedūrą ji nuneša ir padeda rankinę ir veidrodėlį ant netoliese stovinčio stalelio – visa tai, galima sakyti, atlieka vienu nenutrūkstamu judesiu.

– Visa tai tam, kad aprimtų nervai, – pasako ji, pagavusi Leko žvilgsnį.

Dar kartą dirstelėjusi į mane atsidūsta.

– Dabar versle sukasi daugiau *farangių*, nei būdavo anksčiau. Denisė, galima sakyti, senbuvė. Iš pradžių ji buvo smulki žaidėja, gana lengvabūdiška. Britų žvalgyba, MI6, sekė jos veiklą Samujyje ir Pukete. Ji niekuomet negabendavo narkotikų pati, bet kaip mulus pasitelkdavo vyrus – tai buvo įprasto metodo variacija. Nešikai visuomet būdavo degradavę baltaodžiai, daugiausia besmegeniai britai ir australai, paplūdimio šikniai, priklausomi nuo narkotikų. Daugiau kaip pusė jų būdavo pagaunama, taigi jos reputacija nukentėjo ir visi, kurie ją pažinojo, ėmė bijoti jai dirbti. Tada ji kažkaip užmezgė kontaktus su armija ir iš naujo atrado save. Tačiau jai teko įtikinti savo mulus, kad turi gerų ryšių Tailande. Vienas iš Zinos vyrų supažindino ją su manimi.

– Jūs organizuojate jai patikimumo įrodymo seansus?

Mu nusišypso.

– Galima pasakyti ir taip. Ji ėmė labai rūpestingai atsirinkinėti vyrus savo siuntoms gabenti. Ir toliau rinkdavosi kvailus, bet kur kas labiau patyrusius. Jie nebebuvo eiliniai šikniai iš gatvės, bet savo šalių narkotikų verslo sraigteliai, paprastai atsėdėję kalėjime, tačiau bent jau perpratę darbo principus. Paskutinysis iš jų, Čazas

Baklis, daug išmanė apie Tailandą ir apie tai, kaip veikia čionykštė sistema. Jis žinojo, kad geriausias būdas sėkmingai palikti šalį su pilnu lagaminu narkotikų – tai turėti garantuotą vienos iš šalies jėgos struktūrų paramą. Policijos arba armijos.

– Jis buvo jos meilužis?

– Taip. Dažniausiai jie būna jos meilužiai. Ji tam naudoja seksą – manau, tai jos būdas pasiekti tai, ko nori.

– Jos vardas buvo ištatuiruotas ant jo rankos.

Mu gūžteli pečiais.

– Tatuiruotės... juk tai mažmožis, kaip vasariniai marškinėliai. Bet galbūt tarp jų tikrai kažkas buvo. Visgi ji pristatė jį pačiam Zinai.

– Kodėl Zina sutiko?

Ji įremia žvilgsnį į mane.

– Todėl, kad jo rankose staiga atsidūrė daugiau nei šimtas kilogramų morfino, kuriuo jis turėjo skubiai atsikratyti. Manau, jūs žinote, kaip jam pakliuvo tas morfinas. Tai tas pats krovinys, kuriuo pasinaudodamas Vikornas bandė jį prigriebti tribunole. Zina norėjo juo kuo greičiau atsikratyti, nes žinojo, kad Vikornas nesiliaus jo persekiojęs. Jam reikėjo, kad gabentojai paimtų po dvidešimt, trisdešimt kilogramų iš sykio – šito nepadarysi su mėgėjais, turi naudoti žmones, kurie žino, ką daro. O tokie žmonės nori saugumo garantijų. Jie nori žinoti, jog koks nors didelis Tailando šulas yra jų pusėje ir padarys viską, kad užtikrintų jų sklandų išvykimą iš šalies. Jie dažnai yra pakankamai gudrūs ir kaip masalą pakiša policijai kokią smulkmę, o pagrindinis siuntinys praslysta nepastebėtas.

– Susitikimas įvyko čia?

– Taip. Aš esu neutrali teritorija.

– Zina atėjo su savo žmonėmis?

– Žinoma. Tai buvo gryniausias šou. *Farangui* nešikui Bakliui tai padarė didelį įspūdį, – Mu pažvelgia pro langą, tada vėl į mane.

– Dėkui, – sakau aš. – Tai viskas, ką man reikėjo žinoti.

Ji mandagiai nusišypso ir atsikėlusi palydi mus laiptais žemyn. Akivaizdu, kad tai maksimali rizika, kurią ji gali sau leisti. Pokalbis baigtas. Išėjusi pro duris, stovėdama didingame prieangyje su kolonomis, ji ilgokai žiūri į Leką.

– Ar galite jį paglobоti? Jis per daug gražus ir per daug nekaltas, – ištiesusi ranką ji pakedena jam plaukus, lyg jis būtų šuo. – Vargšas mielas vaikinas dar nėra sužeistas. Labai tikiuosi, kad tu susidorosi.

Važiuojant taksi Lekas kaip galėdamas ilgiau valdosi, tačiau galiausiai neištvėręs burbteli:

– Tai kada aš galėsiu pasimatyti su Fatima?

– Aš turiu ją paruošti. Ji gali nenorėti prisiimti atsakomybės už tave. Duok man kokią savaitę. – Sušvelnindamas savo žodžius šypsena, priduriu: – Aš labai užsiėmęs, pats supranti.

22

Aš jaučiuosi labai gerai, *farange*. Faktiškai aš jaučiuosi kaip *farangas*. Tiesą pasakius, negaliu prisiminti, kad kada nors būčiau vienas pats be sutrikimų parengęs visą įtikinančiais įkalčiais paremtą bylos medžiagą. Turiu pripažinti, kad nenorėčiau šituo užsiimti pernelyg dažnai, tai suėda be galo daug laiko (turiu omenyje, devynis kartus iš dešimties tu žinai, *kas tai padarė*, ir atitinkamai kaupi įrodymus – tai viena iš tų efektyvių azijietiškų metodikų, kurias ir tau teks pritaikyti, kaistant tarptautinės konkurencijos katilui – juk negali leisti, kad tavo teisėsaugos sistemoje vienam policininkui tektų mažiau pasodintų nusikaltėlių nei pas mus, tiesa?), bet Vikornas nori, kad šį kartą viskas būtų atlikta preciziškai. Mes ketiname nutekinti įrodymus žiniasklaidai ir paskleisti medžiagą internete, taigi teisėjai turės imti Ziną į nagą arba rizikuoti savo

karjera – šį sykį nebus jokių užkulisinių pokštų. Taigi aš sėdžiu už savo darbo stalo ir rengiu įkalčių sąrašą – darau darbą, kuriuo mano rango policininkai niekada neužsiima:

Įkalčiai

1. Narkotikai. Ką gi, Baklis tikrai gabeno morfiną, mūsų ekspertai atliko visus testus, ir kai Ruamsantijas jiems šį rytą paskambino, jie išpyškino: „Žinoma, kad tai morfinas – taip pat, kaip tai, jog Dalai Lama budistas." Dabar jie su pasitenkinimu renka kompiuteriu ataskaitą, kuri iki vakaro bus gatava.

2. Čazas Baklis, gavęs šiokį tokį cheminį paskatinimą, yra pasirengęs padėti parašą ant savo vis išsamesnio liudijimo apie Denisės veiklą ir jos ryšius su Zina.

3. *Khunė* Mu, turėdama Vikorno saugumo garantijas ir gavusi pinigų sumą, kurios mes čia neįvardysime (bet pakankamą, kad galėtų įsigyti naujus tapatybės dokumentus ir susikurti naują gyvenimą neaukodama jokių įprastų patogumų, – manau, gerokai daugiau kaip milijoną dolerių), paliudys, kad Zinos, Denisės ir Čazo Baklio susitikimas tikrai įvyko jos valdose.

Taigi man telieka surasti Denisę ir kulti ją kokią savaitę ar panašiai, kol ji sutiks iškloti viską, ką žino apie Ziną, mainais į didžiulį bausmės – o jai neabejotinai grėstų mirties bausmė – sušvelninimą. Tačiau mūsų kalėjimai ne ką geresni už mirties bausmę, ir aš esu pasirengęs pripažinti, kad kai kuriais aspektais jūsų sistema turi privalumų, *farange*. (Na, tebūnie tai reklama.)

Mane jau buvo beaplankanti viena iš mano miglotų artimiausios ateities vizijų, tačiau staiga suskambo mano mobilusis. Telefono ekrane pamatau, kad skambina Ruamsantijas.

Jo tonas prislėgtas.

– Mums teko paleisti *farangą* Čazą Baklį.

– Kodėl?

– Mūsų teismo ekspertai galų gale nustatė, kad medžiaga, kurią jis gabeno, buvo viso labo cukraus pudra. Jų tvirtinimu, pirmie-

siems mėginiams paimti buvo naudojami užteršti instrumentai ir tai juos suklaidino.

– Zina juos papirko?

– O kas dar gali būti? Generolas atsiuntė kažkokį aukštas pareigas einantį teisininką, kuris mums paaiškino, kad neturime teisės laikyti Baklio už grotų. Paskui Vikornui paskambino Policijos departamento direktorius ir liepė Baklį paleisti.

– Kaip į tai reaguoja Vikornas?

– Jis savo kabinete, švaistosi su pistoletu.

Aš baigiu pokalbį su Ruamsantiju ir giliai atsikvėpęs paskambinu Vikornui į mobilųjį.

Vikornas:

– Tu jau girdėjai?

– Taip. Mums teko jį paleisti.

– Ar bent nutuoki, kaip aš pažemintas?

– Taip.

– Aš būsiu visų pajuokos objektu.

– Nebūtinai. Mes galime pareikalauti pakartoti tyrimą, o galbūt išsiųsti mėginius į *farangų* agentūrą užsienyje.

– Tada turėsime dvi viena kitai prieštaraujančias teismo ekspertizės ataskaitas. Erdvė tarp šių ataskaitų yra viskas, ko jam reikia, kad galėtų manevruoti.

– Negalite dabar pasiduoti.

– Tajai mėgsta juoktis iš nevykėlių. Dabar aš atrodau kaip nevykėlis. Įkišu jį į teismą, o jis išsisuka. Nutveriu vieną iš jo kurjerių, o jis jį ištraukia.

Ką aš galiu atsakyti? Visa tai tiesa.

– Būk atsargus – darbo jis dar nebaigė, – liūdnu balsu pasako Vikornas ir baigia pokalbį.

Vakare aš sėdžiu savo bare. Vakaras gan vangus, ir jau galvoju, jog barą tikriausiai reikės uždaryti anksčiau nei paprastai, kai

staiga ima skambėti mano mobilusis. Tai Klongtujo rajono policijos pulkininkas. Jis praneša, kad upėje rastas negyvas žemo ūgio, drūtas, raumeningas, neįprastai bjaurios išvaizdos ir išsitatuiravęs *farangas*. Kažkas jam pasakęs, kad aš galįs šį bei tą apie jį žinoti. Paskambinu Lekui ir liepiu, kad nedelsdamas imtų taksi ir važiuotų pas mane.

23

Račadapiseko ir Ramos IV gatvių sankryžoje Lekas teiraujasi:

– Aš niekuomet nesu buvęs Klongtujo rajone. Ar jis toks baisus, kaip apie jį kalbama?

– Ganėtinai.

– Nebijote, jog mudu vienu du tenai vykstame naktį?

– Mes farai, Lekai.

– Žinau. Klausiu ne dėl savęs. Su jumis jaučiuosi be galo saugus. Jūs man lyg savotiškas Buda – vien jau buvimas su jumis nuslopina baimę.

– Liaukis.

– Nes vyriškam farui nedera taip kalbėti? Bet aš jus myliu už tai, ką jūs dėl manęs darote – negaliu neigti to, kas mano širdyje. – Aš atsidūstu. – Sakykit, kada važiuosime susitikti su mano Vyresniąja Seserimi?

– Kai būsime pasirengę. Ir tu, ir aš.

Tiesa ta, kad aš paprasčiausiai dar nesukaupiau drąsos pristatyti Leką Fatimai. Kiekvieną kartą, kai tik pakeliu telefono ragelį, mane aplanko vizija, jog ji suėda šį vaiką gyvą.

– Klausyk, Lekai, prisimeni, kaip kažkada man sakei, jog *katojaus* kelias yra sunkiausias ir vienišiausias kelias, kokį tik gali pasirinkti žmogiška būtybė?

– Aš jo nepasirinkau. Jį pasirinko dvasia, kuri išgelbėjo man gyvybę.

– Teisingai. Ir galbūt ta dvasia pasirinko Fatimą – bet man reikia tuo įsitikinti. Dabar jaučiu, tavo gyvenimas – mano rankose.

Lekas ištiesia ranką ir kurį laiką laiko uždėjęs delną man ant kelio.

– Buda atsiųs jums už tai nušvitimą. Jūs taip toli pažengęs, jog esate jau beveik ten.

– Aš nesijaučiu pažengęs. Jaučiuosi taip, tarytum gadinčiau tau jaunystę.

Lekas nusišypso.

– Vien tai rodo, koks jūs šventas. Bet aš turiu eiti savo keliu, tiesa? Mes kalbame apie mano likimą. Mano karmą.

– Teisingai.

– Ar paskolinsite man pinigų sėdmenų ir krūtinės kolageno implantams ?

Aš suaimanuoju.

– Manau, taip.

Klongtujas – bene pati poetiškiausia vieta sunkiems nusikaltimams. *Talat* (turgus) yra emocinis rajono centras – kvadratinis akras žalių skėčių ir brezentinių palapinių, po kuriomis ant vargingų moterų patiestų skarų guli trumpos ir aštrios paprikos, vienoje ir toje pačioje dėžėje tupi ar tyso drauge sugrūstos gyvos ir negyvos vištos, mediniuose narvuose klega antys; įvairiausių rūšių krabai (sūriavandeniai ir gėlavandeniai, minkštašarviai ir kietašarviai) galuojasi mirtimi plastikiniuose dubenyse ar dūsta saulės kaitroje; mėsininkai atvirame ore kapoja į gabalus buivolą; visur kalnai ananasų, apelsinų, durijų, greipfrutų ir kitų tropinių vaisių; rikiuojasi pigios medvilnės ritiniai, įvairiausi įrankiai, skirti trečiojo pasaulio meistrams (dažniausiai tokio prasto plieno,

kad atsako jau per pirmą darbo valandą – mielai kaip nors atkeršyčiau mūsų atsuktuvams, kurie lankstosi lyg alaviniai – jie tave išvestų iš proto, *farange*); ir taip toliau. Stovi netgi kelios gofruotos skardos pašiūrės, suręstos pagal pačias šiurpiausias architektūros tradicijas, o jų link driekiasi labai nesaugiai ir nepatikimai atrodantys takeliai, taip ir besišaukiantys kriminalinės scenos. Tačiau dauguma aikštę juosiančių pastatų yra kiniškos architektūros triaukščiai namai, kuriuose įrengtos parduotuvės. Ant šaligatvių palei parduotuves taip pat verda intensyvi prekyba: iš variklių, sukrautų prie automobilių remonto dirbtuvių, ant grindinio varva juodas tepalas, vienas šalia kito išdidžiai kyšo įvairiausių gabaritų oro kondicionierių vamzdžiai; ant prekystalių sukrautos nelegalių kompaktinių diskų stirtos; palei muzikinės aparatūros parduotuvę neįmanoma praeiti per naujausių firmų grotuvus. Čia nėra *farangų* (arba jie nežino šios vietos, arba, jei žino, čionai neina); šios lėtai judančios rudų žmonių minios yra tokios pat vietinės kaip ir žaliųjų papajų salotos arba ryžiai. Klongtujo rajone yra pagrindinis Čaoprajos upės uostas, kuriame turbūt nuo pasaulio sukūrimo iškraunami laivai. (Senose nuotraukose matyti mūsų protėviai tradicinėmis trijų ketvirčių ilgumo juodomis kelnėmis, nuogi iki juosmens, ilgus juodus plaukus pakaušyje susirišę į dailias „arklio uodegas" ir atidengę savo puikias kaktas, nepakeliamame karštyje rankomis kraunantys krovinius, daugelis nualinti tavo opijaus, *farange*.) Už poros gatvių stūkso didžiulis puošnus muitinės pastatas ir statinių kompleksas, priklausantis Tailando uostų valdybai. Per pačią upę galima persviesti akmenį, o daugelis senųjų šio knibždančio rajono gyventojų gyvena pašiūrėse ant polių kitoje upės pusėje. Viduramžiškai atrodantys keltininkai už dvidešimt batų kelia vargšus iš vieno kranto į kitą savo pavargusiomis savadarbėmis kanojomis (už borto – „Yamahos" varikliai, o pirmagaliai kelia didžiules bangas). Trumpai tariant, visi žino, kad pagrindinė pramonės šaka čia yra medikamentai, nes tikriausiai

daugiau niekur Tailande nėra tokios vietos, kur kvaišalų platintojai, jų bosai, narkomanai, policininkai ir muitinės struktūros būtų taip taikiai ir draugiškai išsidėstę vienoje kvadratinėje mylioje palei upės pakrantę. Neišvengiamai savo būstines čia įsisteigė ir šalutinės verslo šakos, tokios kaip kontraktų nutraukimo, paskolų išviliojimo ir skolų išmušimo tarnybos. Mane šiek tiek stebina, kad pulkininkas Bumgradas taip rūpinasi dėl kažkokio vieno „Transo 808". Baiminausi, kad žiūrės į mane atšiauriai, nes jis yra vienas iš daugelio Vikorno priešų, bet jis lyg tikras žavesio įsikūnijimas maloniai pasisveikina, kai mudu su Leku išlipame iš taksi automobilio.

Čazo Baklio kūną jie paguldę doko krantinėje ir užkloję antklode. Policijos kateris supasi pririštas prie suktuvo tarp dviejų didžiulių konteinerinių laivų. Perspektyvą visomis kryptimis užstoja stūksančių laivų pirmagaliai, aprūdiję laivagaliai ir geležiniai trapai. Neperžvelgiami tamsiai mėlyni šešėliai dengia prastai apšviestus takelius. Bumgradas linkteli man galva, ir aš pakeliu antklodę: Baklis nužudytas vieninteliu šūviu į pakaušį; išeidama kulka išrovė jam kairiąją akį. Kūnas išbrinkęs nuo buvimo vandenyje, bet akivaizdu, kad žmogžudystė įvykdyta neseniai. Netgi jei būčiau neatpažinęs jo sudarkyto veido, nustatyti nužudytojo tapatybę būtų padėjusios tatuiruotės.

– Mes dar netikrinome jo kišenių, – sumurma Bumgradas. – Pagalvojome, galbūt norėsite tai padaryti pats.

Aš pasilenkiu virš kūno ir staiga atšoku atgal, nes jam iš burnos išsirango maža miksina. Baklio kišenės išsipūtusios. Lekas, įdėmiai stebintis lavoną, ranka prisidengia burną. Perplėšęs Baklio marškinius matau, kad jo pilvas be paliovos juda. Pasigirsta silpnas „pop", ir iš bambos angos išlenda balta akla galvutė, pilna smulkių dantukų. Aš staiga atsigręžiu atgal – gal čia koks pokštas? – bet Bumgradas su savo vyrais dingęs, pranykęs tamsioje doko makalynėje. Lekas žengteli atgal, iš paskutiniųjų gniauždamas klyksmą.

Miksinos skuba išsigraužti iš kūno ir nušliaužti atgal į upę. Aš taip pat žengiu dešimt žingsnių atgal.

Pasigirsta kekšės klyksmas iš konteinerinio laivo pirmagalio – jūreiviai yra specializuota rinka, su kuria mano motina ir aš neprasidedame, – tada stoja tyla, drumsčiama tik geležimi kaustytų užkulnių kaukšėjimo. Iš tamsos išnyra trumpa drūta uniformuota figūra tiesia kaip kuolas nugara ir išpūsta krūtine; ji žingsniuoja mūsų link, kol atsiduria šviesos rate, kurį meta maža lempelė, kybanti ant laivo elektros kabelio. Aš iš lėto atsistoju, suglaudžiu delnus ir pakeliu sau prie lūpų.

– Labas vakaras, generole Zina, – sveikinuosi, rūpestingai laikydamas suglaustus delnus.

Nieko neatsakęs generolas iš lėto prisiartina prie manęs ir nukreipia akis į kūną.

– Kažkas jo pasigailėjo, – tyliu baritonu pareiškia jis. – Nužudė prieš sukišdami miksinas jam į subinę. Jis taip ir nepajuto, kaip jos ėda jo vidurius. Abejoju, ar būčiau toks gailestingas tam, kuris mane kaip reikiant suerzintų. Žinai, ką turiu omenyje? – jis iškelia ranką ir kartą spragteli pirštais. Pasigirsta batų trepsėjimas ir iš prieblandos ristele išnyra daugiau kaip tuzinas jaunų vyrų juodais treningais ir kariškai kirptais plaukais. Sustoja priešais generolą kariškai išsirikiavę. Jis linkteli dviem iš jų. Tuodu žengia prie Čazo ir prožektoriumi apšviečia jo pilvą – matyti, kad jis visas išėstas baltų besiranginčių miksinų. Generolas prieina prie kūno, paima vieną miksiną iš Čazo vidurių, mitriai sutraiško jos galvą į suktuvą ir grįžta prie manęs.

Kišdamas negyvą miksiną man į kelnių kišenę, sumurma:

– Pasakyk pulkininkui Vikornui, kad nuėjo per toli. Jis mane uždarė, aš išlindau, dabar narkotikai priklauso man. Jis negaus progos mėginti dar kartą. Užkursiu jam pirtį, vienaip ar kitaip. – Jis meta neapykantos kupiną žvilgsnį į Leką: – Prigriebsiu ir šitą tavo rūriką.

Generolas su savo kareiviais apsisuka ir išnyksta tamsoje. Liekame vieni uosto sutemose šalia kūno, kuriame knibždėte knibžda alkanų miksinų. Tarytum pajutusi, kad krantas vėl tuščias, mergina laivo pirmagalyje dar kartą surinka ir nusijuokia, ji daro tai su įstabiu profesionalumu, skirtu tam, kad jos jūreivis pasijustų galingas, plėšrus, neprilygstamas, žavingas ir kietas. Matyt, laive vyksta slaptas vakarėlis, nes surinka ir nusijuokia dar pora merginų, be to, jos laido ir vulgarius juokelius tajų kalba, o jų vyrai šūkauja kiniškai. Virš borto pasirodo trys moterų veidai, tačiau tuojau vėl pranyksta.

Staiga įsivyrauja tokia tyla, kad išgirstum ir tylų žiurkės kojyčių tipenimą. Tolumoje kažkas ilga valtimi iriasi per upę. Nusprendžiu apsaugoti savo kadaise tardytą žmogų nuo tolesnio niekinimo, bet tai nėra lengva. Jis sunkus ir nepaslankus kaip ir visi lavonai. Suimu jį už riešų ir duodu Lekui ženklą, kad man padėtų, tada nuvelku prie doko pakraščio, apverčiu kniūbsčią ir pamėginu įstumti į vandenį. Lekas pasilenkia prie jo strėnų, demonstruodamas elegantišką nesugebėjimą suimti lavono kojų. Aš prakaituoju nakties tvankumoje ir jaučiu nepaaiškinamą nenorą prisiliesti prie vis dar puotaujančių miksinų. Įrėmęs koją ties vienu petimi prie kaklo, iš visų jėgų pastumiu kūną. Baklio rankos lieka plačiai išskėstos ir paskutinis dalykas, kurį matau dingstant už molo krašto, yra tatuiruotės „Motina“ ir „Denisė“. Pasigirsta banalių banaliausias pliumptelėjimas ir kūnas nugrimzta upės vandenyje.

Įkišu ranką į kišenę ir lavonui įkandin išmetu Zinos man įbruktą negyvą miksiną. Kur Lekas? Akimirką mane apima panika (man regisi, kad matau jį prievartaujamą ir žeminamą Zinos vyrukų), bet netrukus išvystu jį šiek tiek tolėliau ant doko, žibinto šviesos rate.

Labiausiai klasikinis iš visų klasikinių mūsų šokių kildinamas iš induistų Ramajanos, kur dievas Višnus įsikūnija kaip Rama

ir stoja į kovą su blogiu dėl savo nuotakos Sitos gyvybės. Lekas vaidina Sitą, atsiklaupusią ant kelių ir maldaujančią savo viešpatį bei valdovą patikėti jos amžina ištikimybe.

Apkabinu jį per pečius ir nusivedu į šalį.

– Jis mane pavadino rūriku.

– Nekreipk dėmesio.

– Aš ne rūrikas, aš šokėjas.

– Žinau.

Jis atgręžia į mane savo dideles šviesiai rudas akis, kuriose negailestingai atsispindi pasitikėjimas, meilė ir lūkestis.

Praeinant pro tą vietą, kur įmetėme Čazo kūną, girdėti įnirtingas žuvų ir miksinų, besimaitinančių „T808“ likučiais, pliauškesys. Akimirką mane aplanko kankinantis regėjimas, kaip Baklio gyvybė vėl išsiskaido į daugybę dalelių, kurios tolsta viena nuo kitos nakties tamsoje. Sudėtinga problema, kuri vadinosi Čazas Baklis, dabar išspręsta.

24

Regis, daug kas šią smurtingą naktį nusiteikę virsti dulkėmis ir dvasiomis. Vos tik paleidžiu Leką prie jo būsto, man į mobilųjį paskambina leitenantė Manhatsirikit.

– Pulkininkas yra *khunės* Mu namuose. Greičiau lėk tenai.

Nėra ko daug pasakoti, *farange*, ko dar nebūtum atspėjęs. Visi šunys ir beždžionės *khunės* Mu namuose yra negyvi (paskersti), sargybiniai išžudyti, daugiausia kulkomis į galvą. *Khunė* Mu irgi negyva, perrėžta gerkle, nuoga, nešvankia poza apkabinusi išbalzamuotą Džo kūną. Ant karališko dydžio lovos didžiajame miegamajame guli stora negyva *farangė*, įpusėjusi penktą dešimtį, vienais šortais, paskersta nuo pat pilvo apačios iki krūtinės.

– Denisė? – pasiteirauju Vikorno.

Jis linkteli galvą.

– Ji gyveno Pukete, prabangiame dvare, žvelgiančiame į Andamanų jūrą. Jis pagrobė ją ir atvežė čionai, vien kad parodytų, jog gali tai padaryti. – Purtydamas galvą: – Kad visi suprastų. – Pažvelgia į mane: – *Visi mūsų liudininkai negyvi.*

Vikornas nužingsniuoja prie sofos, stovinčios prie lango, ir sunkiai atsisėda. Niekuomet nesu matęs jo tokio prislėgto.

– Mes su juo stengiamės elgtis proporcingai, – sumurma jis. – Tai mūsų klaida. Mes negalime jo nugalėti jėga. Jis yra armija, dėl Budos meilės, – jis trumpai dirsteli į mane. – Atleisk, Sončajau. Aš nušalinu tave nuo šios bylos.

– Turite ką nors geresnį į mano vietą?

– Čia reikia subtilumo, moteriškos intuicijos.

– Menė? Vargu ar ją galima pavadinti subtilia.

Vikornas gūžteli pečiais ir nieko neatsako. Sėdi susigūžęs ant sofos – tikras pralaimėjimo įsikūnijimas; jo akyse netgi matyti ašaros. Mane užplūsta didžiulė užuojautos banga – bet pala! Ši neviltis, kančia, galima sakyti, dvasinės senatvės apraiškos man regisi pernelyg pažįstamos.

– Galbūt kas nors pasiūlė planą C?

Jis bereikšmiu žvilgsniu spokso į mane, tarytum nesusigaudytų, apie ką aš kalbu.

Kitą dieną atėjusį į nuovadą mane pasiekia gandai, kad Vikornas visą rytą per televizorių savo kabinete žiūrėjo tarptautines naujienas, nors šiaip jau jis paprastai žiūri tik Tailando biliardo varžybas. (Jis yra stambiausios lažybų bendrovės akcininkas.) Nuėjęs pas jį randu jį prilipusį prie televizoriaus ekrano. Kažkokiame atokiame Javos kaimelyje Indonezijoje teroristai susprogdino bombą, penki Indonezijos induistai žuvo, dar apie dvidešimt paguldyta į ligoninę. Niekas neabejoja, kad dėl šio išpuolio kalti musulmonų radikalai, ypač todėl, kad vienas iš jų per sprogimą

žuvo. Rasti jo šlikės ir barzdos skutai, keli pirštai, koja ir kai kurios kitos kūno dalys. Manoma, kad greitai bus nustatyta jo tapatybė ir grupuotė, prie kurios jis priklausė. Suprantama, Vakarų žvalgybos agentūros suinteresuotos ištirti šį reikalą ir įkyriai perša savo pagalbą.

Nė nenumanau, kodėl Vikornas, kuris vargu ar laikytinas globalizuoto pasaulio piliečiu (esu tikras, kad jis negalėtų žemėlapyje parodyti Prancūzijos), taip susidomėjęs tais dalykais, bet kai krenkšteliu, norėdamas atkreipti jo dėmesį, jis kilsteli ranką. Kai naujienų programa baigia tiesioginį reportažą iš įvykio vietos, jis pakelia telefono ragelį ir – mano nuostabai – nurodo leitenantei Manhatsirikit užsakyti jam bilietą artimiausiam skrydžiui į Džakartą. Kol jis vyks į oro uostą, ji turinti jam suorganizuoti susitikimą su kažkokiu aukštu Indonezijos policijos pareigūnu „abipusiškai naudingo pasidalijimo informacija" tikslu. Prasižiojęs žiūriu, kaip jis įnirtingai rausiasi stalčiuose. Per visą savo karjerą Aštuntajame rajone mano pulkininkas nė karto nebuvo palikęs šventos Tailando žemės. Netrukus kabinete pasirodo Menė ir rūsčiai pažvelgusi į mane Vikornui praneša, kad surastas vertėjas, laisvai kalbantis visomis tenykštėmis kalbomis (Vikornas nuolatos mini indoneziečių kalbą, bet ir leitenantė Manhatsirikit, ir aš tuo abejojame), rytoj jis pasitiksiąs Vikorną oro uoste. Jai išėjus Vikornas dirsteli į savo rankinį laikrodį. Septinta valanda vakaro.

– Važiuokime pavalgyti, – sako jis man ir mobiliuoju telefonu iškviečia savo vairuotoją. Sėdėdamas ant jo bentlio galinės sėdynės, klausausi iš stiprintuvų griaudžiančio „Valkirijų skrydžio". Jo vairuotojo marmūzės išraiška, kaip visuomet, arogantiška. Mano pulkininkas staiga uždeda ranką man ant peties.

– Pamiršk praėjusią naktį. Susitelk į Mičo Turnerio bylą.

– Bent jau pasakykite, koks yra jūsų planas C.

– Tau geriau šito nežinoti. Šiaip ar taip, jis egzistuoja.

Man sunku patikėti savo paties didžiadvasiškumu. Aš faktiškai *džiaugiuosi*, kad jis vis dar kovoja su Zina, – o juk ką tik praradau paaukštinimo galimybę (ir šimtą tūkstančių dolerių). Vis dėlto nenoriu pernelyg lengvai pamiršti šios bylos; tai man didelis nusivylimas, kurį teks kažkaip įveikti. Pažvelgęs pro bentlio langą, mums švilpiant Ramos IV gatve, pareiškiu:

– Vienu metu man pasirodė, kad jūs pasenote.

Jis nužvelgia mane tulžingu žvilgsniu.

– Manai, kad viską supranti? Galvoji, kad tai tik primityvi vendeta tarp dviejų senių? – Pasisvėręs manęs link, jis baksteli pirštu man į pilvą. – Mano pastangos prigriebti Ziną yra ne tik dėl Reivio, bet ir dėl visos šalies. Jei leisime armijai laisvai užsiiminėti narkotikų prekyba, turėsime turtingus generolus. O turtingi generolai pradės puoselėti dideles idėjas ir valstybės perversmų vizijas – štai kur problema su opijaus prekyba. Nespėsime nė apsidairyti ir vėl įsigalės karinė diktatūra. O ką Tailando armijos generolai išmano apie pasaulinę ekonomiką, žmogaus teises, įstatymo valdžią, moterų gerovę, apie dvidešimt pirmą amžių apskritai? Kai kitą kartą balsuosi daugiau ar mažiau tiesioginiuose demokratiškuose rinkimuose, pagalvok apie tai. Tailando policija galbūt ir nėra geriausia pasaulyje, bet mes nesame kariškiai. Prie mūsų egzistuoja laisvi rinkimai. Joks *farangas* šito nesuprastų, bet iš tavęs tikiuosi daugiau.

Jis dar nebaigė. Tikriausiai nori prakišti pirštą man tarp šonkaulių.

– Kas žino, galbūt demokratijos sąlygomis šalis gali klestėti, jei čia bus pakankamai daug tokių kultūringų žmonių kaip tu. Bet jei taip atsitiks, tai atsitiks tokių blogiečių kaip aš dėka, kurie prilaikė armijos snukį, kad tas per daug neapžiotų, o ne dėl kokio nupezusio vienuolio, globojančio keletą nušašusių gatvės šunėkų.

Iš nuostabos papurtau galvą. Jis turi atsakymą į visus klausimus. Mane ypač suerzina jo arogantiškas apibūdinimas „nupezęs" – tiesą

pasakius, aš irgi vartoju panašią leksiką, kai noriu suerzinti *jį*. Nejau jis galvoja, kad gali švaistytis tokiais žodžiais ir likti nenubaustas?

Ilgokai tyliu ir mąstau. Vairuotojas sustoja Patpongo – mūsų žymiausio ir labiausiai gerbiamo raudonųjų žibintų kvartalo – prieigose. Limuzinas tokiu vakaro metu neturi jokių galimybių prasisprausti sausakimša gatvele. Vikornas ir aš išlipame ir nueiname pėsčiomis, tuo tarpu vairuotojas nuvairuoja automobilį šalin. Pulkininkas vienmarškinis ir atrodo kaip eilinis tajas, vakariečių akimis, šiek tiek žemokas, niekuo nesiskiriantis nuo kitų gatve žingsniuojančių pusamžių tajų, kurie beveik visi yra suteneriai. Vikornas, regis, nė kiek nesuglumsta, kai jauna baltoji turistė itin giliai iškirpta palaidinuke ir šortais, su privalomu žiedeliu nosyje ir smeigtuku antakyje jį paklausia, kur yra pingpongo šou. Jis akimirksniu stabteli ir su šypsenėle, išreiškiančia sykiu geidulingumą ir lipšnumą, parodo į mažą ženkliuką viršutinėje pastato terasoje su užrašu: „Merginos, nežaboti šokiai, pingpongas, bananai..."

– Puiku, – sako jauna *farangė*, šypsena atsakydama į Vikorno šypseną.

– Pislutė, pislutė, – kvailai išsiviepęs įvertina Vikornas, žiūrėdamas jai įkandin.

Gatvė prisikimšusi ne vien sekso ištroškusių baltųjų vyrų, bet ir godžių baltųjų moterų, nes ant prekystalių, užpildžiusių gatvės vidurį, pardavinėjami geriausio Azijos dizaino drabužiai ir aksesuarai. Nuplėškime konvencinės moralės skraistę – pažvelkime į viską medituotojo akimis – ir pamatysime, kad moterų žvilgsniai ne kažin ką skiriasi nuo vyrų.

– Tiktai du šimtai batų už „Tommy Bahama" džinsus – tai tik vos daugiau nei trys svarai. – Išpūstomis akimis: – Stok Niuingtone už tiek nė džino su toniku negausi.

– Matote šią „Rolex" kopiją? Pažiūrėkite, sekundžių rodyklė sukasi tolygiai, be jokių trūkčiojimų, lygiai kaip originalo. Ir tik dešimt svarų.

Klientas, su nuostaba vartydamas laikrodį rankose:

– Galėtume nusipirkti keletą ir paskui parduoti – netgi už šimtą svarų, vis vien bus labai pigu.

Jo draugas:

– Ar sakytume, kad tai kopijos?

Pirmasis, pasvarstęs:

– Faktiškai tektų pasakyti, vis tiek visi sužinos, kad atvežėme juos iš čia.

– Bet jie nežino, kiek jie kainuoja Patponge, ar ne? Pavyzdžiui, mes galime tvirtinti, kad pirkome juos už devyniasdešimt ir sau užsidedame tik dešimties procentų antkainį?

Pirmasis, mąsliai linktelėdamas galvą:

– Taip, šito jie nesužinos.

„Princesės" klubas yra šoninėje gatvelėje – akligatvyje, kimšte prisikimšusiame žmonių. Tarpduryje mums tenka spraustis pro stambius baltaodžius; bare taip pat panyrame į žmonių minią. *Mamasan* tučtuojau pastebi Vikorną ir jos veide išsyk randasi visiškai kita išraiška, nė iš tolo neprimenanti tos užsispyrusiai bukos minos, kuria ji pasitinka eilinius klientus. Pulkininkas ne tik be galo turtingas ir dar šio klubo savininkas, jis taip pat jos viešpats, suteikiantis jai, jos senyvai motinai ir paaugliui sūnui maistą, pastogę ir orų gyvenimo lygį. Jų santykiai sudėtingi ir pranoksta piniginius reikalus. (Netgi jai baigus dirbti klube jis užtikrins, kad jai niekada netrūktų pinigų maistui ir oriam pragyvenimui – jų ryšys pakankamai gilus.) Ji suglaudžia delnus, nusilenkia ir lengvai tūpteli; jis linkteli ir nusišypso, žvelgdamas į ją per jūrą rausvų girtų fizionomijų, kurių dauguma stebi ant scenos besistaipančias merginas.

Ar merginoms konkrečiame klube leidžiama šokti be liemenėlių (arba nuogoms), ar ne, priklauso vien nuo gatvę kontroliuojančio policijos pulkininko įgeidžių. Tai nėra Vikorno gatvė, bet niekas

nesirengia kištis į šio dvaro reikalus, taigi čia visos merginos be liemenėlių. Jos nesirūpina segėti liemenėlių nė tuomet, kai nusileidžia nuo pakylos pabendrauti su klientais, tačiau, ko gero, visada puikiai kontroliuoja situaciją. Keista, kaip šie iš pažiūros laukiniai jauni *farangai*, kurie su savo tatuiruotėmis, auskarais ir apgirtimu atrodo niekuo nesiskiriantys nuo senovės Romą plėšusių barbarų, nedrįsta paliesti nė vienos iš tų oi kaip gundančių jaunų pieno liaukų, siūbuojančių jiems prieš akis – bent jau be jų savininkių leidimo, kuris visuomet kainuoja porą taurių gėrimo.

Mamasan parodo į aukštyn vedančius laiptus; mes vargais negalais prasisproudžiame pro laukinių gaujas iki baro galo, tada pakylame du laiptatakius iki svečių kambario, kur Vikornui paruošta vakarienė. Sukryžiavę kojas susėdame ant grindų, kaip esame išmokyti nuo vaikystės; žemas suolą primenantis stalas jau nukrautas valgiais: *jam met mamuang himapan* (dioskorėjų ir anakardžių salotos), *nam prik num* (šiaurietiškas padažas iš aitriųjų paprikų ir baklažanų), *miang kam* (imbieras, askaloniniai česnakai, žemės riešutai, kokosų drožlės, citrina ir džiovintos krevetės), „Mekongo" viskis su *čiut* (ledo gabalėliai, citrinų griežinėliai ir įvairūs limonadai) bei truputis *pat pet* (aštrus troškinys).

Vos mums spėjus atsisėsti, prisistato dvi scenos šokėjos, dabar jau užsisegusios liemenėles ir apsirengusios trumpus marškinėlius, ir paklausia, ko, be „Mekongo" viskio, dar norėtume išgerti. Vikornas užsisako du butelius alaus, o po jų – šalto baltojo vyno iš Naujosios Zelandijos. (Visa tai mano kaltė. Aš prieš keletą metų pradėjau jį pratinti prie baltojo vyno, o dabar jis be jo negali valgyti savo žaliojo kario.) Kimšdamas maistą, pasiteirauju, ar jis įsivaizduoja, kokiomis konkrečiai aplinkybėmis mirė Mičas Turneris.

Jis pažvelgia į mane taip, tarytum aš būčiau beviltiškas silpnaprotis, reikalingas nuolatinės globos.

– Koks skirtumas, kaip jis mirė? Juk turime reikalą su teatru, o ne su realybe. *Farangai* prarado ryšį su realybe, kai išrado demokratiją, o paskui prie jos dar pridūrė televiziją. Svarbu ne tai, kas yra, o tai, ką mes sakome pasauliui. Tereikia teisingai tai panaudoti, ir gyvensime ilgai ir laimingai. Panaudok tai neteisingai, ir... – jis išskečia rankas, rodydamas, koks tragiškai neprognozuojamas gali būti gyvenimas tų, kurie nelinkę būti manipuliatoriais. Merginos jam atneša žalios spalvos troškinio, papildomai pagardinto aitriosiomis paprikomis, ir vyno butelį aliuminio kibirėlyje su ledu, pakepintų daržovių mišinio, *tom-jum*, kiniškų lapinių kopūstų, aštrių salotų su antiena, pelių kakučių* ir truputį pjaustyto *kai jang* (kepto viščiuko).

– O kaip reikėtų visa tai teisingai panaudoti? – klausiu aš, pažemintas ir suerzintas, tačiau sykiu mėgaudamasis vaišėmis.

Kairiąja ranka Vikornas padaro gestą, kuris žmogui, nežinančiam šios šalies tradicijų, gali pasirodyti nešvankus. Bet iš tiesų jis rodo, kaip kutenant gaudomi upėtakiai – šis užsiėmimas vaikystėje buvo jo mėgstamiausias sportas. Jis reikalauja neįtikėtinos kantrybės – turi prisiartinti prie pat žuvies, kad galėtum pakutenti jai papilvę, ir tai tik pradžia, nes žiopliai tuomet karštligiškai stveria ir praranda laimikį. Tik patys kantriausieji iškenčia pakankamai ilgai, kad užhipnotizuotų žuvį, ir tik *tuomet* ją stveria. Visa, ko reikia tokiai žvejybai, yra širdis, tokia pat šalta kaip žuvies.

– Ką man daryti?

– Tiesiog susikaupk. Labai greitai apsireikš mūsų draugai iš CŽV. Sek kelio ženklus ir laikyk liežuvį už dantų. O gal nori nutempti Čaniją į Gvantanamą?

– Jie to nepadarytų.

* Tailando virtuvėje dažniausiai naudojami patys mažiausi ir aštriausi aitrieji pipirai *prik kee noo*. Išvertus pažodžiui, tai reiškia pelių kakučių pipirai.

– Kodėl ne? Turneris buvo iš CŽV ir šnipinėjo musulmonus. Jis buvo nužudytas. Ir tai padarė ji. Jie gali pūdyti ją kalėjime iki jos dienų pabaigos arba kol ji visiškai išprotės.

Vikornas kiaurai perveria mane žvilgsniu. Aš žinau, kad mintyse jis visą laiką žaidžia trimates šachmatų partijas ir tikriausiai yra paskelbęs man matą visais lygiais, bet jam kažko iš manęs reikia, todėl ir atsivedė mane čionai pavakarieniauti.

– Jei būsi geras berniukas ir susitelksi į Mičo Turnerio bylą, paaiškinsiu, kaip mano kelionė į Indoneziją apsaugos Čaniją. – Jo žiaurumas man užgniaužia kvapą. Jis pasilenkia į priekį. – Manai, kad esi labai gudrus? Tu įsimylėjęs tą kekšę nuo tos dienos, kai ji atėjo pas mus dirbti. Aš tai žinau, tai žino tavo motina, tai neabejotinai žino ir *ji*, tą patį galima pasakyti ir apie visas kitas merginas.

Aš padarau strateginę pauzę ir nusprendęs, kad prabėgo pakankamai laiko ir dabar mano kirtis bus pakankamai įtaigus, sakau:

– O kaip laikosi *mia noi*?

Jis, su apsimestiniu abejingumu:

– Kuri būtent?

– Ketvirtoji, kuri gyvena jūsų dvare Čiangmajuje.

– A, šita. – Suraukdamas antakius: – Su ja viskas gerai. – Kurį laiką aš esu pakankamai naivus ir galvoju, jog pataikiau jam į nervą, bet tai juk policijos pulkininkas Vikornas – nepanašu, kad jis apskritai turėtų nervus. Plačiai man nusišypsojęs, jis ima tobulai parodijuoti savo meilužę, puikiai pamėgdžiodamas jos isteriškai trūkčiojantį spiegimą: – *Tu šūde, aš tau atiduodu geriausius savo gyvenimo metus, o tu to nevertini, laikai mane uždarytą šitame provincijos užkampyje, kai galėčiau būti Bankoke, kas aš tau, trofėjus koks, ar ką? Tu manęs nedulkinai visą mėnesį, mano kūnas eina perniek, verčiau jau būčiau prostitutė nei tavo asmeninė nuosavybė. Gal manai, kad dabar suknisti viduramžiai? Kodėl*

neduodi bent jau padoresnių pinigų? Vien todėl, kad nenoriu nuo tavęs vaikų, baudi mane tremtimi, neleidi mėgautis tuo, ką myliu ir mėgstu, lyg neturėtum pakankamai babkių. Bet tu turi daugiau babkių nei dvidešimt Kinijos turtuolių, žinau. Aš tikrai užmegsiu romaną su kuriuo nors sargybiniu, pamatysi. Aš jauna moteris, o tu apgailėtinas senas pirdyla, kuriam nebestovi. Aš išsitatuiruosiu didžiausią tatuiruotę sau ant subinės ir įsiversiu sidabrinį žiedą į putę, kad ir ką tu galvotum ar sakytum. Aš galėčiau sau prie kojų turėti krūvas vyrų, aš galėčiau...

Ką man belieka daryti? Aš suriestas į ožio ragą ir kosėdamas leipėju nuo pašėlusio kvatojimo. Toks įspūdis, tarytum jo *mia noi* sėdėtų už stalo drauge su mumis.

Važiuodamas bentliu atgal į nuovadą, Vikornas neįprastai švelniai patapšnoja man per petį. Įkišęs ranką į savosios pusės durelių daiktadėžę jis ištraukia mažą maišelį ir paduoda man. Dirsteliu į vidų. Tai „Heckles and Koch" automatinis pistoletas. Nuryju seiles.

– Tik dėl viso pikto. Kada tik galėsi, laikyk jį prie savęs, ypač naktimis. Paimk ir šitą. – Tai popieriaus gabalėlis su telefono numeriu. – Įtrauk į trumpųjų numerių sąrašą, kad galėtum paskambinti paspaudęs tik vieną mygtuką. Aš neatsiliepsiu, bet išsiųsiu keletą vaikinų, kad tave surastų, taigi pasistenk būti arba namie, arba klube. Kol grįšiu iš Indonezijos, nieko neturėtų atsitikti.

– Zina?

– Tai susiję su tavo vadinamuoju planu C – bijau, jam tai gali ne itin patikti.

Vikornas turi susitelkti, kad nuslopintų veide beįsižiebiančią šypseną. Veidrodėlyje jis pagauna vairuotojo žvilgsnį. Vairuotojas kaip įmanydamas tramdo juoką.

25

Štai ką aš girdėjau: ištikimasis Anandas vieną dieną paklausė Išmintingiausiąjį iš Žmonių: Viešpatie, kaip čia yra, kad gyvūnuose mes matome visų dievų atspindžius – deivės Kali nuožmumas įkūnytas tigre, Ganešo jėga ir ištvermė – dramblyje, Hanumano gudrumas ir strateginis mąstymas – beždžionėje, bet niekur nematome gyvūno, kuris atspindėtų Budą? Linktelėjęs galva, Tathagata nukreipė savo visa permatantį žvilgsnį virš pasaulio kalnų ir lygumų, o tada Anandui papasakojo apie gyvūną, gyvenantį kitame žemyne: gyvūnas yra beždžionės dydžio, ant kiekvienos kojos turi tik po tris pirštus ir gali ištisas savaites kabėti žemyn galva ant šakos medžio viršūnėje. Jis minta tik lapais, kurių neėda kiti gyvūnai; jo medžiagų apykaita tokia lėta, kad kiekvienai porcijai suvirškinti jam reikia savaitės; jis kantriai pakelia skausmą ir nepatogumus ir pati prigimtis jam neleidžia skubėti.

Pasakyk man, *farange*, ar gali būti geresnis nušvitimo įrodymas nei tai, kad žmogus, turintis sau po kojų visą visatą, tobulybės modeliu pasirenka tripirštį tinginį? Jei jis taip tobulai nuslopino savo ego, kodėl to negaliu padaryti aš?

Kitais žodžiais tariant, staiga pasijuntu visiškai apsivalęs nuo ambicijų dumblo. Dirbau šia linkme visą savaitgalį, meditavau tol, kol pasiekiau ramybę; kaip įmanydamas ilgiau plaukiau bekraščiame tuštumos vandenyne ir surūkiau porą cigarečių su marihuana. Buvo sunku, bet man pavyko. Ne, aš daugiau nebenoriu paaukštinimo, nebenoriu šimto tūkstančių dolerių, tegu juos turi *ji* (toji kalė). Jei ji nori užteršti savo sielą tarnaudama niekingam (ir didžiąja dalimi iracionaliam) Vikorno keršto planui, tebūnie, bet tegu ji pagalvoja apie savo karmą. Kitame gyvenime leitenantė Manhatsirikit bus auksinė žuvelė mano akvariume. (Man vis dar skaudu, kad ji artimesnė jam... ir gudresnė už mane: kokia gi galėtų būti plano C esmė?)

Sugrįžęs į klubą ir neturėdamas ką daugiau veikti, paskambinu Fatimai. Po kelių akimirkų ji atsiliepia, kaip paprastai, šiek tiek tęsdama žodžius:

– Brangusis, šitiek laiko prabėgo.

– Atleisk.

– Jau ėmiau galvoti, kad manęs vengi.

– Anaiptol. Tiesiog buvau užsivertęs darbais. Aš jaučiu nerimą.

– Nemeluok, brangusis. Niekas tavęs nebaugina. Bet tu tikriausiai kažko nori, ką?

Išdėstau jai savo apmąstymus apie Leką. Mane labai maloniai nuteikia, kad ji trumpam sutrinka.

– Vyresnioji Sesuo? Aš? Žinai, niekada ja nebuvau. Ir niekada nenorėjau būti. Tai sunkus kelias, – ji sukikena. – Bet padarysiu, jei manęs maldausi. Noriu matyti tave priešais save ant kelių, apsirengusį moteriškais drabužiais.

– Aš negaliu maldauti. Nežinau, ar tai jam teisingas kelias, ar ne.

– Brangusis, nepradėk kalbėti kaip *farangas*. Nėra tokio dalyko kaip teisingas ar neteisingas kelias: arba jaunasis Lekas yra toks iš prigimties, arba ne. Jei jis toks iš prigimties, o labai panašu, kad taip ir yra, tai ir visa armija jo nesulaikys. Vesk jį pas mane. Tą pačią minutę, kai jį pamatysiu, žinosiu, ką daryti toliau.

– Kada?

– Dabar.

– Bet jau po vidurnakčio.

– Ar gali būti geresnis metas?

Paskambinu Lekui, ir šis sunkiai atgauna kvapą iš pagarbos, susižavėjimo ir baimės. Mes paimame taksi ir nuvažiuojame į 39-ąją gatvelę, kur Fatima turi trijų aukštų butą penthauze viename iš prestižiškiausių miesto kvartalų. Važiuodamas mėginu žvelgti į Leką Fatimos akimis; jis tiesiog per gražus, kad gyvenime būtų laimingas.

Baro šokėjos ir juodaodžio amerikiečių kareivio, kurio niekada nėra mačiusi, duktė Fatima yra aukšta, rudos kaip šokoladas odos. Žinoma, ji žavingai atrodo su savo mėgstamu kimono (tamsiai raudonu, sujuostu plačiu baltu kaspinu), ilgu tragišku veidu, lygiu lyg skalbimo lenta pilvu, ilgomis, dailiai išpuoselėtomis rankomis, pailgintomis blakstienomis ir akimis, regis, žvelgiančiomis į pačią liūdesio gelmę. Ji stovi tarpduryje, laikydama Leką per savo ištiestos rankos ilgį. Aš šią akimirką jau esu tik nereikšmingas stebėtojas. Kaip dvasiškai akliems žmonėms paaiškinti šį nepaprastą įvykį, kai Leko angelas sargas atpažįsta nuo neatmenamų laikų artimą sielą? Fatima atsišlieja į durų staktą; už jos matyti butas, pilnutėlis retų meno kūrinių, daugiausia ant pjedestalų stovinčių neįkainojamų nefrito skulptūrų, už jų – panoraminis langas nuo grindų iki lubų, o anapus jo tvieskia miesto šviesos ir švyti geltonas mėnulis.

– O Buda, – sako ji, tebelaikydama Leką už rankos. Aš krenkšteliu. – Tu jau gali eiti, – kimiu balsu sukužda ji man, nenuleisdama akių nuo Leko.

Sugrįžęs namo į savo lindynę, aš niekaip negaliu užmigti. Visą savo gyvenimą gyvenau ir dirbau heteroseksualiame sekso prekybos padalinyje, mačiau viską, ką tik vyrai ir moterys gali daryti vieni kitiems – ir niekas iš viso to intensyvumu nė iš tolo neprilygsta *katojaus* darbui. Neketinu daugiau jaudintis dėl Leko ar dėl to, ką jam gali padaryti Fatima. Jis turės paisyti sudėtingų savo naujojo pasaulio taisyklių. Ir priešingai, Mičo Turnerio nužudymas dabar atrodo kur kas paprastesnė paslaptis – beveik kasdieniškas dalykas, bet dėl to ne mažiau įdomus. Aš išsitraukiu storą A4 formato popieriaus lapų pluoštą ir dar kartą įninku skaityti Sungai Koloke atsispausdintą Čanijos dienoraštį.

Ketvirta dalis

ČANIJOS DIENORAŠTIS

26

Savo dienoraštį Čanija pradeda tokiais žodžiais: *Yra dvi Čanijos. Pirmoji Čanija yra kilni, tyra ir spindinti lyg auksas. Antroji Čanija dulkinasi už pinigus. Štai kodėl kekšės išeina iš proto.*

Ji rašo apie save trečiuoju asmeniu – leistina forma tiek rašytinėje, tiek šnekamojoje tajų kalboje, beje, gana populiari žemesniuosiuose sluoksniuose: *Čanija visuomet troško nuvažiuoti į* Saharat Amerika.

Aš rimtai svarsčiau, *farange*, jog galbūt reikėtų tau viską išversti žodis žodin, bet Čanijos pasakojimo stilius neatitinka manojo, o aš žinau, kad tu mėgsti vientisumą (mane taip pat erzino tai, kad tokiu atveju nebūčiau galėjęs kaišioti savo komentarų), taigi nusprendžiau verčiau impresionistiškai atpasakoti Čanijos tekstą, kaip elgiasi visi tikri mokslažmogiai, gerai?

Svajonėmis apie Ameriką ji užsikrėtė per televizorių dar būdama vaikas. Pradedant „Empire State Building“ ir Didžiuoju Kanjonu, jos sąmonėje susikaupė begalė įspūdingų vaizdinių, susijusių su nacija, paženklinta veržlumo ir nuolatinės pažangos aureole. Vieną gražią dieną, sutaupiusi pakankamai pinigų, kad tėvai galėtų išsilaikyti keletą mėnesių, sumokėjusi už savo sesers

studijas koledže artimiausią semestrą ir nusipirkusi žemės sklypą gimtajame kaime netoli Sarino, kur sugrįžusi ketino pasistatyti savo svajonių namą, Čanija įsigijo nešiojamąjį kompiuterį su tajiška automatinio koregavimo programa ir susisiekė su grupuote, turinčia sąžiningos ir patikimos gaujos reputaciją. Jie užsiprašė daug – beveik penkiolikos tūkstančių dolerių, bet užtikrino visas paslaugas, įskaitant tikrą tailandietišką pasą ir tikrą įvažiavimo į Jungtines Valstijas vizą, atgalinį lėktuvo bilietą, galiojantį vienus metus, asmens sargybinį, turintį ją lydėti iki pat Niujorko imigracijos centro ir užtikrinti, kad ji nesukluptų svarbiausiu momentu ir nesužlugdytų visos operacijos, taip pat kambarį ir darbą masažo salone Teksaso valstijoje.

Mainais už šešių mėnesių nemokamą darbą masažo salone gauja sumažino mokestį penkiais tūkstančiais dolerių. Žinoma, ji nuostolius kompensuos pasiimdama pinigus, Čanijos uždirbtus masažo salone. O pačiai Čanijai tuos pirmuosius mėnesius teks verstis iš kišenpinigių ir pasitelkti įvairias profesines gudrybes, bet ji jas išmanė ir neturėjo tuščių iliuzijų. Tą pusmetį Čanija taip pat ketino panaudoti savo anglų kalbai tobulinti, amerikiečiams vyrams perprasti ir išsiaiškinti, kuriame mieste jai geriausia užsiimti savo darbu siekiant maksimalaus pelno.

Ji tikėjosi prasimušti į savo profesijos viršūnes šalyje, kurioje mokama geriau nei bet kurioje kitoje. Po poros metų, baigusi karjerą, ji dar neturės trisdešimties. Sugrįš ir pasistatys naujutėlaitį namą su pastoge automobiliui ir milžinišku plačiaekraniu televizoriumi, o namo sienas išpuoš nuotraukomis „Čanija Amerikoje". Visas kaimas ja didžiuosis ir ją gerbs. Ji bus kaip karalienė ir niekas nepasakys nė vieno blogo žodžio apie tai, kokiu būdu ji užtikrino savo giminės gerovę. Galbūt ji susilauks kūdikio? Kitaip nei dauguma jos draugių, ji nepastojo nuo tajo meilužio būdama kokių aštuoniolikos metų. Ji buvo bevaikė, taigi atitiko naujausias mados tendencijas. Jai patiko mintis turėti vaiką nuo *farango*, nes

jų šviesesnė oda ir, bent jau pagal naujausią mados klyksmą, jie laikomi gražesniais už grynakraujus tajus. Čanija ne itin troško ištekėti, nors ir neatmetė budistinės santuokos ceremonijos galimybės. Ji pakankamai gerai pažinojo *farangus* ir suprato, kad jos vaiko tėvas vargu ar ilgai išbus šalia jos. Faktiškai egzistavo nemenka tikimybė, kad jis pasipustys padus tą pačią dieną, kai sužinos, jog ji nėščia, ir toks scenarijus ją visiškai tenkino. Vyro pareiga – aprūpinti pinigais. Jei moteris jų turi, kam jai reikalingas vyras? Savo seksualinius poreikius ji galės tenkinti kada panorėjusi, ir šis moralinis kompromisas jai nekliudė jaustis uolia budiste: Čanija tolydžio medituodavo, o išėjusi į pensiją tikėjosi tapti dar pamaldesnė. Baigusi savo profesinę veiklą, ji ketino apskritai atsisakyti sekso. Jau labai seniai seksas jai neteikė jokio malonumo ir apskritai ji apie jį galvodavo beveik vien tik kaip apie darbą. Tiesą pasakius, ji netgi abejojo, ar išvis kada nors jautė vyrui tikrą aistrą. Seksas jai buvo nuobodus. Tik įspraudžiami į delną banknotai akimirkai priversdavo jos širdį smarkiau plakti.

Čanija pasirūpino gauti vietą prie lango Tailando oro linijų lėktuve „Boeing 747“, tad pirmą kartą pažvelgusi į Ameriką išvydo Naujosios Anglijos pakrantę iš paukščio skrydžio. Gauja jai parinko maršrutą per vakarinį pusrutulį, trumpam sustojant Hitrou oro uoste Londone, taigi didžiąją kelionės dalį už iliuminatorių vyravo juoda tamsa, nes lėktuvas skrido tolyn nuo jį besivejančios saulės. Tačiau skrydžiui baigiantis saulė visgi prisivijo lėktuvą, ir aštuonių tūkstančių pėdų ilgio Naujosios Anglijos pakrantė jos žvilgsniui atsivėrė tokia pat tyra ir laukinė kaip ir atvykstant pirmiesiems kolonistams. Ji nė neįsivaizdavo, kad Amerikoje dar yra vietų, alsuojančių savo pirmykščiu grožiu, taigi ją pribloškė tos akvamarino bangos, tingiai skalaujančios dantytas uolas, lyg deimantai atspindinčias ryto saulės spindulius. Ji niekada iki tol nebuvo palikusi Tailando, niekada nebuvo mačiusi šiaurietiško kraštovaizdžio, kuris štai dabar jai regėjosi toks tyras ir nesugadintas.

Didžioji akimirka ateina tada, kai ji žengia prie imigracijos kontrolieriaus būdelės ir aukštas, griežtas *farangas* su uniforma ima atidžiai tyrinėti jos pasą. Palydovas iš gaujos stovi lygiagrečioje eilėje ir įdėmiai stebi, pasirengęs įsiterpti, jei nervai ją išduotų. („Oi, atreiskit, atreiskit, misteli, mano sesutė labai jautlių nelvų, aš nuvešiu ją pasėdėti štai ten.")

Bet nervai jos neišduoda. *Čanija yra pažabojusi drakoną. Čanija didžiuojasi galingais kiaušais.*

Štai kodėl reikia pasirinkti tinkamą mafiozą ir apskritai žinoti, ką darai. Daugybė merginų suklumpa šioje vietoje, nes jų pasai būna prastai padirbti arba kažkas būna ne taip su viza. Tačiau su šiais vaikinais viskas einasi kaip iš pypkės. Nors imigracijos pareigūnas, atrodo, stengiasi kaip reikiant (kai perveria ją savo šaltomis mėlynomis akimis, yra akivaizdu, kad kiaurai ją permato, bet Čanija išlaiko nervų dvikovą ir nenudelbia žvilgsnio), jis negali aptikti jos popieriuose jokios kliaudos ir turi ją praleisti. Dabar muitininkas uoliai apieško jos bagažą, nes ji atvyko iš Bankoko. Čia vėl daug merginų pakliūva į spąstus, nes stengdamasi nušauti du zuikius iš karto gauja būna kai ko prikišusi į jų bagažą, tačiau ši grupuotė taip nesielgia. Tad muitininkui belieka itin atidžiai apžiūrėti nenaują nešiojamąjį kompiuterį, kurį Čanija pirko Bankoke daugiausia tam, kad galėtų elektroniniu paštu bendrauti su visais savo draugais ir šeima, ypač seserimi, studijuojančia Čulalonkorno universitete, bet taip pat ir todėl, kad Amerikoje ketino rašyti dienoraštį. Galiausiai ji praleidžiama ir atsiduria *šalyje*. Šiame pagoniškame krašte nematyti nė vienos Budos statulos, prieš kurią būtų galima pagarbiai nusilenkti, taigi ji suglaudžia delnus prie kaktos atsigręžusi į Tailando pusę. Pažodžiui išvertus iš tajų kalbos, ji ištaria: *Sakyk labas rytas Čanijai, Amerika.*

Ji ir jos palydovas sėda į maršrutinį autobusą, kad suspėtų į lėktuvą, skrendantį į El Pasą. Jis stebi ją tol, kol ji atlieka registracijos

formalumus oro uoste, tada dingsta. Kitas palydovas, ne tajas, bet teksasietis, pasitinka ją išlipusią iš lėktuvo El Pase. Jis raudono veido, žilstelėjęs, nesveikai atrodančia oda. Nuo jo kūno sklinda rūgštus kvapas, bet Čanija turi pripažinti, kad jis profesionalas – mat visiškai ignoruoja jos žavesį ir išsyk pereina prie reikalo. Pakeliui į masažo saloną jis jai paaiškina, kad skrydžio sindromas turi privalumų – viduryje nakties ji bus energinga ir budri, taigi po keleto valandų galės pradėti dirbti naktinėje pamainoje. Dabar jai vertėtų šiek tiek pamiegoti. Jis prasitaria, kad Čanija bus pirmoji azijietė, dirbsianti šioje konkrečioje įstaigoje.

Pirmas ispaniškas žodis, kurį ji išmoksta, yra *coño*. Jis reiškia putę, šį žodį jos profesijos moterys vartoja itin dažnai, taip pat ir Tailande, bet meksikietėms masažo salone jis nenueina nuo lūpų. Jis skamba kiekviename jų sakinyje, ir skamba siaubingai nešvankiai. Dauguma moterų kalba ir ispaniškai, ir angliškai, bet pirmenybę teikia ispanų kalbai. Paprastai jos turi šeimas anapus sienos, Meksikoje, ir pažįsta viena kitą nuo Siudad Chuareso laikų – ten gyvena jų partneriai ir vyrai, dirbantys narkotikų kurjeriais. Čanija psichologiškai pasirengė, kad būsimasis darbdavys amerikietis gali būti ir ne šilkinio charakterio, – tačiau nepagalvojo, kad tikroji problema bus ne darbdavys, o kitos moterys. Ji iš karto suvokia, kad tai kultūriniai skirtumai, bet nenumano, ką daryti. Ji augo apsupta meilės neturtingų, bet pamaldžių budistų šeimoje ir įprato niekada neperžengti jokių apribojimų, išskyrus vieną. Buda reikalauja, kad jo pasekėjai susirastų sau „prideramą užsiėmimą“. Čanija nusprendė atidėti šio reikalavimo vykdymą vėlesniam laikui, nes prostitucija teikia galimybių uždirbti daugiau pinigų nei bet kuris kitas darbas ir palengvina jos galimybes atitikti kai kuriuos kitus budistinius reikalavimus, ypač tuos, kuriuose kalbama apie pagarbą tėvams. Tajiška pagarbos tėvams samprata apima ir pareigą jais pasirūpinti, jei jie yra pernelyg

seni ar neturtingi, kad galėtų patys deramai pasirūpinti savimi. Taip pat tai reiškia pagalbą broliams ir seserims, kol jie sulauks darbingo amžiaus – šią datą galima atidėlioti iki begalybės. Čanija niekuomet nevagiliauja, vargu ar kada meluoja, praktikuoja pozityvias mintis ir meilingą atjautą, niekuomet nevartoja narkotikų, bent jau šiuo savo gyvenimo tarpsniu nepiktnaudžiauja alkoholiu, stengiasi įžvelgti gerąsias žmonių – taip pat ir savo klientų – puses, o svarbiausia, stengiasi neįsileisti į sąmonę purvinų minčių. Visa tai, taip pat jos išskirtinė išvaizda ir fantastiška figūra be galo siutina jos koleges, nes vis daugiau vyrų pageidauja būtent jos paslaugų.

Po savaitės Čanija padarė savo pirmą svarbią išvadą. *Visos čionykštės kekšės yra demonų įsikūnijimai.*

Kitais žodžiais tariant, joms visiškai svetima užuojauta ar bet koks kitas budistinis išganymo kelias. Kai mirs, jos sugrįš į pragarus, iš kurių ir atėjo, ir ten pasiliks dešimtis tūkstančių metų, kol vėl gaus progą atgimti žmogumi, bet tikriausiai ir vėl beviltiškai susimaus. „Užuojauta idiotams" yra pradinis budistinio kelio etapas. Čanija jį įveikė jau prieš daugelį metų. Ji apsigaubusi nepramušamu mentaliniu skydu, kuris jai sukuria atsiskyrėlės aureolę, bet sykiu ir pelno tam tikrą aplinkinių pagarbą. Iš pradžių demonai ją laikė kažkuo trapiu ir apgailėtinu, skaniu pyragaičiu sočių vaišių pabaigoje. Dabar jos žiūri į ją kaip į kažką nepažįstamo, visai kitos rūšies padarą. *Coño.* Čanija nesidomi jų religija, kuri joms iš pažiūros svarbi, bet jai atrodo kaip akivaizdus ir šiurpiai žiaurus vieno iš žemesniųjų pragarų kūrinys, pilnas niekur nevedančios kančios ir sielvarto: *Čanija dėjo ant demonų.*

Mažiau nei po mėnesio ji pradeda gauti pirmuosius pasiūlymus tekėti. Ją stebina, kad teksasiečių vyrų merginimosi stilius visiškai toks pats kaip Rytuose. Jie aiškina, kokie jie pinigingi, puikuojasi savo valdomomis žemėmis, lygiai kaip paukščio patinėliai, kedenantys plunksnas prieš patelę, ir elgiasi su tavimi kaip su įkalinta

princese. Kai kurie netgi vaidindavo kuklius: „Et, žinai, kiek čia tos žemės, nesu aš jau toks turtingas – bet, aišku, ta moteris, kuri man skirs visą savo laiką, anksčiau ar vėliau gaus pusę. Na, supranti, man jau laikas galvoti apie šeimą."

Takoskyra tarp santuokos ir prostitucijos Jungtinėse Valstijose, matyt, taip pat sunkiai apibrėžiama kaip ir Tailande. Kai kurių klientų rančos, kaip būdinga Teksasui, buvo milžiniškos, bet Čanija abejojo, ar jų savininkai nuoširdžiai ketina jomis dalytis. Jos šlovė augo, ir vis daugiau raudonveidžių vyrų iš džiunglių (Čanija vis dar mąsto labai tajiškai; visa, kas nėra miestas arba priemiesčiai, jai yra džiunglės) savo dideliais visureigiais atvažiuodavo į masažo saloną. Bosas padvigubino jos įkainį ir pasakė, kad penki tūkstančiai dolerių bus išmokėti ne per šešis, o per tris mėnesius ir tada ji bus laisva vykti kur nori. Jis buvo patyręs profesionalas ir suvokė, jog Čanija paprasčiausiai per graži, kad būtų galima ją čia išlaikyti. Be to, anksčiau ar vėliau čionai atvyks FTB agentai ir panorės atidžiau patyrinėti jos pasą, galbūt patikrinti Tailando asmens tapatybės duomenų bazę, kurioje figūruoja ir pirštų atspaudai.

Santuoka, dabar nusprendžia ji, nėra nesvarstytinas dalykas, bet, deja, ji kiaurai permato jos siekiančius vyrus. Ji pastebi, kad jų žavesys pridengia niekingumą, troškimą besąlygiškai dominuoti partnerystėje, nes juk ji azijietė, iš prigimties romi ir visuomet pasirengusi teikti malonumą. O ji jei ir turi kokių nors reikalavimų partneriui, tai pirmiausia – kad jis atitiktų tajišką malonumo sampratą. Pinigai svarbu, bet be malonumo tiesiog neverta gyventi. Nors jai visai smagu pajuokauti ir papokštauti su kai kuriais klientais, dabartinė padėtis neteikia didelio džiaugsmo, daugiausia dėl meksikiečių moterų, kurios įmanytų jai perkąsti gerklę. Bosas tai irgi mato ir duoda suprasti, kad Čanijai vertėtų palikti šią vietą vos tik sueis trys mėnesiai – šios moterys turi ryšių su nedorais žmonėmis. El Pase gali atsitikti bet kas. Galbūt ji galėtų

išvykti dar greičiau – jis dar kartą padidina jos valandinį įkainį. Prabėgus rekordiškai trumpam laikui – dviem mėnesiams – nuo atvykimo Čanija gali keliauti kur tinkama.

Las Vegasas yra pati ta vieta tokiai moteriai kaip ji. Čanija tai žinojo dar būdama Bankoke. Pirmąkart išvydusi miestą pro „Greyhound" autobuso langą, ji atpažįsta jo virpesius. Pasinaudojusi ryšiais su Amerikos tajų mafija, ji nesunkiai susiranda darbą vienoje iš didžiausių miesto agentūrų. Agentūra taip gerai organizuota, tokia amerikietiška, kad čia netgi skaitomos įvadinės paskaitos naujokėms. Čanija sėdi krėsle didelio viešbučio konferencijų salėje drauge su maždaug penkiasdešimčia kitų jaunų moterų, kurių dauguma yra ne baltaodės.

Ji daug kartų girdėjo kalbant apie prostituciją kaip apie industriją, bet iki šiol niekada nebuvo su tuo susidūrusi. O dabar priešais ją ir kitas naujas „rekrūtes" stovi platininė blondinė, tikras šiuolaikinės chirurgijos šedevras: ištobulintos krūtys, sumažinta pilvo apimtis, pakoreguota nosis, patempta veido oda – viskas, ką tik įmanoma sugalvoti. Vyresnė nei keturiasdešimties – taigi akivaizdžiai „pensinis" amžius, todėl, be abejo, sistema ją nukreipė į žmogiškųjų išteklių valdymo padalinį. Deja, jokia chirurgija negalėjo padėti jos balsui, kuris skamba taip, lyg švitrinis popierius trintųsi į plieną.

– Viskas vyksta štai taip ir tokia tvarka. Nė iš vienos nenoriu girdėti, kad mane neteisingai supratote, taigi jei turite informacijos suvokimo problemų ar prastai mokate angliškai, užsirašykite. Ant kiekvieno stalo padėjau popieriaus ir rašiklį.

1. Klientas atvyksta į Las Vegasą. Jis girdėjęs apie mūsų paslaugas ir važiuodamas iš oro uosto teiraujasi taksi vairuotojo, kaip galėtų su mumis susisiekti.

2. Taksi vairuotojas turi mūsų kortelę, štai tokią. [Vienoje kortelės pusėje yra azijietės merginos didžiulėmis krūtimis nuotrauka,

kitoje – telefono numeris.] Atkreipkite dėmesį, kad ant kortelės užrašytas kodas. Kiekviena kortelė turi savo unikalų kodą.

3. Klientas paskambina nurodytu telefono numeriu, ir operatorė jo pasiteirauja kortelės kodo. Tai padeda užtikrinti, jog skambina tikras klientas, o ne faras. Taip pat tai reiškia papildomas pajamas taksi vairuotojui.

4. Klientas išvardija savo pageidavimus, t. y. partnerės rasė, krūtų dydis, ūgis, tik oralinis seksas, tik stimuliavimas ranka, vaginalinė sueitis, analinė sueitis, ypatingos paslaugos, visa tai kartu ir t. t.

5. Operatorė užsirašo jo viešbučio adresą ir paskambina jam į kambarį, kad įsitikintų, jog jis iš tiesų yra ten.

6. Jei jis tikrai yra ten, kur tvirtina esąs, operatorė pasako jam jo pageidaujamų paslaugų kainą ir paprastai priduria, kad mergina atvyks per dvidešimt minučių.

7. Operatorė paskambina merginai į mobilųjį ir nurodo, kur važiuoti. Taip pat ji paskambina vienam iš asmens sargybinių – šis turi pasitikti merginą kliento viešbučio vestibiulyje. Tai svarbu. Jokiu būdu neikite į kliento kambarį ir netgi jam neskambinkite, kol nėra apsaugininko. Jo telefono numerį įsiveskite į savo greitųjų numerių sąrašą. Jei bet kuriuo metu iškiltų problemų, paspauskite greitąjį numerį ir apsaugininkas žaibiškai atsidurs jūsų kambaryje.

8. Susitikusi su apsaugininku, paskambinate klientui viešbučio telefonu ir paprašote, kad jis nusileistų žemyn jūsų pasitikti. Taigi neinate tiesiai į jo kambarį.

9. Klientas jums pasako, kaip jis apsirengęs. Jūs su apsaugininku abu matote klientą, bet jis apsaugininko nemato. Prieinate prie kliento ir pasisveikinate, galite jį pavadinti mažučiu arba meilučiu, bet nevartokite jokių kitų malonybinių žodelių.

10. Klientas nusiveda jus į savo kambarį. Dabar jis turi jums sumokėti bazinį dviejų šimtų dolerių mokestį. Jūs nieko nedarote tol, kol pinigai neatsiduria jūsų kišenėje.

11. Dabar jam liepiate išsitraukti pimpalą. Tai svarbu. Jei jis užsimaskavęs faras, pimpalo neišsitrauks. Jei jis atsisako, jūs paliekate kambarį. Jei jis nėra faras, jis išsitraukia pimpalą, o jūs kelias sekundes jį glamonėjate.

12. Dabar jam liepiate atsigulti ant lovos, kol nusirengsite. Kai jau esate nusirengusi, o jis iki soties paganęs į jus akis, paaiškinate jam, kad kaina, nurodyta agentūros, yra tik už jūsų atvykimą ir nusirengimą. Jei jis nori daugiau, turi mokėti papildomai. Jūs pačios turite nusistatyti įkainius už paslaugas, pradedant nuo stimuliacijos ranka ir baigiant analiniu pasidulkinimu. Kaina šiame etape yra jūsų reikalas – suprantama, jaunos ir įspūdingos išvaizdos merginos užsiprašys daugiausia. Šiaip ar taip, patariu nepradėti teikti paslaugų, kol negavote savo babkių.

13. Visais kitais klausimais elkitės kūrybiškai ir savo nuožiūra, bet užsiimdamos oraliniu, vaginaliniu ar analiniu seksu visuomet naudokite prezervatyvą. Retkarčiais mes pakišame jums vyrus, kad patikrintų jūsų darbo kokybę. Bet kuri mergina, kuri neužraitos klientui prezervatyvo, bus atleista.

14. Verta pasistengti išeiti elegantiškai. Visąlaik būkite mandagios, bet elegantiška susitikimo pabaiga suteikia galimybę užmegzti pakartotinį kontaktą. Nuolatinis klientas supaprastina darbo procesą, nes jau žinote, kad jis nėra faras.

Čanija čia iš karto pasijunta žymiai mažiau izoliuota nei El Pase. Čia dirba daug moterų iš Azijos – japonės, korėjietės, vietnamietės, kinės, tajės, filipinietės, malajietės, indės, pakistanietės: daugiau ar mažiau atstovaujamos praktiškai visos Azijos tautos. Nors jos ne tokios populiarios kaip blondinės, neatrodo, kad tai turėtų reikšmės, nes čia niekada netrūksta darbo. Visi klientai yra turistai iš kitų valstijų – visa Nevada yra besisukančios durys, milijonai žmonių kiekvieną savaitę čionai atvyksta ir išvyksta lėktuvais ir autobusais. Kiekvieno kliento akys išsprogusios, drėgnos,

kupinos lūkesčių – kaip žmogaus, kuris savaitei ar dviem pabėgo iš kalėjimo... o gal tik dienai ar tik valandai.

Beje, beveik visos dirbančios moterys yra Amerikos pilietės. Daugelis čia gimė, kitos imigravo ir Valstijose išgyveno pakankamai ilgai, kad galėtų duoti ištikimybės priesaiką, ir apskritai visos elgiasi kaip tikros amerikietės. Vos ne visos vartoja narkotikus. Baltaodės moterys tvirtina, ir tikriausiai pagrįstai, kad būtent narkotikai (daugiausia kokainas, krekas ir metamfetaminas, o kartais heroinas) jas ir pastūmėjo į prostitucijos verslą. Brangiems polinkiams tenkinti joms buvo reikalingi dideli pinigai. Azijietės ir tamsiaodės neretai teigia priešingai – kad būtent per prostituciją jos įjunko į kvaišalus. Tačiau visos sutinka, kad, norint išsilaikyti prostitucijos versle Amerikoje, tenka griebtis vienokių ar kitokių psichikos stimuliatorių. Labai greitai Čanija suvokia tokio teiginio priežastį. Vyrai čia retai kada pasivargina pasiteirauti jos vardo, nėra jokių pokštų, jokių juokų – netgi mažiau nei Teksase. Tačiau jai tas visiškai nesvarbu, nes darbo nuobodybė nė kiek nemažina šio verslo populiarumo. Jo populiarumą lemia vyrai, kuriuos ta pati puritoniška darbo savaitės nuobodybė skatina ieškoti atgaivos Las Vegase: čia jie labiau primena ne šėlstančius jaučius, bet karves, laukiančias, kada bus pamelžtos.

Čanija dirba kaip prie konvejerio, nors uždirba labai gerai. Būtent to iš jos vyrai ir tikisi. Jie beveik *trokšta* būti nuvilti – Čanija jauste jaučia, kaip jie jau maudamiesi kelnes ima save įtikinėti, kad apgailestauja dėl savo poelgio, kad nuo šiol mėgins pradėti gyventi padoriau ir kad nupirks žmonai naują suknelę. Jos puiki išvaizda ir įspūdinga figūra tėra nedideli privalumai – dauguma šių vyrų per daug skuba ir yra per daug susirūpinę slaptumu, kad kreiptų į visa tai dėmesį.

Siekdama palaikyti patenkinamą emocinę būseną, Čanija pradeda tolydžio išgėrinėti, paprastai po porą taurių tekilos po kiekvieno seanso. Las Vegase ji išbūna daugiau nei pusmetį, per tą

laiką sugeba sutaupyti trisdešimt tūkstančių dolerių, o tada autobusu išvyksta į Vašingtoną, kur ją pakviečia viena jos draugė iš Bankoko laikų. Van atvyko į Ameriką Čanijai įkandin ir susirado darbą Vašingtone, Kolumbijos apygardoje, viešbutyje, kuriame prostitucijos verslas labai gerai organizuotas. Prie viešbučio yra sauna ir spa / masažo salonas ir Čanija gali čia dirbti.

Vašingtone Čanijai teprireikia savaitės, kad suvoktų, jog pakliuvo į tikrą kekšių rojų. Viešbutis, kuriame dirba Van, yra penkių žvaigždučių, o tai reiškia, kad čia apsistoja diplomatai, aukštas pareigas užimantys pareigūnai, saugumo šulai ir kitos svarbios figūros. Bet Čanijai dar nė nespėjus kreiptis dėl darbo jos draugė pristato ją Tailando diplomatui Taniui, šviesiaodžiam vyriškiui, įpusėjusiam penktą dešimtį, su labai aiškiais kiniškais genais, priklausančiam vienai iš kokio tuzino labai turtingų giminių, faktiškai valdančių Tailandą. Čanija yra girdėjusi apie šią giminę, nes jos narių pavardės dažnai šmėsčioja Bankoko naujienose. Patriarchas, dabar vos krutantis seneliukas, didžiąją savo turto dalį susikrovė iš opijaus prekybos, kol ji tebebuvo legali ar pusiau legali, bet jo vyriausiasis sūnus pademonstravo tikrą komercijos talentą, kai savąją šeimos kapitalo dalį investavo iš pradžių į buitinės elektronikos, o vėliau į telekomunikacijų sektorių. Tanis yra antrasis anūkas, jis nerodė susidomėjimo verslu, bet pasižymėjo diplomatiniais sugebėjimais. Turint omenyje jo ryšius, buvo tiesiog neišvengiama, kad anksčiau ar vėliau jis įsitrins į šiltą vietelę Vašingtone. Jis priklauso prie nuolatinės lobistinės Vašingtono grupės, atstovaujančios Tailando ekonomikos interesams – na, Tailando patricijų interesams, jei jau kalbėsime gryną tiesą.

Derybos labai trumpos – sandėriui sudaryti jam ir Čanijai praktiškai pakanka vienos šypsenos. Van randa pretekstą ir maždaug po penkių minučių palieka juos vienu du. Kalbėti savo kalba ir būti su žmogumi, puikiai suprantančiu, kas ji ir iš kur, yra taip

malonu, kad Čanija vos geba išlaikyti profesionalumą ir nepasirodyti per daug familiari.

Jis neskuba jos pasiguldyti į lovą. Nusivedęs į tajų restoraną netoli kinų kvartalo, ragina rinktis, ko tik geidžia širdis. Galiausiai užsako butelį baltojo vyno prie šviežių krevečių salotų ir butelį raudonojo vyno prie anties. Jis be paliovos ją linksmina tajiškais sąmojais, bet tuo pat metu stulbina ir savo rafinuotumu. Ne tik puikiai kalba angliškai, bet ir moka taip laisvai elgtis, kad daro įspūdį padavėjams ir netgi juos baugina. Jis abiejų kultūrų virtuozas, žmogus, kurio žavesys jai kone atima žadą. O visų svarbiausia tai, kad juodu vienas kitą supranta iš pusės žodžio: su šiuo žmogumi jai neteks patirti nepageidaujamų aistros proveržių, nebus pasiūlymų tuoktis ir panašių dalykų. Juodu neskubriu tajišku žingsniu nužingsniuos iki jo būsto; jų privatus vakarėlis prasidės nuo to, kad ji lėtai įtrins jo kūną kvapiaisiais aliejais, pamažu skleisis intymumo aureolė; jis neskubės prie reikalo, bet lauks jos ženklo, kad ji pasirengusi. Ji pasiliks su juo visai nakčiai, juodu drauge papusryčiaus, galbūt dar kartą pasimylės, o tada jis dosniai jai atsilygins. Ji leis sau jį įsimylėti, tegu ir labai tvirtai kontroliuodama savo jausmus. Klasinėje Tailando visuomenėje jie taip toli vienas nuo kito, kaip tik begali būti, taigi nė vienas iš jų nepuoselėja tuščių vilčių. Tačiau susitikę kitą kartą jie abu apdovanos vienas kitą švelnumu ir palengvėjimo atodūsiu. Ji beveik neabejotinai taps viena iš jo Vašingtono *mia noi*, arba mažųjų žmonų.

Būtent taip viskas ir atsitinka, maža to – ji netrukus tampa jo pagrindine *mia noi*. Van iš tiesų jai papasakoja, kad tą pačią savaitę, kai susipažino su Čanija, Tanis metė visas kitas.

Tanio pirmoji žmona, *khunė* Toi, pati matriarchė, didumą laiko praleidžia Tailande su dviem jų vaikais ir tik retkarčiais atvyksta į Vašingtoną. Suprantama, ji žino apie įvairias Tanio *mia noi*. Ji balsu nusikvatotų, jei kas nors jai pasakytų, kad jos vyras jai

ištikimas. Ji pati, gavusi puikų išsilavinimą Vakaruose, tik, kaip bet kuri tajų moteris, numojusi į jį ranka, turi nuolatinį meilužį Bankoke, o Tanis žino apie jį viską iki panagių. Visiškai galimas daiktas, kad per kitą jos apsilankymą Vašingtone Tanis supažindins ją su Čanija. Taisyklės bus visiems aiškios: Čanija rodys didžiulę pagarbą *khunei* Toi, o *khunė* Toi savo ruožtu išsiugdys prielankumą Čanijai.

Lygiai taip viskas ir atsitinka. *Khunė* Toi pasilieka dešimčiai dienų; jiedvi su Čanija puikiai sutaria ir drauge vaikšto po parduotuves. *Khunė* Toi nuperka Čanijai keletą nuostabių naujų suknelių ir sijonų su žymiausių dizainerių ženklais; Čanija tempia jųdviejų krepšius iš parduotuvių į jų laukiantį limuziną. Dešimčiai dienų einant į pabaigą *khunė* Toi paaiškina vyrui, kaip viskas turi būti: Čanija akivaizdžiai per daug graži ir per daug vertinga, kad ją būtų galima palikti maltis tarp vietinės sekso industrijos girnų. Tanis turįs mokėti jai kasmėnesinę algą, kurios pakaktų ištaigingai gyventi bei rengtis ir kartkartėmis būti Tanio palydove jam atliekant tą nedaugelį socialinių funkcijų, kai amerikiečiai pernelyg nesistebeilija į šalia tavęs esančias personas. Čanija būsianti kviečiama į Tanio rengiamus azijiečių pobūvius. Juodu kartu negyvens, o Čanija, ateidama į Tanio apartamentus penthauze ir juos palikdama, laikysis diskretiškumo. Tanis turįs duoti jai būsto raktus, kad jos apsilankymai ir išėjimai būtų kuo sklandesni ir mažiau pastebimi. Čanija savo ruožtu paskirsianti save tik Taniui ir neturėsianti daugiau jokių kitų klientų. Tai leisią išvengti užkrečiamų ligų grėsmės, kuri jau senokai neduodanti ramybės *khunei* Toi. Nepasakysi, kad ji su Taniu dabar dažnai mylėtųsi, bet ji visiškai nenorinti, kad jis susirgtų ir numirtų.

– Trys ketvirtadaliai mano pinigų sugrįš mano tėvams, – paaiškina Tanis Čanijai *khunės* Toi akivaizdoje. Visi nusikvatoja iš šio tajiško sąmojo.

Čanija spėja, kad galbūt khunė *Toi, organizuodama pasileidėliškus savo vyro pasidulkinimus, jaučia malonumą. Aš galėjau užuosti jos mintis, kai ji šį vakarą mane apkabino. Dabar, kai rašau šiuos žodžius, ji verčia jį kruštis. Paskui privers jį papasakoti, kokia yra Čanija lovoje, ką jis liepia man daryti. Ką gi, mes darome viską, brangusis.*

Iš pradžių Tanis pernelyg apdairus, kad bent kiek plačiau atvertų Čanijai duris į savo profesinį gyvenimą, o tas plyšelis – tai galimybė klausytis, kaip jos naujas mylimasis lengvai ir paviršutiniškai šnekučiuojasi su savo draugais tajais. Bet nors Čanija paliko mokyklą būdama dvylikos ir per visą gyvenimą nė minutės nekvaršino sau galvos geopolitiniais klausimais, ji greitai susigaudo šioje srityje. Ją pribloškia ir net šiek tiek papiktina neoficialus *Saharat Amerika* paveikslas – tos Amerikos, kuriai pasiekti ji skyrė tiek daug laiko ir jėgų. Kaip teigia Tanis ir jo draugai kinai, vienintelė pasaulio supergalybė ir didžiausia ekonomika yra pasenusi, įstrigusi aklavietėje, pernelyg apmokestinta, pernelyg administruojama, ginkluota labiau nei *Tyrannosaurus rex* ir pernelyg inertiška bet kokiam ryškesniam šuoliui. O štai šiuolaikinė Kinija yra jauna šalis, gyvuojanti nuo 1949 metų. Ji ką tik įžengė į didingą vystymosi fazę su laukiniais verslininkais ir plėšriais magnatais, ji gali džiaugtis idealia korupcijos, teisės ir tvarkos pusiausvyra, leidžiančia stipriausiems ir įnirtingiausiems verslo rykliams peržengti raudonas linijas, o štai visa smulkmė yra efektyviai kontroliuojama. Šis laikotarpis atitinka Amerikos aukso amžių su Rokfelerių dinastija, Džozefu Kenedžiu ir Alu Kapone. Be to, Kinija yra labai arti Tailando. Kai Laose bus užbaigtas dabartinis kelių tiesybos etapas, Bankokui atsivers tiesioginiai greitkeliai į Pekiną ir Šanchajų. Tai, regis, džiugina Tanį ir jo artimiausius bičiulius, tiek kinus, tiek tajus. Kinija jau dabar yra neabejotina Pietryčių Azijos ekonomikos lyderė. Po dvidešimties metų ji bus

didžiausia pasaulio ekonomika ir svarbiausia pasaulyje šalis visiems, gyvenantiems Tailande. Turint du milijardus kapitalistų iš prigimties, jos plėtros potencialas yra neišmatuojamas.

Pagavusi slaptą jo žodžių prasmę, Čanija suvokia, kad ji yra paskutinis Tanio malonumas Vašingtone. Jis pastebi, kad ji suprato. Galbūt jis sąmoningai leido jai nugirsti tam tikras savo pokalbio nuotrupas – juk jis tikrai pakankamai gudrus ir rafinuotas.

Karjeros pokyčiai reikalauja kruopštaus planavimo, o azijiečiams – dar ir daugybės vyno bei pokalbių prie valgiais nukrauto stalo. Vakarais Tanis dažnai kažkur išeina apsivilkęs smokingu. Progų, kai gali ją pasiimti kartu, pasitaiko retai, bet dėl viso pikto jis nuperka jai tris vakarines sukneles. Su savo ilgomis sukniomis, spindinčiais juodais plaukais, supintais, susuktais į kuodą ir persmeigtais smeige, su Tanio nupirkta auksine antkakle, blizgančia ant jos rudos odos, ir didžiuliais auksu įrėmintais perlais ausyse Čanija sukelia tikrą sensaciją. Ji mato, kad daug kinų ir tajų trokšta ją „paveldėti“ išvykus Taniui. Taip ir būtų atsitikę, jei ne nestandartinis paties Tanio ėjimas.

Čanija galvoja, jog visą likusį gyvenimą bergždžiai svarstys, kodėl Tanis ją pristatė tam *farangui*. Ilgokai apie aukštą, raumeningą ir gana nepatrauklų vyriškį ji galvos tiktai kaip apie *farangą*, tikriausiai dėl to, kad nuo tada, kai suviliojo Tanį, ji apskritai vargiai kada susitikdavo su baltaodžiais vyrais. Kodėl Tanis tą pačią dieną, kai pribloškė ją žinia, jog yra paskirtas į Pekiną ir po dviejų mėnesių išvyks, pakvietė ją priešpiečių su tuo *farangu* restorane „7 antys“ Masačusetso aveniu (interjeras – pinti baldai su pagalvėlėmis, o cilindriniai makaronai su jūros gėrybėmis būtų daug skanesni, jei būtų įdėta daugiau aitriųjų paprikų)? Kartais jai dingteli, kad tai galėjo būti tam tikras kerštas – ne jai, bet *farangui*. Subtilus kerštas Azijos diplomato, kuriam nepraslydo pro akis, kad netgi jo rafinuotumas, žavesys, inteligencija ir tobula anglų

kalba taip ir nesulygino jo su amerikiečiais, įsitikinusiais, jog tik jie valdo pasaulį? Jei yra kaip tik taip, tai Tanis pasielgė kaip tikras kipšas, nes buvo nesunku numatyti, kaip skaudžiai *farangas* gali kristi ir susikulti.

Per visus priešpiečius Mičas Turneris negali atitraukti nuo jos akių – jis stebeilijasi į ją taip atkakliai, kad tai ima erzinti ir Tanis ima rodyti nepasitenkinimo ženklus, tačiau jie per daug subtilūs, kad Turneris juos pastebėtų. Čanija turi nuolatos laikyti nuleidusi akis, kad nesusidurtų su desperatišku *farango* žvilgsniu. Kartkartėmis ji gana įžūliai pereina į tajų kalbą tikėdamasi įžeisti amerikietį, bet jis, regisi, to nė nepastebi. Jo mėlynos akys gręžte gręžiasi į jos odą. Jis tiesiog nepajėgia liautis spoksojęs.

Nieko nuostabaus. Ji Vašingtone praleido jau penkis mėnesius, ir didžiąją to laiko dalį ją globojo Tanis, o jis nėra iš tų vyrų, kurie gailėtų moteriai pinigų drabužiams ir kosmetikai. Čanija vilki dalykinį smėlio spalvos „Chanel“ kostiumėlį, o jos kakavos rudumo oda išpuoselėta per daugybę apsilankymų geriausiuose grožio salonuose, kuriuose, be kita ko, puikiai sugebama pabrėžti rytietiškų akių paslaptingumą – bet svarbiausia, kad dėl jos įgimto žavesio visi įsitikinę, jog ji pati yra jauna diplomatė, turinti geriausią už pinigus prieinamą išsilavinimą. Juk nė viena valstietė mergina, pradėjusi savo darbinę veiklą basa vadeliodama vandeninį buivolą ryžių laukuose, tikrai nemokėtų šitaip grakščiai sėdėti? Ir būti tokia atsipalaidavusi, kad net baugu? Būtent šį žodį Mičas Turneris jai pasakys vėliau, kai juodu geriau pažins vienas kitą. Pasirodo, per visus priešpiečius jis jos *bijojo*!

Vis dėlto tądien Čaniją išgelbsti neopuritonizmas. Paprastai Mičas Turneris priešpiečiams skiria tik pusvalandį, tačiau šįkart jie trunka ištisas septyniasdešimt minučių. Vos ne vos atplėšęs nuo jos akis, jis įsitraukia į paslaptingą pokalbį su Taniu, ir Čanija nesugeba to pokalbio sekti. Pagaliau Turneriui laikas grįžti į darbą.

Kai tik jis pasišalina, Tanis ir Čanija apsikeičia netajams nepastebimais palengvėjimo gestais, užsisako šampano (žinoma, Mičas Turneris niekuomet negeria per priešpiečius – o ir šiaip jis beveik negeria) ir gal jau tūkstantąjį kartą ima lėtai gundyti vienas kitą. Kai juodu galiausiai atvyksta į Tanio apartamentus, ji iš įpratimo pasuka į vonios kambarį, kur persirengia chalatu ir pasirengia masažuoti. Išėjusi randa jį sėdintį ant sofos, irgi apsirengusį chalatu. Jis įteikia Čanijai dėžutę, apmuštą tamsiai raudonu aksomu. Joje guli sunki auksinė grandinėlė su Budos pakabučiu. Išimdama dovaną iš dėžutės Čanija pastebi, kad grandinėlė labai masyvi ir ne itin daili. Ji nukalta iš dvidešimt trijų karatų aukso ir pati savaime verta kokių penkių tūkstančių dolerių. Budos pakabutis yra iš aukso ir nefrito ir vertas dukart tiek. Grandinėlė jai nelabai tinka, ji per sunki ir per pretenzinga, bet Čanija žino, kad ne tai svarbiausia. Tai tajiška Tanio rūpesčio apraiška. Auksas – jos saugumo garantas Jungtinėse Valstijose... ir bet kur kitur, suprantama. Jei ištiks bėda, ji galės jį parduoti ar užstatyti. Taigi šiuo gestu Tanis netiesiogiai jai sako sudie. Pirmą kartą gyvenime Čanija prapliumpa ašaromis dėl vyro. Tačiau ji greitai susitvardo ir tik įtempti veido raumenys apie apatinį žandikaulį rodo, kaip jai sunku susivaldyti.

Tanis guodžia ją kaip mokėdamas ir mylisi su ja taip, kaip niekada iki tol. Jo švelnumas labai iškalbingas. Jis irgi ją myli, labiau nei Čanija būtų drįsusi tikėtis, bet nė vienas iš jų nėra toks kvailas, kad svaičiotų apie pabėgimą į kokią nors negyvenamą salą. Tailando feodalinės piramidės taisyklės augte įaugusios jiems į kraują. Jis negali jos pasiimti ir į Pekiną, nes tai paviešintų jų intymius santykius ir pažemintų jo žmonos garbę, o Rytuose nėra nieko svarbesnio nei garbė. Visa, ką jie gali padaryti, tai paskutinį kartą pasimėgauti vienas kitu, ir jie iki galo išnaudoja šią progą. Jis uždraudžia jai ateiti į oro uostą jo išlydėti. Čanija jį supranta. Naujiena apie jo paskyrimą į Pekiną jau prasiskverbė į viešumą

ir į jį tikrai bus nukreiptas žiniasklaidos dėmesys. Oro uoste ne vieta *mia noi*.

Mes, tajai, ne itin žavimės nevalingu emocijų demonstravimu perkreipiant veidą, kuris taip mėgstamas Vakaruose. Paskutinį kartą juodu pasako vienas kitam sudie Tanio daugiabučio automobilių stovėjimo aikštelėje. Jo vairuotojas, tajas, parveš ją namo. Abu paskutinį kartą pasibučiuoja – santūriai ir be ašarų. Abu žino, kad niekada daugiau nesusitiks.

Lygiai tą akimirką, kai Tanio lėktuvas atsiplėšia nuo žemės, Čanijai į namus, kur ji žiūri televizorių, paskambina Mičas Turneris.

– Sveiki, – sako jis sausu ir keistai aukštu balsu. – Tikiuosi, nesupyksite, kad paskambinau. Spėju, kad nesitikėjote sulaukti mano skambučio, bet... eee... slaptais kanalais išgirdau, kad Tanis ką tik išskrido, ir baiminausi, kad jūs... eee... jūs galite jaustis šiek tiek prislėgta. Galbūt turite krūvą reikalų, bet jei ne, pagalvojau, galbūt galėčiau pavaišinti jus gėrimu ar užkandžiu? Man tikrai būtų labai malonu.

– Eik velniop, – atšauna Čanija ir padeda ragelį.

Ji vėl grįžta prie televizoriaus žiūrėti „Simpsonų“, serialo su subtiliu humoru, kurį tik neseniai pradėjo suprasti.

Akivaizdu, kad *farangas* yra atkaklus. Nepasakysi, kad atvirai ją persekiotų, jis nėra toks kvailas, ne, jis rūpestingai parenka momentus ir lyg niekur nieko vis išdygsta kaip iš po žemių. Tanis jai minėjo, kad Mičas Turneris yra slaptasis CŽV agentas, jis esąs vienas iš Vašingtono aparato darbuotojų, šnipinėjančių lobistines grupes ir čia besilankančius svarbius asmenis. Čanija svarsto, ar tik jis nepiktnaudžiauja savo profesinėmis privilegijomis – tokiomis keistomis aplinkybėmis jie nuolat bemaž kaktomuša atsitrenkia vienas į kitą. Tajas, apimtas tokio stataus geidulio (tai jos žodis; ji abejoja, ar Turneris savo būseną apibūdintų būtent

taip), tikrai anksčiau ar vėliau pradėtų grasinti; Turneris galėtų lengvai patikrinti jos pasą ir vizą CŽV duomenų bazėje ir pradėti bauginti deportacija, jei ji neduos to, ko jis nori. Čanija skiria jam šiek tiek balų už tai, kad neužsiima tokiais nešvariais žaidimais. Jis iš tiesų elgiasi kaip įsimylėjęs džentelmenas. Tolygus ramus atkaklumas, tarytum atsitiktiniai susitikimai einant šaligatviu, taikliai pasirinkti staliukai jos mėgstamose kavinėse, retkarčiais – telefono skambučiai:

– Tiesiog norėjau patikrinti, ar jums viskas gerai, prašau nebijoti. Norite, kad eičiau po velnių?

– Ne, viskas gerai. Atleiskite, kad taip pasakiau, tada labai ne laiku pataikėte. Ačiū, kad paskambinote.

– Gal užsukti kada nors, kai sielvartas atlėgs?

– Gal.

Ji padeda telefono ragelį su blausia šypsena lūpose. Romantiškasis *farangas* galvoja, kad ji ilgisi Tanio. Na, tam tikra prasme taip ir yra, bet ilgesys turi daug pusių. Kai esi užaugusi skurdžioje ūkininkų šeimoje, meilės kančios kartais gali būti neleistina prabanga, o Čanija turi rūpestį. Tanis sumokėjo jos nedidelio buto nuomą už tris mėnesius į priekį ir paliko ją su dešimčia tūkstančių dolerių, neskaičiuojant aukso ir brangių drabužių. Be to, ji tebeturi tuos trisdešimt tūkstančių dolerių, kuriuos susitaupė Las Vegase. Bet kai nuoma ir kiti dalykai iščiulps pinigus, ji vėl liks plika kaip tilvikas, o juk *Saharat Amerikoje* ketino susikrauti kapitalą. Praėjus savaitei po Tanio išvykimo, ji paskambina Van ir pasiteirauja, ar nėra laisvų darbo vietų viešbučio, kuriame ji dirba, saunoje.

Van suveda ją su bosu, Honkongo kinu, o šis akimirksniu suvokia jos potencialą. Samsonas Ipas pirmiausia pasistengia išsiaiškinti, ar Čanija supranta, kad tai Jungtinės Valstijos, o ne Azija, juo labiau ne Tailandas: čia visur pilna FTB agentų. Jie ypač domisi moterimis iš Azijos, dirbančiomis masažo salonuose ir saunose. Kai kurie vyrai, ateinantys masažo paslaugų, yra

FTB agentai, kurie tikisi užčiuopti nelegalių dalykų pėdsakus. Jei Čanija bent puse lūpų užsimintų apie papildomas paslaugas, tai būtų katastrofa ne tik jai, bet ir jam, Samsonui Ipui. Ipas yra trumpas ir drūtas ir, kitaip nei Čanija, nesidrovi demonstruoti didelių kiekių aukso. Jo auksinė grandinėlė netgi masyvesnė už Čanijos ir nepalyginamai bjauresnė. Būdama tajė Čanija supranta, kaip mąsto kinai. Jis negailestingas ir godus, bet sąžiningas. Jis nemėginsiąs jos apgauti. Savo ruožtu ji taip pat tegu nebando jo apgaudinėti, jei nori pasilikti Amerikoje. Suprasta? Puiku, taigi štai kokia pas mus tvarka.

Daugiau nei pusė vyrų, besilankančių masažo salone ar saunoje, yra užsieniečiai. Kai kurie – intelektualūs europiečiai, dažniausiai prancūzai ir italai, ir su jais galima tartis. Taip pat daug azijiečių, ypač japonų ir kinų, kurie iš esmės žino žaidimo taisykles. Samsonas Ipas paaiškina Čanijai, kad tokiais atvejais ji turinti tam tikrą labai ribotą veiksmų laisvę. Tačiau amerikiečiai į šią kategoriją jokiu būdu neįeina, nebent jis pats asmeniškai duotų jai leidimą užsiimti vienu ar kitu klientu.

Po savaitės Ipas suvokia, kad tuščiai aušino burną. Čanija per daug gudri, kad darytų klaidų. Ipas liepia jai niekada nesivesti klientų į savo butą. Duoda jai kambarį viešbutyje. Tas kambarys bus kas dieną, kartais netgi kas valandą, keičiamas, kad ji pernelyg nekristų į akis. Aišku, kai kurie viešbučio darbuotojai žino, kas vyksta. Jiems užčiaupti Ipas skiria dalį savo pelno.

Po dviejų savaičių Ipas padvigubina Čanijos valandinį įkainį. Po mėnesio ji tampa žvaigžde tarp jo darbuotojų. Ir ne vien dėl puikios išvaizdos bei fizinio patrauklumo – tie trys mėnesiai, praleisti su Taniu, nugludino jos įgimtus talentus. Klientai diplomatai ypač vertina rafinuotą jos elgesį, naujai išryškėjusį gebėjimą maloniai bendrauti. Visiems vyrams patinka, kad ji kiekvienam padeda pasijusti ypatingam. Tai visai nepanašu į parsidavinėjimą – atrodo, jog saunoje sutikai savo svajonių moterį.

Taigi kai salone apsilanko Mičas Turneris ir užsiprašo viso kūno masažo, Čanija patiria didžiausią sukrėtimą gyvenime. Įeidama į viešbutį ir iš jo išeidama ji rūpestingai stengdavosi įsitikinti, kad jis jos neseka. Ji nelabai žino, kuo skiriasi FTB ir CŽV. Turneris neskambino ir nesirodė daugiau nei tris savaites, taigi Čanija buvo nusprendusi, kad jo aistra atvėso, o mintys nevalingai ir neatsakingai, kaip būdinga amerikiečiams vyrams, peršoko prie kokios nors kitos manijos. Tačiau štai ir jis, baltu rankšluosčiu susijuosęs strėnas, guli ant masažo kušetės ir laukia jos.

Ji niekuo neišsiduoda, kad jį pažino, masažuoja kaip ir bet kurį kitą klientą, tik kruopščiai vengia bet kokio judesio, kuris galėtų būti neteisingai suprastas. Jos masažo technika pastaruoju metu šiek tiek patobulėjo, tačiau, tiesą pasakius, ji niekuomet neprilygo profesionalioms masažuotojoms. Masažuodama Turnerį ji rūpestingai aplenkia viršutinę šlaunų dalį ir sėdmenis. Turi pripažinti, kad jo puikūs raumenys, kuriuos, be abejo, užsiaugino valandų valandas kilodamas svarmenis. Nė vienas iš jų nepasako vienas kitam nieko asmeniško ir neparodo, kad vienas kitą pažįsta, kol praėjus maždaug pusvalandžiui nuo masažo pradžios Čanija paprašo jį apsiversti ant nugaros ir jų žvilgsniai susiduria. Čanija nusuka akis ir taria sienai:

– Kodėl jūs čia?

– Todėl, kad vedate mane iš proto.

– Nenoriu, kad vėl čia ateitumėte.

– Kaip galiu susivaldyti?

– Aš išeisiu, išvyksiu į kitą miestą.

– Aš jus surasiu.

– Aš sugrįšiu į Tailandą.

– Aš jus surasiu.

– Aš nupjausiu jums pimpalą, kol miegosite.

– Tai tajiškiausias pasakymas, kokį tik esu girdėjęs iš jūsų lūpų.

Ji nė nepagalvojo, kad jis gali būti pažįstamas su Pietryčių Azija.

Kai Čanija baigia masažuoti ir Turneris išeina, jai paskambina Samsonas Ipas ir liepia užeiti pas jį į kabinetą. Pasiteirauja apie ką tik buvusį klientą. Čanija nuoširdžiai papasakoja viską, ką žino. Ipas atrodo niūrus, galima sakyti, beveik persigandęs.

– Jis žino viską. Kiekvieną šūdiną smulkmeną. Netgi tavo naudojamų kambarių numerius. Jis tikriausiai iš FTB arba CŽV. Uždarys mano viešbutį, jei jam nenusileisi. Elkis, kaip išmanai – gali pabėgti, gali užmegzti su juo santykius. Jis teigia, kad tenori su tavim artimiau susipažinti, keletą sykių kartu pavakarieniauti, be jokio sekso, tiesiog prašo, kad duotum jam šansą. Jis ganėtinai keistas, kad būtų galima tikėti jo nuoširdumu. Ką darysi?

– Pasakykite jam, kad sutinku kartą su juo pavakarieniauti. Tai viskas. Jokio sekso. Jei užsimanys daugiau, aš pabėgsiu. Arba gali mane deportuoti, tegu. Jo valia.

Ipas linkteli galva, jo didelis apvalainas veidas su keliais pagurkliais tampa mąslus.

– Tik pasakyk man vieną dalyką. Jis atrodo doras, tvarkingai gyvenantis amerikietis, sėkmingai darantis karjerą – vienas iš vyrų, už kurių ištekėti tokios moterys kaip tu ir plūsta į šią šalį. Kodėl jį nuolatos atstumi?

Čanija pažvelgia Ipui į veidą ir mato jame tik pinigus, godumą ir bukumą.

– Todėl, kad aš esu kekšė.

Ipas vėl linkteli galva. Jis nėra toks kvailas, kaip atrodo. Jis tik tyrinėja, kiek protinga yra *ji*.

– Tu teisi. Tokio sukirpimo amerikiečiai nemoka pamiršti ar atleisti. Pirmieji aistros mėnesiai praeitų ir jis visą likusį gyvenimą kankintų tave dėl to, kuo užsiėmei anksčiau.

– Dar blogiau, jis kankintų ir save patį.

Kinas krenkšteli. Jis visą gyvenimą dirbo su kekšėmis. Tačiau jį kartkartėmis ir dabar dar pribloškia jų sugebėjimas permatyti vyrus.

Mičas Turneris nusiveža ją į tajišką restoraną Adams Morgane prie Kolumbijos greitkelio. Čanijai padaro įspūdį jo nuovokumas – jis nesiveda jos į kokį nors prabangų tajišką restoraną, kur aitriųjų paprikų padažas praskiestas ir maistas, galima sakyti, beskonis. Šis restoranas mėgstamas tajų ir skirtas turintiems riboto storio pinigines. Maistas, nors ir ne visiškai atitinkantis Bankoko užkandinių standartus, yra visai neblogas. Viena padavėja yra jauna japonė, ir visą vakarą Čanijos neapleidžia įspūdis, kad Mičas Turneris ją čionai atsivežė norėdamas pasipuikuoti prieš tą merginą. Susipažinusi su juo artimiau, ji pakeis savo nuomonę, tačiau ir dabar jis daro jai įspūdį. Iš pažiūros jis atrodo grynas amerikietis, bet jo laisvumas ir akivaizdžiai puikus japoniškų manierų išmanymas priverčia Čaniją galvoti apie jį šiek tiek geriau. Labiausiai jai patinka jo pagarba jaunosios padavėjos kultūrinei tradicijai, imtinai iki nusilenkimų. Labai retas *farangas* randa reikalą rodyti tokią pagarbą. Už tai Čanija jį maloningai apdovanoja viena iš gražesnių savo šypsenų. Jis laimingas kaip mokinukas. Su šiuo žmogumi nereikia permiegoti, kad laikytum jį savo rankose – jis jau dabar ten, suvystytas iki pat ausų.

Jis negeria, ir tai ją šiek tiek nuvilia. Tanis ją įpratino per vakarienę pasimėgauti buteliu vyno, o dabar ore tiesiog tvyro įtampa, kurią lengvai išsklaidytų keli gurkšniai alkoholio. Deja, Turneris, matyt, baidosi svaigalų. Čanija užsisako vieną taurę raudonojo vyno; Turneris geria mineralinį vandenį.

Dar vienas netikėtumas: su juo galima smagiai pasišnekučiuoti. Žinoma, ne taip smagiai kaip su Taniu, gebančiu žaismingai plepėti apie įvairiausius niekniekius – Turneris pasakoja apie Vašingtoną gana santūriai ir droviai, bet jis nė iš tolo nėra toks

nuobodus, kaip ji baiminosi. Paskatinta jo atvirumo, Čanija su neseniai atsivertusiosios įkarščiu pasipasakoja, kaip pamėgusi serialą „Simpsonai". Jis šypsosi. Tačiau nieko nekalbėti apie savo profesiją, matyt, yra įaugę jam į kraują. Vakarienei einant į pabaigą jis prabyla rimtai.

– Atleiskite, kad prigąsdinau Ipą. Buvau apimtas nevilties. Dabar jūs padarėte tai, ko aš troškau – pavakarieniavote su manimi. Aš esu žodžio žmogus – visi, kas mane pažįsta, tai patvirtins, – taigi daugiau jūsų nebetrikdysiu. Jei pareikalausite, kad nebelįsčiau į akis, nesiginčydamas įvykdysiu jūsų pageidavimą. Tik prašau dėl manęs padaryti vieną mažą dalykėlį. Perskaitykite šitą, – jis ištiesia jai knygos dydžio paketą, kurį ji jau buvo pastebėjusi anksčiau. – Parašyta tajų kalba. Jei nelabai turite laiko, perskaitykite tik Naująjį Testamentą, ypač keturias evangelijas.

Čanija apstulbusi žiūri į paketą.

Prieš išsiskirdamas su ja jos daugiabučio kieme, jis sako:

– Neketinu miegoti su jumis. Tol, kol mudu nesame susituokę. Tiesiog norėčiau su jumis retkarčiais pasimatyti, – jo lūpas iškreipia skausminga šypsena. – Aš noriu jus merginti. Esu labai senamadiškas.

Ji žiūri į jį, vienoje rankoje laikydama knygą, kitoje – savo „Chanel" rankinę. Turi sau pripažinti, kad ištisą minutę ją gundė paprasto, saugaus, švaraus, skrupulingai moralaus gyvenimo perspektyva su stipriu, sąžiningu, religingu vyru, kuris jos niekada neišduos, kuris rūpinsis ja ir jų vaikais ir apskritai įgyvendins jos „gyveno ilgai ir laimingai" scenarijų. Tačiau tuomet ji suvokia, kad galvoja ne apie gyvenimą, o apie muilo operą. Nerealumo įspūdį dar labiau sustiprino jo sparta. Nejau Amerikoje įprasta pasipiršti jau per patį pirmą pasimatymą?

Čanija susidarė įspūdį, kad šie santykiai vienam iš jų gali baigtis prastai. Kaip nelegali imigrantė, ji turi pagrindo manyti, kad auka gali būti tik ji. Juk vis dėlto reikia pripažinti, kad šį raundą

laimėjo jis. Ji neatsisakys su juo susitikti dar kartą. Bet yra vienas dalykas, kurį jis turi suprasti:

– Jokiu būdu nebūsiu jums artima be sekso. Kad ir ką jūsų Dievas apie tai galvotų, verčiau jam pasakykite: tajės merginos neįmanoma merginti be sekso. Turi būti daugybė sekso, tonos sekso, kol jis pradės sunktis pro ausis.

Ji nekreipia dėmesio į skausmingą išraišką jo veide ir nusigręžusi patraukia prie liftų, nusprendusi neatsisukti atgal ir jam nepamojuoti; netrukus jį užstoja betoninė kolona. Tačiau pasiekusi lifto duris ji sustingsta lyg įkasta. Jai už nugaros pasigirsta Homerio Simpsono balsas:

– Čanija, ei, Čanija, ateinančiam šeštadieniui gavau bilietus į „Springfildo izotopų“ rungtynes, nori eiti?

Ji žaibiškai atsisuka ir pamėgina žvilgsniu susirasti jį stovėjimo aikštelėje, bet jo nebėra. Ji net prasižioja iš nuostabos. Tai nebuvo šiaip sau talentingo mėgėjo pamėgdžiojimas, tai buvo tobula, profesionali imitacija, nuo kurios ant galvos pasišiaušia plaukai. Kildama į savo butą, ji galvoja:

Čanijai šį sykį užkibo keista žuvis. Dvidešimt minučių lovoje su juo, ir Čanija žinos viską. Jo veidas ne toks jau bjaurus, tik jis jo gėdijasi. Nori būti gražus amerikietis. Kažkas nerealaus, kaip filmuose. Bet Amerikoj visi elgiasi kaip filmuose. Galbūt jam tiesiog nestovi?

Kokia tai būtų katastrofa – ištekėti už vyro ir tik tada sužinoti, jog po antklode jis nieko vertas. Bet kodėl ji apskritai nusprendė dar kartą su juo susitikti? Finansiniu požiūriu saunoje jai sekasi be galo puikiai ir ji galėtų suvystyti kiek nori pažįstamų azijiečių vyrų iš diplomatinio korpuso, juk jie nuolat skambina ir ją supranta nepalyginamai geriau nei *farangas*. Bet karma yra tikra

meteorologinė sistema, pernelyg sudėtinga, kad ją būtų galima taip paprastai išnagrinėti.

Sugrįžusi į savo butą, ji numeta neišpakuotą Bibliją ant stalo ir čia pat ją pamiršta.

Taigi kas yra Mičas Turneris? Čanija būtų nustebusi, jei būtų sužinojusi, kiek daug žmonių kėlė sau šitą klausimą. Po pirmosios vakarienės ji suvokia, kad jis nepapasakojo ničnieko asmeniško apie save. Netgi tajiško Biblijos egzemplioriaus dovanojimas, iš pirmo žvilgsnio – žavus ir intymus pamaldaus žmogaus gestas, aiškiai yra iš anksto apmąstytas veiksmas, o tai kelia mintis, kad jo pamaldumas taip pat gali būti vaidyba.

Jis ištveria jos netrikdęs ištisas tris savaites, kol pagaliau paskambina ir pakviečia pavakarieniauti į „Geležinę širdį“ netoli Duponto žiedo. Čia nėra jokių aitriųjų paprikų, tai rafinuota romantika su ėrienos kotletais ir iš servetėlių išlankstytomis gyvatėmis ant dailiai serviruotų stalų aplink žioruojantį židinį. Ar jis suvokia, kad pats sau paspendė spąstus? Tai ne toks restoranas, kad galėtum oriai sėdėti negerdamas vyno. Turneris pasirenka teisingai ir gerai – užsisako „Napos“ raudonojo vyno, kuris visai tenkina Čaniją, bet pats gal tik porą kartų vos vos gurkšteli iš savo taurės. Prabėgus pusei vakaro, butelis jau apytuštis ir Čanija, pastačiusi savo taurę, reikšmingai pažiūri į Turnerį. Ji gėrė beveik viena, bet yra tik lengvai apsvaigusi. Susikaupęs jis gurkšteli tris ar keturis gurkšnelius, tada vėl pastato taurę ant stalo. Ji nenuleidžia nuo jo akių. Jis vėl pakelia taurę ir išgeria dar šiek tiek. Čanija atkakliai tebežiūri į jį, kol jis išgeria taurę iki dugno. Akivaizdžiai patenkinta, ji leidžia padavėjai supilti likusį vyną į jos taurę.

– Argi ji, velniai griebtų, nėra pats nuostabiausias dalykas, kokį tik jums kada nors yra tekę matyti? – sako Mičas Turneris

išraudusiu veidu staiga atsigręždamas į padavėją, o ši apstulbusi susižvalgo su Čanija.

Juodu neužsisako deserto; visą kelią taksi iki savo namų Čanijai tenka gintis nuo jo priekabiavimo. Jo godžios, stiprios, išsiilgusios rankos prasiskverbia visur. Kai ji pagrasina skelti antausį, jis sukikena.

– Nenugirdau, Mardže, – sukužda jis, šiurpiai tobulai kopijuodamas Homerį.

Kai juodu atsiduria jos bute, ji, kaip įprasta prostitutėms, ima jį į nagą: pirmiausia dušas drauge, tada ji šaltu vandeniu nuplauna jo lytinius organus – šaltas vanduo neturi jokios įtakos jo įspūdingai erekcijai. Patyliukais niūniuodamas panosėje, jis išmuiluoja jos krūtis skystu muilu ir mėgina putose parašyti savo vardą. Lovoje jis atgyja taip, kaip Čanija nė nesitikėjo.

Jis, galima sakyti, nuostabus. Praėjus dvidešimčiai minučių jis vis dar pumpuoja, o ji raitosi ir trūkčioja po juo ir tik profesinis išdidumas padeda jai susilaikyti nešaukus. Į jo švelnų: „Ar tu patyrei, brangioji?“ pasakytą su prancūzišku akcentu, ji, kaip tikra budistė, gaudydama kvapą prisipažįsta: „Tris kartus.“

– Aš irgi, – sukikena jis ir dulkina ją toliau.

Per ketvirtąjį orgazmą Čanija prisimena krikščionišką Bibliją. Galbūt joje vis dėlto išties yra kas nors verta dėmesio?

Pagaliau jis pavargsta, ir Čanija vėl nusiveda jį į dušą; paskui juodu sugula šalimais. Tačiau tas vienintelis stiklas vyno vis dar daro stebuklus. Gulėdamas šalia jos jis lyg mokinukas lieja jai viską, kas tik susikaupę jam širdyje ar atmintyje. Po savo gyvenimo istorijos (jis lankė griežtai religinės pakraipos mokyklą Arkanzase, vėliau studijavo Jeilio universitete ir Japonijoje) Mičas Turneris pasineria į pačias bjauriausias Vašingtono apkalbas.

Pasirodo, jis augo griežtų pažiūrų baptistų šeimoje pietuose, o jo tėvas buvo senatorius. Jis turi seserį, su kuria jaučiasi labai artimas, ir du brolius, abu klestinčius telekomunikacijų srities

verslininkus, beveik milijardierius. Bet Čaniją pakeri įspūdingas akcentų ir balsų arsenalas, stulbinantis Turnerio sugebėjimas pamėgdžioti. Kai jis pasakoja apie įvairiausius asmenis, atrodo, kad jie gyvena jo kūne – imitacija tokia šiurpiai tiksli, jog Čanija prisidengia burną, kad jis nematytų jos prasižiojusios. Kai jis išeina, ji teįstengia stovėti ir purtyti galvą. Tikrai keista žuvis.

Savo dienoraštyje Čanija pripažįsta, kad alkoholis Mičą Turnerį veikia keistai. Ji dar ne kartą matys tą pribloškiančią metamorfozę. Turneriui trisdešimt dveji ir kiekvieną kartą išgėręs jis atjaunėja maždaug perpus. Dėl šio paslaptingo alkoholio poveikio jis atrodytų visai niekam tikęs viešumoje, bet privačioje aplinkoje tampa dideliu hiperaistringu šešiolikmečiu, turinčiu tuziną skirtingų tapatybių ir puikų humoro jausmą. Nuo šiol namuose Čanija visąlaik turi butelį raudonojo vyno. Jos sugalvotas ritualas veikia kaip laikrodis. Turneris įeina slegiamas kaltės, susikaustęs, rimtas, nekalbus, slogiai paslaptingas, mėtydamas užuominas, jog nežino, kaip ilgai dar leis sau su ja nusidėti. Ji duoda jam taurę vyno ir per kelias minutes jis praranda visą savo asmenybės brandumą ir virsta dideliu niekus veblenančiu kūdikiu landžiomis ir grabinėjančiomis rankomis. Po sekso jis visuomet psichologiškai išsikrauna leisdamasis į kalbas. Bėda ta, kad šis jo išsikrovimas susijęs su vis prieštaringesniais pasakojimais. Kai kuriose jo gyvenimo istorijos versijose mylima sesuo prapuola ir ją pakeičia malonus, bet pasiklydęs gyvenime brolis, kurį Mičas nuolat turi traukti iš vienokio ar kitokio liūno. Kartais jo motina būna katalikė iš Čikagos. Gana dažnai jo tėvas būna palaidūnas, palikęs šeimą, kai Mičui buvo ketveri. (Savo dabartinę padėtį Mičas pasiekęs, nes puikiai mokėsi ir gaudavo stipendiją.) Dar kituose variantuose jo tėvas – buvęs diplomatas, daugelį metų dirbęs Tokijuje – todėl Mičas puikiai kalba japoniškai.

Kita moteris būtų įžvelgusi tam tikrus pavojaus signalus, bet patyrusios prostitutės pripratusios klausytis vyrų tol, kol šie galutinai susipainioja. Ji spėja, kad Turneris kažkur turi žmoną ir vaikų ir nemano, jog Čanija pakankamai protinga, kad pastebėtų jo pasakojimų prieštaravimus. Priblokšta jo nesugebėjimo ją įvertinti, nusprendžia toliau su juo susitikinėti ir stebėti drastiškus jo asmenybės pokyčius, mėgautis išskirtiniu seksu, o labiausiai – juokingu, nežabotu, vaikišku veblenimu įvairiausiais balsais, dėl kurio, jos kuklia nuomone, jį galima laikyti genijumi. Reikia pripažinti, ji mačiusi gyvą galybę vyrų, tačiau nė vienas iš jų niekuomet nebuvo jos šitaip prajuokinęs. Tiesa, Čanija kvatoja iš nuostabos, kvatoja negalėdama patikėti savo ausimis, bet argi ne tokių dalykų laukia mergina iš ją įsimylėjusio vyro? Šitaip smagiai juokusis Čanija nebuvo nuo pat Tailando laikų.

Iš šalies žvelgianti budistinė jos esybės dalis pastebi, kad Mičo priklausomybė nuo jos darosi šiek tiek bauginanti. Du kartus jis jai pripažino, kad jaučiasi kaip naujai atgimęs. Tiksliau, kaip gimęs pirmą kartą. Dabar, pažinęs tajiško malonumo skonį, jis matąs, kokia sukrušta (jo žodis) buvo jo vaikystė. O gal tai apskritai buvęs tiesiog amerikietiškas mėšlas, ir tiek?

Ją stulbina tai, kaip stipriai jis apsišovė vertindamas jos intelektą, ir jai norisi įvilioti jį į dar akivaizdesnių prieštaravimų pinkles.

– Mičai, pasakyk man teisybę. Ar tavo tėvas tikrai buvo senatorius?

– Tėtis? Žinoma, vienas žymiausių Kapitolijaus kalvoje, garbingas amerikietis, vienas iš tokių, kuriems galėtum patikėti savo palikimą arba savo žmoną.

Čanija žvelgia į jo taurę. Pastaruoju metu ji nežymiai padidino dozę. Ji nupirko dvi baliono dydžio vyno taures, į kurias telpa po pusę butelio vyno. Į jo taurę ji supylė apie ketvirtį butelio „Napos“ raudonojo, ir jis išgurkšnojo maždaug trečdalį.

Jis nusišypso. Žino, kad ji laukia, kol jis išgers dar šiek tiek ir persimainys. Jau šiek tiek apsvaigęs, jis prunkšteli. Čanija nusišypso. Jis gurkšteli dar. Žinoma, jis galvoja apie seksą, kuriuo jie netrukus mėgausis – be abejo, tai bus dar vienas maratonas, – tuo tarpu ji su įprastine nuostaba laukia jo asmenybės pasikeitimo. Dar pora gurkšnių, ir štai. Jo veidą užlieja raudonis, o akys sušvinta nauja šviesa.

– Tai koks jis buvo iš tiesų?

– Visiškas mėšlas, dvidešimt keturių karatų subingalvis, – atsako Homeris Simpsonas.

Čanija iš juoko susileidžia ant sofos. Toks drastiškas yra jo sąmonės virsmas, toks absoliutus ir šiurpinantis, įvykęs be jokio perspėjimo ar komentaro. Jai tai be galo puikiai iliustruoja budistinę doktriną, kuri skelbia, kad nėra tokio dalyko kaip viena asmenybė – yra milijonas sąmonės būsenų. Teisingai jas suvokęs žmogus gali bet kada pasirinkti vieną iš jų, o štai nušvitusieji nesirenka nė vienos.

– Subingalvis? – ji taip leipsta juokais, kad vargiai prataria žodį.

Jos juokas – juokas gražios moters, kurios žavesys jį mistiškai veikia, – yra akivaizdžiai užkrečiantis. (Kad ir ką jis prasimanytų, jo priklausomybė nuo jos yra tikra – arba ji prarado sugebėjimą perprasti vyrus.) Jis klesteli šalia jos ant sofos – Čanija vis dar kreta iš juoko, bergždžiai bandydama susivaldyti.

– Žinai, kartą jis išjungė televizorių, nes rodė du besikrušančius šunis.

Dabar ji paspringsta iš juoko ir be jėgų ištisoms penkioms minutėms susmunka ant grindų. Bet ar tai tiesa? Iš ko jie abu kvatojasi – iš teatro ar iš tikrovės? Galbūt jo pasakojimų prieštaravimai yra sąmoningi, norint išsiaiškinti, ar ji priims šį žaidimą pagal jo keistas taisykles. Kelias akimirkas Čanija tariasi supratusi, kaip čia yra: tai sekso žaidimo variantas, kurį mėgsta kekšių paslaugomis

besinaudojantys vyrai: jos užduotis yra drauge su juo įžengti į ilgai ignoruotą jo vaikystės pasaulį – vienintelę vietą, kur jis jaučiasi gyvas. Tarytum patvirtindamas jos spėjimus jis pradeda įspūdingą ir linksmą penkių minučių šou ir puikiai pamėgdžioja visus televizijos personažus, kokius tik ji geba prisiminti.

Per patį smagumą jis staiga nuščiūva. Anksčiau šito nebūdavo, bet nuo šiol tai atsitiks vis dažniau ir dažniau – tarytum kažkur jo sąmonėje būtų atsivėrusi skylė: jis nervingai nuryja seiles, o veidą sukausto kažkokie nesuprantami jausmai – gal kaltė, gal neapykanta, gal sena baimė – sunku pasakyti, ir jis nepaaiškina šios savo metamorfozės. Galbūt jis ir pats nepastebi savo nuotaikos pokyčių? Nuo kavos stalelio Čanija paima jo taurę ir paduoda jam. Jis godžiai geria, išmaukia iki dugno. Po kelių sekundžių jo linksmumas grįžta. Ji stengiasi išvengti pavojingų temų ir leidžiasi nurengiama. Pasižada sau daugiau niekada neklausinėti apie jo tėvus.

O kas gi jį traukia prie jos, be jos juoko priepuolių ir sekso maratonų? Ir kodėl ji terliojasi su juo, jei galėtų tuos pačius pinigus gauti iš šimto kitų klientų? Bet kuri kekšė ją suprastų: šis keistas vyriškis pasidalijo su ja savo kompleksais. Per karjerą, trunkančią jau beveik dešimt metų, vienintelis jos žinių apie vyrus šaltinis buvo supaprastinti ir komercializuoti santykiai, trumpa ir emociškai sterili sueitis, idealiai tinkama šiuolaikiniams Vakarams, jei tik jie pakeistų savo šventeiviškus įstatymus. Čanijos akimis, Mičas Turneris yra jos tikrieji vartai į *Saharat Amerika*. Galbūt iš tiesų *meilė* pažadina šypseną jos lūpose, kai ji žiūri į jį besistaipantį prieš veidrodį, besigėrintį savo tricepsais ir nerimaujantį, kad pradėjo per retai lankytis treniruoklių salėje. Gražiam vyrui tokia tuštybė būtų pasibjaurėtina, bet jam tai tik suteikia žavesio. Tarytum moteris jis nuolat trokšta patobulinti savo kūną. Jau senokai jis ketina ant nugaros pasidaryti įspūdingą tatuiruotę, bet Jungtinėse Valstijose niekaip neranda tinkamo specialisto – čia

visos tatuiruotės tiesiog klaikios. Kai kitą kartą vyks į Japoniją, susiras ten patį geriausią meistrą. Japoniškos tatuiruotės – *horimono* – yra tikri meno kūriniai ir gali būti tikrai nepaprastos. Galbūt kada nors jis išties sukaups drąsos ir mėnesį praleis Japonijoje, kad pasidarytų viso kūno *horimono*.

Per savo vienintelį apsilankymą Turnerio bute (jis pasižymi išskirtiniu asmeninio saugumo instinktu) Čanija pastebi, kad jo būstas yra gryniausias jo atspindys. Iš pažiūros viskas atrodo tvarkinga, visi daiktai savo vietose, surikiuoti lyg armija, nuolat pasirengusi kovai; tačiau netikėtai ji atranda milžinišką terariumą, pilną didelių plaukuotų ir egzotiškų vorų, o jo miegamojo sienos, pasirodo, išdabintos nuogų meistriškai ištatuiruotų rytiečių moterų nuotraukomis. Pornografija Čaniją trikdo nepalyginamai mažiau nei vorai. Argi tai normalus suaugusio *farango* pomėgis?

Vieną vakarą, būdama ne itin palankiai nusiteikusi vyrų atžvilgiu (problemos saunoje, dėl kurių ji susilaukė priekaišto iš Samsono Ipo), Čanija sulaužo savo nuostatą ir prikiša Turneriui kol kas ryškiausią jo pasakojimų prieštaravimą.

– Mičai, pasikalbėk minutėlę su Čanija. Tavo tėvas buvo senatorius ar paliko šeimą, kai tu buvai mažas, ar žuvo avarijoje, kai tau buvo dvylika?

Nėra pagrindo abejoti jo mąstymo sparta.

– Viskas yra tiesa. Žmogus, kurį vadinu savo tėvu, senatorius, iš tiesų buvo mano įtėvis, už kurio mano motina ištekėjo, kai mano tėtis paliko šeimą. Tėtis tikrai mus paliko, kai visi buvome maži, ir jis išties žuvo avarijoje, kai man buvo dvylika – bet nė vienas iš mūsų jo nematėme daugiau kaip aštuonerius paskutinius metus.

– Na, o tavo mama – ar ji baptistė iš Teksaso, ar katalikė iš Čikagos?

– Mama? Taip pat ir viena, ir kita. Ji gimė Čikagoje katalikų šeimoje, tačiau susituokusi su senatoriumi perėjo į kitą konfesiją.

Tai vienintelis kompromisas, kurio jis iš jos reikalavo – juk ši santuoka vis dėlto smarkiai pakylėjo ją socialiniais laiptais.

– O tavo mylimoji sesutė Alisa?

Pasikeitus temai Turnerio veidą bemat aptemdo debesis.

– Nori sužinoti apie mano vaikystę, ar ne? Tai buvo pragaras, sakau tau tiesiai šviesiai. Tai buvo sąmoningas, suplanuotas ir rafinuotas kankinimas koncentracijos stovykloje. Kodėl apie tai klausinėji? Juk žinai, kad tai mane slegia.

– Gerai, gerai. O kodėl tu giliniesi į japonų kultūrą?

Išgirdęs šį klausimą jis ir vėl suraukia antakius. Tyli gana ilgai. Čanija nusprendžia, kad jis kovoja su dar vienu keistu ir labai vakarietišku savo demonu, ir kantriai laukia.

– Vienas senas Antrojo pasaulinio karo veteranas mane supažindino su japonų pornografija.

Ji žiopteli iš nuostabos. Turneris paaiškina.

Tada, kaip ir dabar, japai buvo gerokai aplenkę Vakarus šioje svarbioje industrijos šakoje; trylikametis Mičas veterano dėka jau buvo šio žanro specialistas. Jis ir jo geriausias bičiulis sukaupė visą biblioteką pornografinių žurnalų, paštu atsisiųstų iš viso pasaulio. Jiedviem prireikė viso mėnesio intensyvių analitinių tyrimų, kad empiriškai patvirtintų, jog japonų kokybės kontrolė yra visų geriausia – tiek pornografijos, tiek ir kitose srityse. Vien pažvelgus į žurnalo iliustracijas buvo galima pajusti merginos kūno stangrumą, išgirsti jos aimanas. Kai nuo žurnalų jie perėjo prie vaizdajuosčių, skirtumas tapo dar akivaizdesnis. Regint itin meniškas tatuiruotes, išradingai surežisuotas situacijas, neįtikėtinai pranokstančias banalų tipinį vakarietišką modelį su merginomis mokyklinėmis uniformomis, ir didžiulę sadomazochistinių scenarijų įvairovę, buvo nesunku suvokti japų ekonomikos klestėjimo priežastis. Būdamas Japonijoje Turneris iki valios prisižiūrėjo meistriškai ištatuiruotų nuogų jaunų moterų nuo pat Fukuokos iki Saporo.

– O kodėl tu įstojai į... aaa... į tą organizaciją, kuriai priklausai?

Mičas Turneris staiga plačiai nusišypso:

– Jiems reikėjo šnipų, laisvai kalbančių japoniškai. Visą laiką baimintasi, kad japai pagal vyriausybės finansuojamą programą vagia Amerikos pramonines paslaptis. O aš esu egzaminų laikymo genijus, taigi be problemų įveikiau bandomąsias užduotis. – Su globėjiška šypsena: – Aš turiu fotografinę atmintį, o mano intelekto koeficientas yra šimtas šešiasdešimt penki – genijaus lygis.

– Tai tu gali būti bet kuo, kuo tik panorėjęs?

Čanija žino, koks provokuojantis gali būti šis klausimas, ir sąmoningai įremia žvilgsnį jam į akis, taip mesdama savotišką iššūkį. Ji atidžiai stebi jo emocijų kaitą, tačiau jis nusprendžia iš esmės pakeisti pokalbio temą.

– Žinai, dabar, kai sutikau tave, nemanau, kad galėčiau be tavęs gyventi. Tu vienintelė moteris pasaulyje, kuri mane supranta.

Bet alkoholio poveikis baigia išsisklaidyti; Mičas Turneris pamažu grįžta į ankstesnę būseną ir greitai jį vėl užvaldys kaltės ir atsakomybės jausmas. Čanija nusprendžia, kad laikas užduoti paskutinį nekaltą klausimą.

– Tai Japonijoje tu tikriausiai dulkinaisi kaip triušis?

Bet jau per vėlu, cheminė reakcija jau vyksta atgaline linkme, Turneris vėl apsigaubia nepermatomu Išoriniu Sluoksniu – kaip rūdimis, saugančiomis keistą vidinį branduolį nuo tolesnės oksidacijos.

– Ne, nesidulkinau.

– Kodėl?

Jis gūžteli pečiais, staiga apimtas paniekos, netgi pasibjaurėjimo.

– Yra geresnių dalykų, kuriais galima užsiimti per šį trumpą žemiškąjį gyvenimą, Čanija. Tikiuosi, kada nors tai suprasi. Aš tikrai noriu, kad perskaitytum Bibliją, kurią tau daviau. Kiek aš tau skolingas už šios dienos masažą?

Ji prie to jau priprato. Kiekvieno susitikimo pabaigoje, net jei juodu būna drauge praleidę visą naktį, jis staiga apsimeta, kad pas ją atėjo paprasto, su seksu nieko bendro neturinčio masažo, ir visuomet jai sumoka tiek, kiek ji paprašo. Ji išmoko žaisti šį žaidimą.

– Už masažą? Penkis šimtus dolerių. – Kai jis įteikia naujutėlaičius banknotus, kuriuos tikriausiai kiekvieną kartą pasiima iš banko specialiai jai, Čanija pasiteirauja: – Kada vėl tave pamatysiu?

Jis rimtu veidu papurto galvą.

– Nežinau. Nesu tikras, ar turėtume šitaip tęsti. Tai negerai. Tai negerai nė vienam iš mūsų ir man reikia rimtai pagalvoti apie savo atsakomybę tavo atžvilgiu, apie tai, ką aš darau tavo sielai. Manau, kurį laiką mums būtų geriau nesimatyti.

Ji sutinka ir nutaiso miną, tarsi apgailestaudama susitaikytų su tikrove. *Ji* žino, kad po dienos kitos jis vėl jai paskambins, bet ar žino tai *jis*? Kiek atitrūkusios viena nuo kitos yra šios dvi Mičo Turnerio esybės?

Tai klausimas, į kurį ji galės atsakyti tik tada, kai jau bus gerokai per vėlu. Juk vis dėlto ji yra vienui viena didelėje atšiaurioje šalyje, ir nors jaučiasi labai tvirta, kartais ir ją užplūsta baisi ir nyki vienatvės tuštuma. Kartą nieko nesvarstydama ji paskambino Turneriui į darbą ir papasakojo epizodą iš „Simpsonų“: Mardžė įsidėjo krūtų implantus. Čanija turėjo jo telefono numerį, nes išgėręs Turneris su džiaugsmu įteikė jai savo vizitinę kortelę. („Aš noriu, kad man skambintum kiekvieną mielą valandą, aš noriu girdėti tavo balsą, noriu ištisas valandas kalbėtis su tavimi apie seksą...“ Žinoma, ji nebuvo tokia kvaila, kad skambinėtų jam, kai jis darbe ir blaivus.) Dabar, staiga suvokusi, ką padarė, ji sulaiko kvapą, nežinodama, kaip jis sureaguos. Galbūt ji nuėjo per toli ir šį kartą jis visai rimtai nutrauks santykius? Po jos žodžių eina ilga pauzė, tada:

– Mardžė neketino įsitaisyti implantų – tai buvo ligoninės klaida. – Vėl pauzė. – Aš paimsiu tave priešpiečių. Kur norėtum pavalgyti?

– Gal į „Jake's Chili Bowl"?

– Tai juodukų skylė, nekokia idėja.

– A, taip, tiesa.

– Žinai ką? Apsirenk kaip į verslo susitikimą, ir aš nusivešiu tave į „Vanagą ir balandį" ant Kapitolijaus kalvos. Visiems pasakysiu, kad esi Tailando ekologinės delegacijos narė. Jie čionai atvykę dviem savaitėms ir stengiasi atgrasyti amerikiečius nuo ketinimų pirkti didžiules jų neliestos gamtos teritorijas. Jei kas nors prieis pasikalbėti su mumis, gali improvizuoti.

Nuo pat Tanio išvykimo Čanija neturėjo galimybės jaustis visaverte žmogiška būtybe. Tik dabar, kai Turneris pamini „Vanagą ir balandį", į kurį Tanis dusyk buvo ją nusivedęs, ji pajunta, kaip pasiilgo egzotiškos verslo delegatės iš Rytų vaidmens. Tajas diplomatas nupirko jai juodą amerikietiško stiliaus dalykinį kostiumėlį (su kelnėmis, o ne sijonu), kurį ji dabar ir apsirengia, užsisega masyviąją auksinę grandinėlę su Budos pakabučiu – taip ji niekada nebuvo peržengusi savo namų slenksčio. Persmeigusi susuktus plaukus smeige ir meistriškai, kaip išmokusi grožio salonuose, pasidažiusi antakius ir blakstienas, apsiavusi juodais aukštakulniais bateliais ir nutaisiusi rimtą veido išraišką (Tanis ją kartą pamokė, kaip vaidinti Niūriąją Amerikietę, paaiškinęs, kad ši veido išraiška yra efektyviausia siekiant išspręsti reikalus Jungtinėse Valstijose), su griežtu dalykiniu kostiumėliu ir ekstravagantiškais rytietiško aukso papuošalais ji panaši ne tiek į lobistinės grupės narę, kiek į Tailando aristokratijos atstovę.

Aplinka yra pati nuostabiausia iš visų galių. „Vanage ir balandyje", sėdint ant kėdės šalia labai rimto Mičo Turnerio, darbo metu niekada nevaidinančio nieko kito, tik Niūrųjį Amerikietį, visai akivaizdu, kad restorano personalas, aptarnaujantis Kongreso

narius, yra įsitikinęs, jog ji – nepaprastai svarbi užsienio pareigūnė, ir apie ją šokinėja su pagarba, kurios, jai pačiai to nežinant, taip ilgėjosi jos širdis. Čanija nusprendžia, kad jai be galo patinka „Vanagas ir balandis“ ir ji tikrai išsireikalaus, kad Turneris ją kuo dažniau čionai atsivestų, – tai bus kaina, kurią jis turės sumokėti už vis intymesnius jųdviejų santykius, ir jai visai nesvarbu, kad šiuo metu jis patiria kažką panašaus į krizę, nes pats netiki, kad jam užteko nutrūktgalviškumo atsivesti ją čionai. Juk tarp restorano lankytojų tikrai yra jos klientų?

Įdėmia veido išraiška ji apsidairo aplinkui. Ne, atrodo, nėra nė vieno vyro, kurio linksmakotį ji būtų aptarnavusi. Mičo Turnerio oda papilkėja, ir jis užsisako butelį vyno.

Savo dienoraštyje Čanija daugiau nieko nerašo apie šiuos priešpiečius arba kaip juodu po jų atsidūrė jos bute, kur viskas vyko pagal įprastą ritualą. Tačiau tie priešpiečiai jam turėjo tokį poveikį, kokio nė vienas iš jų nesitikėjo. Po viskam Turneris, gulėdamas lovoje ir dar tebeveikiamas „medikamentų“, balsu mąsto, jog būtų išmintinga supažindinti ją su savo tėvais. Čanija neklausia, tikrus ar tariamus tėvus jis turi omenyje. Jie žaidžia jų įprasto žaidimo variaciją. Jų nuotaika lengva ir nerūpestinga, taigi Čanija pasijunta užklupta netikėtai.

– Nelabai gera mintis, Mičai. Aš tajė. Tajės turi tam tikrą reputaciją, pats supranti.

Jis, svajingai:

– Bet tu taip puikiai pasirodei šiandien per priešpiečius. Galėčiau jiems drąsiai tvirtinti, kad esi kokios nors verslo delegacijos narė. Jie tikrai neatskirs. Anksčiau ar vėliau tau vis tiek teks su jais susitikti.

– Ne.

Baisoka stebėti, kaip jo galvoje vėl atsiveria juodoji skylė.

Juk tiktai vaikai gali patirti tokius žaibiškus nuotaikos svyravimus? Jo veidą staiga ir be perspėjimo iškreipia įniršis. Tačiau kuriame konkrečiai pasaulyje jie šiuo metu yra? Apie kuriuos tėvus jie kalba? Senatorius ir sesuo išnyko iš akiračio jau prieš kelias savaites; pagal naujausią versiją jį užauginusi ekscentriška tetulė.

– Nori pasakyti, kad neketini už manęs tekėti?

Apstulbimas jo balse iškalbingai byloja apie jo mintis. *Ką, trečiojo pasaulio kekšė atsisako savo gyvenimo šanso?*

– Aš nenoriu apie tai kalbėti.

– *Aš* noriu apie tai kalbėti, Čanija. Atsiprašau, kad turiu tai pasakyti, bet daugiau šitaip elgtis aš negaliu, tikrai negaliu. Nemanau, kad suvoki, kokius didelius moralinius kompromisus aš dabar darau. Tu netgi nepavartei tos Biblijos, kurią tau daviau.

– Gerai, aš perskaitysiu Bibliją, tada pasikalbėsime, – sako ji, norėdama jį užčiaupti.

Jai neaišku, kodėl Biblijos perskaitymas turėtų būti sietinas su pokalbiu apie santuoką – juk vis dėlto jis neparodė nė menkiausio susidomėjimo budizmu, – tačiau ji bet kuria kaina pasiryžusi išsklaidyti jį užvaldžiusią juodą nuotaiką. Tai pirmas kartas, kai jai išties tenka pripažinti, jog alkoholis šį *farangą* gali paveikti ne vien teigiamai.

Jam išėjus, ji prisiverčia ir perskaito keturias evangelijas tajų kalba, paskui grįžta į pradžią ir perskaito Pradžios knygą, tačiau netrukus pasijunta neįstengianti sutelkti dėmesio. Ji gali tvirtai pasakyti, kad gyvenime nebuvo skaičiusi tokių vaikiškų paistalų. Krikščionių religija jai panaši į stebuklinę pasaką, kur aklieji praregi, luošieji ima vaikščioti, mirusieji prikeliami, o galiausiai paslaptingasis veikėjas, kalbėdavęs alegorijomis, sugeba prisikelti pats ir vaikščioja su nukryžiavimo skylėmis kūne. O kas pasakyta apie viską pradėjusį Dievą, kuris, žinoma, yra vyras? Kas per

pašlemėkas jis turėjo būti, kad pasodino tuos du medžius rojuje, o paskui liepė Adomui ir Ievai nevalgyti jų vaisių. Čanijos supratimu, visa knyga yra Mičo Turnerio fantazijų pasaulio tąsa. „Simpsonai" – kur kas patrauklesnis dalykas.

Persisotinusi jo globos, ji tiesiai šviesiai, nevyniodama žodžių į vatą, išsako jam savo nuomonę apie krikščionių Bibliją ir laukia jo reakcijos. Jo veide viena po kitos keičiasi keistos išraiškos, kakta keletą kartų susiraukšlėja ir vėl išsilygina, tada jis taria:

– Turbūt tu esi teisi, krikščionybė yra visiškas mėšlas. Supranti, vieną dieną aš pasukau į politiką, o šioje šalyje, norint padaryti karjerą valstybinėje tarnyboje, tau būtinai reikalinga bažnyčia. Tu man parodei, kad yra ir kitų kelių. Turėčiau tau už tai padėkoti.

Suraukusi kaktą, ji užduoda klausimą, kuris nieku gyvu nebūtų šovęs jai į galvą iki apsilankymo „Vanage ir balandyje".

– Gal ketini kada nors siekti prezidento posto?

Mičo veidas surimtėja, tarytum ji būtų palietusi pernelyg gilią ir jautrią jo asmeninės tikrovės dalelę, kad apie ją būtų galima diskutuoti. Jis atlaidžiai nusišypso, bet nieko neatsako.

Tačiau Čanijos jo šypsena nepralinksmina. Šis žmogus yra tikra manevrų raizgalynė, žaibiškai greita, bet konkretaus pavidalo neturinti sąmonė, besišvaistanti pasiaiškinimais, kurie kas akimirką keičiasi. Galbūt politika ir yra ta veikla, kur jis suklestėtų?

Čanijos dienoraštyje atsispindi, kad nuo šio momento jų santykiai ima šlyti. Ji mato, kad alkoholis jį veikia neigiamai; girtas jis darosi vis bjauresnis, ir ji liaujasi davusi jam vyno. O jis (kaip pats sako) pirmą kartą gyvenime pradeda gerti namie. Ko gero, Čanijai nusibodę jų nuolatiniai kivirčai ir ji nebesistengia aprašinėti jų savo dienoraštyje, išskyrus vieną, per kurį Mičas Turneris stoja ginti feminizmo.

Čanija:

– Taigi šioje šalyje visos moterys yra vyrai. Čia jūs turite vien tiktai vyrus. Pusė turi putes, kita pusė pimpalus, bet visi jūs esate vyrai. Moterys čia vaikšto kaip vyrai, kalba kaip vyrai, vadina viena kitą šiknėmis ir putėmis, lygiai kaip vyrai. Kitais žodžiais tariant, du šimtai aštuoniasdešimt milijonų žmonių čia teieško ko nors minkšto, ką būtų galima padulkinti, – ji apdovanoja jį pačia žavingiausia savo šypsena. – Nieko nuostabaus, kad aš uždirbu tiek daug pinigų.

Jis pasimuisto, karštligiškai ieškodamas būdo, kaip perimti pokalbio iniciatyvą. (Čanija galvoja, kad čia dvelkteli jo būsimasis politinis „aš".) Ramiai ir su įsitikinimu jis sako:

– Moterys išsikovojo nepriklausomybę. Galbūt jos kiek ir perdeda, bet, žvelgiant iš jų varpinės, anksčiau jos buvo beveik vyrų vergės.

– O dabar jos yra jūsų sistemos vergės. Sistema jų nemyli ir negerbia, ji tiktai dulkina jas. Jos turi visą dieną vergauti biuruose, be paliovos dirbti, dirbti ir dirbti, kad kažką padarytų turtingą. Po darbo jos jaučiasi išsekusios, bet vis vien slampinėja po klubus ir barus ieškodamos vyrų. Argi tai galima vadinti pažanga?

– Bet tu pati parsidavinėji vyrams. Taigi ir pati esi pinigų vergė.

– Kai tu sakai „pinigai", tu suteiki jiems *farangišką* prasmę. Kai aš sakau „pinigai", aš jiems suteikiu tajišką prasmę.

– Kokia ta tajiška prasmė?

– Laisvė. Mano profesinė veikla trunka gal valandą ar dvi, o paskui, jei noriu, aš galiu visą savaitę gyventi iš gautų pinigų. Manęs nevaldo nei vyras, nei sistema. Aš laisva.

– Vis dėlto tu parsidavinėji, taigi dirbi.

– Na, matai, tu prieštarauji pats sau. Aš dirbu lygiai kaip kitos moterys, pats ką tik tai pasakei.

– Bet tu pardavinėji savo kūną. Kaip tai suderinti su buvimu gera budiste?

– Tu nesupranti. Aš pardavinėju tiktai tą kūno dalį, kuri nėra svarbi, ir niekas dėl to nenukenčia, išskyrus galbūt šiek tiek mano karmą. Aš nedarau didelės žalos. Tu pardavinėji savo sąmonę. Sąmonė yra Budos sostas. – Grasindama jam pirštu: – Tai, ką tu darai, yra labai labai blogai. Tu neturėtum šitokiu būdu naudoti savo sąmonės.

– Kokiu būdu? Savo smegenis aš naudoju darbui. Tai nėra parsidavinėjimas.

– Tanis man daug kartų sakė, kad Vašingtono politikos veikėjai, tokie kaip tu, dažnai nepritaria prezidentui, jo nuomonei ir veiksmams. Šitas prezidentas labai pavojingas, gali visą pasaulį nuteikti prieš Ameriką. Tu pats man sakei, kad jam nėra kitos išeities kaip tik skirstyti pasaulį į gerąjį ir blogąjį, nes jis temoka skaičiuoti tik iki dviejų. Tačiau tu dirbi jo aparate, leidi jam naudotis tavo smegenimis organizuojant veiksmus, kurie gali sukelti pavojų visam pasauliui. Tai yra prostitucija. Tai gali pakreipti tavo karmą labai labai bloga linkme. Galbūt kitame gyvenime tau teks atgimti tarakonu.

Mičas Turneris prapliumpa juoku. Jis atrodo susižavėjęs jos argumentacijos lankstumu ir išmone.

Čanija sutrikusi, ji nežino, ką daryti su šiuo vaikinu.

Ji galvoja, kad jų santykiai toliau pamažu eižės, kaip ir įprasta tokiems romanams, juodu pasuks kiekvienas savo keliu, galbūt jai teks palikti Vašingtoną, galbūt po kelių mėnesių ji grįš į Tailandą, nes čia jai sekėsi nepaprastai gerai ir ji jau turi pakankamai pinigų, kad galėtų baigti savo karjerą Amerikoje. Bet šio paskutinio jųdviejų pokalbio data buvo 2001 metų rugsėjo dešimtoji.

Stebėtina tai, kad tą pačią dieną Čanija, jausdamasi prislėgta ir išsekusi po jųdviejų ginčo, užrašo vieną iš tų atradimų, kuriuos padaro kiekvienas, ilgai gyvenantis svetimoje šalyje. Pensilvanijos

ir Devintosios gatvių sankryžoje ją apima tėvynės ilgesys. Įvyksta jos pasaulėjautos lūžis.

Iš pat pradžių ją labai žavėjo viena amerikiečių, netgi neturtingiausių, savybė: būtent jų vaikščiojimo stilius. Netgi valkatos čia žingsniuoja tikslingai ir kupini energijos, tvirtai žinodami, kur eina, o tai kaip diena nuo nakties skiriasi nuo tajų vaikščiojimo stiliaus kur nors Bankoke ar Sarine, kur tikslo ir krypties poreikis menkai teprasismelkęs į kolektyvinę sąmonę. Dabar ji gerokai artimiau susipažinusi su šia šalimi ir per tą laiką jos požiūris į amerikiečių eiseną gerokai pakito.

Iš tiesų jie nežino, kur eina, tiesiog stengiasi sudaryti tikslingai einančio žmogaus įspūdį. Jie taip vaikšto dėl to, kad yra kupini baimės. Juos vaiko kažkoks jų viduje gyvenantis demonas. Čanija taip niekuomet nevaikščios.

Akimirką ji pasijunta kiaurai perpratusi *Saharat Amerika*; šį suvokimą lydi jos apsisprendimas kaip galima anksčiau sugrįžti namo į Tailandą. Ji nenori ištekėti už baimės kupino vyro, ištobulinusio meną su didžiuliu įkarščiu ir ryžtu eiti niekur. Pripažinti, kad esi sutrikęs ir nežinai, kur eiti, jai atrodo kur kas sąžiningesnė laikysena – ir kur kas artimesnė nušvitimui. Ir netgi kur kas brandesnė.

Kitą dieną Mičas Turneris jai paskambina apie trečią valandą popiet, kai visa šalis jau paskendusi chaose. Jis vaidina nepriekaištingą ir atsakingą profesionalą – tai vaidmuo, kurį atlieka darbe.

– Tau teks iš čia išvykti. – Jis, suprantama, žino, kad ji yra nelegali imigrantė, viską patikrino CŽV duomenų bazėje, galbūt netgi susisiekė su savo kontaktiniais asmenimis Tailande. – Nežinau, į kokią velniavą visa tai nuves, tačiau galiu lažintis, kad kiekvienas,

turintis pasą, išduotą į rytus nuo Berlyno, bus skrupulingai tikrinamas. Jau kalbama apie suėmimus be teismo leidimo. Gali įsivelti į tokią klampynę, kuri iš tavęs atims ne vienus gyvenimo metus.

Čanijos nereikia dukart raginti. Kai tik oro linijos vėl pradeda funkcionuoti, ji sėda į lėktuvą. To paties mėnesio dvidešimt antrąją ji atsiduria savo gimtajame kaime netoli Sarino Kambodžos pasienyje. Pirmas prabangos dalykas, kurį ji nusiperka, yra plokščiaekranis „Sony" televizorius, per kurį visais kanalais be paliovos kartojama filmuota medžiaga, kaip „Boeingai" rėžiasi į Manhatano bokštus dvynius.

Tuo, *farange*, ir baigiasi Čanijos dienoraštis.

Penkta dalis

„AL KAIDA“

27

Ankstyvą popietę aš atvykstu į Kaubojų gatvę ir atidarau barą. Nekantrauju susitikti su Leku ir sužinoti, kaip jam sekėsi su Fatima, tačiau visų pirma noriu aptarti Čanijos dienoraštį su Nong.

Vos uždegęs šviesas, nusilenkiu Budai. Visuomet labai svarbu, kad neištuštėtų alaus ir spiritinių gėrimų atsargos. Dauguma klientų geria „Kloster", „Singhos" ar „Heineken" alų, o merginos, žinoma, pusę savo pinigų užsidirba per „damų gėrimus" – mano motina niekada nepamiršta šios aplinkybės. Ji man palikusi žinutę, kad nedelsdamas užsakyčiau iš didmenininkų daugiau „Kloster" ir tekilos. Tekilos ištekliai, mano nuomone, dar pakankami, blogiausiu atveju bet kada galime nusipirkti keletą butelių parduotuvėje, bet „Kloster" atsargos yra pavojingai sumažėjusios.

Pažvelgęs į Budos statulą, pagaliau suprantu, kodėl jaučiu kankinančią įtampą. Ant statulėlės visai nebelikę serenčių. Išėjęs į gatvę, susirandu gėlių pardavėją ir nuperku tiek gėlių girliandų, kiek tik galiu panešti. (Mano šalyje, kur bepasisuktum, pamatysi gėlių pardavėją, kurio prekystalis bus nukrautas Budos girliandomis: tai patikimas verslas krašte, kuriame gyvena šešiasdešimt vienas milijonas lošėjų.) Užvertęs Budą gėlėmis, aš uždegu puokštę smilkalų, kuriuos mano motina laiko po prekystaliu, tris kartus dėmesingai jam nusilenkiu, įsmeigiu smilkalų lazdeles į mažą

dubenėlį su smėliu, specialiai laikomą šiam tikslui, ir pasimeldžiu, kad jis sugrąžintų mums sėkmę. Tą pačią minutę, kai baigiu melstis, atvyksta mano motina Nong, nešina glėbiu serenčių.

– Vakar buvau tokia užsiėmusi, kad pamiršau jas palaistyti, – paaiškina ji iš po gėlių kupetos. Nieko nesakau, tik tyliai laukiu, kol ji pastebės girliandas, kuriomis aš ką tik apkarsčiau Budos statulėlę. – Oi. Na, dabar jis tikrai mums atleis, – jos veidas nušvinta. – Dabar galime tikėtis kokios nors tikrai didelės sėkmės. Kaip tau ėjosi Sungai Koloke?

Nutaisau rimtą veidą ir paprašau ją atsisėsti prie vieno stalelio. Papasakoju apie dienoraštį ir atskleidžiu itin svarbią aplinkybę, kad Čanija pažinojo Mičą Turnerį Jungtinėse Valstijose. Ir turėjo su juo aistringą romaną. Nong tučtuojau supranta, ką aš noriu pasakyti.

– Jie gali rasti įrodymų, kad juodu buvo susiję? Jei amerikiečiai gerai pasikapstys, tikrai išsiaiškins, kad Vašingtone jis susitikinėjo su mergina iš Tailando. Netgi jei ji keliavo su svetimu pasu, jie gali išsiaiškinti, kokia jos tikroji tapatybė, tiesa?

– Taigi.

Nutaisęs rimtą veidą žiūriu į Budą. Kiek serenčių prireiks, kad jis galų gale mums atleistų, kad jį pamiršome? Nong paseka mano žvilgsnį, prieina prie Budos statulėlės, uždega saują smilkalų lazdelių ir rūpestingai nusilenkia – su didesniu pamaldumu, nei sugebėjau iš savęs išspausti aš.

– Esu tikra, kad netinkamai nusilenkei, – įgelia ji. – Na, dabar jau bus gerai.

Staiga mano mobiliajame telefone suskamba melodija „Satisfaction“. Tai Vikornas – jis nori sužinoti, kaip man sekėsi Sungai Koloke.

– Geriau važiuok čionai, – sako jis ir baigia pokalbį.

Policijos nuovados laukiamasis pilnas įprastinės publikos: elgetų, kekšių, vienuolių, žmonų, besiskundžiančių vyrų smur-

tu, vyrų, besiskundžiančių vagiliaujančiomis ir meluojančiomis žmonomis, pamestų vaikų, sutrikusių, įniršusių ir nuskriaustų žmonių. Kiekvienas čia esantis yra savaip nelaimingas. Tačiau Vikorno koridorius tuščias, lygiai kaip ir jo kabinetas, kuriame laukia tik pats šeimininkas. Jis manęs klauso, o aš pasakoju apie Čanijos dienoraštį ir žmones iš CŽV, Hadsoną ir Braitą, pasirodžiusius Sungai Koloke. Jis kurį laiką stovi, paskui ima vaikštinėti po kabinetą, susikišęs rankas į kišenes.

– Siūlau žiūrėti į tai kiek kitaip. Įsivaizduok, kad esi puikus specialistas, turintis bent jau daktaro laipsnį, ir užsiimi kažkokia pasiutiškai sudėtinga veikla. Dar būdamas idealistiškai nusiteikęs studentas, tu nusprendi pasitarnauti savo šaliai ir nueini į CŽV, o ten tave priima išskėstomis rankomis. Praleidęs dešimt metų šioje organizacijoje tu jau nebesi naivus studentas. Visi, kuriuos pažinojai koledže, uždirba dvigubai daugiau nei tu ir su malonumu leidžia savo pinigus. Vyrai ir moterys, kurie mokykloje buvo penktadaliu bukesni už tave, dabar yra verslo lyderiai, susikrovę milijardus iš technologijų – galbūt jie jau spėjo sėkmingai užbaigti savo pirmąją karjerą. *Jiems* nereikia jaudintis dėl to, ką pasakyti ir ko nepasakyti žmonai ir šeimai, *jiems* nereikia baimintis, kad bet kurią minutę iš aukščiau gali sulaukti nurodymo krautis krepšius ir ketverius ar penkerius savo gyvenimo metus praleisti kokiame nors Dievo užmirštame užkampyje, tokiame kaip Sungai Kolokas. *Jiems* nereikia kas šešias savaites kęsti melo detektoriaus testų, atsitiktinių narkotikų testų, nereikia bijoti elektroninio šnipinėjimo. O tu pakliuvai į organizacijos žabangas. Paaukštinimas yra vienintelė viltis, vienintelis kelias ištrūkti iš šios siaubingos kankynės. Šnipo darbas tam tikra prasme prilygsta tarnybai kariuomenėje. Reikia puikaus didelio karo, kad tau atsivertų paaukštinimo perspektyva. Po Rugsėjo vienuoliktosios CŽV darbuotojui tėra vienintelis būdas pakilti karjeros laiptais – reikia sučiupti keletą „Al Kaidos“ veikėjų.

O kaip jie atrodė, tie vaikinai, kuriuos sutikai šniukštinėdamas aplink Mičo Turnerio būstą?

Kaip visuomet, mano viršininkas be vargo pademonstravo savąjį stratego talentą, savojo proto pranašumą, savo neprilygstamą sugebėjimą užčiuopti žmogiškąsias silpnybes, kad ir kaip jos būtų maskuojamos.

– Vyresnysis, Hadsonas, buvo lygiai toks, kaip apibūdinote, – pripažįstu aš.

– Pusamžis, kamuojamas įtampos, praradęs ideologinį įkarštį, nesikenčiantis gauti paaukštinimą, iki kaklo sotus smulkaus masto šnipinėjimo nuobodybės, svarstantis, kokį velnią veikia šioje trečiojo pasaulio šalyje, kai, sulaukęs tokio amžiaus, tikėjosi jau vadovauti skyriui, sėdėdamas už puikaus plataus stalo Vašingtone?

– Taip, – dabar vargu ar dera minėti nežemišką Hadsono kilmę.

– O tas kitas?

– Tipiškas socialiai nesubrendęs *farangas*, kupinas didelių idėjų ir linkęs lįsti į spąstus drambliams.

Neatrodo, kad būtų verta gilintis į to nelaimėlio ankstesniuosius įsikūnijimus; žmonės paprastai nė neįsivaizduoja, kokie nuobodūs buvo dauguma praėjusių gyvenimų. Kaip ir daugelis mūsų rūšies atstovų, Braitas jau daugiau kaip tūkstantį metų yra bandos gyvulys, garbingai žūvantis didžiuosiuose istorijos mūšiuose. Abejonės į jo sielą prasiskverbė tik tada, kai gulėjo mirdamas nukirstomis galūnėmis Danange per Vietnamo karą ir jam į galvą atėjo iki tol nesuvokiama mintis: „Ar tik aš nebuvau suklaidintas?“

– Hmmm, – pulkininkas linksmai pažvelgia į mane. – Pagrindinė Vakarų silpnybė yra ta, kad jie neturi kitų priemonių lojalumui užsitikrinti, išskyrus gerovę. Bet kas yra gerovė? Dar viena skalbimo mašina, didesnis automobilis, gražesnis namas? Visa tai nelabai koks penas sielai. Kas daugiau yra Vakarai, jei ne

milžiniška universalinė parduotuvė? O kas gi linkęs mirti už prekybos centrą? – jis vėl dirsteli į mane. Aš gūžteliu pečiais. – Tačiau svarbiausia su jais neskubėti, – Vikornas vėl parodo tą nešvankų žuvies kutenimo gestą ir plačiai nusišypso.

Ėmęs ieškoti Leko, sužinau, kad jis dviem dienoms pasiprašė atostogų dėl sveikatos. Niekas nežino, kur jis yra. Paskambinu Fatimai, bet ji irgi nežino, kur jis.

– Ar nevertėtų susirūpinti? – klausiu jos.

– Brangusis, tai buvo jo lemtingoji akimirka. Turėjau išspirti jį iš jo jaukaus mažo lizdelio. Ar paskrenda, ar ne? Čia nėra taisyklių. Jei išgyvens, sugrįš. Dabar jis negali be manęs apsieiti.

– Tu netgi nesusisiekei su juo?

– Nebūk vaikas, brangusis.

Praėjusią naktį vėl sapnavau Čaniją. Sapne buvo tvenkinys, kokių galima pamatyti tik Radžasthane – tobulo kvadrato formos, su šventykla centre, regis, plūduriuojančia ant vandens. Ant kranto išsirikiavusi sielvarto apimtų jaunų vyrų eilė. Kiekvienas piligrimas atskirai nuplukdomas į salą pasikalbėti su šventykloje gyvenančiu vienuoliu. Aš taip pat stoviu toje rikiuotėje ir, kai ateina mano eilė, nuplaukęs į salą, negaliu pažvelgti vienuoliui į akis. Rankose laikau Čanijos nuotrauką. Atsibundu visas išpiltas prakaito.

Šis sapnas mane sukrėtė. Nemanau, kad iki tol drįsau sau pripažinti, kaip smarkiai man jos reikia, ir dabar patiriu tą kankinančią įtampą, kurią stebėti yra taip smagu, kai ji ištinka ką nors kitą. Kandžios Vikorno pastabos apie mano emocinį gyvenimą yra vienas dalykas, bet būti apleistam aukščiausiosios esybės yra visiškai kitas pragaro katilas. Vis dėlto iškenčiu geras dvi valandas, kol ryžtuosi paimti savo mobilųjį ir imu slinkti kontaktų sąrašą, kol pasiekiu raidę Č.

– Sončajau? – pasigirsta jos balsas, tas kiekvieną širdį tirpdantis tonas, keliantis norą ją nužudyti, kai yra skiriamas kitiems vyrams.

– Tiesiog norėjau sužinoti, kaip tau sekasi.

– Tikrai? Ar perskaitei mano dienoraštį?

– Taip, – kimiai sukuždu.

– Nemanau, kad jis labai įdomus. Tiesiog pagalvojau, kad galbūt norėtum žinoti kontekstą, jeigu...

– Žinoma. Aš suprantu. Tačiau yra pora dalykėlių, apie kuriuos norėčiau pasikalbėti.

– Štai kaip? Kokių?

– Gal ne telefonu, ką?

– Manai, mūsų gali klausytis? Ar jau išties taip striuka?

– Na, gal ir taip, mes paprasčiausiai daug ko nežinome.

– Ko norėtum?

– Gal susitikime drauge pavalgyti?

28

Užmiršk apie tai, *farange*. Nepasakosiu tau, kas atsitiko per tą vakarienę. Pasakysiu tik tiek, kad pasirodžiau kaip apgailėtinas, netašytas, nervinės įtampos iškamuotas šiknius (ne be priežasties visose rimtesnėse kosmologijos tradicijose meilė yra moteriškos giminės, nes ji paverčia vyrus klounais), bet garuose troškintas ešerys su citrina buvo puikus, šaltas australiškas baltasis vynas – pasakiškas, o mano beprotiškas bučinys į jos dieviškas lūpas mums atsisveikinant – malonesnis nei abu tie dalykai drauge paimti. (Jei ji iki šiol nežinojo, kad esu dėl jos pamišęs, tai dabar žino.) Kol kas tuo ir baigsiu, jei tu neprieštarauji. Tą faktą, kad ji daugiau nebedirba, aš priimu kaip kosminės užuojautos mano atžvilgiu apraišką. Ne, žinoma, apie savo sapną aš jai nepasakojau.

Apie dešimtą vakaro sugrįžtu į „Senių klubą“, kurio veiklą dabar prižiūri mano motina. Jos niekur nematyti, bet daugelis klientų reikšmingai uodžia orą.

Pagal kvapą atrandu ją sėdint dengtoje kiemo dalyje. Mane pamačiusi lyg ir bando kažką paslėpti, bet jau per vėlu.

– Maniau, kad laikaisi dietos.

– Laikausi. Dieta vaisius leidžia.

– Esu tikras, kad ten paminėti ne šiaip vaisiai. Galiu lažintis, kad kalbama tik apie citrusinius ar panašiai. Vos prieš kelias dienas tu valgei obuolius.

– Vaisiai yra vaisiai. Koks skirtumas, kokie?

Nusprendžiu meistriškai išnaudoti šį subtilų momentą ir artindamasis nutaisau žavingą šypseną. Nors nusiteikusi įtariai, ji atsako į mano švelnų pakštelėjimą į skruostą ir nesuspėja sustabdyti mano kairės, taigi nutveriu keistos išvaizdos geltoną daiktą, gulintį jos lėkštėje.

– Vagilius.

Aš patenkintas žiaumoju savo laimikį. O nuostabusis durijus, jo ypatingas melancholiškas glebumas, jo neatsispiriamas tąsus juslingumas, jo grynas pirmykštis ir tiesmukas aštrumas, jo triumfališkai mirtinas žavesys – ak, nekreipk dėmesio, *farange*, jokiu būdu tu nesuprasi durijaus, pusės gyvenimo nepraleidęs čia.

– Tai tikriausiai pats nuostabiausias vaisius pasaulyje. Tas *farangas*, kuris sudarė tavo dietą, tikriausiai nėra apie jį nė girdėjęs.

– Yra elektroninis laiškas, – sako ji su akivaizdžiu palengvėjimu balse. – Jis nepasirodys dar bent savaitę. Kažkokia byla jį užlaikė Jungtinėse Valstijose.

Tegul Buda man atleidžia, buvau visiškai užmiršęs apie Supermeną. Nuskubėjęs prie kompiuterio, peržiūriu elektroninį paštą.

Mano brangiausieji Nong ir Sončajau, man be galo be krašto gaila, bet turiu atidėti savo kelionę. Apeliacinis teismas ką tik

mane informavo, kad pajudinta viena iš trijų mano pagrindinių bylų ir per artimiausias kelias dienas numatoma surengti klausymus. Aš atstovauju vienam iš svarbiausių firmos klientų ir jokiu būdu negaliu atsisakyti atstovauti jam teismo posėdyje. Žadu atvykti, kai tik visa tai pasibaigs – nedelsdamas nė dienos. Laikau lagaminą sukrautą ir tiesiai iš darbo vyksiu į oro uostą, tą pačią minutę, kai tik byla bus baigta. Degu iš nekantrumo pamatyti jus abu. Dieve mano, Nong... Dieve mano (aš myliu ir tave, Sončajau, nors mudu niekada nebuvome susitikę).

Aš mintyse gromuliuoju jo žodžius (jis pasakė „aš myliu tave“, bet pridėjo ir žodelį „ir“). Staiga visi atsigręžia į duris, nes į barą įeina du nepažįstamieji.

Na, negalima sakyti, kad jie yra nepažįstamieji tikrąja to žodžio prasme. Amerika juk gentinė bendruomenė, tiesa? Senius, sėdinčius bare, jų pasirodymas paveikia tarsi porą šajenų, einančių lenktu miško keliuku ir staiga pamatančių visą būrį užkandžiaujančių savo priešų krou. Hadsonas, Braitas ir visi klientai vienu metu trūkteli savo kelnes aukštyn. Hadsonas nusuka rūgštų žvilgsnį nuo susiraukšlėjusių hipių ir pažvelgia man į akis.

– Sveiki, detektyve. Prisimenate mus? – sako jis, beveik nejudindamas lūpų, toks pat kietas, niūrus ir susirūpinęs kaip visuomet.

– Sungai Kolokas. Tąsyk jūs buvote verslininkai.

– O jūs buvote Amerikos gyventojas su žaliąja korta. Liaukimės žaidę slėpynių. Žinote, kodėl mes čia?

Netaręs nė žodžio, išsivedu juos į kiemą. Hadsonas suraukia nosį, o Braitas demonstratyviai uodžia orą. („Tai pats bjauriausias trečiojo pasaulio dvokas, kokį tik galima įsivaizduoti.“)

– Mama, čia tuodu CŽV šnipai, kuriuos aš sutikau Sungai Koloke ir kurie apsimetė telekomunikacijų srities verslininkais, – paaiškinu tajiškai.

Ar esu minėjęs, kad savo primityvioje visuomenėje mes vis dėlto turime tokį dalyką kaip etiketas? Mano motina šitą įžangą priima kaip ženklą, kad šiuodu vyrai socialinėje piramidėje yra aukščiau nei ji. Ji atsistoja ir rūpestingai jiems nusilenkia. Hadsonas, regis, norėtų turėti skrybėlę, kad galėtų ją nukelti. Braitas sutrikęs. Iš pradžių jis galvoja atsakyti tokiu pačiu nusilenkimu, tačiau galiausiai atsisako šios minties.

– Nori pasakyti, kad jie tau melavo? – klausia mano motina vis dar su mandagia šypsena lūpose.

– Melas ir yra tai, kuo jie užsiima. Jie šnipai.

– Kaip bjauru, – ji mandagiai linkteli galva Hadsonui. – Ar jie kalba tajiškai?

– Nė žodžio.

Ji plačia šypsena atsako į pagarbų Braito linktelėjimą.

– Ar pulkininkas apie juos žino? Gal turėtume juos išmesti?

– Ne, mama, nereikia. CŽV labai galinga.

– Man nepatinka, kaip tas jaunuolis be paliovos uodžia mano durijų. Galbūt aš pati jį išmesiu, jei jis ir toliau taip elgsis. – Tada angliškai: – Džentelmenai, prašome sėstis, mano namai yra jūsų namai.

Matau, kad Braitas smarkiai abejoja, ar saugu sėdėti tokioje kiaurai smelkiančioje smarvėje. Tačiau pasvyravęs jis ryžtasi ir prisitraukia kėdę, Hadsonas padaro tą patį. Hadsonui neprasprūdo pro akis, kad jis atsidūrė patrauklios maždaug bendraamžės tajės draugijoje. (Aš matau baisų kartėlį, kuris, kaip jam rodos, galėtų atlėgti ir užleisti vietą kažkokiam šiltesniam jausmui tai vienintelei, galbūt moteriškai, mandagiai ir švelniai azijietei? O gal tai ji?)

– Vyresnysis fantazuoja apie tave.

– Ar nori, kad jį sugundyčiau ir išsiaiškinčiau, kiek daug jis žino?

– Tu lyg ir baigei profesinę karjerą.

– Jaunesnysis, ko gero, galvoja, kad jis labai kietas, ar ne? Gal užsiundykime ant jo vieną iš mūsų merginų? Nemanau, kad jis atrodys toks pats, kai pamatys vaizdo įrašą apie savo sugebėjimus be kelnių.

Mano veidas nušvinta nuoširdžiu susižavėjimu.

– Visai nebloga mintis. Ar dešimtasis kambarys dar su įranga?

– Taip, nepaisant visų tavo puritoniškų prieštaravimų.

Paaiškinu: brangioji Nong niekuomet man neatleido už tai, kad atsisakiau susidėti su sindikatu, internete „mokėk už minutę" principu transliuojančiu pornografinius siužetus iš paslaugų kambarių, paprastai be erekcijos savininko žinios ar sutikimo. Slapta skaitmeninė kamera buvo visiškai parengta darbui, kai ją aptikau ir uždraudžiau naudoti.

– Kurios iš merginų galėtume paprašyti? Koks jis?

– Lengvai sujaudinamas, gerai atliekantis pagrindines funkcijas, su ribota vaizduote, tikriausiai gali, esant reikalui, darbuotis ištisas dvidešimt minučių, paskutiniame etape mėgsta aistringai bučiuotis, linkęs triumfuoti, nepakenčia, jei moteris nepatiria orgazmo. Nuolankiosios šiam reikalui netinka, nes jos sukels tik aroganciją ir panieką. Reikia žavios ir subtilios, kuri jį išvestų iš proto. „Ak, tikiuosi, tu greit atsigausi, aš taip susinervinu, kai nepatiriu orgazmo, gal kitą kartą man nupirkti tau šiek tiek „Viagros"?"

– Nat?

– Ji tikra vėjavaikė, bet sutinku, kad turi talentą. Gerai nusiteikusi ji puikiausiai tiktų. Pamėginsiu ją surasti. – Angliškai: – Atleiskite man, džentelmenai, turiu grįžti į darbą.

– Ką gi, mes atverčiame savo kortas, – sako Hadsonas bejausmiu, neutraliu tonu, vos tik mano motina pasišalina. – Jūs turite informacijos apie Mičo Turnerio dingimą. Manome, kad jis buvo nužudytas viešbutyje netoli nuo čia. Mūsų žiniomis, tuo metu jis buvo su viena jūsų darbuotoja, – jis dirsteli į Braitą. – Ar ko nors nepraleidau?

Braitas įdėmiai pažvelgia man į akis. (Jis nori duoti suprasti, kad *tikrai* kalba visu rimtumu.)

– Klausykite, mes esame amerikiečiai, kariaujantys karą, ir nepaliekame savo žuvusiųjų mūšio lauke, kad ir kas atsitiktų. Mes paprasčiausiai šitaip nesielgiame, ir tiek. Taigi visiems būtų geriausia, jei šioje byloje neliktų viso to mėšlo, visų... taip sakant... slapukavimų, konspiracijų ir kolaboravimų, jei viską išsiaiškintume kartą ir visiems laikams ir atiduotume nusikaltėlį į teisingumo rankas, nes mes vis vien *prisikasime* iki dugno, vienaip ar kitaip. – Akies krašteliu pastebiu, kad Hadsonas teikiasi suraukti antakius. – Tikiuosi, jūs suprantate, ką aš turiu omenyje, detektyve?

Aš privalau parodyti trečiojo pasaulio baimę ir pagarbą, bet čia atsiranda besišypsanti Nat ir pasiteirauja, gal kas nors pageidautų ko nors išgerti. Braitas nelinkęs blaškyti dėmesio.

– Vandens, – kaip kirviu nukerta jis, įbesdamas žvilgsnį į Nat.

Ji vilki baltą medvilninę suknelę iki kelių, palyginti kuklaus kirpimo, nors ir su gana gilia iškirpte, ir panašu, kad po suknele daugiau nieko neturi. Braitas dar nepradeda akimis jos nurenginėti, bet malonaus skaisčiai baltos suknelės ir šviesiai rudų kojų ir pečių kontrasto nepastebėti sunku. Kontaktas numeris vienas.

– Paprašyčiau kokakolos, jei jūs nieko prieš? – pabrėžtinai mandagiai sako Hadsonas. (Manau, jis tikisi sulaukti sugrįžtančios Nong.)

Aš su šypsena papurtau galvą, o Nat dailiai nusilenkia Hadsonui ir Braitui. Braitas kovoja su pašalinėmis pagundomis ir laimi.

– Galbūt detektyvas galėtų patvirtinti, kad pasiekėme susitarimą?

– Dėl ko? – šypsodamasis pasiteirauju aš.

– Iš tiesų, – sako Hadsonas, – stebini. Dėl ko mes čia deramės? – Kažkodėl man atrodo, kad šiųdviejų partnerių santykiai nėra idealūs.

Braito veidas pasidaro, galima sakyti, ryškiai raudonas.

– Aš tik mėginau...

– Aš žinau, ką mėginai padaryti. Tailandas yra turbūt didžiausias mūsų sąjungininkas šioje pasaulio dalyje. Jei prezidentas nori sugriauti mūsų draugystę su bet kuriuo užsienio sąjungininku, tai jo reikalas, bet tu ne prezidentas, – atrodo, jis norėtų dar kažką pridurti, bet pasvyravęs apsigalvoja. Tikiuosi, kad Braitas pratrūks lyg vulkanas, galbūt trenks Hadsonui dideliu vyno buteliu, bet ne – jis viso labo nutaiso įžeisto vaiko miną. Hadsonas šiek tiek pasvyra į priekį, gan švelniai pažvelgia man į akis, netgi suteikia savo žvilgsniui šiek tiek maldaujantį atspalvį. – Detektyve, klausykite, mes žinome, kas tikriausiai nutiko. Jūs žinote, kas mes tokie. Kodėl mes čia? Mes čia todėl, kad organizacija, kurioje dirbame, nenusiramins tol, kol Mičo Turnerio žūties kaltininkai nebus pelnytai nubausti. Kol kas niekas oficialiai negali pasakyti, ar tai buvo tarptautinio terorizmo, ar buitinio smurto atvejis, ar mirtimi pasibaigęs apiplėšimas, ar dar kas nors. Suprantate, kur link suku? Jei kas nors atsitiko tarp Turnerio ir vienos iš jūsų merginų, jei tai viskas ir nėra nieko daugiau, jei yra lengvinančių aplinkybių, o jų tikriausiai buvo – šiaip ar taip, jis buvo didelis ir stiprus vaikinas... Mes manome, kad jis pradingo šeštadienio naktį... tikriausiai išgėręs, o žinome, kad jis buvo labai neatsparus alkoholiui... be to, jis apskritai neturėjo būti Bankoke... dabar suprantate, ką noriu pasakyti? Jei yra pagrindo sumažinti žudikui bausmę, o gal netgi įrodyti savigynos faktą, atsižvelgdami į aplinkybes galėsime jo teisminį persekiojimą sušvelninti iki minimumo, o gal ir visai nutrauksime bylą. Mums tiesiog reikia vienaip ar kitaip išsiaiškinti situaciją. Amerikiečiai mąsto labai tvarkingai. Mes paprasčiausiai negalime palikti bylos su antspaudu „Neišaiškinta“, ypač jei tai karo metas... ir ypač jei reikalas susijęs su tokiu žmogumi kaip Mičas Turneris. Norėtume, kad mums padėtumėt. Prašau.

Sugrįžta Nat, nešina vandeniu. Pasilenkusi prie Hadsono ir pildama į taurę vandenį, ji atskleidžia Braitui nemažai savo viršutinės kūno dalies – dabar, gavęs pylos nuo Hadsono, Braitas tikrai nusiteikęs prasiblaškyti. Nat pastebi, kur link jis žiūri, pakelia akis ir jųdviejų žvilgsniai susitinka. Jis vėl išrausta. Kontaktas numeris du.

– Štai kaip, – sakau aš, svarstydamas, ką daryti. Situacija šaukte šaukiasi Vikorno strateginių sugebėjimų. Ką gali išmanyti nupezęs vienuolis? Ar mes žaidžiame trimačių šachmatų partiją, ar dviejų kortų pokerį? – Reikalas tas, kad ne aš sprendžiu.

Dabar į šalį nukrypsta ir Hadsono dėmesys. Jis ne kvailys, ir Nat sugebėjimai nepraslydo jam pro akis. Jis ir aš su nešališku susidomėjimu stebime, kaip ji pasilenkia prie Braito įpilti jam vandens. Jos manierose nėra jokio flirto, bet vandenį ji pila neįprastai lėtai. Naktis labai karšta, visas mūsų kiemas nušviestas spiginančių liuminescencinių lempų. Mes visi suprakaitavę. Grynas, skaidrus kaip krištolas vanduo lašas po lašo pamažu pildo taurę, ir ji dėl kondensacijos išsyk pasidengia rasos migla. Atrodo, ši akimirka tęsis amžinai. Nat negailestinga, o Braitas sutelkia dėmesį į taurę, kad nereikėtų žvilgčioti į šalį, į dvi jaunas rudas krūtis, pūpsančias jam prie pat veido. Kai ji baigia pilti, jis paskubomis pakelia akis ir kimiu balsu padėkoja. Nat grakščiai ir kukliai nusilenkia, o veido išraišką išlaiko rimtą. Kontaktas numeris trys.

Farange. Aš galiu lažintis – tavo Volstritas prieš Tailando mangą, – kad jis sugrįš, bent jau tam, kad jauno vyriškumo korta atmuštų aukštesnį Hadsono rangą ir taip atstatytų savo pažeistą ego po žeminančių kolegos komentarų. Hadsonas galvoja taip pat. Jis nusigręžia, o jo veide atsispindi susidomėjimas ir susierzinimas sykiu. (Kodėl CŽV atsiuntė jam į partnerius ne vyrą, o vaikėzą?) Dabar jis laukia, kad aš pasakyčiau ką nors daugiau. Aš tyliu, ir jis atsidūsta.

– Gerai, o kas sprendžia? Tas pulkininkas. Tas veikėjas Vikornas. Jis turi velnišką reputaciją, ir tikrai ne sąžiningo policininko.

– Sukčius, – sumurma Braitas, vengdamas atkaklaus Hadsono žvilgsnio.

Aš nutaisau nuolankų veidą.

– Ar jam pasakyti, kad norite sudaryti sutartį?

Braitas akivaizdžiai nesupranta, ar tai mano sarkazmas, ar aš paprasčiausiai netinkamai pavartojau anglišką žodį. Jis balansuoja tarp pykčio ir paniekos, ir panieka, regis, ima viršų. Hadsonas savo reakciją paslepia atsikrenkšdamas.

– Taip, pasakykite jam, kad norime pasikalbėti. Esu tikras, kad drauge galime pasiekti teigiamą rezultatą. Būtų labai gerai, jei galėtume pasikalbėti su asmeniu, kuris paskutinis matė Mičą Turnerį gyvą. Tai mus įtikintų jūsų geranoriškumu.

Abu keliais gurkšniais ištuština taures ir atsikelia eiti. Palydžiu juos per klubą pagrindinio išėjimo link, nenuleisdamas akių nuo Braito. Na, štai, jis jau naršo akimis po kambarį – daro tai, ko buvo pasižadėjęs nedaryti. Nat, žinoma, niekur nematyti.

Kai tik juodu saugiai įsėda į taksi, paskambinu Vikornui ir papasakoju naujienas. Jis pratyli ištisą minutę, tada klausia:

– Ką sako tavo instinktas?

– Mes esame indėnai, jie yra kaubojai; jie nori sudaryti su mumis sutartį. Jie nori susitikti su Čanija, pulkininke.

Jis krenkšteli.

– Pasakyk jiems, kad rytoj vakare ateitų į barą. Mes jį uždarysime visam susitikimo laikui.

– Ar Čanija bus?

– Nežinau.

Vidury juodos nakties suskamba mano mobilusis telefonas. Tai Lekas, galų gale. Tonas desperatiškas, atrodo, tarytum jis būtų prie mirties.

– Jūs turite man padėti.

Lumpinio parkas (taip pavadintas pagal Budos Sidhartos gimimo vietą) naktį: meilė savo pigiausiu pavidalu, o infekuotumas ŽIV, sakoma, čia didesnis nei šešiasdešimt procentų. Tamsoje girdėti slapūs judesiai ant suoliukų ir ant žolės, prislopintos aimanos ir kuždesiai, didelių gyvulių bruzdesys nakties tvankumoje, begalinis atominės sekso ir mirties sintezės (sakoma, sukeliančios didelę priklausomybę) intensyvumas. Šiame tropiniame sode verda naktinis gyvenimas. Stovėdamas parko pakraštyje paskambinu Lekui į jo mobilųjį, kad išsiaiškinčiau tikslią jo buvimo vietą. Jis stypso vienas prie tvenkinio ir žiūri į mėnulio atspindį vandenyje. Kai jį paliečiu, jo kūnas atrodo tarsi pusiau sustingęs.

– Ji liepė man ateiti čionai, – sukužda jis po kurio laiko. – Ji primygtinai ragino, kad pamatyčiau visą šlykštybę.

– Ji teisi. Kaip tik taip ir privalo pasielgti gera Vyresnioji Sesuo.

– Jaučiuosi klaikiai. Ji mane pribaigė.

– Ji tave tikrina. Geriau tau pamatyti blogiausia, iki žengiant lemtingąjį žingsnį. Turi būti tikras, kad tavasis kelias neatves čionai.

– Pusė iš čia esančių kekšių yra *katojai*, – burbteli jis. – Jie prarado viską, netgi elementarų žmogiškumą. Jie yra tiesiog... tiesiog gyviai. Mačiau, kaip jie sėdinėja ant suoliukų ir laukia klientų tarytum išbadėję demonai. Kai kurie iš jų aiškiai serga. *Jie aptarnauja taksi vairuotojus.*

– Ką konkrečiai tau pasakė Fatima?

– Ji pasakė, kad padės man, jei iki dugno išgersiu kartybės taurę. Ji pasakė, kad *katojaus* kelias yra šventas, tik *katojai* ir budos iš tiesų mato pasaulį tokį, koks jis yra. Ji pasakė, kad aš turiu būti tvirtas kaip plienas ir tuo pat metu minkštas kaip pūkas.

Kai apkabinu jį per pečius, jis puola į ašaras.

– Nemanau, kad aš turiu pakankamai stiprybės. Aš tik norėjau šokti.

– Manai, šokti lengva?

Jis pažvelgia į mane savo didelėmis akimis:

– Ačiū, kad atėjote. Man buvo užėjusi silpnumo akimirka. Dar truputį pabūsiu čia. Juk man reikia viską pamatyti, tiesa?

– Taip.

Po teisybei, daugiau ir nėra ką sakyti.

29

„Senių klubas“ normaliomis aplinkybėmis tikrai nebūtų pasirinktas tokioms rimtoms deryboms, bet tai geriausia, ką galime pasiūlyti. CŽV agentai, kurių čia oficialiai apskritai nėra, neturi savo atstovybės, niekas nenori susitikimo rengti viešbučio kambaryje, o Aštuntojo rajono policijos nuovada tam reikalui vargiai būtų tinkama vieta. Dalyvauju tik dėl to, kad esu Vikorno vertėjas ir mano diskretiškumu galima pasikliauti. Čanija čia tiktai tam, kad išnaudotų galimybę įrodyti, jog ji šito nepadarė. (Vakar ji visą dieną praleido užsirakinusi su Vikornu jo kabinete.) O mano motina čia tik todėl, kad tai jos klubas ir ji jokiu būdu neketina praleisti nieko, kas čia vyksta.

Nors ir Hadsonas, ir Braitas jau daugybę kartų skaitė Čanijos liudijimą, jie dar kartą jį perskaito – tai tas pats, kurį Vikornas padiktavo, o aš užrašiau, – jie turi ir tajišką originalą, ir anglišką vertimą. Juodu vienu metu pakelia akis nuo popieriaus; jaunas ir nežaboto ryžto kupinas Braitas prabyla pirmas. Mane nustebina, kad jis kreipiasi į mane ne kaip į oficialų vertėją, bet kaip į kuklų raštininką.

– Jūs dalyvavote užrašant šį liudijimą, detektyve?

– Taip.

– Jūs ir buvote tas, kuris jį užrašė?

– Taip.

– Pulkininkas Vikornas taip pat buvo?

– Taip.

– Ir tai yra tikri ponios Čanijos Fongčit žodžiai, kuriuos ji tuomet pasakė?

– Be abejo.

– Ar jos istorijoje jums niekas nepasirodė keista?

– Ne. Turėkite galvoje...

Mano žodžius nutraukia kategoriškas rankos mostas.

– Žinau, žinau, tai Bankokas ir tokie dalykai čia atsitinka nuolat. Leiskite man baigti kalbėti aplinkkeliais, detektyve, – jis pasvyra į priekį, šlaunys plačiai praskėstos, nes netelpa didingi (akivaizdžiai) pautai. – Detektyve, ar jums teko kada turėti lytinių santykių?

Sutrikimo pauzė.

– Na, kartkartėmis turiu laimės tuo užsiimti...

– Ir ar kada turėjote laimės tuo užsiimti iš užpakalio? Neturi reikšmės, kuri damos anatomijos dalis jus labiausiai domina, sutelkime dėmesį į poziciją.

Čanija nežinia kodėl slapčia nusišypso, mano motina suraukia kaktą ir pažvelgia į mane, tada jos žvilgsnis nuo manęs peršoka prie pulkininko. Manau, ji anksčiau nei bet kas kitas susigaudė, kur link yra sukama. Pulkininkas kol kas nesupranta, apie ką kalbama.

– Taip. Tai nėra mano mėgstamiausia...

Dar vienas kategoriškas rankos mostas.

– Pasitaupykite savo komentarus sau, detektyve. Leiskite man užduoti jums štai tokį klausimą. Kai jūs naudodavotės savo laime mano minėtu būdu, ar pastebėjote, kad jūsų šlaunų priešakinė dalis atsiduria ganėtinai arti damos sėdmenų? Tiesiai šviesiai pasakius, detektyve, jūsų kūnas, norint palaikyti įvestį, didžiąją laiko dalį turi būti prisispaudęs prie jos, nebent jūs turite dviejų pėdų ilgio pimpalą, ką?

Mano širdis smukteli kažkur į pilvo apačią; Nong nusuka veidą į šalį, mano manymu, iš apmaudo, jog pulkininkas ir aš (jos vienintelis sūnus) galėjome padaryti šitokią žioplą klaidą. Tiktai Čanija nė kiek neatrodo sutrikusi. Vikorno paliepimu aš išverčiu visą iki šiol vykusį pokalbį. Mano nuostabai, Vikornas taip pat nė kiek nesutrinka ir tėviškai nusišypso. Reikia pridurti, kad nuo pat CŽV agentų atvykimo jis skrupulingai ir nepriekaištingai stengiasi pateisinti tarp *farangų* paplitusį apsileidusio, korumpuoto, nekompetentingo ir ne itin intelektualaus trečiojo pasaulio faro įvaizdį – faro, kuris tik miglotai nutuokia, apie ką kalbama, ir jau seniai nebesugeba sekti pokalbio, o juo labiau suvokti, kur link šis krypsta. Jo kairioji ranka ėmė nežymiai virpėti – subtilus štrichas, meistriškai atliktas, – be to, ant stalo prie jo krėslo stovi pusiau nugertas „Mekongo“ viskio butelis. Šį rytą jis nenusiskutęs, ir žilstelėję šeriai ryškiai spindi baro šviestuvų skleidžiamoje šviesoje. Kitais žodžiais tariant, keletas taiklių potėpių – ir meistras perkeitė pats save: stulbinantis rezultatas, ypač kai žinai, jog iš tikrųjų Vikornas ir *yra* supuvęs ir suktas trečiojo pasaulio policininkas, tačiau visiškai kitokio kalibro nei apsimeta. Kiekvienas kvailys gali suvaidinti savo priešingybę, bet suvaidinti veikėją, kuris tik pora niuansų skiriasi nuo tavosios asmenybės – štai kas, mano kuklia nuomone, parodo tikrą talentą. Braitas jį akivaizdžiai ignoruoja ir pabrėžtinai demonstruoja savo panieką. Jis mato kaip tik tai, ko ir tikėjosi iš mūsų. Hadsonas kol kas uoliai stengiasi, kad jo kūno kalba nieko neišduotų. Braitas toliau negailestingai mala į miltus parodymuose išdėstytus teiginius, jo balsas pamažu įveikia visą triumfalinės tonacijos gamą ir apsistoja prie emocingo žviegimo.

– Bet kuri moteris, nusprendusi iškastruoti jus iš tokios padėties, netgi turėdama olimpinio sunkiaatlečio raumenis, būtų iš pradžių turėjusi nukirsti jums šlaunį, tiesa? – Kad jį pakankamai aiškiai suprastų tokia riboto intelekto persona kaip aš, jis atsistoja, kelialinkai sulanksto lapą su Čanijos parodymais, kuris,

mano supratimu, dabar turi iliustruoti peilį, pasilenkia į priekį ir porą kartų mosteli ranka atgalios. – Tai padėtis, kai vyrui nėra jokio pagrindo baimintis puolimo, – priduria su triumfuojančia šypsena veide. – Netgi jei dama sugriebtų samurajišką kardą, – užbaigia jis ir atsisėda.

Aš viską išverčiu Vikornui, kuris stebi visus su žiburėliais akyse. Visų, išskyrus Čaniją, nuostabai, jis puola kvatotis ir netgi keletą kartų nevikriai suploja delnais. Braitą tokia reakcija kaip reikiant apstulbina.

– Prašau pasakyti mano amerikiečiams kolegoms, kad jie, mano manymu, yra išties įžvalgūs, – paliepia Vikornas, drebančia kairiąja ranka siekdamas viskio butelio. Kai išverčiu jo žodžius, pastebiu, kad Hadsonas pagaliau nusprendė atkreipti dėmesį į pulkininką ir artimiausias kelias minutes žvelgia daugiausia į jį. – Jie tučtuojau pastebėjo šią akivaizdžią parodymų spragą – esu tikras, kad skaitydami jau patį pirmąjį kartą. – Jis sriūbteli iš savo drebančios taurės. – Ką mes sau galvojome, kad drįsome surašyti tokią profanišką parodymų versiją? Nejaugi kuris nors iš mūsų galėjo tikėtis tokiu būdu apkvailinti CŽV?

Aš išverčiu. Braitas dabar atrodo sutrikęs ir įsistebeilija į Hadsoną, o šis nenuleidžia akių nuo Vikorno.

– Bet ką mums reikėjo daryti, džentelmenai? – Vikornas skėsteli rankomis kaip bejėgis senis, susidūręs su problema, gerokai pranokstančia jo jėgas. – Čanija, mieloji, papasakok jiems, kaip iš tiesų viskas įvyko.

Čanija droviai pažvelgia į mane.

– Ar man kalbėti angliškai, ar tajiškai? Mano anglų kalba nėra labai gera.

Aš nebuvau perspėtas apie šią detalę ir nežinau, kaip turėčiau reaguoti.

– Tavo anglų kalba puiki, – irzlokai atsakau aš. Ji apdovanoja mane viena iš savo žavingųjų šypsenų. Bjaurėdamasis savo

nesantūrumu sutirpęs jai taip pat plačiai išsišiepiu. Ji kalba tajiškai, aš verčiu.

– Aš visuomet buvau nusiteikusi sakyti tiesą apie tai, kas atsitiko Mičui, bet man buvo įsakmiai nurodyta, kad saugumo sumetimais verčiau prikąsti liežuvį.

– Visiškai teisingai, – patvirtina Vikornas.

– Kai tik tą naktį mes išėjome iš baro, Mičas išsyk suprato, kad mus seka.

– O ne, – suaimanuoja Braitas, kai išverčiu Čanijos žodžius – jis susiima galvą rankomis ir pakraipo ją į šalis. – Tikiuosi, tai nebuvo du vyrai ilgomis juodomis barzdomis, ką?

– Užsičiaupk, – įsako jam Hadsonas ir linkteli Čanijai, kad ši kalbėtų toliau.

– Jų barzdų aš tuomet dar nemačiau – tuomet juos pastebėjo tiktai Mičas. Jis sakė, kad buvo sekamas jau Sungai Koloke, kad yra įsitikinęs, jog jo priedanga atskleista ir galbūt jam paskelbta fatva – musulmoniškas mirties nuosprendis.

– Tiesiog negaliu patikėti, kad jie bando...

– Ar tu užsičiaupsi? – vėl sureaguoja Hadsonas.

„Palauk, atsilyginsiu“, – Braitas tulžingai dėbteli į jį.

– Iš pradžių ketinome bėgti, bet Mičas pasakė, kad tai neduos nieko gero. Blogiausia būtų, jei jie pasivytų mus gatvėje. Jis buvo tikras, kad jie neturi šaunamųjų ginklų. Mičas manė, kad tame viešbučio kambaryje jam galbūt pavyks su jais susidoroti.

Braitas apstulbusiu žvilgsniu žiūri į ją, dramatiškai kraipydamas galvą, suėmęs ją delnais.

Hadsonas, žiūrėdamas į Čaniją, įkiša savo trigrašį:

– Gerai, suprantu, ką norite pasakyti. Jūs atsiduriate jo viešbučio kambaryje, jie įsiveržia į vidų su mažiausiai vienu peiliu, paskerdžia jį ir nupjauna jam pimpalą. Jūs įsiveliate į grumtynes, bet niekas nenori jūsų skriausti, taigi liekate permirkusi krauju,

bet nesužeista. Tarkime, kad taip ir buvo. Bet kam, velniai griebtų, jums reikėjo sufabrikuoti anuos parodymus?

Aš išverčiu jų žodžius Vikornui, ir šis perima pasakojimo vadžias.

– Tik pagalvokite, džentelmenai. Ką jūsų vyriausybė teigia apie grėsmę, kurią čia, Tailande, saugumui kelia islamo fanatikai? Ir kokį poveikį tai *jau* padarė mūsų turizmo sektoriui? Ir kiek dar padėtį pablogintų pranešimas apie teroristų žiaurumus pačiame Bankoke? Aš nesijaučiu kompetentingas spręsti tokios problemos. Man teko kreiptis į aukščiausius valdžios pareigūnus, konkrečiai – į mūsų Gynybos ministerijos šefą.

Hadsonas atsidūsta.

– Norite pasakyti, kad jums buvo nurodyta sufabrikuoti „priedangos istoriją“?

– Taip. Ką kito jie galėjo pasakyti? Juk visa bylos medžiaga remiasi tik vienos kekšės liudijimu.

Pauzė.

– Tai visa, kuo jūs disponuojate?

– Na, dar yra peilis. Žmogžudystės įrankis.

Dabar Braito žandikaulis atkąra, o plonos Hadsono lūpos tik vos vos prasiveria.

– Ką gi. Ketinome apie tai pasiteirauti. Jūs turite jį čia ir galite mums parodyti?

– Jis šaldytuve, – sako Čanija ir atsistojusi nueina atnešti peilio.

Peilis rūpestingai įdėtas į plastikinį maišelį, Hadsonas jį paima ir iškelia prieš šviesą. Paduodamas jį Braitui, jis, atrodo, tramdo šypseną. Braitas paėmęs irgi iškelia maišelį prieš šviesą. Papurtęs galvą atiduoda jį atgal.

– Tai manęs dar neįtikina. Jie surado keletą juodų garbanotų plaukų ir prilipdė ant peilio. Ką tai įrodo?

– Ar turite dar ką nors? – klausia Hadsonas Čanijos.

– Ką gi, Mičas kovojo labai drąsiai ir vienu metu jam buvo pavykę atimti iš jų peilį.

– Tikrai?

– Taip, ir kai vienas iš jų bandė jį atimti, Mičas suspėjo nurėžti jam du pirštus, bet paskui persvara vėl buvo jų pusėje.

Hadsono žvilgsnis dabar prikaustytas prie jos, o šypsena pranykusi nuo lūpų, bet žvilgsnyje atsirado tam tikrų subtilių niuansų.

– Tikiuosi, išsaugojote tuos pirštus? Gal atsitiktinai jie irgi yra šaldytuve?

Čanija nužingsniuoja prie šaldytuvo ir grįžusi su kitu plastikiniu maišeliu paduoda jį jam. Braitas mėgina perprasti Hadsono mintis, bet Hadsonas niekuo neišsiduoda. Jis patyrinėja maišelyje gulinčius užšaldytus pirštus, tada perduoda juos Braitui.

– Ir kai mes nusiųsime peilį ir pirštus į laboratoriją, laboratorijos tyrimas patvirtins, jog tie pirštai paliko atspaudus ant peilio, tiesa?

– Be mažiausios abejonės.

– Tai kas, jie rado porą pirštų ir keletą plaukų nuo juodos barzdos – jums nepavyks...

Dabar jau Hadsonas žiūri į Braitą ir laukia, ką šis pasakys. Nori nenori, reikalai pakrypo netikėta linkme ir Braitas nebėra toks tikras savo cinizmo pagrįstumu. Taigi jis užsičiaupia ir prasižergęs atsišlieja į savo kėdės atkaltę, bylote bylodamas: „Gerai, gerai, išminčiau, tai tavo šou, bet tai bus tavo laidotuvės, jei susimausi.“

Hadsonas atsistoja ir duoda man ženklą drauge su juo pasitraukti prie baro. Ten jis man sukužda:

– Paprašykite savo pulkininką prisidėti prie mūsų.

Aš pamoju pulkininkui, kuris tuo metu kaip tik pilasi dar vieną gėrimo porciją. Vikornas prieina prie mūsų, pasilenkęs į priekį ir rankomis įsisprendęs į strėnas. Hadsonas sako:

– Prašau užduoti jam vieną klausimą. Jei jis turėtų galimybę statyti lažybose už tai, kad tų plaukų ir pirštų DNR, juos ištyrus, pasirodys besanti užregistruota CŽV duomenų bazėje kaip priklausanti žinomam islamo teroristui, galbūt tokiam, kuris neseniai žuvo – jei aš pasiūlyčiau lažybas šiuo klausimu, kiek jis statytų?

– Tris milijonus dolerių, grynaisiais, – entuziastingai sako Vikornas, pamiršęs savo nugaros skausmą. – Norite?

– Ne, – lėtai atsako Hadsonas. – Lažyboms mes neturime tokių pinigų. Bent jau ne dėl kažkokio negyvo šikniaus, – jis stebėtinai draugiškai man linkteli.

– Ką ketinate daryti su savo kolega dėl jo linksmybių? – pasiteirauju aš savo mandagiausiu tonu. Jis nieko neatsako, tik matyti, kaip šiek tiek įsitempia jo veido raumenys. Aš nesu fizionomikos specialistas, bet spėju, kad jo išraiška galėtų reikšti maždaug tai: „Braitas nenori dėl profesinių nuobaudų visą gyvenimą likti eiliniu.“ Pusbalsiu priduriu: – Gal apsispręsti padėtų vaizdo įrašas?

Būdamas tikras profesionalas, Hadsonas akimirksniu suvokia mano žodžių prasmę ir papurto galvą:

– Pasilaikykite jį rezerve.

– Finišo tiesiojoje jis bučiuojasi kaip pamišęs, – pareiškiu aš, vis dar tebesižavėdamas precizišku savo motinos išmanymu apie vyrų pomėgius glamonių srityje.

Hadsono lūpas iškreipia trumpas šypsnys, tačiau jį lyg vėjas nupučia profesinė disciplina.

– Ji galėjo tai pasakyti vos jį pamačiusi, ar ne?

Manęs neapleidžia nuojauta, kad Hadsonas sugrįš.

– Gerai, – sako Hadsonas garsesniu balsu, kad Braitas išgirstų, jog laikas kilti. – Akivaizdu, kad į šiuos įrodymus negalime numoti ranka. Suprantama, mūsų vyriausybė suvokia ekonominę žalą, kurią Tailandas gali patirti, jei toks dalykas patektų į žiniasklaidą. – Jis dirsteli į Braitą. – Nuoširdžiai kalbant, visoms aplinkybėms

išsiaiškinti, matyt, prireiks laiko. Vyks susitikimai aukščiausiu lygiu, į šį reikalą bus įtrauktas Tėvynės saugumo departamentas, aš susitiksiu su Gynybos taryba, galbūt ir asmeniškai su prezidentu. Bus domimasi visais su tuo susijusiais pareigūnais. – Jis šypteli. – Tikėkimės, dėmesys jų atžvilgiu bus draugiškas.

Braitas mąsliai linkteli galvą. Matyt, jis nusipelno savo pavardės*, nes jo nuotaika pasikeičia žaibiškai ir labai įtikinamai. Jis papurto Čanijai ranką, pavadina ją ir mano motiną *ma'am* ir apskritai, žingsniuodamas durų link, spinduliuoja mandagumu ir netgi dėkingumu.

Kai jie išeina, aš prikimbu prie Vikorno.

– Jūs apkaltinote musulmonus. Tai gali sukelti karą.

Jis papurto galvą.

– Suauk, Sončajau. Aš nepamiršau tavo mažos jautrios širdelės ir daviau jiems užuominą apie indoneziečius. Nepaliestas nė vienas iš tavo naujųjų draugų Sungai Koloke. Turėtum būti patenkintas.

Paskambinęs Mustafai, aš jam pabrėžiu tai, ką man pasakė Vikornas.

– Bet jis apkaltino musulmonus, – pasako jis ir padeda ragelį.

30

Jei dar nesupratai, *farange*, tai buvo pagrindinio plano etapo pabaiga. (Kaip pameni, tai buvo priedangos planas – bet nesijaudink, aš jaučiu, kad ir visos istorijos pabaiga jau netoli.) Žinoma, Vikornas nemanė, kad bus patikėta jo išgalvota istorija, bet, kaip visi žinome, žvalgyba remiasi ne tikėjimu ar netikėjimu. Tikėjimas skirtas bažnyčios choristams. O šiuo atveju tikriausiai buvo

* *Bright* – ryškus. (Angl.)

reikalingas nepaprastai sudėtingas ir patrauklus siužetas dėmesiui atitraukti, kad būtų praktiškai neįmanoma išsyk padaryti kokių nors konkrečių išvadų ir tyrimas tęstųsi iki begalybės. (Ko gero, nebūtina tau priminti, *farange*, kad jūs, matyt, ir esate šios strategijos išradėjai, ką?) Manau, kol jie gromuliuos visą šitą medžiagą, Čanija bus saugi kokius porą dešimtmečių. Argi Vikorno talentas kartais nėra tiesiog pritrenkiantis?

Po šio susitikimo šurmulys klube truputį aprimsta, bet tik trumpam. Mane žavi jauki šeimyniška atmosfera, tvyranti klube šią pastarąją savaitę Hadsono ir Braito dėka.

Visų pirma apie Braitą. Nat papasakoja mano mamai, o ši savo ruožtu papasakoja man, kad jis iš tiesų yra labai geras berniukas. Nat mestas iššūkis jo vyriškumui pramušė didelę dailią skylę jo ego, pro kurią plūstelėjęs šviesos srautas mums leido susidaryti naujutėlaitį brangiojo Stivo portretą: mat jis praskydo tučtuojau po sueities per trečiąjį susitikimą ir prisipažino, kad anaiptol nėra didis kietas patriotas, pasiruošęs už idealus atiduoti gyvybę, nors iš šalies toks ir atrodo („Tikrai?" – sušuko Nat su apstulbimo išraiška veide. „Tikrai", – pripažino jis tonu, leidžiančiu suprasti, kad jis suvokia, jog kai kuriems žmonėms sunku tuo patikėti); *au contraire*, kaip mėgdavo sakyti Triufo, vargšas jaunuolis yra visiškai sugniuždytas itin bjaurių skyrybų, per kurias *ji*, kaip paprastai, nepagrįstai apkaltinusi jį smurtu, kad atimtų namą, automobilį, jo banko sąskaitą ir visas teises į jųdviejų mažametę dukrytę, su kuria jam leidžiama matytis tik prižiūrint pareigūnams.

Mes stebėjome, kaip jis įveikė šizofreninį periodą, kai nežinojo, ar jam derėtų palaikyti savo įvaizdį, ar ne (arba *kuo* jam reikėtų apsimesti – prieš mane jis per vieną valandą spėjo pasirodyti kaip testosterono prisodrintas eržilas ir liūdnas bei apgailėtinas nevykėlis) – šiaip ar taip, aš jaučiuosi laimingas galėdamas paliudyti, kad Tailando terapija vos per savaitę sugrąžino jį į žmonių bendriją, ir

dabar jis atvyksta kiekvieną vakarą lygiai aštuntą valandą, sumoka Nat baro baudą ir nusiveda ją laiptais aukštyn, kur ji atsilygina orgazmu su visais žvangučiais. (Jei prisukame audiosistemos garsą, girdime ją bare. Braitas, suprantama, tai žino, nes Hadsonas jį dėl to perspėjo, bet, mano šalies ir mano moterų išgydytas nuo puikybės, mielasis vaikinas po savo didvyriško akto sugrįžta į barą tik su dėkinga šypsena savo paprastame šiaurietiškų bruožų veide.) Nat, skatinama finansinių interesų, paprašė mane pasiteirauti Vikorno, kiek šiuo metu mokama Amerikos šnipams.

Hadsonas, žinoma, visai kitokio sukirpimo žmogus. Jis – daugiasluoksnė (ir daugiafragmentė) asmenybė. Kalbėdamas apie jį turiu būti kuklus ir pripažinti, kad nepažįstu nė vieno azijiečio, kuris diena iš dienos žongliruotų slidžiais rutuliais taip, kaip tai daro jis, – arba kuris būtų nusiteikęs tai daryti. Mentalinio savęs kankinimo požiūriu šiam *farangui* nėra lygių pasaulyje. Jis visą laiką stengiasi atrodyti kietas ir paslaptingas – tai tapo iššūkiu mano motinai, kurią jis mergina taip neįkyriai – ir neviešai, – kad niekas nežino, ar jie jau suspėjo *tai* padaryti, ar ne – arba netgi ar jis ją apskritai mergina, ar ne. (Kai užvedu kalbą šia tema, ir ne šiaip iš smalsumo, o turėdamas omenyje, kad greitai turėtų atvykti Supermenas, Nong tampa neįprastai drovi. Aš būčiau visai patenkintas, jei ji, pasinaudodama Hadsonu, atgautų formą dėl Tėčio – ar atvirkščiai, žiūrint, kokios formos yra Tėtis po visų šitų metų. Nong nebesilaiko dietos, o tai tikrai kažką reiškia, nors rašydamas šiuos žodžius dar nežinau ką.) Ne, mano motina man anaiptol nepadeda tyrinėti Hadsono ir savo išvadas man tenka daryti remiantis tomis labai retomis ir trumpomis akimirkomis, kai jis užmiršta budrumą. Pasidaryk išvadas pats, *farange*, jei tau ką nors sako mano pastabos. Jis:

1. nušvito, kai išgirdo Van ir Pat kalbantis jų gimtąja laosiečių kalba;

2. kai vieną vakarą vienas iš mūsų senukų užsimiršęs bare išsitraukė didelį maišelį narkotikų, jo vogčiomis mestas žvilgsnis nebuvo nei priešiškas, nei smerkiantis;

3. rado reikalą ne kartą pasikalbėti su Vikornu be Braito ar vertėjo, ir visi jų asmeniniai kontaktai, atrodo, anaiptol nesugadindavo nuotaikos nei jam, nei Vikornui;

4. yra penkiasdešimt šešerių metų amžiaus;

5. pradėjo dirbti CŽV vos įžengęs į trečią dešimtį ir baigęs Karo akademiją buvo pasiųstas į Laosą.

A, tiesa, dar yra ir šeštasis punktas. Vieną ramų vakarą bare, kai aš beviltiškai naršiau po savo elektroninio pašto dėžutę, ieškodamas Supermeno ženklų, jis palinko man prie peties.

– Gal nori sudaryti sandėrį? Aš tau pasakysiu kai ką, ką tau vertėtų žinoti, jei tu teigiamai pakalbėsi apie mane su savo mama.

– Atsiknisk. Aš nebūsiu savo motinos sąvadautojas.

– Atleisk, visai ne tai turėjau galvoje. Aš ja žaviuosi, ją gerbiu. Ji man kelia virpulį tose vietose, kurios, galvojau, yra mirusios. Taigi aš tau vis viena papasakosiu, ką tau reikia žinoti. Klausyk. Ar tu tikrai manai, kad Mičas Turneris per dienas mušė dinderį Sungai Koloke neduodamas jokios naudos mūsų šlovingajai Agentūrai?

– Svarsčiau apie tai.

– Žinoma, kad svarstei, tam tikra labai specifine prasme tu esi pirmarūšis faras. Taigi dabar pagalvok štai apie ką. Ką visi mes, šio slaptojo pasaulio nariai, turime bendro? Mes esame nepataisomi liežuvautojai, štai ką. Ir kam mes galime šias paskalas nešioti? Tiktai vienas kitam. Gauti leidimą prieiti prie slaptos informacijos gali būti velniškai sunku. Bet tu nė neįsivaizduoji, koks grynas mėšlas yra didžioji dalis vadinamosios žvalgybos informacijos. Turėdamas leidimą ir užkoduotą elektroninį paštą, Turneris savo kompiuteryje galėjo matyti visas šūdinas paskalas, kokias tik mūsų blakės ir agentai pagauna bet kurioje Azijos šalyje. Nepale

apiplėšta amerikietė, bukas jankis įsivelia į muštynes Tokijo centre, Šanchajuje pagrobtas amerikietis vaikas – visi šie dalykai neturėtų būti mūsų darbo dalis, bet jie vis viena šmėžuoja mūsų kompiuterių ekranuose.

– Turneris tik sėdėjo ir skaitė tą mėšlą? Nepanašu į jį.

– Jis neturėjo iš ko rinktis. Žvalgybos duomenų atsijojimas buvo jo darbo dalis. Jam reikėjo pateikti savo nuomonę apie žvalgybinę informaciją: ar ji vertinga, ar ne, o jei vertinga, kiek žvaigždučių jai suteikti? Visas žvalgybos žaidimas iš esmės ir yra ganėtinai bukas. Dėl aukštų reikalavimų gauti leidimą prieiti prie slaptos informacijos daktaro laipsnį turintys darbuotojai užsiima veikla, kurią lengvai atliktų ir moksleivis. – Jo plonose lūpose ima rastis šypsenėlė. – Mūsų apdorojama informacija, žinoma, apima ir narkotikus. Mes vis dar atliekame didelę dalį žvalgybos narkotikų prevencijos srityje, nes Kovos su narkotikais tarnyboje dirba tikri bukagalviai.

Aš spoksau į jį, nėmaž nenutuokdamas, kur link jis suka.

Jis palinksta kiek arčiau prie manęs.

– Kaip manai, ką ji veikdavo, kol jis būdavo apdujęs nuo opijaus, kurio ji jam suveikdavo? Visa, kas jai buvo reikalinga, tai jo prisijungimo kodas. Tą kodą jis jai tikriausiai pasakė pats, apsvaigęs nuo narkotikų. Toks jau tas opijaus poveikis – pasaulis tau atrodo išvirkščias, lyg į viską žiūrėtum iš priešingos pusės. Taip, esu patyręs jo poveikį. – Aš liaujuosi stumdęs po ekraną pelės žymeklį. – Ji nepaprastai gudri moteris. Čanija pati gudriausia iš visų prostitučių, kokias tik man yra tekę sutikti, – jis leidžia savo šypsenai prasiskleisti šiek tiek daugiau. – Tark mamai gerą žodį apie mane, ir aš tau pasakysiu dar daugiau.

– Man tai nerūpi.

Jis sukikena ir vyriškai suspaudžia man petį.

– Tu bjaurus melagis; už tai aš tave ir myliu.

Kadangi CŽV akivaizdžiai yra mano pusėje, aš pasinaudoju proga ir užduodu klausimą, kuris niekaip nepalieka mano minčių.

– Ar žodis *donburi* jums ką nors sako?

Jo veidas įtikinamai bereikšmis. Jis papurto galvą.

Vėliau tą vakarą, kai Hadsonas jau išėjęs ir baras pustuštis, iš vieno viršutinio kambario nusileidžia Su, kažką laikydama rankoje.

– Gal žinote, kas čia yra? – man jau bekeliant koją pro baro duris, pasiteirauja ji, kuisdamasi rankinėje.

Aš akimirksniu sugrįžtu atgal ir mane išpila džiaugsmo ir palengvėjimo prakaitas, nes tai ne kas kita, kaip superslaptas Sony Micro vault prietaisėlis. Tau buvo kilęs klausimas, kur jis yra, tiesa, *farange*? Svarstei – kur ta prakeikta atmintinė, dėl kurios viename iš ankstesnių skyrių jis buvo sukėlęs tokį triukšmą: juk tai tikrai turėtų būti tam tikra užuomina, jei šioje knygoje apskritai esama užuominų? Na, apmaudi tiesa yra ta, kad aš pamečiau tą prakeiktą daiktą ir nuo tos dienos visur jo ieškau. Žinoma, Hadsonas ir Braitas kasdien mane dėl jos tarkuoja („Na, ar jau radai?“ – „Nea.“ – „Kaip tipiška, bukagalvis trečiojo pasaulio faras pametė atmintinę.“), bet iš gėdos aš ketinau nutylėti. Aš, galima sakyti, apverčiau aukštyn kojomis visą klubą – ir štai dabar pati tingiausia mūsų kekšė laiko jį ant delno.

– Klientas mane prieš porą valandų taip smarkiai dulkino penktajame kambaryje, kad man teko laikytis už čiužinio, ir iš plyšio iškrito tas daiktas. Pagalvojau, galbūt jis vibruos, bet jis nevibruoja.

– Ne, – sakau aš, paimdamas prietaisą ir užeidamas už baro prekystalio. – Jis nevibruoja.

– Tai kas čia?

– Atmintinė.

– O.

Ji palinksta prie manęs, o aš tuo tarpu įkišu atmintinę į kompiuterio USB lizdą ir tankiai alsuodamas dukart paspaudžiu pelės žymeklį ant jo piktogramos. Su ir aš apstulbę pažvelgiame vienas į kitą.

– Tai vyro nugara, – tarsteli ji, karštligiškai nagrinėdama nuotrauką akimis.

– Pats matau.

– Labai raumeninga, galima sakyti, pasiutiškai gražus kūnas. Kam tos visos žalios linijos?

– Tai savotiškas tinklelis.

Aš maigau ir maigau pelės klavišą, bet nieko daugiau išspausti nepavyksta – nuotrauka pasyvi.

31

Jau naktis, po antros valandos; baras tuščias, jame sėdime tik mudu su Hadsonu. Jis girtesnis, nei man teko matyti anksčiau, nors dar daugmaž laikosi. Sėdėdamas ant baro kėdės, jis ima kalbėti tarytum tęsdamas pokalbį, tikriausiai su savimi.

– Laisvė? Kas per idiotiškas vaistas nuo visų ligų? – Žvelgdamas į mane maldaujančiomis akimis: – Norėjau pasakyti, o kuo gi mes prekiaujame? *Pinigai* yra valstybinė Vakarų religija. Meldžiamės jiems kiekvieną minutę, kai nemiegame... ir bet kokia kaina bandome pasiekti, kad kiekvienas menkiausias žmogelis žemėje drauge su mumis parpultų prieš juos ant kelių. Visi mūsų karai yra religiniai karai, – jis trumpam nutyla. – Ar žinai, kodėl, nepaisydamas savo amžiaus, aš vis dar čia? Aš esu vos už kelių šimtų mylių nuo tos vietos, kur buvau, kai man buvo trisdešimt – Laoso. Matai, nei praturtėjau, nei padariau kokią ypatingą profesinę kar-

jerą, mano gyvenime nėra nei romantinių, nei netgi geografinių poslinkių. Kodėl aš vis dar čia?

Aš gūžteliu pečiais.

– Dėl tos pačios priežasties, dėl kurios ir daugelis kitų nesugrįžo atgal. Visoje Pietryčių Azijoje pilna amerikiečių vyrų, kurie niekados neparvyks namo. Mes *paprasčiausiai negalime.* Nes kai pažvelgiame jūsų žmonėms į akis, matome jose kažką tokio, galite tai vadinti kaip norite. Sielą? Žmogiškąją sąmonę, nepaliestą susidvejinimo? Kažką švento, ką mes, *farangai*, paprastai išpjauname lyg tonziles, nes nesuprantame jų paskirties? Galbūt tai dėl jūsų prakeikto budizmo. Visgi mes *kažką* matome. Dabar pasakyk man štai ką, detektyve. Ką matai tu, kai pažvelgi į akis *farangui*?

Aš nesugebu atsakyti, ir jis sukikena.

– Taip, kaip tik tai aš ir turėjau omenyje.

Prabėgus trims dienoms po šio pokalbio, viskas pasikeitė. Tą vakarą Hadsonas ir Braitas atvyko į klubą lyg žemę pardavę. Užsisakė porą bokalų alaus, nusinešė prie kampinio stalelio ir kažką pakuždomis aptarinėjo. Galiausiai Hadsonas priėjo prie baro pranešti naujienos.

– Tavo pulkininko žaidimėlis suveikė pernelyg gerai. O gal jis ir genijus. Na, pamatysime. Jie atsiunčia čionai Bosę.

32

Aš iškviestas į policijos nuovadą ir dabar sėdžiu ant motociklo galo, klausydamasis Pisito, kuris skelbia karą kažkokiai Holivudo žvaigždei, vadovavusiai kampanijai, kuri siekė uždrausti vienai šiaurinio Tailando įmonei naudoti nepilnamečių darbą. Toji žvaigždė ėmė spausti vieną sportinės avalynės didmenininką,

kad jis nebeprekiautų šios gamyklos produkcija, ir gamyklą teko uždaryti. Dabar bedarbių vaikų tėvai, netekę vaikų uždirbamų pajamų, yra priversti pardavinėti savo dukteris į sekso vergiją Malaizijoje.

Jei kas mokate tas anglų kalbos taisykles, suteikiančias tiems, kuriems ta kalba gimtoji, tokį teisuoliškumą, ar netgi nusimanote apie kryžiaus žygiams būdingą psichopatologiją, skambinkit man tuč tuojau, tuč tuojau, tuč tuojau.

Netoli nuovados išsitraukiu iš ausų ausines. Kažkas neįprasto buvo Vikorno tone, kai praėjusį vakarą jis man pranešė, kad numatomas šis susitikimas. Esą atvykusi dar viena CŽV agentė, matyt, išspardyti užpakalių. Numanoma sąsaja su „Al Kaida" ją kaip reikiant įkaitino. Šiandien situacija neatrodo itin maloni.

Pareigūnė aukšta, beveik šešių pėdų, liekna ir kariškos laikysenos, treniruota ir daili penktą dešimtį einanti moteris, nors jos veido ir kaklo odos būklė nėra gera – tai būdinga tiems, kuriuos apsėdo piktoji bėgiojimo manija. Žili plaukai nukirpti ežiuku. Man dingteli, ar tik ji ir Hadsonas nesinaudoja to paties kirpėjo paslaugomis. Ji nešvaisto laiko ar pinigų kosmetikai, jos higienos kvapai artimesni karbolio spektrui. Kostiumėlis pilkas kaip geležis, duksliomis kelnėmis. Mes esame Vikorno kabinete, peršasi įspūdis, kad kabinetas yra jos.

Vikornas, visas susigūžęs, leidžia jai dominuoti, bent jau kol kas. Moters atvykstant jis tikėjosi mažiausiai. (Bet aš neabejoju, kad jis kuria savo strategiją.) Ji laiko rankas sukišusi į kelnių kišenes ir kalbėdama neskubriai žingsniuoja pirmyn atgal. Atrodo santūriai pranaši kaip kokia vyriausioji bibliotekininkė, galinti prieiti prie slaptų katalogų. Hadsonas aiškiai jaučiasi nepatogiai, gal netgi kenčia apmaudą. Braitas apskritai nepakviestas. Niekas nemėgina pertraukinėti. Aš verčiu jos kalbą Vikornui – pa-

kuždomis, kad neblaškyčiau jos dėmesio. Ji ištreniruota nuolat šypsotis – neretai be akivaizdžios priežasties; galbūt šitų dalykų mokėsi tuose pačiuose kursuose, kur mokėsi ir kovos menų?

– Jūs nuveikėte rimtą žvalgybos darbą. Detektyve, noriu padėkoti jums ir jūsų pulkininkui už tai, kad pateikėte mums šiuos daiktinius įrodymus. Tai nauja „Al Kaidos“ kryptis, kokios mes nesitikėjome. Iki šiol jų veikloje dar nebuvome užfiksavę kastracijos atvejų, bet ši tema labai reikšminga jų pasaulėjautoje. – Ji padaro pauzę, išraiškingai suraukia kaktą ir kalba toliau: – Žinoma, tai gali būti kerštas už Abu Graibo fiasko. Kaip pasaulis suvokia Ameriką, ypač besivystantis musulmonų pasaulis? Kaip tam tikrą Supermeno karikatūrą – akcentuojant žmogų kaip *vyrą* – supervyrišką visuomenę, apsėstą savo galios ir vyriškumo. Jei jie pradės pjaustyti mūsų vyrams lytinius organus, tai bus vienas iš tų žiaurių ir veiksmingų signalų, kuriuos netrunka išgirsti jauni ir neišprusę fanatikai. Tiesą sakant, lygiai tą pačią įbauginimo techniką naudojo Čingų imperatoriai, karo belaisviams visuomet nupjaudavę sėklides, o tai neabejotinai neigiamai paveikia priešo moralę. Tai gudrus ėjimas. Labai gudrus. Mes negalime leisti, kad tai liktų be atsako.

Hadsonas kažką suniurna. Ji padaro pauzę, atsiremia sėdmenimis į sieną ir šaltokai, bet kolegiškai linkteli Hadsonui, o paskui vėl atsigręžia į mane.

– Ar viską spėjate išversti? Ar kalbu ne per greitai? Atleiskite, nemoku tajiškai. Literatūrinė arabų, ispanų ir rusų yra vienintelės mano užsienio kalbos.

Aš peradresuoju klausimą Vikornui, ir jis pirmą kartą pažvelgia jai į akis, o tada kreipiasi į mane.

– Paklausk jos, koks jos atlyginimas pagal Jungtinių Valstijų armijos skalę?

Išgirdusi šį tipišką trečiojo pasaulio klausimą, ji trumpai globėjiškai šypteli.

– Pasakykite savo pulkininkui, kad aš nepriklausau armijos struktūroms.

– Aš žinau, kad ji nepriklauso suknistai armijai, – atšauna Vikornas. – Bet CŽV ir armija turi tą pačią atlyginimų skalę. Kokiam laipsniui ji prilyginama? Tai būdavo nuolatinė pokalbių tema Laose. Ar ji aukščiau už viršilą? Ar ji yra O skalėje, ar ne?

Ji lediniu žvilgsniu dirsteli į Hadsoną.

– Būtų greičiau, jei tiesiog atsakytumėte į klausimą, – pataria Hadsonas, žiūrėdamas į grindis.

– Dabar tas principas nebegalioja, – paaiškina ji man. Tada prabyla lėčiau ir dar atidžiau ima rinkti žodžius: – Jūsų pulkininkas turi omenyje laikus prieš trisdešimt metų, kai Valdyba vykdė slaptą karą, todėl atlyginimų skalė daugmaž atitiko armijos atlyginimų skalę. Dabar mums paprastai mokama pagal Federalinės vyriausybės Bendrąją lentelę.

– Aišku, Bendroji lentelė, – sako Vikornas, kažką žvejodamas savo stalo stalčiuje. – Bet ja remiasi ir kariškių atlyginimų skalė. Koks jos laipsnis? – jis išsitraukia popieriaus lapą ir ima jį studijuoti.

Ji lengvai atremia šį kirtį iš pasalų, kaip profesionalus boksininkas atlaikytų mėgėjo smūgį, ir kilstelėjusi antakius įsmeigia akis į Hadsoną kaip į nuovokų žmogų, suprantantį vietinius valstiečius.

– Jam nepatiko tai, kaip jūs vaikščiojate po jo kabinetą. Jis nori pasitikrinti, ar jums aiškios derybų taisyklės. Geriausia elgtis taip, kaip jis tikisi.

– Štai kaip, – sako ji, ryžtingai linktelėdama galva. Tada kreipiasi į mane: – Galite jam pasakyti, kad mano laipsnis vienuoliktas, jei ta informacija jam gali būti naudinga.

Aš išverčiu. Vikornas akimis kažko ieško savo popieriaus lape.

– Kuri kategorija?

– Vienuoliktas laipsnis, pirma kategorija, – jai ant kaktos atsiranda horizontalių raukšlių, tuo tarpu jis, pirštu vedžiodamas

po lapą, stengiasi nustatyti jos padėtį hierarchijos skalėje. – Bet Bendroji lentelė gali klaidinti, – priduria ji, stengdamasi tariamu paslaugumu, kaip nurodoma darbo instrukcijose, vėl suimti vadžias į rankas. – Tu gauni priedus už darbą tam tikruose regionuose, riziką ir panašius dalykus.

Vikornas, pakėlęs antakius, pažvelgia į Hadsoną.

– Aštuntas laipsnis, dešimta kategorija, – prisipažįsta Hadsonas.

– Vadinasi, jos pagrindinis atlyginimas, neskaičiuojant priedų už vietą ir riziką, yra 42 976 dolerių, o jo atitinkamai – 41 808. Vargu ar galima įžvelgti esminį skirtumą, – švytėdamas praneša Vikornas.

Kai išverčiu, ji papurto galvą ir užmerkia akis, stengdamasi neprarasti kantrybės. Lunatikės balsu (šis klausimas jai, ko gero, labai aktualus, nors nė per nago juodymą nesusijęs su pokalbio tema) ji sako:

– Yra iniciatyvų pakeisti visą atlyginimo skaičiavimo sistemą, padaryti ją labiau orientuotą į rezultatą, paremtą konkurencija, panašiai kaip privačiame sektoriuje.

– Tačiau siūlomiems pokyčiams smarkiai priešinamasi, – įsiterpia Hadsonas. – VANS* ataskaita nėra labai populiari.

– Perskaitėte ją nuo pirmo iki paskutinio puslapio?

– Taip, yra tam tikrų praktinių problemų, pavyzdžiui: kaip apskaičiuoti rezultatus žvalgybos sektoriuje? Didžiausia žvalgybos sėkme galima laikyti situaciją, kai neįvyksta nieko blogo. Kokiu būdu būtų galima skatinti už tai?

– Taip, tai problema, – palinguoja galvą ji.

– Štai kaip, – sako Vikornas, kai aš išverčiu. – Niekas nepasikeitė. Dėl tų pačių dalykų jie skųsdavosi ir Laose, kol išmoko daryti sandėrius su Gomindanu ir hmongais. Už narkotikų gabenimą

* Verslo administratoriai už nacionalinį saugumą (*Business Executives for National Security*) – 1982 m. įkurta JAV ne pelno organizacija.

Amerikos oro linijų lėktuvais jie atsiriekdavo tik dešimt procentų – hmongams tai buvo be galo palankios sąlygos lyginant su tuo, ką imdavo čiučou, vietnamiečiai ir prancūzai. Kaip tik dėl to, kad CŽV dėka uždirbdavo daugiau, hmongai galėjo taip ilgai priešintis. Tai buvo viena iš sėkmingiausių CŽV operacijų. Kapitalizmas geriausiu savo pavidalu. Faktiškai tai buvo vienintelė sėkminga operacija šiame karo veiksmų teatre.

Aš viską išverčiu.

Ji nusišypso su ledine išraiška veide.

– Laoso linksmybes laikykime išsemtu klausimu. Grįžkime prie reikalo. Ar pulkininkas turi klausimų šia tema?

– Paklausk jos, ar Mičas Turneris buvo tikrasis mirusiojo vardas.

Ji kurį laiką tyli.

– Tai buvo vienas iš jo vardų.

Vikornas nusišypso ir linkteli galvą.

– Dabar paklausk ją, kas jis buvo.

Lėtai, apgalvotai ir mandagiai ji atsako:

– Ši informacija yra įslaptinta.

Vikornas vėl linkteli galvą. Nesupratusi jo tylėjimo, ji atsigręžia į Hadsoną.

– Žmonės šioje pasaulio dalyje kartais būna subtilūs, – paaiškina Hadsonas. – Jis tik norėjo pabrėžti, kad jo sistemoje, kurią jūs galite pavadinti feodaliniu kapitalizmu arba *Realpolitik*, žiūrint jo akimis, mes abu esame elgetišką atlygį gaunantys vergai, kuriems jis lengvai galėtų mokėti dvidešimt kartų daugiau; ir mes tiriame mirtį asmens, tikriausiai įvažiavusio į šalį svetimu arba apskritai pramanytu vardu. Kitais žodžiais tariant, mes, ko gero, turime nedaug galimybių juos paspausti.

Nevalingai žaviuosi jos sugebėjimu žaibiškai prisiderinti prie situacijos: ji susiranda kėdę, pristumia ją prie Vikorno stalo ir atsisėda ant jos. Pasilenkusi į priekį, su nežymia šypsenėle prabyla:

– *Mičas Turneris* buvo vienas iš vardų, naudojamų neoficialaus slaptojo agento, NSA, rezidavusio šios šalies pietuose ir nužudyto viešbučio kambaryje; o mūsų detektyvas jį kažkaip surado. Aš su juo niekuomet nebuvau susitikusi, – ji dirsteli į Hadsoną.

– Aš irgi. Jis buvo visai naujas agentas šiame regione. Man jį priskyrė, kai buvau Jungtinėse Valstijose. Turėjau su juo pirmą kartą susitikti kaip tik tą savaitę, kai jis žuvo.

– Tai, ką man pavyko suprasti, rodo, kad jis buvo puikus agentas, galbūt net per daug puikus. Jo byloje yra užuominų, kad jis galbūt būtų geriau tikęs tiriamajam darbui. Jis visiškai neturėjo atsparumo alkoholiui – tai galėjo būti rizikos faktorius, – be to, buvo linkęs painioti savo priedangos istorijas. Mane čionai atsiuntė ne dėl to, kad jis buvo nužudytas, bet dėl įvykio sąsajų su „Al Kaida", kurias jūsų pulkininkas taip efektyviai įrodė su tais pirštais ir juodais plaukais.

– Jis painiojo savo priedangos istorijas? Aš šito nežinojau, – tarsteli Hadsonas.

– Bijau, kad taip, – ji atsigręžia į mane, tarytum aš čia būčiau svarbi figūra (na, aš bent jau kalbu angliškai). – Tai profesinės rizikos veiksnys, ypač asmenims su sutrikusiu tapatybės pojūčiu. Kai ilgą laiką naudoji tą pačią priedangos istoriją, susitapatini su ja. Yra atlikta tyrimų šia tema. Kartais buvusi priedangos istorija susilieja su dabartine – šiaip ar taip, tapatybė tėra kultūrinių priežasčių pasikartojimas. Jo asmeninis gyvenimas taip pat buvo sutrikęs, bet tai būdinga kiekvienam NSA. Jie ilgisi intymumo, bet koks gali būti intymumas, kai pats esi valstybės paslaptis? Kai kurie asmeninio gyvenimo dalykai, kurių tenka atsižadėti šiame darbe, yra per didelė auka ne itin stabilios nervų sistemos pareigūnams. Tarpais jį apimdavo religinis įkarštis, kuris nepadėjo stabilizuoti jo intelekto koeficiento. Man buvo pasakyta, kad CŽV jis buvo įdarbintas dėl japonų kalbos mokėjimo ir aukšto intelekto koeficiento, bet perspektyvų padaryti karjeros Valdyboje jis neturėjo. Jis buvo

laikomas tam tikru kliuviniu ir ankstyvu kandidatu į atsargą. Geriausia jo savybė buvo itin platus mąstymas, jis buvo intelektualas, liberalas iš prigimties ir į mūsų organizaciją jį atvedė romantiškos savęs paieškos. Tarp mūsų kalbant, jo žūtis nuo „Al Kaidos“ rankos yra svarbesnė už jį patį. Ar galime grįžti prie reikalo?

– Žinoma, – atsako Vikornas su tėviška šypsenėle lūpose.

Moteris iš CŽV – ji prisistatė kaip Elizabeta Heč, bet kas žino? – linkteli, tuo išreikšdama padėką.

– „Al Kaida“ nužudė Mičą Turnerį todėl, kad žinojo, kas jis toks, bet mes neturime jokių įrodymų, kad jis su jais bendravo. Jo keli bandymai užsiimti tenai verbavimo veikla, atrodo, buvo nesėkmingi. Ar šis įvykis panašesnis į eilinį „Al Kaidos“ išpuolį, ar į nepasisekusį verbavimo bandymą? O gal jis nuoširdžiai mėgino prisidėti prie jų organizacijos, bet jie nepatikėjo? Kartkartėmis mes užmesdavome akį į jo susirašinėjimą. Pastaruoju metu jis išgyveno asmeninę krizę. Mums būtina žinoti, ką jis galvojo, ką tiksliai ketino daryti. Jūs esate vienintelis mums žinomas asmuo, kuris galbūt galėtų padėti. Ir dar kai kas.

Su žavingu šaltakraujiškumu ji išsitraukia iš kišenės nuotrauką ir paduoda man. Aš smarkiai krūpteliu ir parodau ją Vikornui, kuris ją išvydęs taip pat smarkiai krūpteli. Tai Mičo Turnerio kūnas, nufotografuotas gulintis kniūbsčias – nuotraukoje aiškiai matyti kruvina nugara be odos, kurią kažkas nudyrė.

Savo kozirį ji išmetė labai rafinuotai, be jokios triumfo gaidelės. Lygiu, lediniu tonu ji sako:

– Neklauskite manęs, kaip aš ją gavau, ir aš jūsų neklausiu, kodėl ją slėpėte, – ji smalsiai pažvelgia į nuotrauką. – Nežinau, kodėl būtent jūs taip elgėtės. Tai *smarkiai* komplikuoja visą reikalą, ar ne? – Linktelėdama galva man: – Kol kas galbūt užteks ir šito. Jūs jau patyręs šioje srityje, taigi manau, kad jums gali tekti artimiausiu metu vėl vykti į pietus. Ar galėčiau šį kartą tikėtis

raštiškos ataskaitos? Jei jūsų pulkininkas neprieštaraus, norėčiau, kad informaciją teiktumėte tiesiogiai man.

– Ar privalau tai daryti? – teiraujuosi Vikorno.

Jis nenoriai linkteli galvą.

– Tai sandėris. Jie pažadėjo palikti Čaniją ramybėje, jei mes žaisime pagal jų taisykles.

Tą vakarą prieš eidamas miegoti aš surūkau didelę storą marihuanos cigaretę, atsiklaupiu prieš Budos atvaizdą, kurį laikau ant lentynos savo lindynėje, ir sugalvojęs intenciją kreipiuosi į savo velionį sielos brolį Pičajų. Kiekvienas asmeninius ritualus atlieka savaip, pasitelkdamas paties pasirinktus talismanus, tačiau aš talismanais neužsiimsiu. Atmetęs visus daugžodžiavimus, kreipiuosi tiesiai į neprilygstamas Pičajaus įžvalgos galias: *Ką, velniai griebtų, man dabar daryti?*

Be abejo, tą naktį jis ateina pas mane, gaubiamas įprastos auksinės aureolės. Mes drauge stovime ant aukšto kalno, virš kurio stebėtinu greičiu skrieja debesys. Fone girdėti kosminis ūžesys, kurį sukelia intensyvi šios vietos energija. Pičajus parodo į debesų darinį, kuris bematant pavirsta gigantiška pusmėnuliu išsilenkusia žuvimi su snapu, atliekančia šuolį virš bangos. Pičajus bando man kažką skubiai pasakyti, bet jo balsą nugramzdina kurtinantis visatos ūžesys...

Kitą rytą viename iš mūsų krušimosi kambarių viršuje aš liepiu Čanijai atsistoti priešais mane nusirengus iki juosmens. Neatsispiriu pagundai paglamonėti jos kairiąją krūtį, virš kurios amžiną šuolį atlieka tas itin elegantiškas delfinas.

– Kur tu jį įsitaisei?

Ji aikštingai papurto galvą.

– Nesakysiu.

Nykščiu ir rodomuoju pirštu patrinu jos spenelį po delfinu, tarytum tai būtų pinigas – nuo šio mano veiksmo jis sustandėja.

– Fantastiškas darbas.

Ji nustumia mane šalin.

– Dink iš čia.

– Jei neišsiaiškinsiu, kas iš tiesų nužudė Mičą Turnerį, tie idiotai pradės dar vieną karą.

– Sakiau, dink.

Na, galbūt Pičajus turėjo omenyje ne Čanijos delfiną. O galbūt tai apskritai buvo visai ne delfinas, bet delfinas virš Čanijos krūties yra vienintelė mintis, ant kurios mane užvedė sapnas.

Šešta dalis

TATUIRUOTĖ

33

Šiandien man jau nusibodo Pisitas ir aš įsijungiu valstybinį radijo kanalą, per kurį žinomas ir labai gerbiamas jo šviesybė Titapika dėsto apie Sąlygotąją kilmę. Sutinku, tema artima ne kiekvienam (tai ne pati populiariausia radijo laida Tailande), tačiau ši doktrina slypi pačioje budizmo širdyje. Supranti, brangus skaitytojau (kalbu nuoširdžiai, be jokio noro įžeisti), tu esi chaotiškas rinkinys atsitiktinumų, kuriuos tarpusavyje sieja desperatiška ir iracionali priklausomybė; šis kratinys neturi centro, kiekvienas jo elementas priklauso nuo visų kitų, tavo kūnas priklauso nuo aplinkos, tavo mintys priklauso nuo šlamšto, transliuojamo masinės informacijos kanalais, už emocijas atsakinga tavosios DNR grandinės dalis nepakitusi nuo dinozaurų laikų, tavo intelektas yra cheminis kompiuteris, dviejų skaičių sumą apskaičiuojantis milijonus kartų lėčiau už kišeninį skaičiuotuvą, ir netgi stipriausia jo dalis yra paviršutiniškas socialinio programavimo rezultatas, subyrantis į šipulius, kai tik žmona palieka tave pasiėmusi vaikus ir bendroje sąskaitoje laikytus pinigus arba prasideda ekonomikos nuosmukis ir tave išmeta iš darbo, arba esi mobilizuojamas į kokio nors idioto sugalvotą karą, arba išgirsti naujieną, kad tau smegenyse auglys. Šiai beformei savigailos, tuštybės

ir nevilties pelkei suteikti titulą „aš“ yra ne tik puikybės viršūnė, bet ir įrodymas (jei apskritai galima kalbėti apie įrodymus), kad pagrindinė mūsų rūšiai būdinga savybė yra iliuzijos. (Nuo gimimo iki mirties mes esame transo būsenos.) Bakstelėk adata į balioną, ir ką gausi? Tuštumą. Ši radikali doktrina neapsiriboja mumis – ji apima visą justi gebantį pasaulį. Štai jos pagrindinė mintis: „Baimė pasiduoti neleidžia atsikratyti baime pasiduoti.“ Atrodo, jo šviesybė šiandien yra geros formos: „Paimkime kad ir sraigę. Pamėginkime įsivaizduoti, ar toks padaras gali jausti graužatį, puikybę, egocentrizmą ir aistrą? Ar galite įžvelgti sraigės pyktį? Tarakono susierzinimą? Skruzdėlės egoizmą? Jei galite, esate arti nušvitimo.“

Kaip jau minėjau, tai ne kiekvieno skoniui. Tiesą pasakius, man gal labiau patinka Pisitas, bet ir jo šviesybės žodžiai yra reikšmingi bei įsidėmėtini: ženkite du žingsnius dieviškuoju budistinės meditacijos keliu ir atsidursite visiškai nepažįstamoje planetoje. Tie poreikiai ir tos baimės, kurie, kaip galvojote, sudaro jūsų egzistencijos griaučius, pasirodys besą tik jūsų programinės įrangos virusai. (Netgi mirties neišvengiamumas įgyja kitų atspalvių.) Tai, kuo gyvenote anksčiau, nebeteks bet kokios prasmės. Tai kur ta prasmė? Et! Gal geriau grįžkime prie reikalo.

„Kur protingam žmogui paslėpti medžio lapą?“ – kartą paklausė didysis Šerlokas Holmsas. Miške, aišku, kur. Kur protingam detektyvui ieškoti talentingo tatuiruotojo, žvelgiančio į pasaulį dzeno meistro akvarelininko akimis? Tikrai jau ne Sungai Koloke. 39-oji gatvelė Sukumvite teikia kur kas daugiau vilčių. Čia įsikūrę vien japoniški klubai. Kadangi Tailande mes galime džiaugtis žodžio laisve, užrašai ant durų atvirai skelbia, jog nejaponams įeiti draudžiama. Aš apsirengiu geriausiais išeiginiais drabužiais (dabar šeštadienio vakaras, pusė dešimtos) ir leidžiuosi gatve. Priėjęs įmantrią budistų šventyklą, išdabintą serenčių žiedais, aš suglaudžiu delnus prie kaktos ir tylomis paprašau patarimo.

Laukdamas, kol aplink pratuštės, vaikštinėju pirmyn ir atgal gatve, tada, remdamasis niekuo (tai visuomet pats patikimiausias informacijos šaltinis), pasibeldžiu į ryškiai raudonas fasadines duris. Durys atsidaro; už jų stovinti tajė *mamasan* pernelyg prašmatniais drabužiais žiūrėdama į mane primerkia akis, o aš jai paaiškinu, kodėl jai ir jos bosui reikėtų mane įsileisti į vidų. Pasvyravusi ji sutinka.

Po poros minučių aš atsiduriu kambaryje, pilname visokiausio šlamšto, kurį taip mėgsta pornografijos industrija: požeminis kalėjimas pagal de Sadą, akmenys iš papjė mašė su plastikinėmis grandinėmis iš Disnėjaus lobyno, geišų kimono (leiskite man būti atviram – mūsų merginos juos ne itin moka dėvėti: jos nemėgsta suvaržymų), kekšės iš Isano provincijos. Mane diskretiškai nuveda į klubo gilumą, kur aš diskretiškai stebiu įvairius aistringo klientų ir merginų nusirenginėjimo etapus ant visur išstatinėtų suolelių.

Mergina, prirakinta prie akmens iš papjė mašė (netoliese esančioje oloje lindi drakonas), yra visiškai nuoga ir stengiasi neatrodyti nuobodžiaujanti, kol jie čaižo ją botagu ir varvina karštą vašką jai ant krūtų. Ji nusišypso man romiu veidu, kuriam visiškai svetimas ištvirkėliškas vylius (rytoj su lygiai ta pačia palaiminga šypsena ji turguje už prekystalio pardavinės mangus), ir akimis klausia, ar aš jos geidžiu. Jau ketinu papurtyti galvą, kai pastebiu ištatuiruotą gyvatę, susivijusią ratu jai aplink bambą. Klube pernelyg tamsu, kad būtų galima įvertinti tokio sudėtingo darbo kokybę. Neabejodamas, jog nesu pirmasis to pageidaujantis, aš paprašau geriau apšviesti patalpą. *Mamasan* man paslaugiai įteikia prožektorių („Hitachi", su įkraunama baterija). Pažvelgęs iš arti ir be didinamojo stiklo matau, kad pasitvirtino giliausios mano, kaip tyrėjo, nuojautos: tai aukščiausios prabos tatuiruotė: žali kaip smaragdas žvynai, mirguliuojantys *įvairiausiais atspalviais*, mėlynas kaip rašalas dvišakas liežuvis, smeigiantis bambą, puikiai

suformuoti sparnai. (Ne didelės gremėzdiškos paklodės, su kurių turėtojais paveiksluose tradiciškai matome besigalynėjantį šventąjį Jurgį, bet dailūs ir permatomi, būdingi rytietiškai mitologijai. Neabejoju, kad aptikau rimtą pėdsaką.) Pareikalauju, kad panelė tučtuojau būtų paleista nuo grandinių.

Kai patvirtinu, jog esu pasirengęs sumokėti, mergina vardu Dao be jokios pagalbos išsilaisvina iš grandinių. Ji nejaučia jokio socialinio imperatyvo apsirengti, taigi dabar mudu sėdime ant minkštasuolio tolimajame klubo gale, netoli nuo kitų suolų su ritmingai judančiais kūnais. *Mamasan* aiškiai būtų laimingesnė, jei savo apklausą paįvairinčiau bent jau gundymo judesiais. Dao išvaduoja mane iš profesinių varžtų paimdama mano dešinę ranką ir ja apglėbdama savo kairę krūtį, aš švelniai nuvalau nuo jos prilipusius vaško lašelius. Dao patikrina mano įnagį, siekdama išsiaiškinti, ar jos kūnas turi įprastinį komerciškai pageidautiną poveikį mano kūnui (be komentarų), o aš tuo tarpu lyriškai kuždu savo klausimą jai į dešinę ausį: *Kur Tailande ji pasidarė tokią nuostabią tatuiruotę?*

Ji nusišypso dėkinga šypsena, tarytum aš būčiau pagyręs jos naują suknelę, ir parodo dar vieną tatuiruotę. Atsiklaupusi ant suolo ir atsukusi į mane užpakalį, ji pademonstruoja porą drakonų, besivaržančių dėl tamsiojo prizo (jie lengvų ir žaismingų formų, atlikti su nemenka humoro doze, ne ką ryškesni už debesėlius, tikri kūno dailininko šedevrai – jei man tektų rinktis drakonus, kovojančius dėl mano lytinių organų, aš neabejotinai rinkčiausi šituos).

– Fantastiška, – patvirtinu aš, o ji palaimingai apžergia mane ir uždeda mano kairę ranką tiesiai sau ant vaginos, taip parodydama, jei to dar nebūčiau pastebėjęs, kad ji gerokai sudrėkusi.

– O kaip dėl tatuiruočių?

– Glostyk mane ir sakyk, ką nori, kad tau daryčiau. Aš dirbu daug geriau, kai esu sujaudinta.

Nėra reikalo neigti, kad visos vyro nervų sistemos dalys, esant tokio pobūdžio kontaktui, gauna tam tikrą pirmykštį signalą. Tikra kankynė yra pakylėti sąmonę nuo tarpukojo stuburu aukštyn.

– Gerai, gali mane dulkinti čia, jeigu nori. Bosas yra turtingas japonas – jis moka stogui. Galime daryti, ką tik tu nori.

– O kaip dėl tatuiruotės?

– Klausinėk manęs dulkindamasis. Tu mane kaip reikiant sujaudinai.

– Negaliu – aš drovus.

– A, tu norėtum mane kur nors nusivesti?

– Ne, aš... Man nekyla.

– Juokauji? Jis kietas kaip baslys.

– Aš tik apsimetu.

Nusivylusi:

– A.

– Judėk toliau. Gerai.

– Kas tave užveda?

– Jei papasakotum apie tatuiruotes, būtų puiku. Sumokėsiu tiek pat kiek ir už pasidulkinimą.

– Hm, tatuiruotės? Bet tu gi net ne japonas. Man jas liepė pasidaryti vienas klientas, – prisipažįsta ji man į ausį, kaip katė dirbdama strėnomis ir tuo teikdama man nemenką malonumą. – Žinoma, jis buvo japonas. Jis pasakė, kad jam patinka mano kūnas, bet be tatuiruočių jis per daug nuogas. Jis sakė, kad jeigu išsitatuiruočiau, jis žymiai labiau manęs geistų ir mokėtų man dvigubai daugiau, taigi sutikau. Tikrai padėjo. Be tatuiruočių jis vargiai ištempdavo daugiau nei dvi minutes. O su tatuiruotėmis galėdavo išlaikyti visą amžinybę. Kai pavargdavo, liepdavo man atsistoti, kad galėtų jas vėl apžiūrėti ir susijaudinti. Jis sakė, kad tai geriausios tatuiruotės, kokias jis yra matęs už Japonijos ribų – vaikinas, kuris jas atliko, buvo tikras meistras.

– Koks buvo jo vardas?

– Tau patinka drakonas, kuris laižo mano putę iš užpakalio?

– Labai.

– Šitai tatuiruotei prireikė šimtmečių. Jis grįždavo prie jos kasdien visą savaitę. Iš pradžių padarė kontūrus, o paskui nuspalvino. Turėjo dirbti labai atsargiai – na, supranti, kad išvengtų infekcijos.

– Ar labai skaudėjo?

– Ne itin. Jis naudojo kažkokias ilgas japoniškas bambukines adatas, kurias vadino kažkokiu ypatingu vardu. Baisiai bijojau, bet jis dirbo labai švelniai. Tam tikra prasme jis mane netgi sujaudindavo.

– Koks buvo jo vardas?

– Kliento?

– Ne, tatuiruotojo.

– Negaliu prisiminti. Lyg ir Iši? O gal Ikiši? Vitakaši? O gal Jamamoto – tikrai neprisimenu. Gal galėtum dar kiek pablevyzgoti? Nebegaliu susitelkti.

– Koks buvo kliento vardas?

– Gal Honda. O gal Tošiba.

– Ką gi, jei nenori sakyti, nereikia.

– Čia galioja tam tikros taisyklės. Pakalbėk gašliai, gerai?

Pakalbėti gašliai? Keista, bet dėl savo pašaukimo neturėjau ypatingų progų ištobulinti šio meno. Be to, nuo pat mano praeito gyvenimo didžiajame budistiniame Nalandos universitete mano santykis su seksu neretai būdavo savotiškas. Su visa derama pagarba, *farange*, aš turiu pasakyti, kad per savo keistą polinkį slopinti seksualumą jūs veltui iššvaistėte pastaruosius du tūkstančius metų. Seksualumo slopinimas niekuomet nebuvo celibato tikslas, ne, pone, *au contraire*, celibato tikslas yra seksualinės energijos sublimacija. Pakurstyk tą laužą, sukelk nepakeliamą karštį, padidink slėgį katile iki begalybės, o tada perleisk jį aukštyn per visas čakras

iki pat tūkstantlapio lotoso viršugalvyje. Šioje pakopoje aš visuomet galvoju apie matematiką – budistinę matematiką, žinoma. Nalandos universitete man prireikė tik penkių trumpų gyvenimų, kad nuo neliečiamojo naktipuodžių nešiotojo vienuolyne pakilčiau iki mylimiausio vyriausiojo mokinio. Kai mongolų ordos žvangino kardais prie vartų ir skerdė vienuolius visoje Indijoje, mes visi penki ramiai dirbome, siekdami grąžinti nuliui, kaip skaitmeniniam nirvanos simboliui, jo ikivedišką kilnumą (tai Om skaičius, jei nuo šios informacijos jums tapo aiškiau); kaip toks jis ne tik išreiškia Nieką (pakankamai akivaizdus pastebėjimas, vargu ar vertas visų tų laurų, kurių reikalauja arabai, pavogę jį iš mūsų), bet taip pat išreiškia ir Viską – ir, suprantama, bet kurį skaičių ar dalyką tarp šių dviejų kraštutinumų. Mano atradimas buvo tas, kad įkalintas lygtyje jis, taip sakant, nuolat keičia savo vertę, taip minties greičiu išspręsdamas ir vėl atkurdamas problemą. Transcendentinė matematika gal ir nėra labai naudinga skaičiuojant namų ūkio biudžetą, bet ji išlieka pagrindine gyvenimo vyksmo ašimi.

– Ką čia kuždėjai? – smalsauja Dao.

– Nieko. Viską.

– Tu romantikas? Aš jau visą amžinybę neturėjau romantiško kliento. Gal norėtum turėti mane su kita mergina? Ar turi žmoną? Galėtum pasikeisti su manimi ir užimti dominuojančią padėtį.

– Aš nevedęs.

– Arba ne vienas, o su kitu vyru – man tai patinka. Galėtumėte mane dulkinti abu kartu, kiekvienas su savo pimpalu. Tai nekainuotų dukart daugiau – sakysime, penkiasdešimčia procentų daugiau nei vienam.

– Ar jis turėjo dirbtuvę?

– Kas?

– Tatuiruotojas.

– Ne, jis kaskart ateidavo į mano kliento butą. Jis, supranti, buvo kažkoks nepaprastas, bet dirbtuvės jis neturėjo.

– O kuo jis buvo nepaprastas?

– Apie ką tu dabar galvojai?

– Apie Om.

– Tai tavo žmonos vardas?

– Jau sakiau, aš nevedęs. Ar jis darė tatuiruotes ir kitoms merginoms?

– Ne. Jį su mano klientu siejo ypatingi santykiai. Visi kiti japonai net žaliavo iš pavydo, matydami mano tatuiruotes, bet mano klientas nė vienam nesakė, kas jas padarė. Jos tikrai užveda, ar ne?

– Aha.

– Žinai, ką tau pasakysiu? Nunešk mane ant kito suolo, tada galėsi matyti jas veidrodyje.

Kodėl manęs neapleidžia jausmas, kad ji tai darė man jau anksčiau? Su tyrėjo atidumu pastebiu, kad, jai dirbant sėdmenimis, du drakonai, dabar puikiai matomi veidrodyje, atlieka savotišką šokį, susitraukia ir išsiplečia, taip tarytum perteikdami kosmoso alsavimą.

Dao uždususi pamažu atsiplėšia nuo manęs.

– Pažiūrėk į mane, aš visa suprakaitavusi. Aš visai nusiplūkiau, o tu netgi neatsisagstei kelnių.

– Atleisk, sublimavau savo energiją. Pasėdėk man ant kelio, kad galėčiau dar kartą įsižiūrėti į drakoną tau ant pilvo. Aš pats labai norėčiau tokį turėti. Nuostabu, jis išlaiko formą netgi tuomet, kai tu susilenki beveik dvilinka.

– Nori, kad pamėginčiau jį surasti?

– Ar galėtum? Ar turi už ko užsikabinti?

– Klientas turėjo reikalų su kita mergina – jos vardas buvo Du. Ji paprastai sėdi „Rožių sode“. Girdėjau, kad jis privertė ją pasidaryti tatuiruotę pas tą patį meistrą. Tačiau ji buvo iki manęs – jis metė ją, nes ji sulaukė dvidešimt septynerių. Tie japai nemėgsta senų moterų.

– Bent jau prisimink, kokios buvo jo paties tatuiruotės.

– Meistro? O, tai nesunku. Jis neturėjo jokių tatuiruočių ant plaštakų, veido ar pėdų. Visa kita... na, ištatuiruotas buvo visas kūnas, ištisai. Jis buvo tarytum vaikščiojantis komiksas, nė viena kūno dalis nebuvo palikta nenuspalvinta. Jis mėgdavo dirbti mūvėdamas tik šortus, taigi aš viską mačiau. Vieną dieną jis paklausė, ar aš nieko prieš, jei jis dirbs nuogas, ir nusimovė šortus. Galiu tau pasakyti, kad devyniasdešimt procentų jo kūno paviršiaus buvo nuspalvinta rašalu.

– Ir pimpalas?

– Ypač jis. Jis man sakė, kad kai jis būna kietas, ant jo galima matyti kažkokį garsų japonų jūrų mūšį su amerikiečiais, bet aš jį temačiau mažą ir susiraukšlėjusį. Jis nebuvo iš didžiųjų. Pasakiau jam, kad jis, jei nori, gali mane turėti už du tūkstančius batų ir aš apie tai neprasitarsiu savo klientui, bet jis atsakė, kad moterys šia prasme jo netraukia. Man tiesiog knietėjo išvysti tą jūrų mūšį.

– Jis gėjus?

– Jis šito nesakė. Tik pasakė, kad nemėgsta užsiimti seksu su moterimis, Juk žinai, kokie keisti gali būti tie japai.

– Ką dar galėtum apie jį pasakyti?

– Jis baisiai mikčioja. Iš pradžių maniau, kad jis nemoka nė žodžio tajiškai, bet vėliau supratau, kad tajiškai jis moka puikiai, tik jam trukdo mikčiojimas. Jis atrodė neįtikėtinai drovus, tarytum visą savo gyvenimą būtų dirbęs džiunglėse ir neįpratęs bendrauti su žmonėmis.

34

„Rožių sodas“: visos čia dirbančios moterys yra laisvai samdomos. Galima sakyti, jog mažaraščiai tajai baro savininkai parodė komercinį toliaregiškumą, kurį taip trokšta įgyti verslo mokyklų

absolventai: jie nusprendė leisti vienišoms moterims sėdėti prie baro ar už stalelių visą dieną ir didžiąją nakties dalį, susimokėjus tik už vieną kavos puodelį ar apelsinų sulčių stiklinę. Įprastiniai kelionių po Tailandą vadovai uoliai perspėja apie gausybę neturtingų ir skrupulais nepasižyminčių kekšių – beje, ne vien tik jaunų, – kurios neturi darbdavių ir nebendradarbiauja su suteneriais, kurių nesuseksi ir nesugausi, jei klientas, vidury nakties atsibudęs savo viešbučio kambaryje, apsižiūrėjęs susigaudys, kad nebėra ne tik moters, bet ir piniginės. Suprantama, dėl tokių persergėjimų randasi dar daugiau smalsių *farangų*, kurie išleidžia dar daugiau pinigų pirkdami sau ir moteriai gėrimus, nes nuoširdžiai trokšta išsiaiškinti, kiek nesąžiningos tos merginos iš tiesų yra. Todėl per porą metų pridygo tokių klestinčių kooperatyvų kaip šis, įsisteigęs kluoną primenančiame eklektiškame statinių komplekse, kurio savininkai nešvaisto lėšų puošybai, nors šiam kompleksui priklausanti Budos šventykla yra viena iš didžiausių visame pramogų versle.

Štai matau Selę – ji braunasi manęs link per minioje besigrūdančius vyrus, pradedant keturiasdešimtmečiais ir baigiant nežinia kokio amžiaus senukais, ir per moteris, nuostabiai puikiai atrodančias su tomis garsių dizainerių drabužių kopijomis, dėl kurių taip nervinasi jūsų vyriausybės. (Kai karma šūdina, padirbinių nuo originalų neatskirsi.) „Creedence Clearwater Revival“ atlieka dainą „Have You Ever Seen the Rain“, kuri vos girdima per didžiulį visur tvyrantį poravimosi triukšmą. Žiūrėdamas į šį knibždantį milžinišką turgų, aš pastebiu, kad pro duris į vidų plūsta vis daugiau ir daugiau moterų. Spraudžiantis per spūstį jų koketiška laikysena nejučia pereina į parengties režimą. Tačiau Selė čia jau keletą valandų ir ją jau apėmusi šiokia tokia melancholija. Ji laisvai samdoma nuo tos dienos, kai mano motina išmetė ją už tai, kad kartą, nusigėrusi iki sąmonės netekimo,

nuoga šoko ant baro, o paskui užmigo ant vieno suolo. Kaip ir visiems didiesiems barų savininkams, mano mamai nesvetimos puritonizmo apraiškos.

– Kaip verslas? – su šypsena pasiteirauju aš, užsakydamas dvi taures tekilos.

Selė, nutaisiusi ne patį linksmiausią veidą, vienu mauku išgeria taurę.

– Aš senstu, Sončajau. Šį mėnesį man sukanka dvidešimt devyneri. Tos jaunesnės merginos per naktį apsisuka po du, tris, kartais keturis kartus. Gauna maždaug apie pusantro šimto JAV dolerių už tai, kad keturis kartus per naktį po dvidešimt minučių paguli lovoje. Reikalas tas, kad jos kitokios nei mano karta. Užuot pasigavusios klientą ir ėjusios nusigerti su juo į tajišką barą, jos ir vėl grįžta čionai, taigi kiekviena mergina gali sužvejoti po keturis klientus pernakt. Jos nepanašios į kekšes, jos jaunos verslininkės, neturinčios finansinių problemų. Kai kurios iš jų turi savo interneto svetaines, klientai su jomis susirašinėja elektroniniu paštu, jos pasitinka juos oro uoste. Jos užgrobė visą verslą ir nepalieka erdvės mums, senajai gvardijai. Tai nesąžininga.

– Ar nori, kad paprašyčiau Nong priimti tave atgal? Priims, jei aš paprašysiu.

Užsakau dar dvi taures tekilos ir ji bematant išgeria savąją. Tada papurto galvą:

– Ne, nuoširdžiai kalbant, ji buvo teisi mane išmesdama. Aš jau tokio amžiaus, pats supranti, kai nebegali gerai sutarti su jokia *mamasan* ar *papasanu*. Iki sulaukdama trisdešimties būtinai turi tapti nepriklausoma. Ne dėl atsirandančių raukšlelių apie akis ar padribusių krūtų, o dėl pasikeitusios laikysenos. Netgi bukiausias klientas užfiksuoja signalą: *Tai ne mergina, tai moteris.* O jie ieško būtent merginų.

– Kada paskutinį sykį turėjai klientą?

Ji kvailai nusišypso.

– Šiandien popiet. – Juokdamasi: – Bet tai tik patvirtina mano žodžius. Negaliu varžytis su jaunesnėmis moterimis, todėl turiu čia atsidurti apie vidurdienį, kol jos dar tebemiega.

– Ar šiomis dienomis čia pasitaiko azijiečių? Aš jų pastebiu ne kažin kiek.

Ji paskubomis dirsteli į mane, bet nusprendžia nesmalsauti.

– Kartais apsilanko keli korėjiečiai, o visai neseniai buvo užėję du vietnamiečiai – dideli vaikinai, tonos raumenų, spėju, kad jie pusiau amerikiečiai, nuo karo. Jie buvo ką tik ir pasiėmė dvi merginas. Gali būti, kad dar sugrįš.

– Japonų nebūna?

– Vos vienas kitas. Paprastai jie eina į japonų klubus 39-ojoje gatvelėje... o kodėl klausi?

– Ieškau vieno neįprastos išvaizdos japono, maždaug tarp dvidešimt aštuonerių ir trisdešimt penkerių – tatuiruotojo. – Selė gūžteli pečiais. – Jis mikčioja, bet kalba tajiškai. Tikriausiai užkietėjęs vienišius.

Ji dar kartą gūžteli.

– Ne kaži ką galiu tau pasakyti. Azijiečiai manęs nemėgsta – pats supranti, kaip tajė esu aukšta. Žinai auksinę taisyklę.

– Visuomet būk mažesnė už klientą.

– Gal pasiteirauti Tak? Ji smulkutė ir patinka azijiečiams. Manau, ji kartkartėmis aptarnauja japonus. Nors dabar gali būti su klientu.

Aš prietaringai paduodu Selei šimto batų banknotą. Ji spusteli man ranką ir nuslysta nuo baro kėdės. Užsakau dar vieną dvigubą tekilos porciją ir palieku ant prekystalio, laukdamas sugrįžtant Selės. Man iš kairės ir dešinės ant baro kėdžių sėdi moterys, bet jos su klientais, kuriuos jau pradėjo hipnotizuoti meistrišku tarpkojo masažu – lygiai kaip Vikornas, gaudydamas žuvį.

Minia tokia tiršta, jog Selė akimirksniu joje ištirpsta. Kiek palaukęs nusprendžiu, kad jos dėmesį patraukė koks nors klientas, ir imu dairytis geresnės talkininkės. Tačiau staiga pajuntu, kaip man į nugarą pabeldžia dvi rankos: apsisukęs pamatau besišypsančią Selę ir jos draugę Tak. Užsakau dar vieną taurę tekilos, šįsyk skirtą Tak, kuri, lygiai kaip Selė, ją išmaukia vienu gurkšniu.

– Aš dėl japono tatuiruotojo, – dar kartą paaiškinu. – Meistro, kuris mikčioja. Gal tai vienas iš tų technologizuotų japų, kurie nebesugeba bendrauti su žmonėmis?

Tak aiškiai nori man padėti. Ji suraukia kaktą ir susimąsto.

– Tatuiruotojo? Ar jis pats turi tatuiruočių?

– Ant viso kūno, išskyrus veidą, plaštakas ir pėdas.

– Įskaitant pimpalą?

– Nenoriu nukrypti nuo temos, – paaiškinu ir užsakau dar tekilos.

– Nežinau, ar tai mane užvestų, ar ne, – svarsto Selė. – Bent jau tektų jį pastatyti, kad galėtum pamatyti paveikslą. Turėtų būti kažkas panašaus į videožaidimą.

Baigiu savo alų ir užsisakau dar vieną bokalą. Alkoholis, matyt, kažką atpalaidavo mano smegenyse, ir jos pagaliau prisimena įvairius aplinkkelius.

– Pažįstate merginą vardu Dao? Jūsų kolegė.

– Pažįstu gal tuziną.

– Ji turi labai neįprastas tatuiruotes – drakoną ties bamba ir du drakonus ant sėdmenų.

Tak įsispitrija į mane.

– *Šitą* Dao? Aišku, pažįstu. Mudvi gyvenome viename kambaryje – jame buvome penkios, taigi stumdėmės užpakaliais, ir kasnakt matydavau ją nusirengiant. Nuostabios tatuiruotės. Kai kurios merginos norėjo tokių pačių, bet ji nesakė, kas jas padarė.

Ji bendravo su vienu japonu klientu, kuris ir privertė ją išsitatuiruoti. Išsitatuiravusi ji pradėjo iš jo imti dvigubai brangiau nei prieš tai – po keturis tūkstančius batų už trumpą pasimylėjimą ir aštuonis tūkstančius už visą naktį.

– Ar kada nors matei tą klientą?

– Ne. Tai buvo labai slaptas reikalas. Manau, jis dirbo čia, Krungtepe, supranti, ir tikriausiai turėjo žmoną ir vaikų.

Staiga Selė pereina į skubrų Isano dialektą, būdingą šiaurrytiniam šalies pakraščiui, tarmė artimesnė laosiečių kalbai nei tajų. Nesugebu sekti jų pokalbio ir kantriai laukiu, kol Tak veidą nušviečia šypsena ir abi merginos ima kikenti.

– Atleisk, – sako Selė. – Nelabai mandagu iš mūsų pusės. Tu pažįsti šį verslą, Sončajau, žinai, kad dirbančios merginos kartkartėmis truputį išprotėja – būtent, *išprotėja*?

Ji kalba užuolankomis, o aš stengiuosi suvokti jos žodžių prasmę.

– Nepastebiu šitų dalykų.

– Žinoma, kad pastebi. Matei tai tūkstančius kartų. Mergina pavargsta būti sekso verge – kartkartėmis ji pati užsimano sekso vergo. Per praėjusias Kalėdas Tak ir aš gerai uždirbome iš didelių storų vokiečių, kurie buvo bjaurūs ir linkę dominuoti, taigi nusprendėme išsilieti ant poros dailių tajų, kuriuos nutarėme susižvejoti už Suravongo esančiuose gėjų baruose. Tai mums turėjo būti kaip moralinė kompensacija, pats supranti.

Pasakojimo giją perima Tak.

– Mes aplankėme kokius penkis barus, kol radome porą vaikinų, kokių norėjome. Nusivedėme juos į savo kambarį ir dalijomės jais pakaitomis – rūkėme cigaretes su narkotikais, todėl privertėme juos darbuotis visą naktį ir atidirbti už mūsų pinigus, bet tu tikriausiai nori žinoti ne apie tai. Slampinėdamos po gėjų barus matėme neįsivaizduojamą galybę tatuiruočių...

– Ir viename bare buvo kelios turtingos japonės, o keisčiausia tai, kad joms, matyt, tatuiruotės patinka ne mažiau nei japonams vyrams. Turiu omenyje, jie juk labai meniški žmonės, tiesa? Kaip ir mes, moterys ten norėjo išsinuomoti pimpalus, bet jos norėjo ir tatuiruočių...

– Ypač ant pimpalų.

– Taigi tame bare jos stebėjo savotišką tatuiruočių paradą.

– O nugalėtoju tapo ketvirtą dešimtį įpusėjęs japonas. Jos vis kartojo tą žodį – *donburi*, *donburi*, kuris, mes galvojome, reiškia *buri* – žinai, cigaretes, bet pasirodė, kad *donburi* japonų kalba reiškia viso kūno tatuiruotę.

Aš žiūriu į ją, trindamasis smakrą.

– Tikrai?

– Taip, ir jis laimėjo varžybas – jo tatuiruotės buvo tikrai įspūdingos. Bet jis atsisakė eiti su kokia nors moterimi. Pareiškė, kad nėra samdomas, o atėjo tik pademonstruoti savo tatuiruočių.

35

Pavadinkime jį Išiu. Neturi reikšmės, kaip aš jį suradau – taip, aš aplankiau daugybę gėjų barų už Suravongo, bet ten, taip sakant, rasdavau tik ataušusius pėdsakus. Atrodė, kad japas su pribloškiančiomis tatuiruotėmis ir dar labiau pribloškiančiu mikčiojimu retkarčiais tapdavo ekstravertu, naudojančiu barus darbo reklamai: jis neparsidavinėjo, o tik demonstravo savo meną. Šiaip ar taip, štai ir jis, sėdi japonų restorane 39-ojoje gatvelėje. Juk nenorite, kad pradėčiau vardyti kiekvieną savo paieškų grandinės grandį – parduotuvėlių ir barų savininkus, kekšes, apsaugininkus, papirktus farus, *mamasan*, sargybinius – ši grandinė mane galiausiai ir atvedė čionai.

Tokių restoranų jūs tikriausiai matėte filmuose apie jakudzas: blausus apšvietimas, tamsaus medžio nišos, šilta sakė mažose akmeninėse taurelėse, prislopintas šnabždesys ir visuotinio svaigulio atmosfera, kurioje sielų dvyniai dalijasi savo vyriškomis tiesomis; patarnautojos puošniomis prijuostėmis, darančios reveransus (kai šiaip jau tikriausiai turėtų lankstytis, nes yra tajės); čia leistina netekti sąmonės padauginus alkoholio, bet tik ne garsiai kalbėti. Išis sėdėjo vienas savo nišoje, priešais save pasistatęs vienos pintos butelį geriausios sakės iš garsiosios „Koshino Kagiroi" varyklos. Stiprus mikčiojimas, būdingas jam esant blaiviam, pavirto aistringu iškalbumu, kai šiltas alkoholis prasismelkė į jo smegenis. Pagal jakudzų garbės ir bausmių tradicijas paskutinieji abiejų rankų mažųjų pirštelių sąnariai buvo nupjauti. Kai atsisėdau nišoje priešais jį, jis tik nepatenkintas suniurnėjo sau panosėje, tarytum mano atvykimas būtų buvęs tam tikra prasme neišvengiamas, ir paprašė padavėją atnešti antrą stalo įrankių komplektą, kad iš jo *bento* dėžučių aš galėčiau įsidėti sašimio, geltonuodegės žuvies, karšio ir tempuros krevečių. Dar jis man užsakė *miso* sriubos, su beasmenišku priešiškumu pažvelgė man į akis ir tarė:

– Uždėkite lašišą ant ryžių, užpilkite ant jos šiek tiek žaliosios arbatos, *miso* ir uždėkite pjaustytų jūros dumblių.

Man gana netikėta, kad jis aukštas, dailus vaikinas, kurio socialinius įgūdžius neatitaisomai suluošino jo, kaip grafiko, talentas. Argi žmogus gali normaliai šnekučiuotis su kitu žmogumi, jei jo vidinė akis mato nuostabiausius siužetus ant lygių pašnekovo odos paviršių? Kai jis pasiūlė man per visą nugarą nemokamai ištatuiruoti besišypsančio Budos atvaizdą, jei aš atsiduosiu toms pėdos ilgumo *tebori* adatoms, o ne vakarietiškam tatuiravimo pistoletui, aš pradėjau suprasti jo kalbos sutrikimo priežastį. Kai jau buvome pakankamai įgėrę, persikraustėme iš nišos ant kėdžių prie baro.

Jei nekalbėdavo apie rašalą ir kūno tatuiravimo meną, Išis pasinerdavo į pasakojimus apie jakudzų gaujas Tokijuje ir Kio-

te, savo žiaurumu ir dydžiu man primenančias ateivių kosmologiją. Netikėtai dingtelėjo mintis, jog jis man pasakoja savo autobiografiją. Čia irgi neabejotinai svarbiausias dalykas buvo *horimono*. Kaip įtikinti banditą arba, tarkime, pralaimėjusį sumo imtynininką su intelekto koeficientu, verte prilygstančiu kambario temperatūrai, kad ant abiejų šlaunų nuo kelio iki šakumo jam vertėtų tatuiruotis ne bjaurų indigo spalvos durklą, bet verčiau vingrų ir grakštų rožių krūmą, kurio kiekvienas lapelis būtų tikras precizikos šedevras? Išio pasakojimuose Japonijos miestai tiesiog knibždėte knibžda galvažudžių, kurie sutemose pasipila iš Pogrindžio (visi jie neturi bent vieno mažojo pirštelio sąnario) – luošinimo, bauginimo ir žudymo meistrai, iš kurių tik kelis jam pavyko atkalbėti nuo žeminančių tatuiravimo banalybių, ir tai rizikuojant savo paties gyvybe. Vis dėlto jo šlovė augo: Japonijoje netgi banditai turi kultūrą. Jo paslaugų ėmė reikalauti mafijos šulai, jis valgė ir gėrė garsiausiuose ir slapčiausiuose vyrų klubuose, kur jį ir jo klientus linksmindavo aukšto lygio geišos; kartais jo prašydavo padaryti elegantišką tatuiruotę ant moters sėdmenų ar pilvo apačioje. Išgėręs pakankamai daug sakės, jis sugebėdavo įveikti drovumą ir mėgindavo apšviesti blausius jakudzų krikštatėvių protelius: jo menas nesąs grafičio (kurio jis be galo nekenčia) atšaka, bet didžios Hokusajo ir jo pirmtakų tapybos rašalu tradicijos tęsinys.

Vieną karminę naktį jis atkalbėjo didįjį krikštatėvį Cukubą nuo minties išsitatuiruoti ant abiejų dilbių po automatą M16 ir įtikino pasirinkti Fudžijamos vaizdą su sniegynais ir panašiai. Žinoma, ir Cukuba, ir Išis buvo girtut girtutėliai.

– Daryk tai tučtuojau, – pareikalavo Cukuba.

– Kurioje vietoje pageidaujate? – pasiteiravo kūno menininkas.

– Ant kaktos, – užbliovė vadeiva, savo drąsa sukeldamas svitos susižavėjimo šūksnius.

Kitą dieną išsiblaivęs Išis sužinojo, kad laikas nešti kudašių iš tėvynės, nes galingasis gangsteris su nuostabiu Fudžijamos vaizdu ant kaktos pareikalavo jo galvos. Natūralios sprukimo kryptys jo profesijos žmogui būtų buvusios Honkongas, Singapūras, Los Andželas, San Fransiskas – kaip tik todėl jis jų ir nepasirinko, nes Cukuba neabejotinai ten jo būtų ieškojęs ir jį suradęs. Bankokas su savo maža ir diskretiška japonų bendruomene ir nesuskaičiuojama daugybe tatuiruočių trokštančių kekšių buvo gera vieta pasislėpti. Išis stengėsi laikytis tyliai, retai kada dirbdavo namie, priimdavo atlygį tik iš patikimų klientų (dažniausiai Japonijos verslininkų, kurie, atrodo, didžiąją blaivaus gyvenimo dalį praleisdavo svajodami apie erotiškus *horimono* ant meilužių kūno, nes ant žmonų kūno jau nebeliko laisvos vietos). Visgi jame gyvenantis menininkas kartkartėmis pasiilgdavo platesnio pripažinimo. Didžiąją kūno dalį jis išsitatuiravo pats, bet nuo pat pradžių žinojo, kad jo likimas susietas su *donburi* – viso kūno tatuiruote. Toms vietoms, kur netgi jo nepaprastosios *tebori* adatos negalėjo pasiekti, jis nupiešė smulkius eskizus, pagal kuriuos tatuiruotes atliko patikimas mokinys. Galutinis rezultatas buvo puikiai suderinta visuma, kurioje pagrindinės jo gyvenimo temos buvo susipynusios ir išsiskleidusios kaip Mocarto koncerto melodijos: Fudžijama, nešiojamasis kompiuteris „Toshiba“, geiša su visais atributais, pirmasis mopedas „Honda“, Kobė jautienos kepsnys, admirolas Jamamotas su visa uniforma, penki girti samurajai su tradiciniais šarvais, visos sueities padėtys, rekomenduojamos *Kamasutroje* – ir taip toliau. Siekdamas pareklamuoti savo meną Bankoke jis ėmė pozuoti gėjų baruose.

Mums drauge išgėrus daugiau sakės butelių, nei pajėgiu suskaičiuoti, Išis galiausiai atsisagstė marškinius ir juos nusivilko. *Donburi* buvo lyg fantastiškos kokybės šilkiniai marškinėliai, o subtili jų spalvų simfonija buvo paremta preciziška piramidine struktūra, kuri, jei neklystu, buvo aiški užuomina į Sezaną. Padavėjas apėmė susižavėjimas.

– Galite nusivilkti ir kitus drabužius, – pasiūlė viena iš jų. – Vis tiek neatrodysite nuogas.

Taip jis ir pasielgė, ir išties tatuiruotės buvo tokios, kaip sakė Dao, nors aš ir vengiau jas pernelyg atidžiai studijuoti, kad nebūčiau neteisingai suprastas. Bet merginos gi jautėsi mažiau suvaržytos, ir viena iš jų ėmė glamonėti jo organą, kad, kaip ji sakė, geriau galėtų įvertinti jo meną. Visiškai sustandėjęs jo penis atskleidė unikalų ir labai japoniško stiliaus Midvėjaus mūšio vaizdą.

Akivaizdžiai puikiausiai jausdamasis pasipuošęs vien tik piešiniais ant kūno, Išis įpylė sakės į taurelę ir atvėrė man savo gyvenimo paslaptis.

– Aš buvau vienas iš tų, supranti?

Jau spėjau suprasti, kad didelė jo kalbėjimo dalis iš klausytojo reikalauja aiškiaregiškų galių.

– Nuo pat vaikystės turėjote polinkį į techniką?

– Taip ir neišmokau bendrauti su žmonėmis. Bendraudamas ir dabar jaučiuosi labai nejaukiai, todėl taip smarkiai mikčioju. Nuo ketverių metų žaisdavau žaidimus kišeniniu skaičiuotuvu. Kai pasirodė pirmieji asmeniniai kompiuteriai, supratau, kodėl atgimiau kaip tik šiuo metu. Netrukus praktiškai nebeišeidavau iš savo miegamojo. Motina padėdavo man maistą prie durų, o tėtis palikdavo knygų. Kartą jie pakvietė daktarą, kad tas mane apžiūrėtų. Jis pasakė, kad aš beprotis. Ir nėra vaistų, nes pusė mano kartos turi tą pačią ydą. Vieną dieną tėtis prie durų paliko knygą su *horimono* iliustracijomis ir Hokusajo estampais – jis iš paskutiniųjų kovojo už mane, – Išis padarė pauzę, kad nurytų sakės gurkšnį. – Susitikimas su šitais dalykais man buvo kaip religinė patirtis. Faktiškai tai ir *buvo* religinė patirtis. Aš paprašiau tėtį atnešti daugiau knygų apie meną, o ypač apie *horimono*. Jis man sutempė visą biblioteką. Iškilęs virš visų kitų, mano vaizduotėje stovėjo didysis Hokusajis, gaubiamas savo neprilygstamo talento aureolės. Netgi šiandien aš galėčiau tobulai nupaišyti kiekvieną iš

jo *ukijo-ė* lakštų ir atkartoti kiekvieną „Dūžtančios bangos“ potėpį, lygiai kaip žmonės atsimena savo mėgstamų dainų žodžius.

Išis vėl padarė pauzę, kad nurytų dar gurkšnelį sakės, ir kurį laiką smalsiai žiūrėjo į vieną iš aptarnaujančių merginų, kuri atsivedė draugę iš virtuvės ir atsitūpusi priešais jį vėl stimuliavo jo organą.

– Jaučiausi taip, tarytum atsiminčiau savo praėjusį gyvenimą. Tiesiogiai *išgyvenau* tą menininko džiaugsmą sukūrus pirmuosius medinius lakštus: juk dabar galėsiu daryti neribotą skaičių atspaudų, koks proveržis! Moronobu genijus atranda, kad *ukijo-ė* yra tobulas sprendimas! Aš nuėjau *ukijo-ė* keliu nuo pat Moronobu per Masanobu, Harunobu, Utamarą, Hirošigę iki pat neprilygstamojo Hokusajo. Tačiau, kaip ir kiekvienas geras mokinys, aš mačiau savo mokytojo silpnąsias vietas. Ne, per stipriai pasakyta – na, tarkime, kiekviena karta turi naujai atrasti realybę sau tinkamiausia forma. Šis amžius yra skubėjimo ir nekantrumo amžius, tiesa? Kiek vaikų turi pakankamai kantrybės nueiti į muziejų ar meno galeriją, jau nekalbant apie meditavimą prie ten esančių stebuklų? Bet Hokusajis, neišdildomai įaustas į tavo odos audinį – štai kas patraukia dėmesį dvidešimt pirmame amžiuje, *tai* – aš tuo neabejojau – netgi bukiausias japonas, netgi gangsteris sugebės įvertinti. Kaip galėdamas greičiau persikrausčiau į mikroskopinį butuką Šimbašyje, sename Tokijo raudonųjų žibintų kvartale. Čia jaučiausi tarytum sugrįžęs namo. – Kreipdamasis į patarnaujančią merginą: – Tau tereikia sukelti erekciją, mieloji, nebūtina pasiekti ejakuliacijos.

– Tai, ką matau, yra nuostabu.

– Dėkui. Prašyčiau dar vieną butelį.

Prisipažįstu, jog ir pats negalėjau atitraukti akių nuo piešinio, tačiau staiga paliktas be globos ir dėmesio didysis laivų mūšis suglebo ir susiraukšlėjo. Bet jau buvo keturios valandos penkiolika minučių ryto – japonas baro šeimininkas, akivaizdžiai susižavėjęs

Išiu ir jo tatuiruotėmis, leido mums pasilikti dar ilgai po to, kai užrakino pagrindines duris – buvo likusios tik patarnaujančios merginos, dabar jau su džinsais ir trumparankoviais marškinėliais. Iki galo išnaudojusios Išio *donburi* galią ir žavesį, jos buvo pasirengusios keliauti namo ir kristi į lovą. Negalėjau mąstyti blaiviai, nes kitaip nebūčiau padaręs tos baisios klaidos, kuri ir dabar, rašant šiuos žodžius, man kelia šiurpulį.

– Mičas Turneris, – suvogravau aš, vargiai pajėgdamas išsilaikyti ant kėdės. Šis vardas iš lėto prasiskverbė į girtą Išio galvą, galvoje nušvito, ir jis su siaubu pažvelgė į mane, tada nuslydo nuo kėdės ant grindų. Norėjau padėti jam atsistoti, bet nuvirtau pats. Baro šeimininkas palydėjo mane iki taksi. Paliepiau jam pasirūpinti Išiu – jei reikia, išversti jo kišenes ir suieškoti namų adresą. Juk visą savaitę laksčiau kaip pamišęs, kol jį suradau – taigi nenorėjau vėl jo prarasti. Bet įtariu, jog dėl alkoholio, pančiojusio mano liežuvį, mano nurodymai buvo nepakankamai aiškūs. Tai buvo nepaprasta naktis. Man būtinai reikėjo pamiegoti.

Maždaug apie dešimtą ryto aš pabudau iš alkoholinės komos, apimtas panikos. Sapne mane vėl buvo aplankęs Pičajus: „Kodėl neareštavai *donburi*?“

Plačiai atmerktomis akimis žvelgdamas į kosminę tamsą, mąsčiau: „Jis mane nugirdė. Tikriausiai tai susiję su tatuiruotėmis. Po velnių, kas jis toks?“

Pičajaus balsas trūkinėjo, tarytum esant prastam ryšiui su palydovu. „Išdavikas... gyvatė žmogaus pavidalu... Nalanda... kelias atgal... tatuiruotės... galinga magija... pasistenk įvilioti į spąstus... policijos pasala...“

Nesikeldamas iš lovos, plyštančia galva nuo bjauriausių pagirių, kokias tik galiu prisiminti, paskambinau į japonų restoraną. Tačiau jame šiuo metu buvo tik valytojos. Nutaisęs Bauginantį Balsą, įtikinau atsiliepusią moterį duoti man boso namų telefono

numerį. Kai jam paskambinau, jis išsigynė pažįstąs žmogų vardu Išis. Ne, jis niekuomet nebuvo matęs taip keistai atrodančio japono – ar aš tikras, kad paskambinau į tą restoraną?

36

Dabar, *farange*, tu su manimi bendrauji mano įprastoje aplinkoje – aš sėdžiu prie kompiuterio ekrano savo mėgstamoje interneto kavinėje ir naršau po internetinę *Encyclopaedia Britannica* versiją. Neturėtum prieš mane jausti menkavertiškumo komplekso, aš irgi nė velnio nežinau, ką reiškia *ukijo-ė*. Tai štai:

> *Juose būdavo vaizduojami Edo (dabartinis Tokijas) ir kitų didesnių miestų pasilinksminimo kvartalai (eufemistiškai vadinami „plūduriuojančiu pasauliu"). Įprasti elementai buvo garsios kurtizanės ir prostitutės, kabukio aktoriai, žinomos kabukio pjesių scenos ir erotika. Ukijo-ė menininkai pirmieji pradėjo naudoti ksilografines klišes vaizdui kopijuoti.*

Toks sutapimas man pasirodo groteskiškai literatūriškas. Bet šią akimirką man į mobilųjį paskambina Vikornas. Esu kviečiamas į policijos nuovadą, kur mane palydi tiesiai į Vikorno kabinetą. Ten jau yra Hadsonas: vaikštinėja po kabinetą ir piktai šaudo akimis. Nesunku suprasti, kaip jis nusiteikęs. Paprastai tariant, dabar jis tapo tikrų tikriausiu ateiviu. Įtariu, kad iš Andromedos galaktikos, tačiau ekspertas šiuo klausimu nesu.

– Ar yra kokia nors pažanga? – klausia Hadsonas.

Viską iškloju apie tatuiruotes ir kekšes, girtą naktį su pomirtiniu Hokusajo mokiniu ir poveikį, kurį jam iš pažiūros padarė žodžiai „Mičas Turneris", nors, turint omenyje tuometinį mūsų girtumo laipsnį, ką nors tvirtai teigti yra sunku.

– Man reikia sąsajų su islamu, – amteli Hadsonas, žiūrėdamas į Vikorną. – Ta kalė visiems mums nuraus pautus, jei sužinos apie jūsų ekskursijėlę į Indoneziją, – jis nuryja seiles. – Beje, noriu pamatyti tą suknistą laptopą.

Vikorną dabar sunku perprasti. Ar jis tikrai įbaugintas Hadsono, ar tik vaizduoja klusnų? Nujaučiu, kad nei viena, nei kita. Čia kažkas vyksta, kažkokia ilgai slopinta drama, kurios šaknys siekia laikus dar iki mano gimimo. Vietnamas ir Laosas: kokia mano karminė jungtis su šiuo regionu? Mano tėvas? Bauginančiai lengva matyti Hadsoną kaip tą, kuris davė man pradžią, nors jis ir nėra Maikas Smitas. Kai Hadsonas atsigręžia į mane, Vikornas pažvelgia į Hadsoną tokiu žvilgsniu, kokio aš dar nebuvau matęs.

– Pamiršk tas sušiktas tatuiruotes, – sako Hadsonas. – Pamiršk bet kokias sąsajas su japonais. Tai tik akių dūmimas. Sek islamo pėdsaku. „Nėra kitos pergalės, tik Alacho.“

Jis kurį laiką svyruoja, tada arabiškai pakartoja tai, ką aš suvokiu kaip citatą iš Korano. Mano nuomone, jo tartis nepriekaištinga, Hadsonas tiesiog gardžiuojasi gomuriniais garsais. Tarytum teisindamasis (stengdamasis perprasti mano veido išraišką) jis priduria:

– Aš esu geras amerikietis, taigi turiu teisę būti šizofreniku.

Jis vis nesiliauja žingsniavęs, vėl prieina prie lango, pažvelgia į lauką, tada prabyla tuo pasakotojo tonu, kuriuo galėtų kalbėti kitas žmogus ar bent jau ankstesnioji šio žmogaus versija. Balse skamba sunkusis metalas.

– Dauguma žmonių agentūroje ilgai neužsibūna. Tas pat pasakytina ir apie bet kurį kitą darbą Jungtinėse Valstijose – amerikiečius ima kankinti nerimas, nuobodulys, pyktis, kad jų talentas nėra tinkamai įvertinamas. Taigi mes nuolatos judame. Mes *nuolatos judame* – kas dešimt minučių keičiame savo pažiūras, ir kurį laiką gali įtikinėti save, kad išvengei rutinos ir nuobodybės. Bet tai ne amžina. Tam tikru gyvenimo tarpsniu tu pradedi dairytis atgal.

Pradedi atpažinti savo gyvenimo ir elgsenos schemą. Bjaurią, maniakišką, neįveikiamą, kankinančią ir nuolat pasikartojančią. Ši schema iš esmės yra tai, ką iš tavęs padarė tavo kultūra. Bet tai nėra priežastis liautis ar pasiduoti. Tai ne priežastis tapti Miču Turneriu. Tai ne priežastis pereiti į kitą barikadų pusę. Tu privalai žygiuoti pirmyn, nesvarbu, teisinga ar neteisinga kryptimi. Ir kaip tau suvokti, kaip esi paklydęs, kaip įsisavinti gyvenimo pamoką, jei esi tik plunksnelė vėjyje? Privalai visa tai suvirškinti – kito kelio tiesiog nėra.

Jis atsisėda ant kėdės, tarytum nebūtų įvykę nieko neįprasto.

– Aš noriu, kad vėl važiuotum į pietus. Liaukis krapštinėtis su išprotėjusiais japonais ir išprotėjusiomis Bankoko kekšėmis. Pasilik tenai mėnesį, jeigu reikia – metus, – jis perbraukia delnu per ežiuku kirptus plaukus, tarytum stengdamasis suvaldyti nekantravimą. – Ir noriu pasiimti tą suknistą laptopą. – Dar viena pauzė. – Kol jo nepaėmė *ji*.

Aš pakeliu akis į Vikorną, o šis linkteli galvą.

Tačiau man visai nesinori vykti atgal į pietus vaikytis vėjo laukuose. Padėtį išgelbsti trumpa malda Budai. Vos spėju įkišti smilkalų lazdelę į smėlio dubenį, kai suskamba mano mobilusis.

37

– Būtent tokį aš jį radau atėjusi šį rytą, – sukužda Nat kimtelėjusiu iš siaubo balsu, išsiplėtusiomis kaip ir Leko akimis (su pastaruoju man teko griežtai pakalbėti, iki iškrapščiau jį iš lovos; taksi automobilyje jis skundėsi, kad estrogenas trikdo jo organizmo sistemą ir jį kamuoja nuotaikų kaita, nors jo besiformuojančios krūtys dar vos pastebimos). – Aš jį lankydavau kiekvieną savaitgalį. Jis man davė raktą, – Nat man jį parodo.

Mes stovime išnuomotame dviejų kambarių bute 22-ojoje gatvelėje Sukumvite. Stefenas Braitas turėjo puikų kūną, buvo jaunas ir tvirtas, nors dabar jo organizmas jau ⊠ra. Kaip tik šiuo metu ląstelių sienelės ima trūkinėti, bakterijos veržiasi į lig tol nepasiekiamas zonas, visuma praradusi savo vientisumą. Esybė, dvidešimt septynerius metus vaidinusi Braitą, neabejotinai jaučia palengvėjimą ištrūkusi iš savo cheminio kalėjimo ir, man rašant šiuos žodžius, džiaugiasi palaima švelnesnėje ir draugiškesnėje galaktikoje nei šioji. Jis padarė viską, ką galėjo, kad išvengtų dar vienos ankstyvos smurtinės mirties, bet, atlikęs pareigą taip, kaip manė esant reikalinga, dabar galės ilgai ilsėtis. Nepasakysi, kad jis būtų visiems laikams palikęs Saulės sistemą, bet kitą kartą tikriausiai atgims Veneroje. Tačiau vertinant situaciją mūsų žemiškomis akimis, žiūrint į jo kūną be penio (kuris išmestas į pigią šiukšliadėžę popieriams), su didžiule žiojinčia anga viduriuose, iš kurios lyg vynuogių kekės išvirtusios rožinės spalvos žarnos – na, ką gi čia pasakysi? Tai visiškas chaosas. Šį kartą kūną ant pilvo apverčiu aš. Taip, regis, viskas lygiai taip pat, kaip ir pirmuoju atveju.

Lekas prisidengia burną ir susižvalgo su Nat dar vienu labai moterišku mirtino siaubo kupinu žvilgsniu, tada susiranda kilimėlį atsiklaupti ir nusilenkia Budai. Nat tučtuojau paseka jo pavyzdžiu. (Mums pilvą suka iš siaubo ne pati mirtis, bet negyvėliai – vienodi kaip du vandens lašai. Patikėkite, nieko nėra niūresnio, nei visą gyvenimą tave persekiojantis vaiduoklis.) Aš lūkuriuoju, kol Nat su Leku, aukštai iškėlę suglaustus delnus, tylomis skendi maldoje, kurioje svaiginančiai susipina magija, prietarai ir praktinis budizmas. Nat atsistoja pirmoji, jai įkandin – ir Lekas. Jis neatsispiria pagundai dar kartą dirstelėti į šiukšliadėžę popieriams ir nevalingai pasičiupinėja tarpkojį. (Aš pats atsispyriau šiam refleksui, bet tik vos ne vos.) Nat perskaito Leko mintis.

– Tau viskas bus kitaip – gydytojai naudos anestetikus, ir apskritai juk tau jo nereikia.

– Aš visada jo nekenčiau, – sutinka Lekas. – Bet esu prie jo pripratęs, supranti?

Aš atidžiai stebiu Nat. Jos siaubas neapsimestinis. Kaip ir sielvartas. Ji sugauna mano žvilgsnį.

– Stefenas Braitas prieš porą naktų man pasipiršo. Pamaniau, kad gal man pagaliau nusišypsojo sėkmė. Na, jis buvo rimtas vaikinas ir, manau, tikrai mane mylėjo. Jis buvo tiek daug iškentėjęs, supranti, ir su manim pasimylėjęs visuomet jausdavosi labai dėkingas. Sakė, kad lovoje aš labai dosni. O aš juk nedariau jam nieko, ko nedarau su kitais klientais... bet jis kiekvieną kartą būdavo man toks dėkingas, – Nat prapliumpa ašaromis.

– O kaip jo nugara?

Ji krūpteli.

– Tai aš kalta. Man patinka tatuiruotės, žinai, ir aš jam nuolat siūliau ką nors išsitatuiruoti ant nugaros. Jis pažadėjo pagalvoti. Ir tikrai vieną naktį jis mane nustebino tatuiruote. Ji buvo per visą nugarą – nuo pečių iki pat sėdmenų viršaus. Visai ne tai, ko aš tikėjausi, bet tatuiruotė buvo nuostabi, na, tikrai nepaprastas darbas.

– Ar jis sakė, kas ją padarė?

– Sakė, kad vienas japonas, žinomas žvalgybos bendruomenei. Tai viskas, ką apie jį minėjo.

Šįsyk nusprendžiu apeiti Hadsoną, ir ne dėl to, kad žiūrėčiau į jį kreivai – jis besąlygiškai tiki nesąmonėmis, – bet todėl, kad šiuo metu negaliu pakęsti jo arabiškų frazių. CŽV pareigūnė, palyginti su juo, atrodo tikra psichinės sveikatos oazė.

– Klausau?

– Tai aš, detektyvas Džitpličipas.

– Taip, detektyve?

– Būtų gerai, jei atvažiuotumėte čionai.

Aš nurodau jai adresą, tada liepiu Nat palydėti Leką atgal į klubą. Ji seseriškai apkabina jį per liemenį.

– Nežinau, ar tikrai visam tam ryšiuosi, – rypuoja Lekas, drauge su Nat eidamas durų link. – Gal tiesiog naudosiuosi juosta. Taip daro daug šokėjų.

– Tu tikrai nori visą gyvenimą būti pusiau šioks, pusiau toks? – švelniai paklausia Nat jau tarpduryje.

– Ne.

CŽV pareigūnė atvyksta drauge su Hadsonu. Aš žiūriu į ją, o ji keletą minučių tylomis stebeilija į Braito kūną; jei ji nebūtų užgrūdinta profesionalė, jos veido išraiškų kaitą apibūdinčiau kaip kylančią iš prigimtinio gašlumo. Galiausiai ji suima save į rankas; tai savotiškai primena rengimąsi po orgijos.

– Matote, jie nupjovė jam penį, lygiai kaip mes ir spėjome. Ir atkreipkite dėmesį į jo nugarą.

Hadsonas ir aš padarome, ko paprašyti. Vargu ar šiuo požiūriu yra bent menkiausias skirtumas tarp jo ir Mičo Turnerio – visas viršutinis odos sluoksnis nuluptas nuo pat pečių iki sėdmenų ir į paviršių sunkiasi poodiniai riebalai.

– Na, mums nereikia žmogžudysčių detektyvo, kad susigaudytume, jog šios mirtys viena su kita susijusios, – ji pažvelgia į Hadsoną. – Bet tie, kurie nužudė Mičą Turnerį, žuvo per aną sprogimą Indonezijoje, jei neklystu? Taigi čia puikiai koordinuotas ir centralizuotai aukštu lygiu suplanuotas „Al Kaidos“ žiaurumas: nauji smogikai sąmoningai kopijuoja pirmąją žmogžudystę, kad pademonstruotų savo kolektyvinę tapatybę. Jų tikslas – įbauginti visus amerikiečius visame pasaulyje, – ji prikanda apatinę lūpą. – Užmojai dideli. Daug didesni, nei maniau. Tai terorizmo psichologija, ištobulinta ir nepaprastai rafinuota. Jei šie užmojai pasiteisins, amerikiečiai labiau nei bet kada baiminsis vykti į užsienį. Jei tokios žmogžudystės bus pradėtos vykdyti Jungtinėse Valstijose, o aš esu tikra, kad anksčiau ar vėliau taip ir įvyks, visų amerikiečių psichologija taps teroristų įkaite. Tai tobulo blogio pasireiškimas, –

ji atsisuka į mane. – Ar neradote juodų garbanotų plaukų? Aš reikalauju mobilizuoti aukščiausio lygio ekspertus. Jei jums reikia kokios nors specialios pagalbos – pavyzdžiui, kūno atspaudų paėmimo ar mikroskopinių audinių analizės įrangos komplekto – praneškite man. Aš užtikrinsiu, kad artimiausiu reisu jums būtų atskraidinta viskas, ko reikia, įskaitant patyrusius specialistus. – Ji pažvelgia į Hadsoną. – Situacija išties ima priminti karą.

Hadsonas iškilmingai sustingsta išgirdęs šį šventą žodį.

Po valandos mudu su Vikornu stovime vienu du Braito bute. Situacija, kaip ir čia gulintis kūnas, man jau kelia galvos skausmą.

– Tiesiog nematau išeities iš šitos padėties, – sakau jam.

Vikornas keistai ramus.

– Viskas gerai. Aš dar turiu keletą tų plaukų. Deja, pirštų jau nebeliko.

– Gal išprotėjote? Tie plaukai yra teroristo, kuris, kaip žinoma, žuvo prieš šią žmogžudystę. Paaiškės, jog viską suklastojome.

Pulkininkas papurto galvą stebėdamasis mano bukumu ir išsitraukia iš kišenės oro paštu gautą laišką. Atplėšia jį ir ima kratyti jo turinį po kambarį. Iš voko lyg juodas sniegas ant grindų krinta juodi garbanoti plaukai.

– Tu jų niekada nesuprasi. Tu pateiki uoliam *farangui* įrodymus, priešingus jo įsitikinimui, o jis pasitelkia visą savo nežabotą išmonę, kad dar giliau save paklaidintų.

38

Elizabeta Heč pakvietė mane asmeniško vakarinio pokalbio, ir štai aš vėl sėdžiu ant galinės taksi sėdynės pakeliui į „Sheraton“ viešbutį Sukumvite. Įstrigę transporto grūstyje gatvių sankryžoje tarp Silomo ir Ramos IV gatvių priešais Lumpinio parką, mudu

su vairuotoju klausomės Pisito, kuris visą dieną siautėja iš įniršio, pagaliau suvokęs baisią neteisybę: mat vyriausybė pavedė policijai pasirinktinai išžudyti apie du tūkstančius įtariamų narkotikų prekiautojų – tiesiog nurodė tam tikrą skaičių. Štai kaip Pisitas suvokia problemą: visų pirma, iš kur mes žinome, ar tie žmonės išties susiję su narkotikų prekyba? Argi ne teismo reikalas tai išsiaiškinti? Ir argi ne keistas sutapimas, kad visi jie yra *smulkūs* prekeiviai, jei *apskritai* yra prekeiviai? Ir argi, siekiant suardyti narkotikų prekybos tinklą, nederėtų bent jau pamėginti paliesti ir karaliukų? Pisitas surado ir pasikvietė pokalbio į atsargą išėjusį Nusikalstamumo mažinimo skyriaus pareigūną.

Pisitas: Kodėl nė vienas iš jao por *– narkotikų karaliukų – nebuvo įtrauktas į žudytinų asmenų sąrašą?*

Buvęs policininkas: Atleiskite man už šiuos žodžius, bet tai nėra labai įžvalgus klausimas. Jei būtų įmanoma taip paprastai nužudyti jao por, *jų priešai jau prieš šimtmečius būtų juos visus išžudę. Iš tiesų labai sunku nužudyti* jao por.

Pisitas: Taigi vyriausybė priėmė vykdomąjį sprendimą išžudyti smulkmę ir lengviausiu keliu sumažinti nusikalstamumą?

Buvęs policininkas: Argi tai nėra logiškas sprendimas?

Pisitas: Tai gal galėtume pastūmėti logiką dar vienu žingsniu į priekį ir liepti policininkams žudyti žmones, neturinčius nieko bendro su nusikalstamumu?

Buvęs policininkas: Ar jūs bandote vaizduoti labai protingą?

Pisitas: Ne.

Buvęs policininkas, po mąslios tylos: Faktiškai būtent tai tikriausiai ir vyksta. Šiaip ar taip, jei viskas, ko tau reikia, yra sudaryti regimybę, kad kažką triuškini, ne taip jau svarbu, kas tau pakliūva po ranka.

Pisitas: Jūs norite pasakyti, kad tai vyriausybės smūgis tajišku stiliumi?

Buvęs policininkas: Galima pasakyti ir taip.

Mane stebina, kad CŽV pareigūnė susitikti su manimi pasirinko devintą valandą vakaro. Dar įdomesnis dalykas yra jos apranga: dailus tamsiai mėlynos spalvos „Versace" kostiumėlis ir balti nėriniuoti marškinėliai. Mane šokiruoja, kad jos riešai apkarstyti dramblio plaukų apyrankėmis ir ji subtiliai pasidažiusi plaukus pora tonų tamsesne spalva. Lūpų dažai – plonu sluoksniu užteptas drėgnas tamsraudonis blizgesys, kaip ir svaiginantys „Kenzo" kvepalai, tikriausiai išduoda jos strategijos pobūdį. Ar yra nors vienas CŽV pareigūnas, kuris nemokėtų persimainyti kaip chameleonas?

– Jaučiu, jog esant čia būtina susipažinti su aplinka, – paaiškina ji, sutikdama mane vestibiulyje. – Tiriant tokią bylą, kultūrinė izoliacija yra negerai.

– Gal norėtumėte nueiti į šokius?

Ji staigiai dirsteli į mane.

– Rekomenduotumėt?

– Tradicinius tajiškus?

– Na, gal ne.

Aš seku jos užuominų pėdsakais nuo merginų su bikiniais, šokančių aplink aliuminio strypus Nanos aikštėje, iki merginų, šokančių be liemenėlių „Ugnies namuose" Kaubojų gatvėje, ir merginų, šokančių nuogų „Rožinėje katytėje" toje pačioje Kaubojų gatvėje, kol galiausiai atsiduriame Patponge, klube viršutiniame viešbučio aukšte. Čia tvyro tamsa, tik šviesos rate šou žvaigždė atlieka savo numerį.

Aš pernelyg daug kartų esu matęs „bananų šou", kad man tai būtų įdomu. O štai Elizabeta Heč atrodo sujaudinta. Staiga ji sukužda man į ausį, tarytum norėdama užmegzti artimesnį kontaktą su manimi, o gal atlyginti už tai, kad šį vakarą suteikiau jai malonumą:

– Jiems tereikėtų čia susprogdinti vieną vienintelę bombą, ir visi suprastų: jei remsite Ameriką, sugriausime jūsų ekonomiką. Jūs neturite žvalgybinių ar saugumo pajėgų savo šaliai apsaugoti, o ir

mes negalime jūsų apginti. Tad kokie iš mūsų sąjungininkai? – Jos lūpas iškreipia nežymi apgailestaujanti šypsenėlė, o tada jos balsas staiga pasidaro drovus ir kuklus: – Ar tie skustuvo ašmenys tikri? Man teko apie tai skaityti viename kelionių vadove, bet nepatikėjau. Kaip ji sugeba šitaip šokti nesusipjausčiusi į griežinėlius?

– Tai verslo paslaptis. Ar norite, kad pakviesčiau *mamasan*?

– Tegu baigia. Jos toks nuostabus kūnas.

Kol CŽV pareigūnė stebi merginos pasirodymą, aš nežymiai pamoju *mamasan* ir patyliukais šnekteliu su ja tajiškai. Netgi Patponge ne kiekviena mergina užsiima dvigubu žaidimu, o aš noriu užsitikrinti, kad Elizabeta Heč būtų mano pusėje. *Mamasan* įvardija sumą, kuriai atsispirti pajėgtų reta kuri mergina. Pasakau šį skaičių CŽV pareigūnei, o ji linkteli galvą. Kai mergina baigia pasirodymą, žiūriu, kaip *mamasan* kalbasi su ja, ir pastebiu ryškų susidomėjimo žybsnį bei vylingą šypseną, kurią ji pasiunčia Elizabetai. Elizabeta atsako plačiai nusišypsodama. Vos spėjusi apsirengti, mergina prieina prie mūsų, atsisėda šalia Elizabetos ir padeda galvą CŽV pareigūnei ant peties.

– Gal man jau eiti? – pasiteirauju aš.

– Tik dar jos paklausk, ar yra, ko ji nedaro? – paprašo ji geidulio apimtu balsu.

Trumpai šnekteliu su mergina tajiškai.

– Ne, nėra nieko, ko ji nedarytų. Tik neskriauskite jos.

Elizabeta staigiai atsigręžia į mane.

– Ar pasakėte tai dėl to, kad aš amerikietė, ar dėl to, kad aš moteris, ar dėl to, kad aš lesbietė?

– Aš visuomet tai sakau vyrams, – šypsodamasis atsakau aš.

Mes išeiname trise. Sustabdau Elizabetai taksi ir stebiu, kaip ji sėdasi ant galinės sėdynės drauge su savo laimikiu. Automobilis pajuda pirmyn, tačiau netikėtai ji liepia vairuotojui stabtelėti, atsuka galinį automobilio langą ir pamoja man ranka, kviesdama prieiti. Kai prisigretinu prie durelių, ji paima mano ranką:

– Aš vertinu šią jūsų paslaugą. Prisipažįstu, kad nesididžiuoju tuo, ką darau, – ji kiek patyli. – Man tiesiog reikia trupučio laisvės.

– Suprantu, – nusišypsau aš.

– Tai nėra toks dalykas, kuriuo dažnai užsiimčiau, – pasako ji, uždarydama automobilio langą.

Mergina šalia jos, dabar apsirengusi giliai iškirpta juodo šilko palaidinuke ir trumpu baltu sijonėliu, išryškinančiu jos ilgas rudas kojas, susiranda mano akis. „Problema?“ Aš papurtau galvą. Jokios problemos, tik eilinė žiopčiojanti nuo oro trūkumo, gyvenimo pasiilgusi *farangė*. Taksi nuvažiuoja tolyn.

Dabar penkiolika po pirmos nakties, vadinasi, liko keturiasdešimt penkios minutės iki komendanto valandos. Gatvėje knibžda kūnų, jau pusiau susijungusių pakeliui į visur aplinkui esančius viešbučius. Matyti kelios vakarietės moterys su vietinėmis merginomis, bet absoliuti dauguma porų yra heteroseksualios. Tačiau Patpongas vos už poros minučių pėsčiomis nuo gėjų barų kitoje Suravongo pusėje. „Didysis finalas“ iš esmės nesiskiria nuo Patpongo klubų, tik kad ant scenos staiposi vieni vyrai. Dauguma jų, mūvintys vien apatines kelnaites, faktiškai yra dar paaugliai, vos peržengę dvidešimtmečio slenkstį, tačiau yra keletas vyresnių, kietesnių, kampuotesnių. Ir visur pilna tatuiruočių.

Išėjęs iš šio klubo, aš pereinu į kitą gatvės pusę prie juodų gotiškų durų, apkalinėtų vinimis; tai beveik nepastebimas įėjimas į „Bevardį barą“, priebėgą, kuri yra tokia garsi ir tokia išskirtinė, kad jai nereikia skelbti jokios reklamos apie save. Taip paprastai ten nė nepateksi. Tačiau iš gatvės vaikigalio sužinau slaptažodį, ir tvirto sudėjimo tatuiruotas durininkas įleidžia mane į vidų.

Savaime suprantama, krėslai, supantys sceną, užsėsti beveik vien moteriškų sėdynių, kurių dauguma yra japonių, nors sėdi ir kelios „laisvadienius“ pasiėmusios Tailando prostitutės. Kiti

klientai – baltaodžiai gėjai. Ant scenos besistaipantys vyrai visi nuogi ir nuolatos grabaliojami žiūrovų – gal dėl savo jaunystės ir grožio, gal dėl testosterono pritvinkusių pozų, gal dėl įnagių dydžio, o gal dėl kūno dekoracijų kokybės.

Taip jau atsitiko, kad atėjau kaip tik prieš paskutinį veiksmą. Šviesos patalpoje prigęsta, per audiosistemą pasigirsta „Nights in White Satin“ melodija, o ant scenos užlipa nuogas vyriškis su juoda budelio kauke; visi, ypač japonės moterys, aikteli išvydusios jo tatuiruočių grožį – ryškioje fokusuotoje šviestuvo šviesoje jos atrodo tiesiog fantastiškai. Tada ant scenos užlipa nuogi vaikinas ir mergina, atsiklaupia ir ima glamonėti jo organą. Netrukus, kai prikaustanti melodija pereina į *crescendo*, iš geibaus beformiškumo iškyla Midvėjaus kautynių vaizdas. Nežinau, ar jis mane pastebėjo, ar ne, bet net jeigu ir pastebėjo, mes abu žinome, kad tai neturi reikšmės.

Nepraėjus nė dešimčiai minučių, aš palieku klubą. Išėjęs į Patpongą patenku į tokią spūstį žmonių, skubančių dingti iki komendanto valandos, kad sunku žengti žingsnį. Stabteliu prie vieno baro durų ir išsitraukęs mobilųjį paspaudžiu greitąjį numerį.

– Jeigu atiduosiu tau savo širdį, ar tu man atiduosi savąją? – klausiu.

– Ne, jeigu ketini mirti.

– Mes turime jį sustabdyti. Juk žinai.

Ilga pauzė.

– Tai nelengva. Ką ketini daryti?

– Gyventi su tavimi. Miegoti su tavimi.

Su abejone balse:

– Ar manai, kad taip pasieksi šį tikslą?

Man, regis, iššoks širdis.

– Kaip manai, gal verta bent pabandyti?

Ji suaimanuoja ir išjungia telefoną.

39

Aš manau, *farange*, kad tavo kvailai moralei būdingas įsitikinimas, jog jei vyras ir moteris, dirbantys teisėsaugos institucijose, dėl strateginių priežasčių yra priversti apsimesti (sakysime, kai yra būtinybė ką nors įvilioti į spąstus) meilužiais, jie turi skrupulingai saugotis, kad jų netikros glamonės neperaugtų į tikrą kopuliaciją – tiesa?

Na, velniai šito nematė. Čanija ir aš mūsų mažyčiame meilės lizdelyje 39-ojoje gatvelėje, geriausiame, kokį tik man pagal išgales pavyko išnuomoti šioje brangioje miesto dalyje, kopuliacijos atžvilgiu elgiamės kaip triušiai. Ji ne tik labai graži, bet ir dosni. Kaip galėčiau jos *nemylėti*? Jos išskirtinis grožis gal ir nėra jos nuopelnas, bet lipšnūs prisilietimai, tas švelnus rūpestis, kuris pasireiškia saldžiais palytėjimais ir glamonėmis, apgalvotais meilumo gestais – visa tai kyla iš jos sielos, ir aš turėčiau būti akmeniu, jei būčiau jai abejingas. Vis dėlto mūsų darbo dalis yra atvirai demonstruoti aistrą drauge vaikštinėjant pirmyn atgal 39-ąja gatvele, ypač vakarais, kai japonų klubai atidaryti ir *mamasan* nuolatos budi iš tarpdurio stebėdamos gatvę. Dieną mūsų pareigos yra kur kas paprastesnės.

Šis butukas mažas ir tradicinis, o tai reiškia, kad praustis tenka kieme stovinčiame dideliame vandens kubile. Tame pačiame vidiniame kiemelyje stovi dviejų degiklių dujinė viryklė – o taip, ir dar išklerusi virtuvinė spintelė. Lovos nėra, taigi aš nupirkau porą čiužinių, kuriuos sustūmėme vieną prie kito. Labiausiai ji man patinka rytais, kai dar būdama mieguista pasiverčia ant šono, priimdama mane iš užpakalio. O gal vėlyvą vakarą, kai būna pasiekusi aistros viršūnę? O gal kai prausiasi kieme, sarongu prisidengdama nuo kaimynų žvilgsnių? Neklauskite manęs. Meilė yra beprotybės forma, prasismelkianti į kiekvieną tavo skaidulą. Ją taip pat smarkiai sustiprina žinojimas, kad labai tikėtina, jog per

artimiausią savaitę mirsi. Mes nuolatos laikome savo mobiliuosius įkrautus, o vietinėje interneto kavinėje aš kasdien tikrinu savo elektroninį paštą. Bėga diena po dienos ir naktis po nakties, tačiau vis dar nėra nei grasinimų, nei atakų. Bijau, kad užsiliūliuosime ir nusiraminsime. Kai prisimenu, kad esu policininkas, mėginu iš jos išgauti man reikalingą informaciją. Apskritai ji noriai man padeda, nors jos pasakojimuose apstu didelių spragų. Jos santykių su Miču Turneriu istorijos antra dalis primena Otelo istoriją be jokių užuominų apie Jagą.

Čanija sugrįžo į Tailandą tuo metu, kai pasaulis lyg užhipnotizuotas stebėjo per televiziją nuolat kartojamus griūvančių bokštų dvynių vaizdus. Ji atsivežė šimtą tūkstančių dolerių ir neketino daugiau pardavinėti savo kūno. Jai buvo dvidešimt devyneri ir ji vis dėlto jau buvo šiek tiek per sena šiam verslui. Ji pastatė naują namą savo tėvams, nupirko jiems dvidešimt buivolų, kuriuos jie ėmė veisti – taip pelnytis duoną buvo gerokai lengviau nei lenkiant nugarą ryžių laukuose, – išsiuntė du jaunesniuosius brolius mokytis į pačias geriausias Tailando mokyklas ir jau buvo įtaisiusi savo talentingą jaunesniąją seserį studijuoti biologijos Čulalonkorno universitete. Už viską sumokėjus Čanijai liko ne kažin kiek, bet jai daug ir nereikėjo. Prieš pat grįždama į tėvynę, apimta namų ilgesio ir abejonių savimi, ji buvo pasiryžusi atkurti nederamo užsiėmimo suardytą savo karminę pusiausvyrą, likusį gyvenimą paskirdama Budai. Ji pasiryžo tapti *meiči* – budistų vienuole. Savajame kaime sugrįžusi ji tapo tikra karaliene, dievaite savo tėvams, beveik deive kiekvienam ką nors išmanančiam apie Tailando provinciją.

Čanija darė, ką galėjo, kad kompensuotų prarastus metus, stengėsi kuo daugiau laiko praleisti su tėvais, ypač su tėvu, pamaldžiu budistu, su kuriuo ji visuomet buvo dvasiškai artima. „Nieko nenorėti yra palaima“, – mėgdavo sakyti jis Čanijai. Ji žinojo,

kad *farangų* vaistai, kurie užtikrintų jam papildomą dešimtmetį šioje žemėje, yra labai abejotinas malonumas, teikiantis daugiau rūpesčių nei džiaugsmo. Jis nuoširdžiai nesuprato, kodėl reikėtų dirbtinai ilginti savo gyvenimą, ir vaistus imdavo iš mandagumo, kad pradžiugintų dukrą. Ji nusipirko motociklą „Honda" ir rytais veždavo jį į šventyklą pagiedoti, pavydėdama jam tyrumo ir žadėdama Budai vienaip ar kitaip susigrąžinti savąją dvasios nekaltybę.

Jei neidavo į šventyklą, Čanija keldavosi prieš aušrą pasigrožėti savo pussesere, kurią pažinojo beveik nuo gimimo. Džiap buvo bendraamžė su Čanija ir ne mažiau graži, bet jos niekuomet negundė pinigai ir gyvenimo nenuodijo ambicijos. Ji gyveno laiko nepažįstančiame pasaulyje, kuriame žmonės prasimaitina dirbdami žemę; Čanija žiūrėdavo, kaip dvidešimt devynerių metų trijų vaikų motina ryto migloje veda buivolus per ryžių laukus, tyliai dainuodama gyvuliams Isano dialektu, lygiai kaip ir ji, kai jos dar buvo mergaitės, kupinos to paties nerūpestingo džiaugsmo. Jas skiriantis atstumas dabar buvo ne geografinis, Čaniją nuo Džiap skyrė ne laikas ar mylios, bet nematoma stiklo siena. Amerikoje Čanija su sutiktais žmonėmis paprastai jausdavosi jaukiai ir drąsiai, o čia ūmai pasijuto apsunkusi, supuvusi, sutrikusi.

Tačiau Čanija nebuvo linkusi pasiduoti niūriai nuotaikai, ir likusią dienos dalį jos mintis užimdavo smagesni dalykai.

Tiesą pasakius, jos kaimas turėjo bėdą, kurios nė vienas vietos gyventojas nedrįso įvardyti, taigi vieną popietę pas Čaniją apsilankė delegacija iš gretimo kaimo ir išaiškino jai, kas visiems gulėjo ant širdies. Na, faktiškai tai gal ir nebuvo bėda, greičiau gana pozityvus dalykas. Akivaizdu, kad delegatai pasižymėjo pasaulietiškesne tajiška mąstysena.

Užuolankomis ir su stebėtinu nenoru eiti tiesiai prie reikalo jie šiaip ne taip išaiškino Čanijai, kokia talentinga yra jos sesuo. Kiekvienais metais ji yra pirmoji klasės mokinė, o pridėjus prie jos

talento dar vieną mažą dalykėlį, jos talentas neabejotinai taptų tikra Budos dovana. Be abejo, esant tam tikrai pagalbai, truputėliui finansinės paramos, ji be vargo galėtų baigti Tailando medicinos mokyklą. Bet, suprantama, reikia blaiviai vertinti padėtį...

Pavargusi nuo jų šnekėjimo užuolankomis Čanija užbaigė kalbą: *Tailando* medicinos mokykla? Geriausi šalies gydytojai laisvai kalba angliškai todėl, kad mokslus jie baigė Jungtinėse Valstijose ar Jungtinėje Karalystėje. O studijoms tenai prireiks pinigų, gana didelės sumos, tačiau nepamirškime, ką tai duos šaliai, jei moteris iš skurdaus kaimo glūdumos, puikiai suvokianti vargšų medicininius poreikius, gaus geriausią pasaulyje medicininį išsilavinimą. Tai duos teigiamą postūmį ir moterų statusui šalyje.

Čanija labai gerai suprato, ką turi omenyje visi šie pasaulietiškiau nusiteikę kaimo žmonės, nes ir ją pačią kartkartėmis aplankydavo tokios mintys: ji dar turi užtaiso porai gerų metelių, per kuriuos galėtų uždirbti tokius pinigus, apie kokius dauguma tailandiečių gali tik pasvajoti. Vėliau tokių galimybių tikrai nebebus. Ypač neišsilavinusiai merginai iš Sarino provincijos – ir ypač buvusiai kekšei.

Čanija paskaičiavo. Ji nenorėjo vėl palikti Tailando, bet pamanė, kad jei prie turimų santaupų pridės tai, ką per porą metelių uždirbs Bankoke, sugebės sukaupti reikiamą sumą. Ar labai jos karmai pakenks dar vieni metai prostitucijos versle, ypač jei taip galės atlikti gerą darbą ir seserį padaryti aukščiausios klasės gydytoja? Čanija įsikalbėjo, kad Buda pritartų jos planui, ir buvo įsitikinusi, kad tai galima įrodyti matematiškai. Ji pasiėmė skaičiuotuvą: vidutiniškai trys vyrai per savaitę dešimt metų lygu 1 560, o taikant dviejų pasidulkinimų schemą (vienas vakare, o kitas iš ryto, siekiant užtikrinti gerą kliento nuotaiką) lygu 3 120 negatyvios karmos vienetų. Siekiant juos neutralizuoti, jos sesuo turėtų išgydyti tokį patį skaičių vidutinių ar sunkių ligonių, o tai, Čanijos spėjimu, būtų lengvai įmanoma per metus ar panašiai.

Kitais žodžiais tariant, mainais už finansinę paramą seseriai Buda ją išlaisvins nuo jos užsiėmimo karminių pasekmių maždaug per metus nuo tos dienos, kai jos sesuo gaus gydytojos licenciją.

Taigi Čanija ryžosi išnaudoti jai likusį laiką, nors Amerika ją buvo išsekinusi labiau, nei ji anksčiau manė. Ji ilgėjosi ramaus tajiško gyvenimo.

Mičo Turnerio perspėta, Ameriką ji paliko taip mikliai, kad jis nesuskubo nė pasiteirauti jos namų adreso. Neturėjo jis ir jos telefono numerio, nes jos amerikietiškas mobilusis už Jungtinių Valstijų ribų neveikė. Jei būtų norėjusi, Čanija būtų galėjusi suvis atsikratyti Mičo Turnerio. Netgi turėdamas prieigą prie CŽV duomenų bazių, jis vargu ar būtų suradęs ją Tailande. Beje, kaip tik šito ji ir siekė: visam laikui nutraukti ryšius su juo ir jo bauginančia (nors sykiu ir intriguojančia) beprotybe.

Tačiau persikėlus iš Vakarų į Rytus pasikeičia gyvenimo ritmas, ir tai žmogų gali gerokai trikdyti. Popietės Čanijos kaime ilgos ir karštos; jų metu niekam neateina į galvą daryti ką nors kita nei miegoti, lošti kortomis ar gerti naminukę. (Ne šiaip sau jos kaimas vadinamas Miegančio Dramblio kaimeliu.) Netgi jos pusseserė Džiap mėgdavo lošti iš smulkių pinigų gurkšnodama šaltą alų. Kad sukauptų pinigų, Amerikoje Čanija šiek tiek laikėsi tikslingumo religijos principų, kurių ją išmokė rimtasis Mičas („Kiekvieną vakarą sudaryk trumpą sąrašą dalykų, kuriuos turi padaryti rytoj. Kitos dienos vakare jį dar kartą peržvelk. Kiek pavyko per dieną nužengti savojo tikslo link?“), o tai neišvengiamai sukelia nerimą ir įtampą, persikėlus į kitą šalį. Jei ji būtų pakentėjusi porą mėnesių, šis nerimas būtų greitai išblėsęs ir ji vėl būtų prisiderinusi prie pirmykščių savo numylėtos gimtinės ritmų. Tačiau kaimas, iki kurio nuo jos namų buvo ne daugiau nei dešimt minučių motociklu, jau galėjo pasigirti interneto kavine.

Tai buvo kiniško tipo prekybos namai, kurių savininkė, senyva moteris, be horoskopų, meilės eliksyrų ir astrologija paremtų verslo patarimų, siekdama sudurti galą su galu, vertėsi ir skalbimu... taigi ji iš kažkur gavo keletą stalinių kompiuterių ir prijungė prie interneto. Čanija žinojo, kad daugelis elektroninio pašto paslaugų teikėjų („Yahoo!“, „Hotmail“, MSN) suteikia galimybę atsidaryti nemokamą elektroninio pašto dėžutę. Tačiau Mičas jokiu būdu neturėjo galimybės jos pagal tai aptikti.

Tuo metu ji sau dar to nepripažino, bet vėliau retrospektyviai suvokė, kad Mičas, nepaisant visų jo problemų, buvo panašiausias į tikrą meilužį, kokį tik ji kada nors buvo turėjusi. (Tanis, žinoma, buvo nuostabus, bet jam ji buvo *mia noi*, ne deivė.) Čanija nežinojo, kiek pati myli Mičą Turnerį, bet jo aistra jai, kaip dabar atrodė, bylojo apie išties didžiulę jo priklausomybę nuo jos. Čanija jautėsi taip, tarytum iš jos gyvenimo būtų išrauta kažkas esminio. Širdį maudė nuo nepaliaujamos graužaties – jai naujas ir ganėtinai keistas jausmas.

Čanijos pirmasis laiškas į Mičo Turnerio internetinio pašto dėžutę buvo tikras maskuotės šedevras:

Sveikas, kaip laikaisi?

Jis atsakė po kelių minučių iš savo asmeninės pašto dėžutės:

Čanija? O mano Dieve, kur tu buvai? Kur tu buvai? Vos neišsikrausčiau iš proto! Tau išvažiavus meldžiuosi kiekvieną dieną, vaikštau į bažnyčią kiekvieną rytą ir kiekvieną vakarą, sėdžiu galiniuose klauptuose ir, kai nesimeldžiu, verkiu. Čanija, aš paprasčiausiai negaliu be tavęs. Žinau, kad esu šiknius, brangioji, neteisingai suprantu religiją, esu praradęs ryšį su bet kokia realybe, savo darbe esu veidmainys, visa suknista čionykštė sistema yra mėšlas, aš visa tai žinau, bet man vienintelis kelias iš viso

to esi tu. Šiomis pastarosiomis savaitėmis aš suvokiu tik vieną vienintelį dalyką: tik tu gali mane išgelbėti. Aš tiesiog privalau būti su tavimi. Darysiu viską, ko tu nori. Tu gali daryti viską, ko užsigeisi. Gali toliau užsiiminėti prostitucija, jei tau šito reikia. Mes gyvensime Tailande. Kur tu esi? Klausyk, aš įsitikinęs, kad galiu gauti paskyrimą į tą kraštą. Ši Prekybos centro katastrofa visai apsuko galvas mūsų politikams. Yra atsakingų pareigūnų, kurie pasirengę stverti bet kokį masalą, ypač jei jį pakiša žmogus, pažįstantis Aziją. Man tereikia jiems pasakyti, kad noriu sėdėti kur nors Tailando pakrašty, ten, kur daug musulmonų, rinkti žvalgybinius duomenis ir stebėti, į kurią pusę juda juodos barzdos... Čia atsidurčiau vėliausiai po mėnesio, bet tikriausiai greičiau. Kiekvienas nori užsidirbti balų iš Rugsėjo vienuoliktosios, todėl išsiųsti tokį kaip aš į komandiruotę musulmonų krašte labai naudinga karjerai. Duok man savo telefono numerį, širdele. Prašau.

O galbūt mes galėtume šnekučiuotis per internetą?

Tu privalai duoti man savo telefono numerį. Aš jau vakar kalbėjausi su savo bosu, pasakiau, kad esu pasirengęs vykti čionai, ir jis iš džiaugsmo vos neatsiklaupė ant kelių, dėkodamas man. Dabar tavo ėjimas – turi atsiųsti man bent jau savo telefono numerį. Prašau, Čanija, čia aš mirštu. PS Praėjusį vakarą dėl tavęs žiūrėjau „Simpsonus". Homeris tapo oficialiu „Springfildo izotopų" beisbolo komandos talismanu – buvo puiki serija.

Lygiai kaip pačioje jų santykių pradžioje, Čanija pajuto, kad prie jo traukia kažkokia paslaptinga jėga. Galbūt tai ta legendinė *energija*, kurią tariamai turi amerikiečiai? O galbūt paprasčiausias moteriškas narcisizmas – tu tiesiog negali neištirpti prieš vyrą, kuris tavęs taip trokšta, kad pasirengęs dėl tavęs iškeisti gyvenimą

Vašingtone į trečiojo pasaulio chaosą, kad tik būtų kartu su tavimi. Ji nusiuntė jam savo tailandietiško mobiliojo telefono numerį. Tada prasidėjo nesibaigiantys skambučiai. Sprendžiant pagal jų laiką, Mičas Turneris buvo tikra pelėda ir prieš jai skambindamas dėl visa ko išgerdavo taurę vyno, kad pokalbio metu neprasiveržtų ta jo sunkioji, rimtoji, pamokslaujančioji pusė. Girtas jis netgi per telefoną sugebėdavo ją išversti iš koto. Staiga tas ilgas, karštas, mieguistas ir nuobodžias popietes paįvairino juoko protrūkiai, juoko, smagaus iki ašarų.

Po kelių savaičių jis jau skambino jai iš miesto, mažai girdėto, esančio visiškai priešingame Tailando gale, ties pačia Malaizijos siena – Sungai Koloke. Čanija ten niekada nebuvo buvusi, bet žinojo, kad tai viešnamių miestas, gyvenantis iš musulmonų vyrų, tuntais atvykstančių iš puritoniškosios Malaizijos. Į tokius vyrus aptarnaujančias moteris Bankoko elitas paprastai žiūri iš aukšto.

Kai jis pirmą kartą paskambino iš Sungai Koloko, Čanija pokalbį baigė gerokai apkvaitusi. Iki šiol jų telefoniniai pašnekesiai buvo ištisinis kikenimas, kunkuliuojanti amerikietiško sąmojo, aistros, energijos ir optimizmo injekcija; jo kalboje nesijautė jokių savininkiškumo, įkyrumo, veidmainystės, pamokslavimo ar netolerancijos požymių. Jame Čanija matė Jungtines Valstijas tokias, kokios jos reklamuojamos, bet abejojo, ar jis sugebės toks išlikti bendraudamas akis į akį. Nepaisydama jo maldavimų, ji delsė daugiau nei mėnesį, kol pagaliau susiruošė į pietus jo aplankyti. Ji nuolat atsisakinėjo duoti jam savo adresą Tailande ir iki šiol nesakė savo pavardės.

Mičas Turneris ją pasitiko Sungai Koloko autobusų stotyje, ir Čanija išsyk pamatė, kad kažkas negerai. Buvo ankstyvas rytas (ji keliavo naktį), ir jis nebuvo išgėręs. Kai paėmė nešti jos krepšį, jo lūpas vis iškreipdavo prislėgta, prieštaringa, pykčio ir apmaudo

pritvinkusi jo asmenybės pusė, tačiau buvo ir dar kai kas. Jis buvo praradęs nemažai svorio ir atrodė liguistas. Sungai Kolokas jam aiškiai nepridėjo sveikatos. Važiuojant taksi į jo butą, jis davė suprasti, kad jam čia siaubingai nepatinka. Tiesiai šviesiai pasakius, jis kenčiąs nuo didžiulio kultūrinio šoko. Vienintelė Azijos šalis, kurią jis buvo aplankęs (ir apskritai vienintelė užsienio šalis, kurią jis buvo aplankęs) buvo Japonija, sukėlusi savotišką priešingą kultūrinį šoką: kasdienio gyvenimo smulkmenomis japai keliomis galvomis pranoko amerikiečius, jiems buvo pavykęs beveik neįmanomas dalykas – seną kultūrą įsprausti į hipermodernių technologijų rėmus. Japonijoje viskas buvo geriau nei Amerikoje – maistas, higiena, naktinis gyvenimas, moterys, tatuiruotės – ypač tatuiruotės. O Sungai Kolokas buvo... kaip čia pasakius... trečiojo pasaulio išvietė.

Jis parodė pro savo būsto langą į policijos nuovadą – palei visą pasienį glaudėsi kekšių lindynės.

– Matai? Aš žiūriu į jas kiekvieną naktį. – Agresyviai stebeilydamasis jai į veidą: – *Aš žiūriu į jas kiekvieną naktį.*

Na, tai kas? Galbūt jis nepasitiki savimi? Tačiau Čanijai dilgtelėjo širdį, kai jis parodė jai savo teleskopą.

– Jos visą laiką išsišiepusios, visą laiką juokiasi. Tai man taip... Po velnių, nė pats nežinau, kaip.

– Kas yra, Mičai? Kas negerai?

Jis papurtė galvą.

– Kaip jos šitaip gali? Kodėl jos dar ne pragare? Kaip jos šitaip sugeba – palenda po dušu ar panašiai – ir viskas, lyg visiškai nieko nebūtų įvykę? Tarytum du geri draugai padarė vienas kitam paslaugą: pinigai jai, pačiulpimas ir pasidulkinimas jam? Tai kaip, kaip... Nežinau.

Vykdama pas jį iš Sarino Čanija pakeliui stabtelėjo Bankoke, miesto centre specialiai dėl jo užbėgo į prekybos centrą, o paskui sėdo į kitą autobusą. Taigi dabar ji išsitraukė butelį Kalifornijos

raudonojo vyno, vieno iš jo mėgstamiausiųjų. Mičas rūsčiai pažvelgė į butelį, bet vis dėlto padavė kamščiatraukį, kad ji atkimštų. Virtuvėje Čanija surado porą taurių, dosniai šliūkštelėjo į jas ir žiūrėjo, kaip jis geria. Kai jo taurė ištuštėjo, ji ėmė laukti, ar vyno magija dar tebeveikia. Iš pradžių atrodė, kad nebe – Turneris dar kurį laiką koneveikė supuvusius ir sugyvulėjusius jaunus žmones, kiekvieną vakarą susispiečiančius aplink pašiūres, tačiau pamažėliais jo nuotaika ėmė keistis. Jo akis užliejo šviesa – kiek liguista, bet malonesnė nei depresija. Staiga jis nusišypsojo.

Klūpodamas priešais Čaniją, sėdinčią ant sofos, jis paklausė:

– Prakeiktas veidmainys, ką?

– Taip.

– Mane apima euforija; kaip manai, ko aš dabar trokštu labiau už viską pasaulyje?

– Išdulkinti Tailando kekšę.

Jis pažvelgė į ją apstulbusiu žvilgsniu, tada nusikvatojo.

– Dieve mano, Čanija, kas su manim pasidarė? Su kuo aš nesusidoroju?

Ji norėjo pasakyti: „Su realybe“, – bet nutylėjo. Po teisybei, ji pati jautėsi labai įsiaistrinusi. Jau beveik penkis mėnesius nebuvo turėjusi lytinių santykių ir gerai atsiminė jo nepaprastą ištvermę išgėrus. Taigi daugiau neaušindama burnos ji leidosi nurengiama.

Jiedviem mylintis jis, kaip paprastai, dominavo, o paskui puolė į ašaras.

– Aš toks netikęs, mieloji. Atleisk man. Ko gero, padariau baisią klaidą. Nenoriu ir vėl tavęs kankinti. Tikriausiai esu visiškas nevykėlis, suknistas šikšnius?

Ji sukišo pirštus jam į plaukus ir nieko neatsakė.

Per tą pirmąjį apsilankymą Čanija su juo praleido tris paras ir pradėjo suprasti, kas jam atsitiko. Mičo Turnerio sąmonė

veikė pagal tokią pačią schemą kaip ir Vašingtone, bet buvo vienas svarbus skirtumas. Kolumbijos apygardoje jo darbas mobilizuodavo jo sugebėjimus, kiekvieną valandą juos apkraudavo krūviu; tiesą pasakius, komandiruotei į Rytus ir savo asmenybės pokyčiams jis pradėjo rengtis būdamas niūrokos nuotaikos, bet vis dėlto jausdamasis, kad kažkur *juda*, kažką *pasiekė*, kad tai galima pavadinti *pažanga*. Kitais žodžiais tariant, Vašingtone jis turėjo *tikslą*, o amerikiečiui nėra aukštesnio dievo už šį. O štai Sungai Koloke tikslo nebuvo, argumentai, kuriais jis motyvavo bosui savo norą vykti čionai, buvo netikri ir tai buvo akivaizdu nuo pat pirmos dienos. Turėdamas guvų protą, Turneris greitai pastebėjo, kad šis viešnamių miestas ganėtinai atsparus musulmoniškam fanatizmui dėl vienos akivaizdžios priežasties: jame vyrauja pagedę musulmonai, neleidžiantys įsigalėti grėsmingiesiems fundamentalistams. Taigi naktimis jis stebėdavo pašiūrėse verdantį gyvenimą. Tai tapo savotišku jo tikslo pakaitalu. Tai, ką jis matė, buvo be galo *šlykštu*. Uniformuoti farai kartkartėmis ateidavo pas merginas paplepėti ir pasijuokti, išgerti vieno kito bokalo alaus, o klientai čia pat šnekučiuodavosi *ir* su merginomis, *ir* su policininkais – visos grandys sutartinai dalyvavo šioje *linksmybėje*. Ir neatrodė, kad kas nors dėl to jaustų kokią nors kaltę. Musulmonų vaikinai su merginomis elgėsi stebėtinai pagarbiai ir mandagiai – na, buvo sunku patikėti, kad jie gyvena apatinėje feodalinės sistemos pakopoje: jie neturėjo nė lašo menkavertiškumo. Ir apskritai jie atrodė daug laimingesni nei vidutinis statistinis pilietis. Tiesą pasakius, jie atrodė daug laimingesni nei bet kuris iš jo pažįstamų žmonių Jungtinėse Valstijose ar Japonijoje. Jų linksmumas neatrodė nei apsimestinis, nei paviršutinis.

Ribotesniam žmogui tai nebūtų išmušę žemės iš po kojų, bet Mičas Turneris, jo garbei reikia pripažinti, suvokė šio dalyko reikšmingumą. Tie vaikinai buvo musulmonai, pamaldžių krikš-

čionių ekvivalentai su šlikėmis ir ūsais, tačiau į nuodėmę jie leidosi džiugiai, regis, nematydami neigiamos šio poelgio įtakos savo nemirtingai sielai. *Kas gi čia vyksta?*

Čanija, šio amžino mūšio lauko, vadinamo vakarietiška sąmone, žinovė, pateikė atsakymą.

– Jie nieko nereiškia, Mičai.

Jis mirkčiodamas įsispoksojo į ją. Velniai griebtų, juk tai tiesa. Nė vienam iš šių kavalierių nedingtelėjo mintis, kad jo veiksmai galėtų turėti nors menkiausią įtaką gyvenimo vyksmui. Bet, žinoma, kaip tik čia jie daro klaidą, būdingą primityviems žmonėms, dar negavusiems didžios Ego dovanos.

Jo veido išraiška persimainė. Žinoma, su laiku viskas pasikeis, netgi Sungai Kolokas ims atrodyti ir elgtis kaip pirmojo pasaulio miestas, kai į šį abejingą pasaulį pagaliau ateis šviesa, ir visas purvas iš čia bus pašluotas... po kilimu. O dabar visa ši liguista, amorali tikrovė atrodė *auganti* ir *tarpstanti*. Per savo teleskopą jis pastebėjo, kad jam gyvenant čia išdygo penkios naujos pašiūrės. Tai tikras *klestintis miestas*, dėl Dievo meilės. Klestintis dėl *sekso*, dėl *musulmonų sekso*. Ir niekam dėl to galvos neskauda.

Čanija stebėjo, kaip jo veide vis atsiranda ir vėl išnyksta sielvarto išraiška. Ir pasakė žodžius, kurie tikriausiai atspindėjo visą jos suvokimą apie jį, Vakarus ar baltaodžius vyrus.

– Jei tu nekankintum savęs, juk irgi niekas nepasikeistų, tiesa?

Šitai priimti jam buvo tikrąja to žodžio prasme per sunku – mintį, kad nėra jokio esminio skirtumo tarp jo ir tų jaunų aistringų musulmonų, kekšių ir netgi farų, jei jau kalbėsime atvirai, išskyrus tą beprasmį savęs kankinimą. Vakarai iš esmės yra dūmų ir veidrodžių karalystė, bet būtent tiems, kurie joje turi didžiausias galimybes – tokiems vyrams kaip Mičas Turneris – yra sunkiausia sugromuliuoti šią gana akivaizdžią tiesą. Jis nuo visko atsiribojo ir ėmė tyrinėti savo kūną veidrodyje, kažką murmėdamas apie tatuiruotę, kurią ketina pasidaryti.

Taigi po tokių kalbų Čanija atkimšdavo vyno butelį, įteikdavo jam taurę ir laukdavo, kol tas esminis jo asmenybės stabdys pamažu atsileis ir Mičas įstengs užmiršti gyvenimo tikslus ir pasijuokti pats iš savęs. Tikslo pojūtis buvo taip giliai įsirėžęs jo sąmonėje, kad tik alkoholis galėjo jį išvaduoti. Šiaip ar taip, kol kas tai buvo vienintelis Čanijai žinomas vaistas. O bėda buvo štai kokia: alkoholio poveikiui išgaravus niūri Mičo nuotaika dar labiau sugesdavo. Ir dar kai kas. Tai buvo pirmas kartas, kai jo kūne vienu metu gyveno Mičas I ir Mičas II, žaidžiantys su jo sąmone, lyg mušinėtų vienas kitam kamuoliuką uždarame teniso korte. Čanija niekaip negalėjo žinoti, kad tai buvo ryškūs progresuojančios psichozės simptomai. Jos tajiška pasaulėjauta jai nuolat išryškindavo komiškąją šio dualizmo pusę. Kupina geriausių ketinimų, ji manė, kad ganėtinai gerai pažįsta šį didelį, raumeningą, talentingą ir be galo susireikšminusį vyrą. Argi ji galėjo suvokti, koks jis yra trapus?

Vis dėlto jos apsilankymas jį paveikė teigiamai – tai buvo akivaizdu. Netgi tada, kai juodu rimtai atsisveikino autobusų stotyje, jo odos spalva ir akių švytėjimas buvo sveikesni. Tačiau Čanija negalėjo pasakyti, kada vėl pas jį apsilankys. Ji nieko nepažadėjo, o jis bent kartą buvo pakankamai vyriškas, kad tai priimtų ramiai. Tačiau jis tvardėsi tik tol, kol Čanija grįžo namo. Mobilusis telefonas jos rankinėje pradėjo skambėti kaip tik tada, kai ji lipo iš autobuso.

Taip viskas ir tęsėsi. Pildėsi jos didžiausi nuogąstavimai. Jis skambindavo kiekvieną dieną. Jei ji neatsiliepdavo, ją imdavo smaugti kaltės jausmas ir baimė dėl to, kas gali atsitikti jo psichikai. (Juk tai dėl jos Mičas Turneris atsidūrė tame purviname mieste.) Jai atsiliepus jis pradžiugindavo ją savo pokštais, tačiau kai tik ji imdavo leipti juokais, jo nuotaika staiga subjurdavo ir jis pradėdavo reikalauti, kad ji atvažiuotų jo aplankyti arba duotų jam savo adresą, kad jis pats galėtų atvažiuoti pas ją.

Čanija, savo glėbyje laikiusi tūkstančius vyrų, taip mažai išmanė apie meilės aistras, kad pajuto poreikį pasiremti amžių išmintimi. Senoji interneto kavinės šeimininkė be didesnių paaiškinimų suprato, kas jai neduoda ramybės. Čanija paaiškino, kad jai reikia ne meilės eliksyro, bet kažko tokio, kas atvėsintų jos gerbėją. Jis *farangas*, pripažino ji, su *farangams* būdinga jaudria psichika, negalinčia priimti gyvenimo tokio, koks jis yra. Kodėl jis toks? Akivaizdu, kad jis nori paversti ją amerikiete, taip sakant, kolonizuoti ją, tarytum ji būtų kokia atsilikusi šalis, reikalinga plėtros. Jį veda iš proto, kad ji priešinasi jo psichinei invazijai. Dar blogiau tai, kad jo sąmonės būklė akivaizdžiai prastesnė nei jos. Žinoma, ji nemokyta, bet gali taip lengvai skaityti jo nuotaikų kaitą, tarytum tai būtų knygelė su spalvotais paveiksliukais, o štai jis, regis, nieko apie ją nenutuokia. Tiesą pasakius, jis netgi nesidomi jos vidiniu pasauliu. Tai suprantama – jis nenori galvoti apie tai, kaip ji užsidirba pragyvenimui. Antra vertus, tai absurdas. Jeigu jis negali susitaikyti su jos darbu, tai ko atsibeldė į kitą pasaulio kraštą, kad būtų arčiau jos? Tai būdinga jo visiškai susidvejinusiai sąmonei: jis negali atsispirti traukai prie dalyko, kuriuo bjaurisi arba mano, kad bjaurisi, ir tikisi, kad jam pavyks paversti ją tuo, ko, jo įsitikinimu, jis trokšta, bet iš tikrųjų nekenčia. Tą pačią minutę, kai jis paverstų ją amerikiete, jį, be abejo, apimtų nuobodulys ir neįveikiamas pasibjaurėjimas jos naujuoju pavidalu. „Jis yra krikščionis“, – pridūrė ji.

Senė nieko nežinojo apie krikščionis, bet žinojo vieną kitą dalyką apie išprotėjusius vyrus, *farangus* ir ne *farangus*. Jos karta, gyvenanti Tailando dalyje, besiribojančioje su Kambodža, turi patikimą ir universalų vaistą, kurį *farangai* dėl savo bukumo padarė nelegalų. Jos laikais, jei pasigaudavai gripą, jausdavaisi prislėgtas, jei tau reikėdavo vaistų nuo skausmo ar tiesiog norėdavai paskaninti sriubą, viskam tikdavo aguonos. Pamėgink jam duoti truputį opijaus, patarė ji. Įpilk jam į vyną ar maistą. Kai jis

supras opijaus naudą, pamokyk, kaip jį rūkyti. Opijus dar niekam nepakenkė – nuo jo nebūna nei pagirių, nei bjaurių nuotaikos svyravimų, kuriuos sukelia alkoholis. Senė kitados buvo ištekėjusi už mušeikos girtuoklio ir visokį fermentavimo būdu gautą alkoholį laikė bjaurastimi, kurią reikėtų uždrausti. Jos kavinėje neprekiaujama jokiu alkoholiu, netgi alumi. Ji pardavė Čanijai keletą gramų opijaus ir pypkę. Taip pat pamokė Čaniją, kaip paruošti pypkę rūkymui ir kaip paruošti opijų prieš jį supilant į vyną. Kai Mičas vėl jai paskambino, ji sutiko po savaitės su juo pasimatyti.

Per visą begalinę kelionę autobusu į pietus Čaniją kamavo nerviniai skrandžio spazmai ir dėl to ji nekentė Mičo. Jeigu tai meilė, tai jos Čanijai jau gana. Ji baiminosi, su kokia nuotaika jis sutiks ją autobusų stotyje, nes ji ir vėl atvyks anksti rytą.

Sunku pasakyti, ar tai, ką ji išvydo, buvo galima laikyti pagerėjimu – priešais ją stovėjo nesiskutęs vyras, išsekęs ir pavandenijusiomis akimis. Jai sukėlė siaubą jo išvaizda, per tokį trumpą laiką įvykęs nuosmukis, tačiau jis bent jau nepuolė prie jos priekabiauti. Priešingai, jis buvo nuolankus ir linkęs atsiprašinėti, ir tai buvo labai neįprastas dalykas.

Jis prisipažino, kad praėjusią naktį prarijo porą *jabos* piliulių. Po valandos, tabletėms pradėjus veikti, jis taip išsigando metamfetamino poveikio (nežabotos paranojinės haliucinacijos, stipri pagunda šokti pro langą), kad nusipirko butelį pigaus tajiško viskio ir jį visą išgėrė. Tikriausiai viskis išgelbėjo jam gyvybę, nes jį supykino ir jis išsivėmė. Metamfetamino ir alkoholio negalima maišyti, paaiškino jam Čanija. Jis galėjo lengvai pasidaryti sau galą. Į tai jis atsakė abejingai gūžtelėdamas pečiais ir kažkaip liguistai šyptelėdamas. Neįtikėtina amerikiečiui – šį rytą jis neišsivalė dantų. Ant jų buvo matyti apnašos ir jo burnos kvapas buvo nemalonus.

– Tai kas? Aš ir taip jaučiuosi kaip miręs žmogus. Tu mane naikini. Nežinau, kaip tu tai darai ar kodėl tu tai darai. Ar pati bent žinai, kodėl man šitai darai, Čanija? Ar todėl, kad nekenti amerikiečių? Ar esi išvien su mūsų priešais?

Ji užsidengė ranka burną.

– Mičai! – Po akimirkos pauzės: – Aš išvažiuoju.

– Ne, prašau, brangioji, aš tuo nieko blogo nenorėjau pasakyti, tai tik pokštas, supranti, aš apsimečiau paranoiku, tai amerikietiškas humoras, tu jo nesuprasi. Pasilik, prašau, pasilik. Jei išvažiuosi, aš nusižudysiu, prisiekiu.

Jis klūpojo ant kelių, tvirtai apkabinęs jai kojas, tarytum ji būtų vienintelis jo išsigelbėjimas nuo nelaimės. Čanija prisiminė opijų savo rankinėje.

– Išgerk taurę vyno, Mičai. Nusiramink. Tai beprotybė. Gal manai, kad atvažiavau tokį kelią tam, kad būčiau su išprotėjusiu vyru?

Ji žiūrėjo, kaip jis geria vyną, sumaišytą su opijum, ir galvojo, jog galbūt ji *išties* griauna jam gyvenimą. Šiaip ar taip, argi ne ji išmokė jį gerti? O dabar alkoholį ji dar papildo ir opijum. Na, tebūnie tai trumpalaikis eksperimentas – atmosfera mažame bute buvo tokia klaustrofobiška, beprotybė jo akyse tokia bauginanti, kad viskas, kad ir ko imtumeisi, turėtų išeiti į naudą. Čanija save įtikinėjo, jog paprasčiausiai teikia skubią medicininę pagalbą. Ir, ko gero, saugoja savo kailį. Šis *farangas* galbūt ir girtas, bet vis dėlto jis labai stiprus vyras.

40

Nagi, *farange*, prisipažink – tu visuomet svajojai išbandyti mažąją o, tiesa? Tik vieną kartą, tik tam, kad pamatytum, ką tai reiškia, ar ne? Žinoma, ne su artimiausiais šeimos nariais, tikriausiai netgi

ne su kolegomis ar bendraamžiais, galinčiais apie tai šnipštelėti bosui, kai šis kaip tik svarsto apie tavo paaukštinimą. Bet juk būtų visai įdomu paeksperimentuoti (tu žinai, kad tai tik eksperimentas) per trumpas *asmenines* atostogėles, dėl kurių sutarėte su partneriu, nes trokšti atrasti save ir įveikti vidutinio amžiaus krizę (arba popaauglystės krizę, arba ketvirtojo dešimtmečio krizę), sakysime, kokioje nors egzotiškoje užsienio šalyje kur nors Pietryčių Azijoje. *Opijus* – jau pats žodis yra kažkoks gundantis, argi ne taip? Jis toks viliojantis, toks literatūriškas, toks ypatingas, toks retas šiais laikais.

Yra rengiamos „o išvykos" į Laoso ir Birmos pasienį, nors, suprantama, jos taip nevadinamos. Tai vadinama *nuotykių kelione*. Ant dramblio keliauji per džiungles, ten ant upės kranto gauni bambukinį plaustą, visą rūkomąjį arsenalą – ir praleidi porą nepamirštamų naktų vienoje iš tų vėjo perpučiamų bambukinių pašiūrių, kurių galima iki valios prisižiūrėti vietnamietiškuose kino filmuose, rūkai vieną pypkę arba dešimt pypkių su tais spalvingais abiejų lyčių kalniečiais (kurių vaikai dėl praeitin nugrimzdusios istorijos žino visus dainos „Broli Žakai" žodžius ir linkę juos žerti pasitaikius mažiausiam pretekstui). Ir kodėl tokio dalyko nepabandžius? Tai nesukelia tokios priklausomybės kaip televizorius, teršiantis sąmonę labiau už viską pasaulyje. Ištisus amžius baltaodžiai buvo aistringi verteivos, netgi kariaudami teisuoliškus karus už savo šventą teisę palengvinti milijardiniam Azijos knibždėlynui egzistencijos naštą preparatais, jau pripažinus jų kenksmingumą baltajam žmogui. (Ar prisimeni „Philip Morris"?) Šiandien daug pelningesni yra receptiniai trankvilizatoriai ir pasismaginimai namuose... Taigi pamąstykite.

Mičo reakciją į opijų Čanija sutiko su savotišku tajišku abejingumu (tau, *farange*, tai gali atrodyti bjauru, bet aš čia matau tam tikrą žavesį). Iš pradžių jo smegenis pasiekė alkoholis. Mičo Turnerio nuotaika pasikeitė, jis ėmė juokauti su Čanija ir pamažu

ją nurengė. Tada – ritualinis jųdviejų dušas (jis tai vadino *kekšių higiena*), ir jos kūnas, kaip visada, stebuklingai paveikė jo kūną. Čanija neleido sau to ciniškai įvardyti kaip paprasčiausio geismo – pernelyg daug pagarbos, dėkingumo ir susižavėjimo jos grožiu buvo jo meilės kuždesiuose, ypač kai ji šypsojosi, o jų susiliejimas atnešė tokį palengvėjimą jo sudirgusiai sąmonei. Kuriai moteriai tai nepadarytų įspūdžio? Tai buvo svaiginantis dalykas, kur kas geresnis nei filmuose ir, be to, neabejotinai tikras.

Kai jis savo raumeninga koja apkabino jos kūną, rengdamasis įeiti į ją, jam iš gerklės išsiveržė ilga, lėta pasitenkinimo dejonė su nuostabos atspalviu – tarytum žmogaus, ką tik įveikusio viso savo gyvenimo prakeiksmą. Jo dešinė koja visu svoriu gulėjo ant josios, ir Čanija jautė, kaip kas akimirką vis labiau atsipalaiduoja jo raumenys. Vienas po kito jie skleidėsi kaip žiedai, atiduodami savo liguistą energiją, tą beprotišką kibumą, kurį Buda apibūdino kaip visos karmos, taigi ir visokio kentėjimo šaltinį. Čanija buvo taip nustebinta ir sukrėsta (senė išties šį bei tą nutuokė apie gyvenimą), kad dabar nenorėjo nieko daugiau, tik gulėti ir mėgautis šia akimirka, tarytum pati būtų išgėrusi opijaus. Buvo tokia palaima jausti, kaip ta didžioji vyriška sumaištis galiausiai slopsta – juodu abu patyrė katarsį. Jie taip gulėjo ištisas dešimt minučių – jis žvelgė į jos dešinės ausies kriauklės vingius, o ji klausėsi jo lygaus, ramaus alsavimo, bylojančio, kad jo sąmonė laikinai užsigydė savo baisiąsias žaizdas. Užplūdusi ramybė sušvelnino paprastai kankinamai aštrias jo veido linijas.

Šios akimirkos jai padarė didžiulį įspūdį: staiga jo veido išraiška tapo normali, žmogiška. Daugiau nei metus Čanija buvo įsitikinusi, kad šis keistas milžinas *farangas* yra visai kitokio sukirpimo būtybė nei bet kuris iš jos kada nors pažinotų žmonių. Dabar ji išvydo permainą, kai Mičas Turneris vėl tapo žmogumi, o tai neišvengiamai reiškė, kad visa, kas vyko iki tol, buvo tam tikra liguista būsena, niekur nevedantis *farangiškas* paklydimas, vaikščiojantis

visos *farangų* visuomenės nesugebėjimo subręsti įrodymas. Čanija patyrė tikrą sukrėtimą. Pagaliau ji pajėgė švelniai nustumti jo koją nuo savęs ir paguldyti jį ant nugaros. Jis kurį laiką laikė ją apkabinęs, nereginčiu žvilgsniu žiūrėdamas jai į akis.

– Mardže, – sušnibždėjo jis.

– Taip, Homeri, – atsiliepė ji, stengdamasi kaip galėdama geriau pamėgdžioti animacinį personažą, tegu ir su tajišku akcentu.

Turneris patyliukais sukikeno, mintimis pasinerdamas į kažkokį komišką siužetą, kur ji, suprantama, negalėjo jo sekti. Čanija pakišo pagalvę jam po galva, pati apsijuosė rankšluosčiu ir palikusi jį išėjo į kitą kambarį. Po aštuonių valandų jis atėjo pas ją nuostabiai pailsėjęs ir kupinas šviesios ramybės.

– Tai opijus, – pasakė ji jam. – Aš tau į vyną įpyliau opijaus.

Ši naujiena nėmaž nesutrikdė jo dvasios ramybės. Lygiai kaip senė ir pranašavo, Mičas Turneris paprašė dar.

41

Kaip tai būdinga *farangui* – aptikti malonų dalykėlį ir tada juo naudotis be saiko ir atvangos! Auksiniais opijaus laikais džentelmenas opijaus mėgėjas apsiribodavo dviem pypkėmis kas vakarą ir galėdavo išgyventi iki šimto metų tvarkingai dirbdamas savo kasdienius darbus ir gerai žinodamas, kad vakare ant sofos jo laukia egzotiškos atostogos nuo nuobodžios kasdienybės. (Vienas Buda težino, iš kur jūs ištraukėte, kad plika skaičiavimo ir analizavimo manijos apimtos sąmonės monotonija yra normalus ir *sveikas* dalykas, *farange*.) Niekas, aišku, nemanė, kad aguonos yra atsakas į visas gyvenimo problemas, visi suprato, kad tai tik pertraukėlė tarp nesibaigiančių sąmonės darbymečių, ir niekas nemėgino skendėti ekstazėje visą dieną.

Supažindinusi Mičą su opijum, Čanija pas jį apsilankė dar keletą kartų. Galima sakyti, opijus išstūmė ją iš jo dėmesio centro; jis vis prašydavo, kad ji atvežtų daugiau kvaišalų. Mičas tapo pypkės naudojimo virtuozu, o Čanija priprato prie jo pavandenijusių akių ir tuščio žvilgsnio į erdvę. Geroji reikalo pusė buvo jo begalinis švelnumas ir dėkingumas. Skendėdamas ramybės ir palaimos gelmėse, jis tebebuvo puikus meilužis ir vyras, nors jų lytinis gyvenimas kiek prigeso. Turbūt tai irgi nebuvo blogai. Čanijai patiko ilga ir palaiminga tyla, nes *farangų* maniją užpildyti erdvę triukšmu išstūmė nuostabi tuštuma.

Atvažiuodama ji kaskart atveždavo vis daugiau opijaus, bet tai darydavo sunkia širdimi. Senę ėmė gąsdinti *farango* suvartojamo opijaus kiekiai. Ji nieku gyvu nelaikė savęs narkotikų prekeive – paprasčiausiai duodavo žmonėms, kuriems to reikėdavo, tradicinio žolinio vaisto, kuris buvo jos kultūros dalis. Tai atitiko jos, kaip kaimo žiniuonės, vaidmenį. Galiausiai ji perspėjo Čaniją, kad daugiau opijaus jai nebeparduos. Ji anaiptol netroško, kad ją pradėtų medžioti kokia nors *farangų* Kovos su narkotikais tarnyba arba vietiniai farai pareikalautų užraukti prekybą. Čanija ryžosi pasakyti Mičui, kad jam teks atprasti nuo opijaus, nes ji daugiau nebegalinti jo gauti. Tačiau šį sykį, matyt, likimas stojo jos pusėn.

Kai ji vėl apsilankė pas Mičą, jis papasakojo jai keistą istoriją, kuri, kaip Čanija suprato, jį labai smarkiai paveikė, nors neįmanoma buvo pasakyti, kiek toje istorijoje tiesos, o kiek pramano – tačiau bent jau Mičas, atrodo, tikėjo tuo, ką pasakoja.

Vieną vakarą, maždaug prieš savaitę, kaip paprastai paslampinėjęs po mažą miestelį, kurį dabar pažinojo kaip savo kišenę, Mičas grįžo namo ir įkišęs raktą į spyną nustebo, kad durys neužrakintos. Tiesą pasakius, vartodamas įvairius kvaišalus, jis darėsi vis labiau išsiblaškęs ir negalėjo būti tikras, jog išeidamas

jas užrakino. Tačiau, jam žengiant per slenkstį, jį nutvėrė dvi poros rankų, įtraukė į prieškambarį ir tyliai uždarė duris jam už nugaros.

Jam prieš akis atsivėrusi scena taip tiksliai priminė jo baisiausius košmarus, kad kurį laiką jis stovėjo sustingęs iš siaubo. Du jauni vyrai su šlikėmis, laikantys jo rankas, panėšėjo į stambaus sudėjimo malajiečius. Ant grindų sėdėjo kažkoks imamas ilga žilstelėjusia barzda, musulmoniškais rūbais ir puošniai siuvinėta šlike. Aplink jį buvo susėdę gal penkiolika vyrų, dauguma pusamžiai, visi su šlikėmis – akivaizdu, kad tai buvo šventojo imamo mokiniai. Mičą laikantys du jauni vyrai privertė jį atsisėsti ant grindų veidu į imamą.

Po pirmos gniuždančios paranojos bangos, taip užkandusios žadą, kad buvo sunku kvėpuoti, jo psichologinis pasirengimas paėmė viršų ir jis ėmė tyrinėti grupę, akimis ieškodamas ginklų. Tačiau jokių ginklų nepastebėjo – netgi jį laikantys du jauni sargybiniai buvo neginkluoti. Dešimtmečius kilojant svarmenis Mičo raumenys buvo taip ištreniruoti, kad jis galvojo, jog jam tikriausiai pavyktų įveikti jaunuosius sargybinius ir pabėgti. Akivaizdu, kad ši jo mintis neliko nepastebėta – imamas ir jo palydovai gestais ėmė rodyti, kad jis nemėgintų keltis. Mičas greitosiomis įvertino padėtį. Jei ši grupė nusiteikusi jį nužudyti, jie tai gali padaryti kada panorėję. Jei jam pavyktų pabėgti iš šio kambario, jie lengvai galėtų jį nužudyti iki jam pasiekiant Hatjajaus oro uostą – taigi iki paliekant musulmoniškąją Tailando dalį. Jo nervų sistemai buvo labai pakenkęs opijus ir spidas, tačiau jis visgi sugebėjo susivaldyti ir liko sėdėti. Netgi pamėgino psichologiškai pasirengti mirčiai. Vienas švenčiausių jo įsipareigojimų sau pačiam buvo bent jau mirti kaip drąsiam amerikiečiui, nors jo gyvenimas ir nebuvo tobulas. „Tu gali padaryti bent jau tai“, – kartojo jis sau mintyse beprotiškai besidaužančia širdimi.

Bet jo savivertę žlugdė imamas, kuris, regis, matė Mičo baimės gelmę ir jam truputį tėviškai šypsojosi lyg įsibauginusiam vaikui.

Kiti pusamžiai vyrai – kai kuriuos Mičas atpažino esant gerbiamus ir įtakingus Sungai Koloko piliečius, turinčius klestintį viešbučių verslą, – rankomis taip pat rodė raminančius gestus. Kai tapo aišku, kad Mičas neketina bėgti prie durų, vienas iš jaunų malajiečių sargybinių pagarbiai pasodino jį šalia imamo.

– Prašau mums atleisti, pone Turneri, – prabilo imamas. – Bijau, kad jei būtume su jumis susisiekę kokiu nors kitu būdu, tam tikros suinteresuotos grupės būtų atkreipusios į tai dėmesį ir jūsų gyvybei būtų iškilęs pavojus, jau nekalbant apie mūsų gyvybę. Pone Turneri, mes čia esame tam, kad jus apsaugotume. Nepadarysime jums nieko blogo, bet, kaip pamatysite, perspėdami jus turime savų sumetimų. – Jis krenkštelėjo ir padarė keistą gestą, kuris įsirėžė Mičui Turneriui į atmintį: imamas turėjo papratimą judinti ranką horizontaliais sukamaisiais judesiais, tarytum glostydamas katę. – Pone Turneri, mes žinome, kad jūs dirbate CŽV ir kad čia atvykote šnipinėti musulmonų, ypač fanatikų iš Indonezijos ir Malaizijos, kurie galėtų būti „Al Kaidos“ arba kurios nors kitos teroristinės organizacijos nariai. Patikėkite manimi, pone Turneri, aplankėme jus anaiptol ne iš prielankumo jūsų reikalui, bet susirūpinę tuo, kaip jūsų šalis jį vykdo, – imamas raminamai kilstelėjo ranką. – Tačiau nesvarbu, mes čia atėjome ne jūsų atversti, o pamėginti jums padėti. Pone Turneri, nejaugi tikrai manote, kad jūsų buvimas čia liko nepastebėtas Pietryčių Azijos musulmonų pasaulyje? Žinoma, niekas netiki jūsų priedangos istorija, kad dirbate telekomunikacijų kompanijoje, ir, žinoma, jūsų asmens duomenys, netgi jūsų nuotrauka, jau seniai atsidūrę musulmonų informacijos tinkluose. Kaip manote, kiek jaunų fanatikų jaustųsi labai laimingi, galėdami susisprogdinti su jumis ir taip pasiųsti jus į aną pasaulį? Su mumis susisiekė trys skirtingos grupės iš Indonezijos, dvi grupės iš Malaizijos ir pora jaunų Tailando musulmonų, kuriems kelia įniršį jūsų provokuojantis buvimas čia. Jūs protingas žmogus, pone Turneri, netgi

talentingas, taigi man nėra ko jums aiškinti apie naudą, kurią jūsų valdantysis elitas turi iš nuolatinio karo su islamu. Nafta ir ginklai, pone Turneri. Ameriką nepalyginamai lengviau valdyti ir eksploatuoti, kai vyksta karas, argi ne taip? Galima sakyti, per karą nepalyginamai lengviau eksploatuoti visą pasaulį, – jis vėl truputį patylėjo. – Leiskite man pacituoti vieną labai protingą amerikietį: „Amerika yra milžinė, bet paliegusi milžinė." Taip, pone Turneri, jūs nesate vieninteliai, kurie gali šnipinėti elektroninėje erdvėje – nepamirškite, kad dauguma jūsų kompiuterių komponentų yra sukurta Malaizijoje, čia pat už sienos.

Po jo žodžių stojo ilga pauzė. Mičas Turneris stengėsi susivokti – kas, po velnių, čia vyksta? Ta citata buvo paimta iš elektroninio pašto, kurį jis pasiuntė į Jungtines Valstijas savo artimam bičiuliui.

Imamas kalbėjo toliau:

– Mes nenorime karo, pone Turneri. Mes esame Tailando piliečiai ir esame laimingi jais būdami. Tačiau tuo pat metu mes esame ir musulmonai, ir man tikriausiai nebūtina jums aiškinti, kokie negailestingi gali būti Tailando budistai, kai pajunta, jog karalystės vientisumui iškilęs pavojus. Jei būsite nužudytas čia, pietuose, pone Turneri, Vašingtono klyksmai bus girdėti visame pasaulyje. Tailando vyriausybei bus daromas didžiulis spaudimas – ji jau dabar turi specialiuosius planus perkelti musulmonus į stovyklas, jei saugumo padėtis pablogėtų. Tai, žinoma, būtų pabaigos pradžia, ne tik mums, bet ir taikai Pietryčių Azijoje. Bet aš nemanau, kad jūsų vyriausybei tai labai rūpėtų, – jis kiek patyli. – Mes norime, kad jūs išvyktumėte iš Sungai Koloko, pone Turneri. Jei nenorite išvažiuoti saugodamas savo kailį, padarykite tai dėl mūsų. Manau, jūs esate krikščionis, ar ne? Tikriausiai žinote, kaip labai islamas gerbia Kristų? Vardan Kristaus, išvažiuokite iš čia. – Žvelgdamas Mičui Turneriui giliai į akis: – Savąjį mirties troškimą verčiau

puoselėkite kuriame nors kitame krašte, pone Turneri. Tada auka būsite tik jūs vienas, o ne pusė pasaulio.

Sulig šiais žodžiais imamas atsikėlė ir su didžiu orumu perėjo kambarį, išsivesdamas kitus paskui save. Prie durų jis stabtelėjo:

– Pone Turneri, Vakarų visuomenę kamuoja labai daug problemų, bet viena jų, galimas daiktas, yra svarbesnė už kitas ir gali sugriauti pačią civilizaciją. Turiu omenyje jūsų nesugebėjimą suvokti, jog *galite* būti neteisūs.

Dabar Mičas Turneris liko vienas. Apačioje, pašiūrėse, supančiose policijos nuovadą, nakties linksmybės pasiekė viršūnę. Mičas Turneris visas drebėjo dėl patirto sukrėtimo. Vaikštinėdamas po savo butą nuo įtampos svaigstančia galva, jis tik daugiau nei po penkių minučių pastebėjo ant kavos stalelio gulintį gražaus žalio ir auksaspalvio popieriaus ryšulėlį, perrištą auksaspalviu kaspinu. Šiomis aplinkybėmis neatrodė, jog tai būtų kokia nors provokacija, bet Mičo nervinė būklė buvo tokia prasta, kad išpakuodamas ryšulėlį jis niekaip negalėjo sugrabalioti raištelio. Viduje buvo tankaus ir tąsaus juodo opijaus rutulys, nepalyginamai didesnis nei bet kurios Čanijos atvežtos lauktuvės.

– Jis žino, kad aš trokštu mirties, jis tai pamatė, – sumurmėjo Mičas Turneris, ruošdamas savo pypkę.

42

Čanija pati negalėjo patikėti, kokia bloga linkme pakrypo reikalai. Mičas Turneris tapo priklausomas nuo opijaus, ir tai buvo jos kaltė.

Ji, kaip tikra tajė, gūžtelėjo pečiais. Karma yra karma. Galbūt ji turėjo apskritai nesupažindinti jo su šiuo narkotiku, bet manijos tendencijos jo elgsenoje, kurios vystėsi į pavojingą priklausomybę,

kilo iš tolimos jo gyvenimo praeities – ji vargu ar turėjo pagrindo jaustis už tai atsakinga. Ji veikė skatinama geriausių ketinimų, tačiau, kaip sako budistai, vienintelė tikra paslauga, kurią galima padaryti kitai būtybei, yra padėti jai žengti žingsnį į priekį kelyje į nirvaną. Visa kita yra tik pataikavimas. Ji jautė, kad laikas liautis pataikavus. Vis dėlto ji jau buvo nusprendusi dirbti pas mus.

Su tajišku lengvumu ji pakeitė savo telefono SIM kortelę ir liovėsi atsakinėjusi į jo elektroninio pašto žinutes. Tačiau su manijos apsėsto amerikiečio atkaklumu jis po kelių mėnesių paieškų ją susirado „Senių klube“.

Čanija neturėjo nieko prieš mano motinos barą, bet, atvirai kalbant, jai buvo nelengva sugrįžti į tą niekingą psichoemocinę būseną, iš kurios tikėjosi visam laikui ištrūkusi. Ji taip pat neturėjo nieko prieš klientus – per visą savo ilgą karjerą susidūrė su vos penkiais ar šešiais, kurie jai sukėlė problemų, o be to, ji mokėjo apsieiti ir su tokiais. Skaudžiausias iš neigiamų dalykų buvo pojūtis, kad esi pažeminta. Būti dvidešimt devynerių yra visai kas kita, nei būti aštuoniolikos. Jau nebegali į lytinius santykius žiūrėti lengvabūdiškai, tarsi žaistum kokį paauglišką žaidimą. Kada tik galėdama Čanija stengdavosi išvengti felacijos. Svarbiausia yra neparodyti baimės. Liūdna ir susigūžusi kekšė yra bankrutavusi kekšė. Klientai ateina pataisyti savo nuotaikos, paprastai turėdami asmeninių problemų – dėl kokios dar priežasties jiems reikėtų nuomotis moters kūną? Po paviršiumi šis pasaulis yra liūdnas ir pagedęs, lygiai kaip sakė Buda: gyvenimas yra kentėjimas. Čanija vargiai galėjo patikėti savo akimis, kai tą vakarą pamatė Mičą, sėdintį „Senių klube“.

Tą vakarą ji jau buvo aptarnavusi vieną klientą ir turėjo teisę, jei norėjo, eiti namo, bet stengėsi dirbti visu pajėgumu. Tik panūdo valandėlę atsikvėpti ir kaip tik leidosi žemyn iš vieno viršutinio

kambario, kuriame pusę valandos ilsėjosi, o prislėgtas *farangas* tuo tarpu sėdėjo savo kampe, ignoruojamas visų kitų merginų. Pasiekusi laiptų apačią, ji sugavo mano žvilgsnį ir apsimetė, neva vykdo mano nurodymą eiti ir atsisėsti prie jo. Čanija sukaupė visą savikontrolę – ne todėl, kad šis klientas buvo jos meilužis, bet todėl, kad ji, kaip ir visi tajai, nekenčia santykių aiškinimosi viešumoje. Ačiū Dievui, Mičas pakankamai išmanė apie Aziją, kad gerbtų šį principą. Beje, jo išvaizda jai padarė įspūdį. Jis atrodė daug sveikesnis – ir fiziškai, ir psichiškai – nei per paskutinį jos apsilankymą.

Jo santykis su ja tą vakarą buvo visiškai kitoks. Jis nebesikliovė ekscentrišku humoru siekdamas ją emociškai palenkti savo pusėn, tačiau buvo akivaizdžiai nusiteikęs padaryti jai įspūdį savo solidumu. Netgi sugebėjo išgerti porą bokalų alaus ir neprarasti savikontrolės. Vaidino kietuolį ir darė tai gana sėkmingai. Prisipažino, kad jaučiasi vienišas ir labai jos ilgisi, bet tai darė griežtai laikydamasis sveiko proto kriterijų. Jis norįs pabandyti dar kartą, įrodyti jai, kad nėra pamišėlis ir kad jų santykiai gali turėti perspektyvą. Jo kuklūs ir santūrūs komplimentai, prisipažinimai, kaip stipriai jis ją įsimylėjęs, ir pasisiūlymas sumokėti jos baro baudą ją išties sužavėjo.

Jis buvo išsinuomojęs kambarį palyginti tvarkingame viešbutyje vos už kelių minučių pėsčiomis. Juodu išėjo iš baro susikibę rankomis. Pakeliui į viešbutį Čanija pasiteiravo, kaip jam sekasi dorotis su kultūriniu šoku, nuoboduliu ir betiksle būtimi tokiame mieste kaip Sungai Kolokas, kur, atvirai kalbant, netgi ji jaustųsi vieniša.

– Liaukis, – įsakau aš jai. – Daugiau nebegaliu pakelti tavo melų.

43

– Kokių melų?

Ji pastebimai susijaudinusi. Jai atrodo, kad savo istoriją pasakoja labai sklandžiai.

Galbūt netgi pati pradėjo ja tikėti.

– Tavo slapukavimo. Turiu omenyje tatuiruotę, brangioji. Turi man papasakoti ir apie ją.

Čanija giliai atsidūsta.

– Turiu? – ji pažvelgia man į veidą ir jos akyse galima įskaityti seną kaip pasaulis klausimą: „Ar jis pajėgs tai suprasti?“ – Gerai.

Sunku pasakyti, kas radosi anksčiau – Mičo susidomėjimas islamu ar jo apsisprendimas pagaliau pasidaryti didelę tatuiruotę. Tam tikra prasme šiuodu dalykai, atrodo, buvo vieno ir to paties desperatiško impulso pasekmė. Jau tada jo kalba ėmė darytis nerišli. Pasistengus visa tai apibendrinti, galima numanyti, kad CŽV agentas susidraugavo su pačiu imamu, tą vakarą atėjusiu pas jį perspėti apie grėsmę, kurią jo gyvybei kelia radikalūs fanatikai. Čanijos prisiminimuose tuometiniai jo pasakojimai yra ryškūs, bet fragmentiški, tarytum intensyvūs, bet nepaaiškinami opijaus sužadinti vaizdiniai, kurie, labai tikėtina, Mičą lydėjo nuolatos, nes šiuo savo gyvenimo tarpsniu jis vargiai išeidavo iš namų nesurūkęs bent vienos pypkės.

Imamas gyvena už miesto, kukliame mediniame name ant statramsčių, stovinčiame vešlioje žalioje laukymėje, panašioje į rojų, kokį jį įsivaizduoja jo broliai arabai. Tik artezinis šulinys su ilga senovine svirtimi jungia dangų su žeme. Čia nėra jokių elektros ar telefono laidų; tai oazė, nesuteršta prietaisų ir aparatūros. Dar giliau tyruose, tačiau vos už penkių minučių pėsčiomis nuo dvasininko namų, stūkso mečetė, tokia žavi, lyg būtų paimta iš animacinio filmuko. Kupolas savo skersmeniu vargiai lenkia didelį namą, o minaretas atrodo ne ką grėsmingiau nei radijo antena.

Pirmą kartą lankydamasis ten Mičas atsidūrė apsaugininkų pulkelio centre. Vienas jų šnektelėjo su patarnautoja, ir ši atsakė, kad garbusis dvasininkas dabar meldžiasi, bet, atėjus laikui, jį priims. Mičas sėdėjo sukryžiavęs kojas ant iš vikšrių nupinto kilimėlio, gėrė saldžią pipirmėčių arbatą ir tarpais persimesdavo vienu kitu žodžiu su apsaugininkais, kurie, matyt, intuityviai nujausdami, kad jis nepavojingas, jo neapieškojo. Paskui pradėjo rinktis visiškai kitokie vyrai. Jie buvo su barzdomis, dėvėjo ilgus drabužius ir musulmonų dvasininkų šlikes ir nekreipė į jį jokio dėmesio.

Galiausiai atvyko keletas senyvų vyrų su žilstelėjusiomis barzdomis ir didinga išminčių laikysena; vienas už kitą labiau pasitempę, jie visi su nušvitusiesiems būdingu grakštumu švelniai nusileido ant grindų ir sukryžiavo kojas po ilgais drabužiais, susikaupdami išleido po ilgą atodūsį ir užmerkė akis. Jie bendravo trumpais nesuprantamais murmtelėjimais ir taip pat nekreipė į Mičą jokio dėmesio. Pagaliau pasirodė ir pats šeimininkas. Jis atrodė kaip tikrų tikriausias estetas, įskaitant asketiškus veido bruožus, ilgą pražilusią barzdą, tiesią nugarą ir maldingą laikyseną, bet jo gestuose buvo justi slypinti energija, o anglies juodumo akys spindėjo. Vienas iš jaunųjų vyrų ėmė versti Mičui imamo žodžius:

– Ar mes kalbėjome, ar nekalbėjome apie didįjį Abu'l Validą Muhamedą ibn Rušdą? – imamas grakščiai pasitaisė drabužį. Jo balsas buvo ne daugiau nei galios prisotintas kuždesys. – Galbūt pratęskime savo studijas?

– Dievui pageidaujant, – sumurmėjo visi kiti.

Mičas suvokė, kad jam pasitaikė atvykti į pašvęstųjų susirinkimą, kuriame aptariami ir nagrinėjami senovės dvasinio autoriteto žodžiai, ir pasijuto sužavėtas. Vis dėlto jis nusprendė palaukti už namo, kol susirinkimas pasibaigs. Pasitelkęs visą įmanomą taktą, jis atsistojo, suglaudė prie kaktos delnus, nusilenkė ir paliko kambarį. Jis baiminosi, kad jo žingsnių garsas, lipant mediniais

laiptais iki takelio, vedančio šulinio link, yra didžiausias triukšmas šiame ramybės slėnyje.

Mičas laukė prie šulinio. Jau temo, taigi imamas, prieš susitikdamas su juo, eis į mečetę pasimelsti. Jis stebėjo, kaip jie visi išėjo iš imamo namelio, įveikė neilgą kelią iki mečetės ir pranyko joje kaip tik tuomet, kai muedzino giesmė, regis, pakilo nuo žolės tiesiai į dangų. Nusileido saulė ir patekėjo mėnuo: neįtikėtinai didelis ir skaistus pjautuvas nerūpestingai pakibo virš palmės. Mičo nenustebino magiška imamo galia be garso pritykinti iš už nugaros. Išgirdęs krenkštelėjimą jis atsigręžė ir išvydo senį, atsišliejusį į priešingą šulinio kraštą.

Imamas tyliai prašneko taisyklinga, akcentuota anglų kalba, nevaržoma konteksto:

– Taika žemėje įsivyraus tik tada, kai Holivudas pradės kurti filmus, kurių didvyriai bus ne amerikiečiai. Kaip teigia vienas žmogus vardu Ibn Kutaiba, Indostano soduose buvo išvesta ir auginama rožių veislė su skaisčiai raudonos spalvos žiedlapiais, ant kurių arabų kalba užrašyta garsioji Korano eilutė: „Nėra kito Dievo, išskyrus Alachą, o jo pranašas yra Mahometas."

– Štai kaip, – lėtai numykė pakerėtas Mičas.

– Tai štai kokie buvo jo santykiai su islamu? – pratariu aš.

Mudu nuogi gulime vienas šalia kito savo kukliame lizdelyje ir klausomės nakties garsų.

– Tai viskas, ką prisimenu. Tuo metu jis kalbėdavo labai nenuosekliai.

– O tatuiruotė?

Horimono buvo visai kitokia sritis, reikalaujanti labai konkrečių sprendimų. Čanija ją laiko vyrišku krūtų implantų atitikmeniu: tai revoliucingas kūno pakeitimas, neabejotinai turintis įtakos žmogaus likimui. Apie tatuiruotoją ji žino tik tiek, kad Mičas

Turneris jį susirado per savo pažįstamus Japonijoje. Tokijuje dirbdamas kaip neoficialus slaptasis agentas, Turneris sukūrė platų kontaktų tinklą ir su tais asmenimis nuolat palaikė ryšius. Kaip dažnai atsitinka šnipinėjimo srityje, nemaža dalis šių asmenų buvo susiję su pogrindiniu pasauliu, kalbant tiesiai šviesiai – su jakudzomis. Kartkartėmis elektroninio pašto korespondencijoje dar šmėkšteli prisiminimai apie plačiai nuskambėjusį maniako tatuiruočių meistro pabėgimą – meistro, kuris vieną naktį pasigėrė su jakudzų krikštatėviu ir gangsteriui ant kaktos ištatuiravo Fudžijamą. Jakudzų sluoksniuose buvo manoma, kad meistras slapstosi Bankoke. Anot gandų, tatuiruotojas buvo nepaprastas savojo darbo meistras, genijus, besilaikantis šlovingųjų senovės meistrų ksilografijos tradicijų, bet užsispyręs, negalintis iškęsti be darbo ir kaip reikiant kvanktelėjęs. Naudodamasis visiems šnipams žinomais metodais, Mičas be vargo jį susirado.

Japonas tatuiruotojas savaitei apsistojo laisvame Mičo kambaryje Sungai Koloke. Iš pirmo žvilgsnio juodu su Čanija vienas kitam nepatiko. Jai kėlė pasibjaurėjimą suluošintas jo kairės rankos mažasis pirštas. Kai prieš pradėdamas darbą jis nusirengė iki šortų, ji suvokė, kad gyvena viename bute su pabaisa.

Iš pradžių jis visiškai su ja nesikalbėjo, ir tai jai atrodė kaip storžieviškumo viršūnė ir paniekos jos profesijai išraiška. Vėliau Čanija suprato, kad jis liguistai drovisi savo mikčiojimo. Kalbėdamiesi skubria japonų kalba meistras su Miču drauge pervertė storą šūsnį piešinių, kuriuos tatuiruotojas nupiešė specialiai amerikiečių šnipui. Akivaizdu, kad Mičo pageidavimai buvo labai smulkmeniški. *Horimono* turėjo būti vienas milžiniškas darbas, dengiantis visą jo nugarą nuo pečių iki strėnų. Išio dešinė dirbo taip greitai, net akyse mirgėjo. Jis galėjo žaibo greičiu nupiešti dailius eskizus. Čanija anksčiau niekada nebuvo mačiusi žmogaus, taip apsėsto meno aistros. Jos nepykdė tai, kad japonas nė skersomis nedirstelėdavo į jos kūną. Nors buvo nusprendusi

jo nekęsti, ji vis dėlto jautė pagarbą jo fanatiškam susitelkimui. Čanija pakerėta stebėjo, kaip jis atidaro ilgą juodą lakuotą dėžę, maždaug tokio dydžio, kokiose laikomos fleitos. Ji svarstė, ar šis vyras yra kada nors rodęs tokią pagarbą moters kūnui, kokią rodo savosioms *tebori*, toms trisdešimties centimetrų ilgio tatuiravimo adatoms iš poliruoto bambuko.

Po popierinių eskizų etapo prasidėjo kankinantis kompiuterinis darbas. Išis atsinešė skaitmeninį fotoaparatą ir „Sony" atmintinę. Pasitelkęs savo programinę įrangą, ant Mičo Turnerio nugaros nuotraukos jis perkėlė tinklelį, kuris leido tiksliau suplanuoti kiekvieną adatos dūrį. Paskui tinklelis buvo kruopščiai perkeltas amerikiečiui ant nugaros, tada vakarietišku tatuiravimo įrankiu pažymėti bendrieji kontūrai. Kai viskas galiausiai buvo paruošta, Išis suplakė rašalą savo keistai vibruojančiame aparate. Butas prisipildė nenusakomo *sumi* rašalo kvapo, kuris, Čanijos nuomone, nėra nei malonus, nei nemalonus, bet itin japoniškas. Mičas, gulėdamas ant lovos, stojiškai iškentė pirmą gilų adatos dūrį, o Išis sėdėjo ant jo, visu kūno svoriu darbuodamasis *tebori* adata nelyginant ilgu kaltu.

Dabar iškilo problema. Rimtajam Mičui sunkiai sekėsi ramiai išgulėti ilgėlesnį laiką. Jis galėjo pakelti skausmą, bet ne nuobodulį. Išį tai pradėjo erzinti. Jis anaiptol nenorėjo, kad jo šedevrą sugadintų amerikietiškas nekantrumas. Tačiau problema išsisprendė savaime. Prieš kiekvieną seansą Mičas surūkydavo po kelias pypkes opijaus, o tada beveik aštuonioms valandoms nugrimzdavo į ramią ir palaimingą būseną. Tatuiruotojas buvo sužavėtas. Jis taip susitelkdavo, kad ištisas aštuonias valandas lengvai galėdavo dirbti beveik nesustodamas. Tai, ką jis manė atliksiąs per dvi savaites, dabar galės įveikti per vieną, jei Mičas ir toliau bus toks ramus.

Kol Išis dirbdavo, Čanija nebūdavo įleidžiama į miegamąjį, dabar paverstą meno studija. Jos pareiga buvo nuolat laikyti šiltą

vieną butelį sakės – menininkas dirbdamas stiprindavosi tik šitaip. Dar ją stebino, kad tatuiruotojas kas porą valandų išlįsdavo iš miegamojo, prieidavo prie sakės butelio ir vėl sugrįždavo atgal, jos tarytum nė nepastebėjęs. Čanija ėmė suprasti, kad čia ne tiek prastos manieros, kiek laukinio elektroninių džiunglių gyventojo, niekada neturėjusio progos įsilieti į visuomenę, elgesys. Vieną dieną, siekdama patikrinti savo teoriją, ji atsistojo virtuvėje be liemenėlės ir sulaukė, kol jis pasirodė iš miegamojo, gurkštelėjo šiek tiek sakės ir sugrįžo prie darbo, prie durų stabtelėjęs tiktai tam, kad pareikštų, jog jos nuogybę pagražintų *horimono* – galbūt mėlynas delfinas virš kairiosios krūties?

– Delfinai senamadiški, – nusišaipė Čanija, kai jis kitąsyk pasirodė tarpduryje.

Išis nepatenkintas suniurnėjo, bet kitą kartą išlindo iš miegamojo nešinas pačiu nuostabiausiu delfino eskizu, kokį tik ji buvo mačiusi. Delfino proporcijos be galo harmoningai derėjo prie jos grožybių. Dabar pertraukose tarp ilgų darbo seansų su Miču Išis sodindavo Čaniją į krėslą ir dirbdavo prie jos krūtinės. Ji stebėjosi jo prisilytėjimų švelnumu, drovėjosi sustandėjančių spenelių ir pakerėta stebėjo, su kokia absoliučia koncentracija jis valdo adatą. Ji nė neįsivaizdavo, kokia erotiška gali būti vyro aistra, kai ji pakylėjama aukščiau seksualinio lygmens. Ir kaip sunkiai pastebima. Čanija pajuto, jog nevalingai truputį perdeda patiriamą skausmą. Išis liepė jai ranka prilaikyti kairiąją krūtį, kad ji būtų standesnė:

– Tau iš tiesų ne taip jau ir skauda. Krūtys nėra tokios jautrios, išskyrus zonas palei spenelius. Juk tai daugiausia riebalinis audinys.

Iki savaitės pabaigos Mičo tatuiruotė buvo baigta, o ji ir Išis tapo meilužiais. Ką galima pasakyti? Prostitučių seksualiniai polinkiai gali būti ekscentriški – kas jau kas, o aš tai turėčiau žinoti. Jai buvo gėda savęs, nemalonu, kad šitaip išduoda Mičą, tačiau

ką ji galėjo padaryti? Mičas buvo milijono taisyklių ir nuostatų kalinys – dauguma jų prieštaravo viena kitai; o štai Išis buvo laukinis padaras, nežinantis jokių taisyklių, netgi bendravimo normų. Grynai seksualinio patrauklumo prasme Mičas jam buvo ne konkurentas. O dar buvo *donburi*, tas siaubingas ir nenuplaunamas iššūkis visatai. Sužalota ir subjaurota oda, kuri savaitės pradžioje jai kėlė siaubą, savaitės pabaigoje įgijo kerintį žavesį. Kaip meilužis Išis buvo itin švelnus; o prieš akis sušmėžuojančios sodrios spalvos, kai jis tylomis garbindavo jos kūną, išliko Čanijos atmintyje dar ilgai po to, kai jis ją paliko. Kiekvieną naktį Čanija sapnuodavo milžiniškas be galo ryškias *nagas*, gyvatės pavidalo dievybes, pasižyminčias beveik nepakeliamu juslingumu. Kiekvieną dieną, kai jie mylėdavosi, ji galvodavo apie transo apimtą amerikietį, gulintį kitame miegamajame, tarytum ji ir Išis būtų įsikūniję opijaus sukeltų jo erotinių fantazijų veikėjai.

Pirmą kartą Čanijos širdyje įsišėlo aistra. Kai Išis sugrįžo į Bankoką, ji ėmė jo ilgėtis. Įtikino save, kad ji jam reikalinga, kad tik ji viena su savo gatvės išmintimi ir neįveikiama tvirtybe gali išgelbėti šį paklydėlį vyrą-vaiką, kuris klupinėja per gyvenimo duobes, slegiamas savo gigantiško talento naštos. Tačiau Išis neatsakinėjo nei į jos telefonines žinutes, nei į elektroninius laiškus. Tai buvo kažkas naujo. Čanijai dar niekuomet nebuvo taip nutikę, kad vyras, kurį ji šitaip įsimylėtų, būtų jai abejingas. Ji išgyveno visus banalius šio proceso etapus – pragarišką ilgesį, įniršį, virpulį viduriuose, prarastos galios pojūtį, galiausiai – įsitikinimą, kad šis abejingumas susijęs su tuo, jog ji baigia trečią dešimtį, ir / arba su panieka jos profesijai.

Jos paskutinis bandymas susisiekti su mylimuoju buvo jo mėgstamo stiliaus telefoninė žinutė: „Ko, bl, neskambini?“ Elektroninio atsakymo ji nesulaukė, bet po kelių dienų savo pašto dėžutėje rado voką su popieriaus lapeliu, kuriame pačiu elegantiškiausiu tajiškos kaligrafijos stiliumi buvo užrašytas vienintelis sakinys:

„Nes esu tavęs nevertas."

Kartu su popieriaus lapeliu Išis į voką įdėjo ir antrą savo mažojo piršto sąnarį. Šios subtilios užuominos į vieną olandų impresionistą ji nesuprato, bet žinutę suprato puikiausiai. Dabar ji pajuto apmaudą dėl kitos priežasties: ji suvokė, kad jos aistra yra mažmožis, palyginti su jo. Šis didis menininkas dėl jos pasirengęs paaukoti savo rankas. O ji tik ilgisi ir aimanuoja. Karštligiškai sumaigiusi savo mobiliojo mygtukus, ji išliejo širdį, Rytų stiliumi ekstravagantiškai pareikšdama: „Aš atiduočiau abu savo rodomuosius pirštus, kad vėl tave pamatyčiau."

Išis: „Tu nežinai, ko prašai."

Čanija: „Man nesvarbu, aš noriu tavęs."

Akivaizdžiai nenoromis Išis sutiko pasimatyti su ja Bankoke, tačiau ne savo namuose – jie taip ir liko paslaptingi ir nežinomi, – bet viename Sukumvito bare. Kadangi jo elgesys Čanijai atrodė nesuvokiamas ir todėl dar labiau gundantis, ji atvyko anksti, išgėrė tris tekilos kokteilius nervams nuraminti ir nežinojo, kaip numaldyti pašėlusį virpulį pilve, kai drovusis genijus nevikriai įėjo į barą, užsisakė sakės ir atsisėdo šalia jos. Kodėl jis taip keistai elgiasi? Jo akys liepsnote liepsnojo iš geismo, bet jis nesutiko vestis jos į savo namus. Mėgino jai kažką paaiškinti, bet mikčiojo smarkiau nei paprastai, ir Čanija nieko nepajėgė suprasti. Tik kai jis išgėrė tris butelius sakės, jo kalba tapo aiškesnė, tačiau tuomet jie jau buvo per daug įsiaistrinę, kad galėtų šnekėtis.

– Žinau trumpalaikės nuomos viešbutuką čia pat už kampo, – prisipažino ji.

– Aš visiškai neturiu pinigų.

– Nesijaudink, aš sumokėsiu, – nekantriai pertarė ji.

Kambario sienos buvo nukabinėtos veidrodžiais, o papildomo gašlumo aplinkai teikė ginekologinis krėslas, naudojamas toms perversijoms, kurioms jis būtinas. Čanija paguldė Išį ant lovos ir uždengė jį ir jo stulbinančias tatuiruotes savo nepriekaištingu

kūnu, padarė jį savo dalimi taip, kaip jai buvo darę – ar mėgino padaryti – tokia daugybė vyrų. Dabar pirmą kartą gyvenime ji suprato vyrus ir per lytinį aktą išreiškiamą jų poreikį nežabotai valdyti. (Taigi ji galiausiai suprato ir Mičą.)

Čanija negalėjo prisiminti, kaip ilgai juodu mylėjosi – jai atrodė, kad tai tęsėsi visą popietę. Kartkartėmis ji užsakydavo jam sakės, o sau – šalto alaus. Atrodė, kad juodu malšina alkį, susikaupusį per kelis gyvenimus. Kai aistra pagaliau ėmė silpti, jie įsijungė televizorių, ir šis automatiškai pradėjo rodyti juodą pornografiją. Galiausiai jie pasisotino iki valios, o jis išgėrė tiek, kad liovėsi mikčiojęs. Tada jis pradėjo kalbėti; juodu gulėjo greta, žiūrėdami į savo kūnus veidrodyje ant lubų. Čanija matė nuogą moterį, gulinčią šalia ne šios žemės gyventojo. Ji negalėjo pasakyti kodėl, bet jai patiko šitaip būti – gal todėl, kad jis atrodė kaip vyriška jos išraiška; juk nei jis, nei ji netroško priklausyti jokiai konkrečiai visuomenės grupei – jiems abiem labiausiai rūpėjo išvengti veidmainystės.

Išis jai paaiškino savo problemą: tik dirbdamas jis gali trumpam pabėgti nuo gniuždančio menkavertiškumo jausmo, kylančio dėl visą gyvenimą besitęsiančio nesugebėjimo bendrauti. Kas nutinka, kai nėra darbo, – o taip būna dažnai? Jei nedirba ilgiau kaip parą, jis ima kentėti nežmoniškas sąmonės kančias, jam atrodo, kad jis dūsta – dar blogiau, jaučiasi sunaikintas, sutriuškintas. Žmonės, nerūpestingai šnekučiuojantys tarpusavyje ir besidžiaugiantys maloniu bendravimu, kurį taip mėgsta tajai – ypač moterys, – iš esmės paneigia pačią jo egzistenciją. Dvi senos plepančios damos jam gali sukelti pavydo ir įniršio priepuolį. (Pavydo priepuolį jos gali sukelti netgi drauge tylomis glostydamos katę.) Tokio izoliacijos pojūčio, kokį patiria jis, nenusipelno nė vienas žmogus. Jis jaučia liguistą poreikį ištatuiruoti kiekvieną jo akiratyje atsidūrusį žmogų, kad ant jų kūno iki mirties išliktų jo egzistencijos įrodymas. Praėjus dviem paroms be darbo, jo sąmonę užvaldo smurtinės fantazijos. Po kiaušu, šiek tiek virš akių, ima siautėti

siaubingos sadizmo, žudynių ir mirties scenos. Yra vienintelė veikla, kuri, jei ja užsiimi pakankamai intensyviai, gali atstoti kūrybos teikiamą užsimiršimą.

– Kokia? – paklausė Čanija, baimindamasi atsakymo.

– Azartiniai lošimai.

– Azartiniai lošimai? – Čanija vos nesukikeno. Ji tikėjosi ko nors žymiai blogesnio.

Tačiau kai Išis paaiškino plačiau, Čanija suvokė, kad tai nėra vienas iš tų žalingų įpročių, į kuriuos galima žiūrėti lengvabūdiškai. Priežastis, dėl kurios jis taip gerai kalba tajiškai, ypač kai pasigeria, yra ta, kad didžiąją laiko dalį ir visus pinigus jis išeikvoja statydamas bokso varžybose, gaidžių kautynėse, žirgų lenktynėse ir netgi tarakonų lenktynėse – kartoninėse pašiūrėse po tiltais, tarp miesto atstumtųjų. Kad gautų pinigų savo žalingam polinkiui tenkinti, jis prisiskolino iš paskolų ryklių, susijusių su čiučou mafija, ypač iš Šantou rajono į pietus nuo Šanchajaus, – tą kraštą jau prieš tūkstantį metų pamėgo galingiausi Ramiojo vandenyno pakrantės finansininkai ir galvažudžiai. Jo gyvenimas nuolatos kabo ant plauko, nes gerklę vienam kraujo ištroškusiam gangsteriui jis užkemša skolindamasis iš kito. Šiuo metu jis skolingas ne mažiau kaip milijoną Amerikos dolerių, didžiąją dalį – tokiems japonams, kurie ištraukė jį iš čiučou nagų ir išgelbėjo nuo suluošinimo, bet už tai sudarė su juo jam be galo nepalankią sutartį.

– Ir kas parašyta toje sutartyje?

– Neklausk, – atsakė jis. – Šito geriau neklausk.

Netgi nuo aistros aptemusia sąmone Čanija suprato, ką jis nori pasakyti. Kiekvienas tajas žino apie čiučou paskolų ryklius, ir ji abejojo, ar japonai kuo nors geresni. Jei jie suuos, kad Išis turi meilužę, ji taps svertu, už kurio nutvėrę, jie galės daryti viską, kas tik jiems šaus į galvą, kad išspaustų iš Išio daugiau pinigų. Iš paskutiniųjų stengdamasis apsaugoti savo protą, Išis užstatė savo gyvybę.

– Ne vien savo gyvybę, – atsakė Išis su lengva ironiška šypsena.

Čanija iš nevilties ėmė įkalbinėti kaip vyras.

– Bet juk galėtume kartkartėmis susitikti kokioje saugioje vietelėje, nueiti į viešbutį ir pabūti tenai kelias valandas vienu du?

Išis papurtė galvą. Žmonės, primynę jam uodegą, yra negailestingi ir itin gerai išmano savo darbą. Jis neturi teisės rizikuoti. Jam būtų nepakeliama kasdien galvoti apie tai, ką jie gali padaryti jai. Kad susitiktų su ja, mėtydamas pėdas jis šiandien pasiekė tikrą išmoningumo viršūnę, tačiau vis viena nesijaučia saugus. Tai esanti paskutinė jų akimirka drauge. Išis buvo ryžtingas ir nepermaldaujamas. Jis nueis į kapą džiaugdamasis bent jau tuo, kad pavyko apsaugoti ją.

Čanija dirsteli į mane gudriomis akimis kaip moteris, patyrusi visus įmanomus vyriško pavydo atspalvius. Apsilaižau lūpas ir nuryju seiles, stengdamasis sudrėkinti išdžiūvusią gerklę.

– Viskas gerai, – krankteliu. – Man viskas gerai.

– Apie ką galvoji? Ką dabar jauti?

– Tiesą pasakius, aš galvoju apie Mičą Turnerį.

44

Mane ir patį stebina, kaip dažnai aš galvoju apie jį (kad ir kas jis buvo). Jis nebuvo blogio įsikūnijimas, nė sykio piktam nepanaudojo savo galingų raumenų – ir netgi pikti žodžiai, kai niršo ant moters, kurią mylėjo, greičiau buvo nuostabos išraiška: kaip jis galėjo įsimylėti tokią merginą? Tačiau daugiausia aš galvoju apie jį todėl, kad *jis* nori, kad apie jį galvočiau. Praėjusią naktį sapnavau jį kaip Supermeną, įkalintą mirtino kriptonito kube, negalintį panaudoti savo jėgos, nes nedrįsta paliesti kubo sienelių. Bet tai, matyt, tėra mano paties išankstinių nuostatų atspindys. Po akimir-

kos jis virto kukliu vaikinu su trumparankoviais marškinėliais ir džinsais ir švelniai šypsojosi iš mano žioplumo. „Parodyk man savo nugarą!“ – sušukau aš. Jis pasikėlė marškinėlius, ir aš pamačiau stačiakampį, tarytum paveikslo rėmą, kuriame man nesuprantamais rašmenimis buvo užrašyti kažkokie žodžiai. Jis gūžtelėjo pečiais: tai jam nebesvarbu, jis tiesiog norėjo man padėti tiriant šią bylą.

Aš vėl sėdžiu ant motociklo galo ir per ausines klausausi Pisito pokalbių laidos. Mūsų motociklas nardo po sustingusią žmones iš darbo vežančio transporto srovę. (Automobiliai, autobusai ir sunkvežimiai yra vieninteliai dalykai, šiame budistiniame mieste nepaklūstantys nuolatinio judėjimo dėsniui.) Čanija kietai miegojo mūsų meilės lizdelyje, kai palikau ją dėl Vikorno skambučio: dar vienas T808 atvejis. Atrodo, senis bent kartą tikrai susirūpinęs.

Pisitas yra „įvykio vietoje“ ir transliuoja reportažą apie praėjusią savaitę nušautą Nonthaburio vienuolyno vyresnįjį, kuris savo banko sąskaitoje turėjo daugiau nei šimtą milijonų batų. Pisitas perskaito iš *The Nation* paimtą trumpą velionio vienuolio biografiją: „Dėl savo išminties ir magijos išmanymo jis sparčiai kilo karjeros laiptais ir sulaukęs trisdešimt septynerių buvo paskirtas vienuolyno vyresniuoju.“

Pisitas sanghos atstovui: Ar ambicingiems vienuoliams įprasta naudotis magija siekiant paaukštinimo?

Atstovas: Dėja, meditacija atveria daug galių ir atsiranda galimybių jomis piktnaudžiauti.

Pisitas: Jūs turite omenyje purpurinį lietų? Ar staiga atsirandančius šimtus milijonų batų?

Atstovas: Budizmas jau daugiau kaip pustrečio tūkstančio metų kovoja su raganavimu. Apskritai ši kova labai sėkminga, bet vienas kitas piktavalis vis dar praslysta.

Pisitas: Šiuo atveju, regis, magija reiškėsi pasaulietiškomis priemonėmis – narkotikais ir seksu. Sklinda gandai, jog vyresnysis buvo nužudytas dėl to, kad apgavo vieną armijos generolą.
Atstovas: Raganavimas užtraukia sunkias karmines pasekmes.
Pisitas: Beveik kiekvienas tajas, pradėjęs trečią dešimtį, moka medituoti. Kaip manote, kokie raganavimo mastai mūsų karalystėje? Turiu galvoje, koks procentas svarbiausių mūsų verslo ir politikos figūrų savo postus užėmė pasitelkdamos tamsiąsias jėgas?
Atstovas: Mes neturime statistinių duomenų.
Pisitas: O jeigu reikėtų spėti?
Atstovas: Šimtas procentų.

Šio palaimingo rytmečio kelionės tikslas yra didingas dvaras 22-ojoje gatvelėje Sukumvite. Vikornas sėdi virtuvėje ir flirtuoja su patrauklia taje, įpusėjusia trečią dešimtį, o negyvėlio kūnas guli svetainėje. Pulkininko veido kapiliarai pritvinkę kraujo, ir veide atsiradusi gašli šypsena. Jis pristato savo kompanionę kaip Nok ir iš jos lūpų formos, jai sveikinantis su manimi, galiu pasakyti, kad jie jau sutarė dėl pasimatymo.

– Gal papasakok jam pati, – sako jai šleikščiai išsiviepęs Vikornas. – Nenoriu įdėti žodžių tau į lūpas.

– Aš čia esu kambarinė, – prisistato Nok, atsistoja ir išsiveda mane iš virtuvės. – Kai šįryt atvažiavau, radau jį tokį. Suprantama, paskambinau policijai, ir atvyko pats pulkininkas Vikornas.

Pusamžis japonas nuogas guli ant poliruotų pušinių grindų ryškiai raudoname kraujo ežere, lėtu potvyniu apsėmusiame lakuotas grindlentes. Man paviršutiniškai apžiūrint kūną, į kambarį įsliūkina Vikornas. Japono kairės rankos mažajam pirštui trūksta paskutinio sąnario, žaizda labai sena. Apversdamas jį ant nugaros, pagaunu Vikorno žvilgsnį.

Vikornas papurto galvą.

– Turi visa tai nutraukti. Daryk viską, kas atrodys reikalinga. Nesuimk jo – nušauk, kai mėgins bėgti. Tai turi liautis, – jis gūžteli pečiais. – Bent jau šįsyk nužudytas ne amerikietis, taigi nereikės kviesti CŽV.

– Neketinate jiems pranešti?

– Nebeturiu plaukų.

Aš atsigręžiu į Nok.

– Prašau man papasakoti, ką žinote.

– Aš čia pradėjau dirbti prieš metus, – paaiškina Nok. – Mane pasamdė jo žmona, japonė, turinti asmenybės problemų. Suprantate, ji niekuomet nesiliaudavo priekaištavusi. Ji buvo tarytum apsėsta namų manijos, – Nok mosteli ranka. – Visa tai, ką matote, yra ji.

Paaukoju keletą akimirkų ir apsidairau. Interjeras nė negali būti labiau japoniškas: stumdomosios peršviečiamo popieriaus širmos, mažas asimetriškas baseinėlis kambario viduryje (jame plūduriuoja nupjautas penis), supamas akmenėlių juostos, bonsai rusvai gelsvuose glazūruotuose vazonuose ir rūpestingai suraukšlėtas natūralių spalvų popierius ant sienų.

– Turėjau išmokti japoniškus visų daiktų pavadinimus. Tai man gerokai sugadino nervus, nes ji visą laiką prie manęs kabinėjosi – tvarka turėjo būti nepriekaištinga. O tada, sukūrusi tobulą tvarką, ji metė savo vyrą ir išskrido atgal į Japoniją, pareiškusi, kad negali pakęsti Tailando, kad visi mes primityvūs, šlykštūs ir purvini. Japai didesni rasistai nei mes.

– Kada ji išvyko?

– Maždaug prieš du mėnesius. Neatrodo, kad tai jį būtų labai paveikę. Jis kartkartėmis čionai atsivesdavo kekšių.

– Ar jūs su juo miegojote?

– Ne, – nuskambėjo tvirtas atsakymas. – Jis man siūlė porą kartų, bet aš pasakiau, kad esu ne tokia.

– O jei jis būtų pasiūlęs ką nors solidesnio, pavyzdžiui, *mia noi* statusą?

– Na, šito jis nepasiūlė. Jis tiesiog norėjo pigiai pasidulkinti ir neketino man mokėti daugiau, nei mokėdavo kitoms savo moterims, todėl atsisakiau.

– Jūs niekada nematėte jo nuogo?

– Ne.

– Ir niekada nematėte jo nepridengtos nugaros?

– Ne.

– Gal žinote, ar jis turėjo kokių nors priešų?

Vikornas, suraukęs kaktą, stovi prie lavono.

– Nebūk naivus, – sako jis man. – Tas žmogus buvo Tailando–Japonijos Isano provincijos apželdinimo ir aplinkotvarkos korporacijos generalinis direktorius.

Buvau pasilenkęs prie kūno, bet dabar atsitiesiu ir pažvelgiu į jį. Jis gūžteli pečiais.

– Manęs neklausk, aš ničnieko nesuprantu.

– Zina tikrai pagalvos, kad tai jūsų darbas.

– Tai jau taip. Tai vienas iš tų pribloškiančių sutapimų, kurių pasitaiko, – jis neatrodo pernelyg susirūpinęs dėl Zinos. – Nežinau, koks ryšys tarp šių nusikaltimų, tikrai nežinau. Bet tai neturi nieko bendro su manimi. Apskritai, koks skirtumas, *kodėl*, kai mes žinome, *kas*?

Mudu su Vikornu linktelime vienas kitam.

– Teismo ekspertų komanda po minutės bus čia. Aš turiu skubių reikalų kitoje miesto pusėje, – paaiškinu kambarinei ir pasuku durų link.

Gatvėje susistabdau taksi motociklą ir liepiu vežti mane atgal pas Čaniją. Pakeliui išgirstu pyptelint savo mobilųjį – gavau žinutę.

Ją pagrobė. Jie nori jos tatuiruotės.

45

Mūsų meilės lizdelyje dar tebesivaidena meilės šnabždesiai. Jaučiuosi per daug sugniuždytas, kad galėčiau pajudėti. Taigi stoviu lyg įkastas ir jaučiu, kaip krūtinėje plečiasi tuštuma ir darosi sunku kvėpuoti. Be paliovos įsivaizduoju, kaip ją kankina ir luošina. Mylėjau ją dar gerokai iki išvysdamas jos veidą ar sužinodamas vardą. Aš esu vamzdyje įkalinta sąmonė. Ar dar reikia aiškinti? Aš niekada nieko *iš tikrųjų* nenorėjau, kol ji apšvietė mano gyvenimą. Dabar jau negaliu sugrįžti į tą iki Čanijos buvusią pilkumą, tą šešėliuotą nuobodybę. (Netgi Buda man nespindi taip, kaip ji.) Nieko daugiau pasaulyje nebijau, tik jos netekti. Vargiai prisiverčiu pažvelgti į dar vieną tekstinę žinutę savo mobiliajame telefone. „Atvyk vienas ir atsivežk milijoną JAV dolerių ne iš eilės numeruotais banknotais. Padėk man ją išgelbėti." Žinutė baigiasi adresu kitoje miesto pusėje, prie pat Kaošano gatvės. Paskambinu Vikornui. Milijonas JAV dolerių yra keistai maža suma tokiomis aplinkybėmis – jis pažada tučtuojau atsiųsti žmogų su pinigais.

– Gal atsiųsti komandą? Galėtume tiesiog susprogdinti pastatą.

– Ir ją kartu?

Vikornas krenkšteli.

– Daryk, kaip išmanai. Jei pralaimėsi, aš įsiveršiu su smogiamąja grupe ir ji turės pasinaudoti galimybe. Suknista čiučou.

Pinigus, atsainiai sukimštus į plastikinį maišelį, atneša jaunas konsteblis, sprendžiant iš jo veido išraiškos, kaip reikiant Vikorno įbaugintas.

Tačiau gatvėse įprastinės transporto grūstys, kurios tęsiasi iki pat Sukumvito, užkimštos net šalutinės gatvelės, ir automobiliai negali įsilieti į pagrindinį srautą. Apie ramybę nėra ko kalbėti. Nerandu jėgų medituoti. Esu viena iš begalės bejėgių būtybių,

čaižomų karmos botagu, – pradedant skruzdėlėmis ir baigiant einšteinais. Kol pasiekiame kitą miesto pakraštį, mano nervai virpa nuo įtampos, akys šaudo į visas puses, o ranka, laikanti pinigus, nevalingai dreba. Galva pilna visiškai nebudistinių minčių: vaizduojuosi, ką aš jiems padarysiu, jei jie bus pradėję ją luošinti. Tuo pat metu, kaip ir kiekvienas neišmanėlis, aš mėginu palenkti Budą į savo pusę. Kai pasukame į Kaošano gatvę, jau esu jam pažadėjęs tris kiaulės galvas ir tūkstantį kiaušinių. Kiek pamenu, netgi gimimas man nesukėlė tokio streso.

Na, niekas nesumažins įtampos geriau už Budą. Atvykstame prie tradicinio tajiško namo – jis senas, pastatytas iš tikmedžio, ant statramsčių. Tokių dar esama Kaošano rajone, dauguma iš jų paversti svečių namais romantikos ieškantiems *farangams*. Šis nėra labai geros būklės, atrodo beveik apleistas, o aplinkui, kur turėtų žaliuoti tropinis sodas, veša piktžolės ir kiti nelepūs augalai. Ant sienos prie pagrindinių vartų kaba aptriušusi iškaba tajų, anglų ir japonų kalbomis: „Tatuiruotės". Visos langinės uždarytos. Šalikelėje prie namo laukia metališkai pilkos spalvos BMW su vairuotoju. Kai pasibeldžiu į duris, jos bemat atsidaro; gerai apsirengęs kinas, turbūt neseniai pradėjęs ketvirtą dešimtį, kurį laiką tyrinėja mane akimis, žvilgsniu apsistoja ties plastikiniu krepšiu, tada nežymiai linkteli ir leidžia man įeiti. Jis rūpestingai uždaro lauko duris ir parodo man vidines duris, kurios atsiveria į didžiulį kambarį, užimantį visą pirmąjį aukštą.

Šviesa į vidų sklinda tik pro tikmedžio langinių plyšius ir ilgomis dailiomis juostomis krinta ant grindų ir baldų. Dalis išsisklaidžiusios šviesos pasiekia ir sienas, kurios, kaip dabar matau išsiplėtusiais vyzdžiais, yra išvien nukabinėtos paveikslais, geometrinių figūrų atvaizdais ir groteskiškai išdidintomis tatuiruotų kūnų nuotraukomis, tiek vyrų, tiek moterų – daugumos nuogybę dengia tik rašalo raštai. Sienos yra tokios išskirtinės, kad beveik

užgožia tarp jų sėdinčius žmones. Manau, panašiai turėjo atrodyti Gogeno trobelė Taityje. Čia, šioje didelėje senoje erdvėje, tatuiruotojas leido savo vaizduotei siautėti į valias. Ir kokia tai vaizduotė! Galima pastebėti ir didžiojo Hokusajo, ir Hieronimo Boscho, ir Varholo, ir Van Gogo, ir Pikaso, ir Tokijo metro grafičių įtaką: Išio menas margas kaip šarka, bet kažkokiu būdu į vieną didžiulę visumą suversdamas spalvas ir pavidalus jis sugebėjo pasiekti stulbinantį vientisumą. Sienos yra savotiška jo tatuiruočių tąsa: nepaprastos, sodrios, prikaustančios dėmesį, iki galo neperprantamos – sukurtos pašėlusio genijaus, balansuojančio ant beprotybės ribos vien tam, kad galėtų pasakyti: „Aš esu."

Kai mano žvilgsnis nusileidžia prie į grindis įleisto stalo, suabejoju, ar teisingai supratau situaciją ir ar per savo žioplumą nebūsiu atsidūręs verslininkų susitikime. Visi septyni kinai vilki dalykiniais kostiumais ir ryši kaklaraiščius, išskyrus vieną – penktą dešimtį einantį vyrą, tikriausiai vyriausiąjį derybininką: šis ant atvirakaklių marškinių užsimetęs kašmyro švarką. Grindys po stalu senoviniu stiliumi pažemintos, kad sutilptų sėdinčiųjų kojos, tačiau žvelgiant iš kito kambario galo atrodo, kad ant grindų apie ilgą pietų stalą iš tikmedžio tarp išprotėjusio dievo ištapytų sienų sėdi nykštukų kompanija. Ilgas šviesos pluoštas krinta tiesiai ant Išio – jis sėdi stalo gale, priešais save pasistatęs neišvengiamąjį sakės butelį, apsivilkęs puikiais atvirakakliais balto lino marškiniais, atskleidžiančiais jo tatuiruotės pleištą ant krūtinės. Čanija, apsigaubusi seno aukso spalvos šilkiniu šaliu, sėdi šalia jo beveik visiškoje tamsoje. Kai prieinu, ji žemu ir niūriu balsu man paaiškina:

– Jie suleido man vaistų nuo skausmo. Nejaučiu krūtų.

Kad pabrėžtų savo žodžius, ji abiem rankomis jas pamasažuoja. Netaręs nė žodžio, žengiu prie Išio su plastikiniu krepšiu rankose ir numetu krepšį priešais jį. Visi žiūri į krepšį, bet nė vienas

neskuba stverti pinigų. Kokią procedūrą aš čia nutraukiau? Galiausiai Išis atsikrenkščia. Manau, turėjo daug išgerti, nes kalba visai nemikčiodamas.

– Deja, dabar viskas jau ne taip paprasta.

– Atleistinas nesusipratimas, niekas dėl to nekaltas, – sumurma kinas atvirakakliais marškiniais, vaiduokliškai man išsiviepdamas. – Bet šį nesusipratimą vienaip ar kitaip reikės pašalinti.

Išis pagauna mano žvilgsnį.

– Atrodo, milijono verta vien tik Čanijos tatuiruotė. Jie ketino ją išpjauti ir apdoroti. Įsivaizduojate, milijonas tik už mažą delfiną. Galėjau būti turtingas, jei būčiau turėjęs daugiau laiko.

– Tai kokia bėda?

– Jie labai norėtų paimti ir kitas tatuiruotes ir parduoti jas juodojoje rinkoje. Dabar mano darbai turi didžiulę paklausą, daugiausia Japonijoje tarp jakudzų, kuriems jos atstoja statuso simbolius – lygiai kaip anksčiau Japonijos verslininkai seifuose laikydavo Van Gogo paveikslus ir ištraukdavo tik tuomet, kai pasitaikydavo proga pasipuikuoti. Nelabai maloni perspektyva menininkui, kuris trokšta išgarsėti. Šiaip ar taip, finansinės problemos Van Gogo nebekamuoja.

– Kur kitos tatuiruotės?

– Viršuje. Naujausios tebėra apdorojamos. Ar žinote, kad procesas niekuo nesiskiria nuo kiaulės odos apdorojimo?

– Kaip seniai vyksta ši... taip sakant... prekyba?

– Ilgas pasakojimas. Galima sakyti, Mičas Turneris buvo pirmasis. Niekada nemaniau, kad procesas taps nevaldomas. Neketinau žudyti nieko kito, išskyrus jį, – Išis dalykiškai mosteli ranka į Čaniją. – Aš pats negalėjau jos turėti, bet negalėjau pakelti ir minties, kad ją turės kas nors kitas. Dabar būtų buvusi tavo eilė. Bet jei jau ketini žudyti, kodėl nepasinaudojus galimybe užsidirbti? Nuo pat tos nakties, kai susitikome, mane labai gundė ta šviesiai kreminė tavo oda, ypač ant nugaros.

Žinoma, aš visa tai įtariau. Visai ramiai stovėdamas per šešias pėdas nuo stalo sušunku lyg kalbindamas žmogų kitoje slėnio pusėje, o mano balsas aidu atsimuša į erdvaus kambario sienas:

– Tai kodėl jie negali paimti tų kitų tatuiruočių, apdorotų ir neapdorotų?

Išis papurto galvą, stebėdamasis mano bukumu.

– Todėl, kad jas jau užstačiau japams. Jakudzoms paskolų rykliams. Jie atsiunčia čionai savo komandą su teisininku. Turi atvykti bet kurią minutę. Su italu. – Atsakydamas į mano sutrikusį žvilgsnį: – Mielasis, jūs tikriausiai nemanote, kad šiais laikais galėtų kilti karas, tiesa? Šis japų vizitas visiškai suderintas su ponu Ču.

– Teisingai, – bejausmiu balsu patvirtina kinas atvirakakliais marškiniais. – Mes esame pasaulinės verslo bendruomenės dalis. Būtų labai nemalonu, jei imtume ginčytis dėl sutarties kaip tik tuo metu, kai turime tiek daug prekybinių reikalų su mūsų kolegomis japonais. Neįsivaizduojame, kaip galėtume paimti darbus, žinodami, jog jų atžvilgiu yra pareikšta ankstesnė ir labiau teisėta pretenzija. Bijau, kad ponas Išis yra pernelyg didelis menininkas, kad gerai orientuotųsi teisinėse plonybėse. Jis viską užstatė mažiausiai du kartus. – Skausminga šypsenėlė. – Štai kokia bėda.

Išis bejėgiškai skėsteli rankomis ir nutaiso kaltą veidą. Staiga nekantriai pasiūlo:

– Gal norėtumėte jas pamatyti?

Jis nuveda mus laiptais aukštyn. Užlipę atsiduriame siaurame koridoriuje su dvejomis durimis. Pirmosios atsiveria į miegamąjį, kurio sienos apkarstytos intymiausio – ir pornografinio – turinio tatuiruočių eskizais. Jis parodo į blyškią odą, džiūstančią ant vienišos medinės plokštės.

– Pamaniau, kad jei jau ketinu žudyti žmones dėl jų kailio, galėčiau tai savotiškai suderinti su tarnavimu bendruomenei. Jis iš esmės buvo jakudza, tegu ir užimantis aukštas pareigas verslininkas, tos sukčių korporacijos, kuri Isano provincijoje

varo valstiečius iš jų žemės, kad galėtų auginti savo sumautas valgomąsias lazdeles, generalinis direktorius. Jis užsakė nužudyti tą žurnalistą, mano draugą – jo drugelio tatuiruotė buvo vienas geriausių mano darbų. Po teisybei, šis krikštatėvis buvo vienas iš mano pirmųjų čionykščių klientų. Žinoma, jis norėjo šikniaus samurajaus sau ant nugaros – mano tautiečiai tikrai prastai išmano mitologiją. Samurajai dažniausiai buvo girtuokliai homoseksualai su polinkiu į psichozes, tik garsiai nesakykite šito Japonijoje. Turėjau būti subtilus. Laimė, jis buvo per kvailas, kad suprastų, kas iš tikrųjų ištatuiruota jam ant odos. Neblogai, ką?

Galima sakyti, kad tatuiruotė, užtempta ant lentos, yra rafinuotos satyros šedevras. Iš pirmo žvilgsnio samurajus su didinga ginkluote ir šalmu, sėdintis ant puikaus juodo eržilo ir įmantriai nusilenkiantis, atrodo tikras karys. Tačiau atidžiau pažvelgus matyti, kad keliais subtiliais štrichais Išis pabrėžė visai kitus dalykus: samurajus girtas ir homoseksualus, dėl to nėra jokios abejonės – tai pasipūtęs narcizas, apsirengęs nei šiaip, nei taip.

– Ar galėčiau paklausti, kodėl nupjovėte jiems pimpalus?

Išis suraukia kaktą ir pasikrapšto galvą, tada baksteli nykščiu į Čaniją.

– Tai jos karma. Mičui Turneriui tai padariau apimtas pavydaus įniršio, bet paskui suvokiau, kad ją gali turėti bet kuris vyras. Bet koks gatvės subingalvis. Tereikia sumokėti, tiesa? – Čanija suvirpa ir pažvelgia į grindis. – Dėl jos būčiau iškastravęs visą miestą. Tokia jau yra meilė.

– Bet vyrai, kuriuos kastravote, buvo jau negyvi.

– Sakiau – meilė, ne logika. Meilė yra simbolių kalba – turėtumėte tai žinoti.

– O kodėl žudėte žmones, kuriems buvote padaręs tatuiruotes? Kodėl nenužudžius ko nors gatvėje, o paskui neištatuiravus?

Išis rimtu veidu papurto galvą.

– Tai tiktų vidutinybei. Visų pirma, rašalas turi įsigerti į gerokai gilesnius sluoksnius, jei nori gauti tikrai kokybiškas spalvas ir pustonius. Antra, jūs taip ir nesupratote šios rinkos esmės. Aš parduodu ne tik tatuiruotes, aš kartu parduodu ir žmogžudystę. Žmonės nori to *virpulio*, to išskirtinumo pojūčio, kai turi dekoruotą nužudyto žmogaus odą, tą pačią odą, su kuria jis gyveno, kol buvo nukirstas kaip medis meno tikslais. Tai civilizuotas džiovintų galvų kolekcionavimo atitikmuo, – jis gurkšteli iš sakės butelio, kurį pasiėmė nuo stalo. – Žinoma, aš parduodu ir šlovę. Kai viskas pasibaigs, mano darbų kainos išaugs šimteriopai. – Susimąstęs: – Kas yra žmogžudystė, jei ne išorinė savižudybė? Juk visi mes esame žmonių giminės dalelės, ir tik žmogžudžiai patiria tą nepakeliamą tikros meilės aistrą.

Žmogus atvirakakliais marškiniais pritardamas linkteli galva.

Kitame kambaryje ant sienų kaba tik du objektai, abu pridengti šilkiniu audiniu. Išis nudengia pirmąjį.

– Liūdnas atvejis. Tai jaunas CŽV šnipas. Viskas tatuiruotėje atlikta taip, kaip jis norėjo – jis buvo labai patenkintas rezultatu. Manau, kad tai buvo viskas, ko jis troško iš gyvenimo, tačiau gyvenimą baigė su Tailando kekše.

Tatuiruotės scena be galo nuliūdintų visus, pažinojusius Stefeną Braitą: jauna baltaodė moteris ilgais šviesiais plaukais, madonos ir kūdikio stiliumi glaudžianti kūdikį sau prie krūtinės. Begalinis linijų paprastumas (tikriausiai Išis tai darė sąmoningai, stengdamasis pabrėžti mintį – *viskas per daug paprasta*) tik padidina scenos aitrumą.

– Nuostabu, – pasakau aš, rydamas seiles.

– Bet šita nėra tokia gera kaip štai toji, – pareiškia Išis, nudengdamas audeklą nuo kito, didesnio darbo. Čanija aikteli išvydusi pažįstamą piešinį nepažįstamame kontekste. Aš irgi aikteliu; tą patį padaro ir žmogus atvirakakliais marškiniais. Netgi jo gangsteriai yra priblokšti.

– Mičas Turneris, – paaiškina Išis. – Tai buvo jo idėja, kažkas tokio, ką jis pamatė knygoje arba savosiose opijaus ar ko nors kito sukeltose fantazijose. Žinoma, aš stengiausi primesti savo interpretaciją.

Bent jau kol kas Išis stebėtinai tvardosi, o tai labai sustiprina jo mistiškumo aurą. Visą tatuiruotės plotą užpildo nuostabiai sodrios ir intensyvios žalios spalvos vijoklis, apraizgęs sieną, ant kurios jis kybo. Tarp jo lapų įsiterpę rožės žiedai yra nežymūs, galima sakyti, tik raudoni priedai, išryškinantys lapus, kiekvienas iš kurių, netgi mažiausias, yra paženklintas kruvinu užrašu: „Nėra kito Dievo, išskyrus Alachą, o jo pranašas yra Mahometas."

Čanija puola isteriškai raudoti – kaip tik tuo metu išgirstame mandagų beldimą į duris.

46

Mes vėl esame didžiajame kambaryje apačioje. Prabėgo kelios valandos. Vyras atvirakakliais marškiniais laisvai kalba japoniškai, ir derybos su atvykėliais vyksta šia kalba. Tai itin raumeningų japonų grupė; visi apsivilkę juodais dalykiniais kostiumais; kiekvienam trūksta bent vieno mažojo piršto. Jie išsirikiavę palei vieną kambario sieną, o čiučou gangsteriai palei kitą. Tradiciškai kiekvienas karys visam laikui įsidėmi savo priešininką. Čanija ir aš sėdime ant pagalvėlių ant grindų. Išis, vyriausiasis japonų derybininkas, ir žmogus atvirakakliais marškiniais sėdi prie ilgojo stalo ir geria sakę. Išis, jau smarkiai girtas, atsisagstęs beveik visas marškinių sagas, galbūt sąmoningai demonstruoja savo didvyrį admirolą Jamamotą, kuris griežtu žvilgsniu žvelgia iš po lininio audinio klosčių. Italas, lieknas ir ištįsęs vyriškis su kupeta tamsių garbanotų plaukų ant galvos, dėvi džinsus ir juodus trumparankovius marškinėlius; basnirčia įsispyręs į basutes, jis tupi kambario kampe, nugara at-

sirėmęs į sieną. Išis su tam tikra panieka paaiškino, kad tai meno restauratorius, atskridęs iš Romos. („Jis gali paimti mikroną dažų nuo penkių šimtų metų senumo šedevro“, – paaiškino man Išis.) Japonai, regis, laikosi kietai. Matyt, vienas iš jų yra ir chirurgas. Tokiomis aplinkybėmis Išio humoras yra nesuvokiamas. Kas minutę jis darosi vis linksmesnis. Galiausiai karšti ginčai baigiasi.

– Dėl pagrindinio dalyko sutarta, – sako Išis, kreipdamasis į mane. – Dabar aptarinėjamos tik detalės. Kopijavimo teisės, prekyba ir panašūs dalykėliai.

Sulig šiais jo žodžiais Čanija, kuri suprato daugiau nei galėjau suprasti aš, nes dirbdama spėjo šiek tiek pramokti japoniškai, vėl puola isteriškai raudoti, apstulbusiomis ir siaubo kupinomis akimis nuolat dirsčiodama į Išį. Kai italas ir japonų chirurgas pasuka mūsų link, ji savininkiškai užsidengia rankomis krūtis.

Tačiau jie praeina pro šalį, o Išis tuo tarpu nusirengia marškinius, paskui ir likusius drabužius.

– Jakudzos labai humaniški, – paaiškina jis. Chirurgas per tą laiką iš vienos kišenės išsitraukia švirkštą, o iš kitos – nedidelį buteliuką. Nulupa nuo švirkšto apsauginę popieriaus juostelę, nuima apsauginį adatos dangtelį ir panardina adatą į skystį. – Jie pasiūlė man pirmiausia mirti. Bet aš atsisakiau, kadangi noriu vadovauti paimant mano šedevrą. Vienas klaidingas to žioplio italo judesys, ir prakeiksiu jį amžių amžiams. – Purtydamas galvą Išis pažvelgia į Čaniją: – Nesijaudink, mano meile – tuo bus apmokėta už viską. Nėra daugiau dėl ko jaudintis. Išsaugosi savo krūtis. – Jis nutyla; vienas iš jo tautiečių pagal kamikadzių tradiciją apsijuosia kaktą balta medžiagos juosta su juodais japoniškais rašmenimis. Išis tylėdamas stebi, kaip chirurgas leidžia preparatą jam į veną. – Tai vienas iš naujos kartos centrinę nervų sistemą veikiančių vaistų. Galėsiu neskausmingai viską sekti, tarytum jau būčiau dvasios migla, iš viršaus stebinti, kaip lupama mano oda. Žiūriu į tai kaip į savo asmeninį triumfą – kaip gyvatė išsineriu iš savo

odos, savo ego ir savo gyvenimo, šlovindamas Budą ir skatinamas meilės žmogui. Po viso to, ką man teko išgyventi, manau, kad tai didvyriškas poelgis. Beje, gal jūs nenorite viso to matyti. Galite eiti. Pasakiau jiems, kad niekam neprasitarsite.

Aš liepiu Čanijai greičiau dingti iš čia, kol ji dar gali, nors tie žmonės iš pažiūros nekelia jai grėsmės, o nuo tos akimirkos, kai buvo sudarytas sandėris, iš esmės nekreipia į ją jokio dėmesio. Ar taip elgiuosi dėl to, kad stengiuosi ją apsaugoti, ar yra koks kitas motyvas? Galbūt tiesiog gėdijuosi prieš ją savo liguisto smalsumo. Galbūt nenoriu, kad ji matytų, kaip mane jaudina ir žavi tai, kas netrukus įvyks. (O galbūt nenoriu matyti galimo *jos* susižavėjimo.) Nuvedu ją prie durų, pabučiuoju ir išstumiu į lauką. Kai sugrįžtu, medikamentas jau pradėjęs veikti – Išis ima nebevaldyti savo kojų. Chirurgas japonų kalba amteli nurodymus, ir penki vyrai tučtuojau apsupa menininką ir švelniai paguldo jį ant ilgo stalo. Jis jau nejaučia viso kūno, tarp sąmonės ir nervų nebėra ryšio, bet tose nemirksinčiose akyse išlieka šviesa. Labai norėčiau žinoti, ką jis galvoja.

Vadovaujamas italo chirurgas skalpeliu atlieka keletą miklių pjūvių nuo pažastų iki strėnų ir išilgai vidinės rankų pusės. Tada padaro lengvus žiedinius įrėžius ties kulkšnimis ir riešais ir atlieka pjūvį išilgai penio. Stulbinančiu greičiu, padedamas italo ir dar vieno vyro, jis nulupa Išiui odą. Kaip ir kiekvieną šedevrą, italas ją rūpestingai suvynioja ir nuneša aukštyn apdoroti. Visi kiti nuseka jam įkandin, palikę mane vieną šiame erdviame kambaryje su nuostabių spalvų darbais, kabančiais ant sienų, ir pačiu Išiu, nepastebimai vadovaujančiu savo paties lėtai mirčiai.

Septinta dalis

PLANAS C

47

– Ką gi, mes gavome galutinius oficialių laboratorinių tyrimų rezultatus, – pareiškia Elizabeta Heč savo lygiu, tobulai valdomu balsu, vis dėlto mestelėdama kvailoką žvilgsnį mano pusėn. (Aš turiu savų šnipų: prie vyno butelio girdėjau, kad praėjusią naktį ji vėl buvo išsiruošusi į „medžioklę" ir vėl baigė ją su ta pačia mergina. Galbūt tai meilė – manęs neapleidžia jausmas, kad ji sugrįš.) – Atrodo, Stefeno Braito ir Mičo Turnerio žudiko DNR sutampa. Tėra vienintelė problema: DNR, kaip byloja mūsų duomenų bazė, yra teroristo Achmedo Jonos, kuris žuvo sprogus bombai Samalangoje, Indonezijoje, likus kelioms savaitėms iki Braito mirties.

– Vadinasi, jis nužudė Mičą Turnerį, mirė sprogus bombai ir sugrįžo nužudyti Stefeno, – sako Hadsonas.

Nesu tvirtai įsitikinęs, kad jis kalba ironiškai. Pokalbis CŽV būstinėje „Sheraton" viešbutyje panašus į siurrealistišką pasikartojimą. Šiuodu pareigūnai, žinoma, pildys kiekvienas savo ataskaitą; taigi čia pratybos, praktinis užsiėmimas.

– Taigi galimybių aibę galima susiaurinti iki dviejų. Pirmoji – Achmedas Jona visai nesusijęs su abiem žmogžudystėmis. Jis davė bendrams plaukų iš savo barzdos ir du savo pirštus, kad apdumtų

akis ir pakeltų savo vertę. Antroji – Jona atliko abi žmogžudystes, o DNR, rasta Indonezijoje bombos sprogimo vietoje, buvo pakišta.

– Būdas tai išspręsti, – pareiškia išsitempdamas Hadsonas (jis stebuklingai mutavo į Paklusnų Popierinį Kareivėlį), – yra ignoruoti įvykį Indonezijoje. Na, tos bombos sprogimo vietoje rasta jo DNR – ir kas iš to? Visa kita, kas liko, buvo sudeginta iki mums tenai nuvykstant, taigi tvirtai nežinome, ką būtent jie rado, jei apskritai ką nors rado. Nereikia manyti, kad indoneziečiai su mumis žaidžia sąžiningai. Vis dėlto jie musulmonai – ir širdies gilumoje, ko gero, palaiko radikalųjį islamą.

– Ką gi, – sutinka Elizabeta, – Indonezijos įvykį nustumiame į paraštę.

– Taip galėsime sužaisti šį žaidimą iki galo, – pakomentuoja Hadsonas.

Staiga juodu prisimena, jog susitikime dalyvauju ir aš.

– Oi, mes pasikvietėme jus todėl, kad norėjome užsitikrinti, jog pučiame vieną dūdą. – Elizabeta nusišypso. – Ar kas nors, ką iki šiol kalbėjome, prieštarauja jūsiškei įvykių versijai?

Pavargęs meluoti už Vikorną ir staiga prisiminęs Mustafą ir jo tėvą, aš pajuntu nežabotą, išlaisvinantį ir grynai budistinį poreikį sakyti tiesą.

– Iš tiesų Mičą Turnerį ir Stefeną Braitą nužudė pamišęs japonas, tatuiruotojas, turėjęs sunkių asmenybės problemų. Prieš mirtį jis prisipažino. Šios žmogžudystės neturi nieko bendro su „Al Kaida“.

Gerokai apstulbstu, kad mano žodžiai paveikia šiuodu profesionalus kaip bombos sprogimas. Tai dar kartą parodo, kad esu nepakankamai įžvalgus; privalėjau iš anksto turėti omenyje, kad *farangai* gyvena lygiagrečioje visatoje. Po mano žodžių juos abu ištinka kolektyvinio kurtumo priepuolis. O gal jie tiesiog pasibaisėję? Trečiojo pasaulio faras pačioje tyrimo pabaigoje išlenda su pačiu absurdiškiausiu mėšlu, kokį tik įmanoma įsivaizduoti.

– Ką gi, puiku, – sako Elizabeta po ilgos tylos, kai nė vienas nežiūri man į akis. – Mes galime pranešti, kad vietinės teisėsaugos institucijos sutinka su mūsų preliminarine ataskaita. – Kai pasuku durų link, ji dėbteli į mane vienu iš tų totalinį pranašumą demonstruojančių žvilgsnių. – Kaip žinau, ir pulkininkas pritaria mūsų išvadoms.

Kai nuo durų dirsteliu atgal, Hadsonas lyg atsiprašydamas išlemena:

– Bendroji lentelė, vienuolikta...

„Sheraton" viešbutis yra vos už kelių minučių pėsčiomis nuo mūsų primityvaus meilės lizdelio. Šiuo metu mudu, Čanija ir aš, turbūt jau turėjome būti iš jo išsikraustę, bet abu pripratome būti tuo, kuo iš tikrųjų ir esame: porelė trečiojo pasaulio valstiečių, kurie stengiasi išnaudoti kiekvieną malonumo akimirką ir teikia pirmenybę gyvenimo kokybei, o ne gyvenimo lygiui. Mudu itin džiaugiamės didžiule vandens gelda vidiniame kieme, kur prausiame vienas kitą nelyginant drambliai. Jai tenka ir virti kieme, o aš didžiuodamasis žiūriu, kaip ji grūstuve trina aitriąsias paprikas, apsivilkusi tik sarongu ir niekuo daugiau. Pora butelių alaus, viena kita marihuanos cigaretė, vakariniai gatvės garsai, kai sėdime apsikabinę po ventiliatoriumi, – ko daugiau sveikas vyras galėtų norėti?

Na, vis dėlto man ramybės neduoda vienas vienintelis nesurištas siūlo galas. Aš tykau tinkamo momento – mudu ką tik pasimylėjome ir Čanija, pavirtusi į tradicinę taję žmoną, nueina atnešti alaus iš šaldytuvo. Aš atsikrenkščiu. Ji dirsteli į mane. Pakreipiu galvą, vaidindamas klaustuką. Ji per daug gudri, kad to nepastebėtų. Pastačiusi butelį man po ranka, nuėjusi pasirausia viename iš savo krepšių, sukrautų kambario kampe, ir grįžta su naujo modelio „IBM Think Pad" nešiojamuoju kompiuteriu. Išpučiu akis, o ji patyrusio žmogaus judesiais įjungia kompiuterį,

prijungia modemą prie mūsų laidinio telefono linijos ir surenka kodą.

Tada meiliai pasiteirauja:

– Tai ko norėjai paklausti?

Žvelgiu į ekrane šviečiantį mėlyną „Windows XP“ foną, kuriam užgesus lyg virusai pasipila tos kvailos „Windows“ piktogramos.

– Klausimas apie Vikorną. Kodėl jis taip uoliai tave saugojo po Mičo mirties? Dar niekada nemačiau, kad šitaip stengtųsi. Netgi nuskrido į Indoneziją. Miegojai su juo?

Ji susiraukia.

– Žinoma, ne. Jis paprasčiausiai bijojo, kad jei CŽV pradės mane tardyti, aš kai ką išplepėsiu ir Zina privers jį sprukti iš miesto.

– Iš kur gavai šitą? – pabarbenu pirštu į IBM.

– Mičas jį buvo palikęs seife – tame viešbutyje, kuriame apsistojo ir kuriame Išis jį nužudė. Išeidama iš kambario aš paėmiau seifo raktą, nes žinojau, kad ten jis tikrai bus pasidėjęs ir opijaus. Kartu pasičiupau ir „Think Pad“.

– Verčiau papasakok, kas iš tikrųjų atsitiko, kad viską žinočiau, jei reikėtų aiškintis su CŽV.

– Be abejo, – atsako ji, maigydama klavišus.

Dabar mes jau palikome „Windows“ aplinką ir ekrane matyti grėsmingas perspėjimas, kad Jungtinių Valstijų vadovybė metodiškai suseks ir nubaus kiekvieną, kas be leidimo prisijungs prie superslaptų duomenų bazių.

– Buvo štai kaip, – sako Čanija.

Veiksmo vieta yra Mičo Turnerio butas Sungai Koloke, netrukus po to, kai čionai atvyko Išis ir sukomplikavo jų gyvenimą. Dienos metas, maždaug trečia valanda. Pažiūrėjusi, kaip Mičas nugrimzta į opijaus rojų – nuo to jai gerokai palengvėjo, kadangi per tą jos apsilankymą jį kamavo itin didelė įtampa, – Čanija pa-

tenkinta krapštinėjosi aplinkui. Jų santykiai jai atrodė ganėtinai keisti, ypač kai Baltasis Viesulas būdavo smarkiai apdujęs nuo opijaus. Dabar jis gulėjo ant lovos visiškai nuogas – Čanijai tai patiko, nes galėjo iš arti stebėti jo nuostabų kūną. Ji trumpam uždengė jo galvą medvilniniu rankšluosčiu ir pamėgino įsivaizduoti, kaip atrodytų jo veidas, jei būtų toks pat gražus kaip ir kūnas. Viename Mičo stalčiuje ji surado mažą Amerikos vėliavėlę ir įkišo jam į delną, šiek tiek pasistengdama, kad jis sugniaužtų pirštus. Iš smalsumo pamėgino stimuliuoti penį, tačiau erekcinis audinys buvo narkotinėse atostogose.

Po kiek laiko Čanijai pasidarė nuobodu – jai būtų visai patikę, jei jis būtų pasakęs vieną kitą žodį ar tiesiog pajudinęs pirštą, – taigi ji išsliūkino į kitą kambarį, kuriame Mičas paprastai dirbdavo. Tą sykį jai atvykus jis buvo itin išalkęs opijaus ir užsirūkė pypkę, vos tik ji padavė jam juodos tąsios masės gumulą. Per skubėjimą jis buvo pamiršęs uždaryti savo nešiojamąjį kompiuterį ir jo ekrane dabar mirgėjo itin banali užsklanda. Tačiau vos pajudinusi pelę Čanija atsidūrė išliaupsintame slaptajame pasaulyje, nes Mičas buvo pamiršęs išjungti ir savo interneto prieigą.

Tačiau tas pasaulis pasirodė toks pat nuobodus kaip ir ekrano užsklanda. Akivaizdžiai lėkštas tarptautinių paskalų srautas, plūstantis į jo elektroninio pašto dėžutę: Darbaro aikštėje Katmandu vos neišprievartauta Amerikos pilietė; Singapūre susemta amerikiečių paauglių, prekiavusių kanapėmis, gauja; Kinija ėmėsi priemonių prieš amerikietį verslininką, gaunantį didesnį nei leistiną pelną, ir apkaltino jį šnipinėjimu (faktiškai jis *iš tiesų* šnipinėjo, buvo pripažįstama elektroniniame laiške); Valstybės departamentui rekomenduojama įsikišti. Kovos su narkotikais tarnybos įspėjimas: manoma, kad didelė heroino siunta pajudėjo iš Auksinio Trikampio Udontanio link. Siuntos tikslas tikriausiai yra Bankokas.

Dabar jai pasidarė įdomu ir ji išdėstė žinutes atgaline tvarka. CŽV, FTB, JAV kovos su narkotikais tarnyba, Tailando muitinė

ir Tailando policijos Kovos su narkotikais skyrius patyliukais kikendami slapčia sekė krovinio judėjimą iš šiaurinio Laoso per sieną į Tailandą; kaip sniego kamuolys riedėdamas jis lipdė aplink save vis storesnį paskalų sluoksnį. Buvo planuojama palaukti, kol krovinys pasieks Bankoką, kad būtų galima pričiupti su juo susijusį narkotikų karaliuką. Tačiau Čanijai besekant situaciją krovinys staiga dingo visiems iš akiračio. Kažkokiu būdu Krungtepo priemiesčiuose furgonas, nepastebimai lydimas didžiulio automobilių eskorto (japoniškų visureigių, kuriuos taip mėgsta užsienio vyriausybių agentūros), ėmė ir išnyko. Internete pasipylė nusivylimo atodūsiai ir aimanos. Amerikiečiai ėmė įtarinėti tailandiečius suktybe. Taip pat manė ir dauguma tailandiečių, kurie taškėsi seilėmis svarstydami, kokio dydžio galėjo būti kažkieno duotas kyšis.

„Panašu, kad čia vėl įsikišo generolas Zina“, – buvo rašoma vienoje pokalbių svetainėje.

„Tikrai?“

„Taip, tikrai.“

„Tikrai manai, kad čia buvo jis?“

„Taip, aš taip manau, čia buvo jis, taip.“

„Bet nežinai, kad čia jis?“

„Ne, nežinau.“

„Čia galėjo būti ir kas nors kitas.“

„Taip, galėjo. Bet nebuvo.“

„Iš kur žinai?“

„Nežinau. Tiesiog žinau.“

„Nuojauta ar kas?“

„Panašu į nuojautą, bet iš tiesų ne nuojauta. Kažkas panašaus į...“

„Ką?“

„Į savotišką dirbtinę nuojautą.“

„Kas yra dirbtinė nuojauta?“

„Kaip nuojauta, bet ne nuojauta. Kartais ji mane aplanko.“

„Niekada nesu girdėjęs apie dirbtinę nuojautą. Nesuprantu, apie ką kalbi.“

„Suprantu.“

„Bet, nevyniojant į vatą, dabar tą dirbtinę nuojautą turi?“

„Taip. Kaip tik dabar. Kad čia jis, taip.“

„Zina?“

„Taip, Zina.“

„Taip nuobodu, kad baigiu išprotėti. O tu?“

„Jei nebūčiau kuoktelėjęs iš nuobodulio, su tavimi taip nekalbėčiau. Tu paskutinė grandis, siejanti mane su žmonija. Tarytum būčiau kosminio laivo kapitonas, prisimeni tą seną seną Deivido Bouvio dainą? Prieš tūkstančius metų jie išskraidino mane į kibernetinę erdvę ir tai viskas, ką nuo tada žinau – jei ne šis blausus, silpnas ryšys su tavimi, aš dabar jau būčiau visiškas nulis, šešėlis. Bet apskritai tai toks turbūt ir esu. Panašus į tuos japonų vaikus, kurie moka bendrauti tik per kompiuterį.“

„Tau reikia pasidulkinti.“

„Arba ko nors parūkyti.“

„Taip. Būtų visai neblogai.“

Čanija pasijuto atradusi amžiną vaistą nuo ateities nuobodulio: šiame beveidžiame amerikiečių pokalbyje buvo kažkas jaukaus ir šilto – jis priminė tuos žmones Jungtinėse Valstijose, kurie jai buvo geri. Taip jau atsitiko, kad Mičas tuo metu pradėjo pamažu busti iš transo, nors iki blaivios būsenos dar buvo toli. Čanija įėjo į jo kambarį. Jis pažiūrėjo į ją, bet jo žvilgsnis tučtuojau vėl prilipo prie kambario lubų.

– Mardže, aš tai pamačiau, Mardže.

Čanija pasistengė kaip įmanoma tobuliau apsimesti Mardže Simpson.

– Ką pamatei, Homeri?

Su ekstaze balse:

– Aš pamačiau pasaulio pradžią, Mardže.

– Tikrai?

– Taip. – Prislėgtu balsu: – O paskui pamačiau jo pabaigą.

– Ar kompanija vėl siunčia pranešimus?

– Taip. Taip aš ir pamačiau pasaulio pradžią ir pabaigą, Mardže. Kompanija žino viską.

– Homeri, brangusis, primink man dar kartą slaptą interneto prieigos prie užšifruotų kompanijos pranešimų kodą.

– AQ82860136574X–Halifaksas devyniolika [mažosios raidės] Oklahoma dvidešimt–2 MĖLYNASIS BANGINIS [visos didžiosios raidės] Amerika stop 783.

48

Tą dieną, išvažiavusi namo, Čanija mąstė apie pradingusią heroino siuntą ir apie Ziną. Staiga jai kilo fantastiška idėja. Ji nusipirko didžiulį skaičiuotuvą, kurio ekrane tilpo daugiau nei dvidešimt skaitmenų, bet ir jo nė iš tolo neužteko, kad išreikštų, kiek daug kartų bus pagerinta jos karma.

Visame pasaulyje nepakanka nulių. Šį kartą Čanija eis tiesiai į žvaigždes.

Ji vargiai galėjo patikėti, kad tokia nuostabi idėja galėjo šauti jai į galvą. Čaniją užplūdo didžiulis palengvėjimas. Jau dabar ji tarėsi apvaliusi savo karmą, o per visą kelionę jautė malonius pasikartojančius kūno virpulius, tuos pačius, kurie literatūroje aprašomi kaip ženklinantys pirmą autentišką *samadhi* patirtį – tavo protas dar negali suvokti palengvėjimo esmės: iš pradžių be galo sunku

patikėti, kad gyvenimas iš tiesų yra nuolatinė ekstazė, nepaisant visos ligšiolinės patirties.

Ji prisidengė burną, kad nuslopintų bangomis užplūstantį norą kvatotis iš džiaugsmo, o tarpais negalėdavo sulaikyti ašarų. Tai buvo išsigelbėjimas, atpirkimas. Kaip tik tai, ko mokė Buda: tu gyveni visiškai atsisakęs savojo ego, netgi statydamas į pavojų savo gyvybę, tvirtai įsitikinęs, jog eini neišklysdamas iš Kelio, kuris nužymėtas tavajame karmos žemėlapyje, stengdamasis išnaudoti visas galimybes išlaisvinti kiekvieną gyvą būtybę iš egzistencijos pančių. Ji suprato įžymųjį epizodą iš Budos gyvenimo taip, tarytum pati jį šią akimirką išgyventų: laukinės žemuogės dar niekada nebuvo tokios skanios. Čanija davė įžadus, kad nors dar nėra vienuolė, ji gyvenimas po gyvenimo, iki pat laikų pabaigos, grįš į žemę, kad padėtų gyvoms būtybėms ir jas gydytų. Ypač kad gydytų. Panašiai kaip Žana d'Ark, ji pasijuto mergina, turinčia tvirtą ryšį su Aukštybėmis. Liko vienintelė problema: surasti tinkamą *jao por*, kuriam būtų galima parduoti savo planą.

Tačiau kaip neretai atsitinka su grandioziniais planais, turinčiais iš esmės pagerinti karmą, idėja jos mintyse greitai pradėjo bliūkšti. Ji ėmė galvoti, ar ne per daug laiko praleido vienu du su tuo bepročiu Miču: argi nereikšminga mergina, kekšė, gali tikėtis gyvenime nuveikti kažką nepaprasto?

Tačiau sielvartas dėl Mičo nužudymo iš esmės pakeitė jos mąstymą. Ji ir Mičas jau buvo nuogi ir pasirengę mylėtis, kai į kambarį įsiveržė Išis su didžiuliu karišku peiliu, liguisto pavydo perkreiptu veidu. Viskas įvyko labai greitai. Jai tebegulint šalia amerikiečio, Išis užšoko ant jo, smeigė peilį jam į pilvą ir prarėžė aukštyn iki pat krūtinės, tada privertė Čaniją žiūrėti, kaip nurėžia Mičui penį, pakėlė jį jai prie veido ir numetė ant stalelio prie lovos. Išį menininką buvo visiškai užvaldęs Išis pabaisa. Jo įniršis turėjo netgi teisuoliškumo atspalvį: veide, kai priešais ją laikė nupjautą organą, nebuvo nė lašo kaltės. Tai buvo kančios užtemdyta sąmonė, visiškai pasidavusi ją

valdančiam demonui. Tiesą sakant, tai ir buvo įsikūnijęs demonas. Išio veidas bylojo visišką panieką viskam ir visiems, įskaitant ir mirtį. Akivaizdu, kad jis viską suprato ne taip. Tokio poelgio Čanija jokiu būdu negalėjo priimti kaip meilės įrodymo. Nesitverdamas įniršiu jis griebė telefoną ir tempė laidą tol, kol pasiekė ją ir ištiesė jai ragelį. „Nagi, skambink, skambink farams", – bylote bylojo jo išraiška.

Bet Čanija nusuko veidą į šalį. Ji neišdrįso priimti iššūkio ir tai buvo pats baisiausias pažeminimas. Ji būtų nesiskųsdama leidusi Išiui ją nužudyti, bet mintis apie perspektyvą praleisti likusį gyvenimą Tailando kalėjime jai buvo nepakeliama. (Ji buvo kekšė ir buvusi Išio meilužė, taigi farai, be abejonės, būtų apkaltinę juos abu.)

Su neapykantos išraiška veide Išis apvertė amerikietį kniūbsčią ir peiliu ėmė meistriškai lupti jo tatuiruotę. Gulėdamas ant lovos šalia jos, Mičas leido paskutines dejones, – Čanija žiūrėjo, kaip šviesa palieka jo akis, įsmeigtas į ją dabar jau su amžinu liūdesiu.

Išio veidas priminė baisią karikatūrą, panašią į japonų demonologijos personažą. Jis abiem rankomis rūpestingai suvyniojo tatuiruotę, įdėjo į plastikinį maišelį ir numetė ant stalo. Paskui vėl čiupo peilį, suėmė delnu jos kairiąją krūtį ir akylai stebeilydamas ašmenų viršūne patikrino delfino kontūrus, tada ūmai metė peilį ant lovos ir pasiėmęs maišelį su nulupta oda išėjo.

Tada Čaniją apėmė šokas ir kūną ėmė purtyti spazmiškas drebulys. Ji prisivertė atsikelti iš lovos, kurį laiką lyg girta svirduliavo po kambarį, kol surado Mičo pypkę ir surūkė šiek tiek opijaus – tik tuomet pajėgė susitvardyti tiek, kad galėtų išeiti. Šiek tiek apkvaitusi nuo narkotikų (įžengusi į narkotinės euforijos simbolių pasaulį), ji pakėlė rožę, kurią pasidėjo įėjusi į kambarį, paėmė plastikinę stiklinę, vonioje prileido į ją vandens, pamerkė gėlę ir pastatė ant kito naktinio stalelio krašto priešais penį. Kažkokiu būdu šiuodu simboliai atsvėrė vienas kitą.

Čanija neturėjo kur daugiau eiti, taigi nusprendė sugrįžti į barą. Išeidama iš kambario pastebėjo raktą nuo viešbučio seifo, kuriame, kaip spėjo, Mičas laikė savo opijaus atsargas. IBM kompiuterį prisiminė tik tuomet, kai pamatė jį gulintį seife. Pasiėmė jį ir, kyštelėjusi registratoriui pinigėlių, paprašė laikyti liežuvį už dantų.

Kai opijaus sukeltos vizijos pradėjo blankti, jų vietą užėmė juodas kaltės debesis; siaubas dėl to, kokią karmą jai gali užtraukti dalyvavimas šiame baisiame nusikaltime (juk buvo akivaizdu, kad šią žmogžudystę tiesiogiai nulėmė jos aistra Išiui?), sukėlė didžiules dvasines konvulsijas, kurių centras, atrodo, buvo jos pilve. Vis dėlto pamažu ji vėl ėmė logiškai mąstyti.

Čanija užsidėjo nerūpestingumo kaukę, bet jos vidinis gyvenimas iš esmės pasikeitė: susidūrusi su pragaru, ji rado jėgų susiimti ir pamėginti pataisyti padėtį. Ji buvo pasirengusi rizikuoti bet kuo. Atgaivinusi savąjį karmos pagerinimo planą, ji nuėjo su juo pas Vikorną. Čanija įtikinėjo labai įtaigiai, o Vikornas jos idėjoje įžvelgė politinių dividendų sau ir galimybę kovoje su Zina pagaliau persverti rezultatą savo naudai – taigi senis šiaip ne taip įveikė savo gobšumą. Gerai, jis atsisakytų pelno, jeigu Čanija taip, kaip siūlo, panaudotų CŽV nešiojamąjį kompiuterį. Kadangi kitos generolo Zinos siuntos koordinatės bus žinomos, Vikornas pats organizuos jos perėmimą. Vienintelė jo sąlyga: jam turi priklausyti teisė suteikti jos didžiajam projektui pavadinimą.

Visas planas buvo tiesiog stebuklingai paprastas. Čanija stebėjo elektroninio pašto paskalų srautą koduotoje CŽV susirašinėjimo terpėje, kol jame pasirodė Zinos pavardė, o kartu ir informacija apie jo naujos siuntos dydį, judėjimo kryptį ir tikėtiną tikslą. Čanija paskambino Vikornui, pranešė jam, kur dabar, pagal CŽV informatorių pateikiamus duomenis, yra narkotikų siunta, ir sekė susirašinėjimą, kol Vikornas rengė pasalą. Paties Vikorno vadovaujamas neuniformuotų policininkų būrys veikė kaip laikrodis. Perimtą siuntą sudarė didžiulis kiekis šviežiai pagaminto heroino

iš aukščiausios kokybės Birmos opijaus, profesionaliai išgryninto šiaurės vakaruose, „niekieno žemėje" esančiose laboratorijose, kur kajinų gentis jau daugiau nei penkiasdešimt metų kariauja su Birmos gentimis. (Remiantis gandais, Zina daugiau nebeprasideda su morfinu.) Pasinaudodamas savais kanalais, Vikornas per keletą dienų didmeniniu būdu sugebėjo parduoti visą siuntą ir gautas lėšas skyrė Čanijos projektui, nes dabar jam entuziastingai pritarė. Suprantama, Zina nedrįso garsiai piktintis – kol kas jis galėjo tik tyliai niršti ir sielvartauti. Žinoma, kai Čanijos planas bus įgyvendintas, visiems bus aišku, kas pavogė kvaišalus ir ką su jais padarė. Ši perspektyva patiko Vikornui, pasiryžusiam vienaip ar kitaip pasiekti akiplėšišką revanšą.

– Žiūrėk, – sako Čanija, rodydama ekrane slenkančius susirašinėjimo tekstus.

„Naujausi gandai apie Zinos siuntinį – jį pagrobė farai."

„Tikrai?"

„Taip, kalbama, kad pagrobimą organizavo jo mirtinas priešas pulkininkas Vikornas."

„Juokauji?"

„Ne, yra daug tai patvirtinančių netiesioginių įrodymų."

„Pavyzdžiui, kokių?"

„Antai jau kasama žemė pamatams didelėje statybų aikštelėje netoli Sarino, kur bus statoma didžiulė ligoninė."

„Nesuprantu."

„Ji bus vadinama Pulkininko Vikorno memorialine ligonine."

„Aišku. Dabar suprantu."

Aš nustebęs žiūriu į Čaniją.

– Ligoninė?

Ji išsiima didelį skaičiuotuvą ir man pademonstruoja, kaip greitai jos negatyvi karma bus panaikinta gyvybę gelbstinčiomis operacijo-

mis, kurios bus atliekamos šioje ligoninėje. Mažiau nei per mėnesį nuo ligoninės veiklos pradžios jos karmoje neliks jokių taršalų.

Man atkąra žandikaulis.

– Tai tu sukūrei planą C, ne Menė?

– Kas?

– Ne leitenantė Manhatsirikit? – Čanija žiūri į mane nesuprantančiu žvilgsniu. – Ar Vikornas davė tau šimto tūkstančių dolerių atlygį, kurį buvo pažadėjęs kiekvienam, kas sėkmingai pakirps Zinai sparnus? – Klausiu ne šiaip sau, mat jau daugiau kaip savaitę mes nenaudojame kontraceptinių priemonių.

– Tuos pinigus atidaviau globos įstaigai, užsiimančiai prostitučių reabilitacija. Aš noriu švarios karmos. Nenoriu jokių nešvarių pinigų.

Tai ji netgi geresnė budistė nei aš? Na, bent jau sugebu pamatyti juokingąją šio reikalo pusę.

– Iš ko juokiesi? – niūkteli ji man, pasistengdama, kad niūktelėjimas nebūtų per silpnas. – Manai, kad esu tik buka mažaraštė prietaringa kekšė, taip?

Juokiuosi per smarkiai, kad galėčiau atsakyti.

49

Mudu, Čanija ir aš, krauname kiaušinius ir kitas aukas ant galinės taksi sėdynės. Nors ir pamalonintа, kad įvertinau ją penkiomis kiaulės galvomis (tai buvo mano galutinis pasiūlymas), ji visai neapsidžiaugė virimo procedūra, kuri, turint omenyje įvairiausius kliuvinius, užtruko visą naktį. (Ar kada nors teko virti tūkstantį kiaušinių ant dviejų dujinių degiklių? Jums labai pasisekė, jei jūsų prikaistuvis talpina jų daugiau nei porą tuzinų – pagalvokite apie tai.)

Dalydamiesi galine sėdyne su penktąja galva, netelpančia į bagažinę, liepiame vairuotojui vežti mus į Satono šventyklą. Tai

didinga šventykla maždaug už keturiasdešimties mylių nuo Bankoko, paprastai lankoma tik tajų (kukli šventa vieta, garsėjanti sugebėjimu apvaisinti bergždžiąsias, prikelti impotentus, išgydyti palūžusiuosius ir užtikrinti laimingus loterijos bilietus tikriems tikintiesiems – jau nekalbant apie ją supančius puikaus karšto maisto prekystalius). Vairuotojas per automagnetolą paleidžia kažkokį žvalų tajišką popsą.

Atvykę į vietą, nunešame į šventyklą kiaušinius ir kiaulių galvas, serenčius, lotosų girliandas, vaisius ir daržoves. Čia knibžda daugybė į mus panašių patenkintų klientų, nesikenčiančių atiduoti savo duoklę. (Manau, kad iš viso čia sunešta kokių pusantro šimto kiaulių galvų, o virtus kiaušinius skaičiuoti tektų dešimtimis tūkstančių.) Išdėstome aukas priešais Stovinčio, Žengiančio ir Sėdinčio Budos statulas, įkurdintas ant pakylos, kad jas įvertintų. Čanija ir aš uždegame smilkalus, pakeliame suglaustus delnus prie kaktos, uoliai nusilenkiame ir padėkojame už tai, kad šią akimirką esame gyvi ir įsimylėję (dera branginti kiekvieną minutę). Galiausiai atplėšiame aukso lapų paketus. Čia turi būti mitrus. Menkiau įgudę aukotojai sugurina trapius lapelius tarp pirštų ir išbarsto sau patiems ant veido, bet mudu su Čanija mokame priklijuoti juos ten, kur reikia. Jai labiausiai patinka didysis storasis Besijuokiantis Buda, o mane žavi Žengiantis Buda pakelta kairiąja ranka (reikšmė: „Nebijokite“). Pamažu mes praeiname pro juos visus, aplipdydami kiekvieno galvą ir galūnes auksu, ir žiūrime, kad nė vienas neliktų pamirštas. Tada priklaupiame ant šventyklos grindų, nusilenkiame ir pasimeldžiame. (Aš manau, ji maldoje prašo dukters; o aš meldžiuosi, kad ji nepaliktų manęs – kaip apgailėtina!) Dabar laikas eiti prie karšto maisto prekystalių ir užsisakyti midijomis įdarytų aitriųjų paprikų (čia jos tikrai gaminamos skaniau nei bet kur kitur), įvairių vieno kąsnio užkandžių, *laap pet* (antienos salotų) ir keletą bokalų alaus.

Važiuodami taksi atgalios, Krungtepo prieigose mes vėl pakliūvame į transporto grūstį. Paprašau vairuotoją įjungti „Kietojo Papo FM". Pisito pašnekovas šį sykį yra pagarsėjęs vieno miškuose esančio vienuolyno abatas.

Pisitas abatui: Kuo daugiau aš galvoju apie Tailandą, tuo labiau jis mane veda iš proto – aš pakvaišiu, susirgsiu, pasiusiu.
Abatas: Ar tai dėl mūsų begalinių problemų?
Pisitas: Taigi, dėl mūsų begalinių problemų, taip.
Abatas: Kokios problemos jus labiausiai slegia?
Pisitas: Visos kartu.
Abatas: Atleiskite, bet ar pakankamai tiksliai reiškiate savo mintis? Ar ne tiksliau būtų pasakyti, kad jus slegia ne problemos – juk vis dėlto jos yra tik problemos kažkur tolumoje, – bet sunkumai sprendžiant tas problemas?
Pisitas, nuolankiai: Jei norite, tebūnie. Taip, sunkumai jas sprendžiant.
Abatas (su pasitenkinimu): Ak, tada budizmas išties gali jums padėti. Iš pradžių maniau, kad negali, bet dabar su malonumu pranešu, kad gali.
Pisitas: Tikrai?
Abatas: Taip, viskas labai paprasta. Jus slegia ne šalies problemos, bet jūsų egoistinis įsitikinimas, kad jūs galite prisidėti jas sprendžiant.

Pisito klyksmas, paskui – tyla.

Kalpa, *farange* (jeigu dar nežinai), yra štai kas. Įsivaizduok milžinišką akmeninį kubą, penkių kilometrų aukščio, tokio pat pločio ir tokio pat storio. Jei kiekvieno šimtmečio pabaigoje jį po kartą patrintume skudurėliu, *kalpa* apytikriai būtų laikas, per kurį sutrintume į dulkes tokį akmens kalną.

Pičajus: Praėjusią naktį jis galiausiai pripažino, jog visas šis reikalas buvo Visagalio manevras, kad jis galėtų įsikūnyti Čanijos įsčiose, pasinaudodamas mano sėkla. „Tai geriausia terpė visoje planetoje“, – paaiškino jis. „Ar norėtum iš manęs ko nors konkretaus?“ – paklausiau aš, bet jis tik spragtelėjo ir dingo.

Sensacija: Po dviejų dienų turi atvykti Supermenas. (Man kartkartėmis sugniaužia pilvą, o Nong vėl laikosi dietos; dėl viso pikto mes nupirkome dar puskilogramį žolės ir šiek tiek opijaus tam atvejui, jei jis tebegyventų Vietnamo režimu. Nong sako, kad niekada nežinai, ko gali tikėtis iš atostogaujančio *farango*.

Lekas vis dar leidžiasi estrogeną ir kasdien man praneša apie savo krūtų dydį (šiuo metu jos dar tokios menkos, kad po drabužiais sunku ir pastebėti). Jis vis dar negali nuspręsti, darytis visą operaciją ar ne: galbūt pusė ir pusė nėra taip blogai?

Vamzdyje įkalinta sąmonė: žmogaus būklė; vamzdis yra kūnas.

Nirvana: Mes žvelgiame į pasaulį ir matome tik apdulkėjusių simbolių kolekciją. Tuos, kurie atitinka mūsų nuostatas tą akimirką, pasiliekame, o kitus nustumiame šalin. Vienas blaškantis faktorius mus atplėšia nuo kito ir bloškia prie trečio. O iš tiesų niekas nevyksta. Niekas niekada nevyko. Niekas nevyks. Tuštuma yra aukščiausias tikslas; tapatybė yra skirta tik žindukliams. Buda sako: „Visa prasmė yra tik įsivaizduotas dalykas; visata yra nirvanos būvio.“

Būkite kilniaširdžiai ir kupini padėkos (ir dori, jei tokie nesate); žmonija gyvuoja judriausioje sankryžoje tarp septynių tūkstančių visatų. Esu visuomet jūsų dharmoje, Sončajus Džitpličipas (pabaigos nėra, taigi nėra ir taško)

Autoriaus komentaras

Bankokas yra vienas didžiųjų pasaulio miestų; visi jie turi savo raudonųjų žibintų kvartalus, kartkartėmis surandančius kelią į romanų puslapius. Sekso industrijos apimtis Tailande, skaičiuojant vienam žmogui, yra mažesnė nei daugelyje kitų šalių. Tailandas šioje srityje pagarsėjęs tikriausiai dėl to, kad tajai apie ją kalba mažiau drovėdamiesi nei kitų šalių žmonės. Dauguma karalystės svečių čia praleidžia nuostabias atostogas nesusidurdami su jokiomis laisvo elgesio apraiškomis. Didžioji dalis tajų laikosi ganėtinai griežto budistinio elgesio kodekso.

Kalbėdamas šia tema, jaučiu pareigą pasakyti, kad asmeniškai Tailande nesu susidūręs su policijos korupcija jokiu jos pavidalu, nors vietos žiniasklaidoje beveik kasdien mirga pranešimai apie policijos tarnybinius nusikaltimus.

John Burdett
Bankoko tatuiruotė

Vertėjas
Darius Kaunelis

Redaktorė
Dalia Kižlienė

Dailininkas
Zigmantas Butautis

Maketavo
Eglė Jurkūnaitė

Tiražas 2 000 egz.
Išleido UAB „Baltų lankų“ leidyba
Palangos g. 4, LT-01402 Vilnius
leidykla@baltoslankos.lt
www.baltoslankos.lt

Spausdino UAB „Spindulio spaustuvė“
Vakarinis aplinkkelis 24, LT–48184 Kaunas

Lietuvių skaitytojams jau pažįstamas Karališkosios Tailando policijos detektyvas, uolus budistas Sončajus Džitpličipas neria į naują paslaptingų įvykių verpetą.

Viename Bankoko viešnamių, kuris priklauso Sončajaus motinai ir jo viršininkui pulkininkui Vikornui, nužudomas svetimšalis – paaiškėja, kad tai CŽV agentas. Pagrindinis įtarimų šešėlis krenta ant meiliosios Čanijos, daugiausia pelno įstaigai uždirbančios merginos – ją detektyvas Sončajus tiki mylėjęs kelias inkarnacijas. Ar įmanoma Sončajui išnarplioti šį nusikaltimą neuždarant Čanijos į kalėjimą? Ar užstodamas ją ir slapukaudamas jis nepakenks savo karmai? Ar jam pavyks prisikasti prie tiesos byloje, į kurią įsipainioję amerikiečių šnipai, musulmonų fundamentalistai ir trijose valstybėse veikiantys gangsteriai?

Meistriškai supinta kriminalinė intriga, gyvai perteikti Rytų ir Vakarų kultūrų kontrastai, netradicinis detektyvas neabejotinai suintriguos ir nustebins kriminalinės literatūros naujovių mėgėjus.

ISBN 978-9955-23-565-1

www.baltoslankos.lt